

AFDELING KNIP & PLAK
(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier VII

Map 2

*Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië*

8 juni 1972-6 november 1972

www.MinisterieVanPropaganda.org

VIET NAM KRANT 2

oktober 1972

prijs : 30 cent

uitgave : Brede Viet Nam Beweging Nijmegen in samenwerking met het Vietnam Bulletin en de Indochinagroep (Dapperbuurt) Amsterdam

Jane Fonda in Noord-Vietnam

Jane Fonda, eens alleen maar een mooie meid in niets zeggende films, altijd genoemd als 'dochter van de bekende acteur Henri Fonda' is een politieke mooie meid geworden.

Als kind groeide ze niet op in de meest prettige gezinsomstandigheden. Haar vader versleet vijf echtgenotes en was zelden thuis. Toen Jane twaalf was pleegde haar moeder in een inrichting zelfmoord. Aan geld was daar entegen geen gebrek. Samen met andere rijke middelbare schoolvriendjes zoals de dochter van Gary Cooper en de zoon van Laurence Oliver leidde

dat het haar niet gaat om publiciteitsstunts. Haar dramatische talent gaat ze gericht gebruiken als ze samen met andere linkse acteurs en actrices een anti-militaristische theatergroep opricht. Deze show trekt langs militaire bases tot in Japan en de Filippijnen toe.

Zaterdag 21 oktober : DEMONSTRATIE
om 15 uur vanaf het Jan van Hooff-monument.

HELP VIET NAM STOP DE OORLOG

Begin dit jaar kwamen er steeds meer berichten door dat de Amerikanen uit Vietnam werden teruggetrokken. Maar al heel snel bleek dat het uitsluitend om grondtroepen, militairen die op het land vochten ging. De luchtmacht daarentegen werden enorm uitgebreid: de bombardementsvluchten namen enorm in aantal en intensiteit toe.

De oorlog veranderde van karakter. Op de grond werd nauwelijks meer door de Amerikanen gevochten, maar vanuit de lucht kwamen steeds moordadiger bommen naar beneden. Hierover is toen een krant gemaakt: de geautomatiseerde oorlog.

Nog steeds duurt de oorlog voort en opnieuw is de oorlog uitgebreid. De Amerikaanse luchtmacht is al vanaf mei/juni bomaanvallen begonnen op de dijken en sluizen in Noord-Vietnam. Daarmee gaat men nog steeds door. De bombardementen raken niet 'toevallig' de dijken, integendeel ze worden goed uitgekiend. In een groot gebied waar ruim twaalf miljoen mensen wonen, worden dijken, dammen, sluizen en irrigatiekanalen systematisch en doelbewust aangevallen. Enerzijds levert dat grote gevaren op voor overstromingen, anderzijds verzilt de bodem (door optrekkend zeewater) en dreigt de oogst verloren te gaan waardoor de kans op hongersnood ontstaat.

lang. Op 18-jarige leeftijd loopt ze weg naar Parijs, maar haar vader haalt haar weer terug na een nog losbandiger leven. Terug in Amerika ging ze naar de Actors Studio om van de bekende Lee Strasberg, een vriend van Pa Henry, het film- en toneelvak te leren. Daarna kreeg ze als beginnend actrice rollen in tweederangs films.

Filmstergrillen

Hoe komt een figuur als Jane Fonda, een vrouw zonder geldelijke moeilijkheden, zonder ooit in aanraking te zijn geweest met maatschappelijke misstanden er toe om naar Noord-Vietnam te gaan en op een spektakulaire wijze partij te trekken voor datzelfde "communistiese noorden"? Zelf zegt ze over haar tegenwoordige leven:

'Weinig mensen geloven dat ik het meen. Met name mijn vroegere vrienden, mijn vader, mijn broer, mijn echtgenoot. Ze denken dat het zomaar een gril is en dat ik het om de publiciteit doe. Ze kunnen eenvoudig niet begrijpen dat iemand als ik, die alles had wat men zich maar wensen kan: roem, geld, privileges, opeens voor linkse idealen opkom, de regering van oorlogsmisdaden beschuldig, revolutie propageer en in de gevangenis terecht komt. Ik kan dat best begrijpen. Ik vind het zelf vreemd, ik had nooit gedacht dat ik in staat zou zijn voor iets te vechten. Maar toch is het zo en ik ga er mee door, zelfs al zou het me m'n leven kosten, op deze weg is er geen weg terug. Dat zijn grote woorden uit de mond van een filmster. Misschien

JANE FONDA: "Mijn leven is de afgelopen jaren veranderd door dat ik de huichelachtigheid en misdadigheid ben gaan inzien van de Amerikaanse regeringen, vooral met betrekking tot Vietnam".

lijken ze belachelijk, aanstellerij, maar dat is het niet. Overal in de wereld komen mensen om als ze proberen iets te veranderen. Waaron zou ik me er dan niet net zo voor in zetten?'

Het begint allemaal als ze weer besluit naar Parijs te gaan. Ze speelt in een film van Roger Vadim. Vadim is getrouwd geweest met bijna alle actrices uit zijn films, dus trouwt hij ook met haar. Met hem maakt ze de film "Barbarella" waarin hij haar als seksymbool lanceerde.

Tijdens de Parijse mei-opstand van 1968 komt de kentering. Ze heeft er slechts zijdelings mee te maken maar wordt wel opgenomen in de revolutionaire maalstroom.

Men wijst haar op de Amerikaanse oorlogsmisdaden in Vietnam. Ze begint na te denken en komt radikaal veranderd in de VS terug.

Soldatencabaret

Ze gaat zich bezighouden met de problemen van de onderdrukte minderheden, De Indianen, de Mexicaanse gastarbeiders. Ze is actief in de linkse vrouwenbeweging, spreekt op universiteiten en loopt mee in demonstraties. Toch wordt ze door links gewantwoord; ze is afkomstig uit een andere klasse, een filmvedette uit het dure glinsterende Hollywood. Het wordt echter steeds duidelijker

in de buurt de soldaten d. m. v.

keiharde satiriese teksten bewust te maken van hetgeen ze aan meewerken, onderdrukking en volkerenmoord in Vietnam. Ze wordt door allerlei autoriteiten tegengewerkt krijgt geen Oscar van de beste actrice van 1969 en waar ze met haar show opduikt breekt er onder de hoge militairen paniek uit. Ze blijft echter vol optimisme:

Als de mensen werkelijk wisten wat we deden in Vietnam, dan zouden ze in opstand komen. Ik kan niet geloven dat iemand dat niet zou doen, als hij wist wat Nixon de bevolking van Vietnam aandeed. Het allerbelangrijkste is dat die oorlog gestaakt wordt. Dat is de eerste taak voor iemand die de wereld wil veranderen. De moord op het Vietnamese volk moet afgelopen zijn'.

Voor radio-Hanoi

Begin juli dit jaar wordt ze door de Democratische Republiek van (Noord)Vietnam uitgenodigd om de getroffen streken te bezoeken. Dagelijks spreekt

in Nijmegen wordt aan de bombardieren van dijken een congres gewijd (donderdag 19, vrijdag 20 en zaterdag 21 oktober a.s.). Dan komen enkele mensen naar Nijmegen die in augustus in Vietnam geweest zijn en daar de bombardementen op de dijken onderzocht hebben. Bovendien worden er films en dia's over deze bomaanvallen getoond.

Na afloop van het congres zal een brief aan de regering, politieke partijen, kerken en vakbonden gestuurd worden, waarin we zullen vragen alles te doen de oorlog te laten stoppen. Ook zullen we dan een demonstratie houden (zaterdagmiddag om 3 uur, vertrek van het Jan van Hoofmonument) waarin we zone eisen mee zullen dragen.

Hiermee roepen we iedereen op de mensen in Vietnam te helpen en de oorlog te laten stoppen.

BREDE VIETNAM BEWEGING NIJMEGEN,
Berg en Dalseweg 361, giro 1435220

Vrijdag 3 en zaterdag 4 november: GROTE COLLECTE
ten bate van het Medisch Comité Nederland-Viet Nam

PROGRAMMA CONGRES

Donderdag 19 oktober

aanvang 20 uur, inl. Han Pierrot, Plantenfysioloog, over gevolgen van bomkraters en ontbladering voor het leefmilieu; film bomb. Hanoi en Haiphong 16 april j.l.

vrijdag 20 oktober

: begin 9.30 uur. Willem Meulman, sociaal geograaf over de Tonkin-Delta in vergelijking met Nederland; Yves Lacoste geograaf, verslag onderzoek dijkbombardementen; Prof. L.Nauta over noodzaak vestiging informatiebureau VRR in ons land; Ad van Hout brengt verslag uit over de zitting van de commissie van onderzoek naar oorlogsmisdaden 10-16 oktober in Kopenhagen; film fietsen voor Vietnam; Maarten van Dullemen, red. Vietnam Bulletin, over Nederlandse betrokkenheid bij de oorlog;

zaterdag 21 oktober :

begin 9.30 uur: Ir. Daniel Mandelbaum over technische aspecten van het Noordvietnamese dijkenstelsel; Prof. Dr. W.F. Wertheim over politieke achtergronden van de strijd in Indochina. Slotverklaring.

Plaats: Driehuizerweg 200, zaal N2; prijs: f. 8.50 (met congresmap), Congr. Sekr. Ecocide in Vietnam, p/a Geografisch Instituut, Berg en Dalseweg 122.

ze voor de "Stem van Vietnam" het radiostation van Hanoi. Ze vertelt over de ellende die ze iedere dag moet aanschouwen. Ze doet een beroep op de Amerikaanse bevolking en militairen om een einde te maken aan de

politiek die hier de oorzaak van is en noemt de verantwoordelijke personen oorlogsmisdadigers.

Op 26 juli geeft Jane in Parijs een perskonferentie in een

(vervolg op pag.2)

Alle bezoekers van Noord-Vietnam melden dat tot hun verrassing Hanoi ondanks de bombardementen een ontspannen stad is. Hierboven de bloemenmarkt.

JANE FONDA

(vervolg van pag 1)
stampvol zaaltje met 200 journalisten. Ze vertelt naar Noord-Vietnam te zijn gegaan om met eigen ogen te zien of de Amerikaanse luchtmacht inderdaad niet militaire doelen bestookt. Ze heeft zelf een bombardement op Hanoi meegemaakt waarbij een ziekenhuis en een steenbakkerij werden vernield. Op een film die ze samen met enige Fransen heeft gemaakt laat ze uitvoerige beelden zien van de verwoeste stad Nam Dinh en van bomkraters in en nabij een rivierdijk die van groot belang is omdat daar 5 rivieren samen komen. Jane Fonda:

'Tot in de verre omgeving zie je alleen maar rijstvelden en geen enkel militair doel, geen spoorlijn en zelfs geen leven van belang. Maar luist op dat ene strategische punt in de waterhuishouding van het land

gen Amerikanen maakt veel indruk op de persmensen. De soldaten verklaarden prima behandeld te worden en zich te schamen over wat ze gedaan hadden.

Op deze persconferentie blijkt d'r talent om op een dramatische wijze een technisch systeem aan te vallen dat een volk onderdrukt en met precisiebombardementen poogt uit te roeien. Een technies systeem dat een glanzend filmsymbool als Jane Fonda heeft voortgebracht en haar wilde aanklagen voor hoogverraad wegens haar toespraken voor radio Hanoi. Een Amerika dat het niet kan verkroppen dat een filmster één van zijn mooiste voortbrengselen voor reclame in het buitenland ziet opkomen voor de onderdrukten.

PRODUKTIE VAN OPERATIELAMP

Acht miljoen ton bommen op Indo-China. Een miljoen doden, twee miljoen gewonden, vier miljoen vluchtelingen.

Deze opmerking lijkt volkomen idioot. Je kan het je niet voorstellen. Het is alsof iemand zegt "de hel bestaat". Sommige zullen zeggen: er is nu eenmaal altijd een soort hel, ver van ons vandaan, daar waar China en Rusland tegen Amerika vechten. Veranderen zal het wel niet.

Waar en door wie worden die bommen eigenlijk gemaakt? Wie denken dag in dag uit aan het vervaardigen van nog betere verwoestingstechnieken?

Duizenden, tiendizenden mensen die 's morgens hun vrouwen en kinderen goeiedag zeggen en 's avonds weer even vriendelijk terugkomen zijn in de tussentijd aan het werk gezet om uit te vinden hoe bijvoorbeeld fragmentatiebommen "verbeterd" kunnen worden. Sommigen hebben zelfs hun idee bekroond gezien: napalm en gif op fragmentatiescherfjes.

Artsen van het Bevrijdingsfront aan het werk in onderaards sousterrain.

jes, plastic scherfjes die onzichtbaar zijn op röntgenfoto's etc.

Nog grotere aantallen mensen werken in fabrieken die zijdelings iets met de oorlog in Indochina te maken hebben. Het wordt ze niet verteld. Maar komt men erachter en protesteert ertegen, dan volgt vaak snel ontslag.

Tegen deze soepel draaiende schijnbaar onoverwinnelijke machine is verzet gerezen. Verzet tegen de misleiding van

mensen tegen het misbruik van arbeid, alle soorten arbeid.

Demonstraties, stakingen, massaal inzamelen van geld voor medicamenten en in Nederland ook acties van groepen die technische apparatuur zelf maken en opsturen. Deze laatste vorm van hulp betekent nog meer dan geld geven. In wijken, op scholen en universiteiten helpen groepen mensen de bevrijdingsbewegingen door voor allerlei problemen in Vietnam oplossingen te bedenken.

HET BOMBARDEREN VAN DIJKEN:

Het

Vooraf het gefilmde gesprek dat ze had met zeven krijgsgevan-

hun strijd, zowel in Amerika zelf als in Vietnam.

HOE HET BEVRIJDINGSFRONT KRANTEN DRUKT EN VERSPREIDT

Journalisten verzamelen stof voor stukken over militaire operaties door daaraan zelf deel te nemen en bijna letterlijk te werken 'met de pen in de ene en een geweer in de andere hand'. Een meisje dat me werd voorgesteld als Zuster Thien -niet haar werkelijke naam omdat haar familie nog in Saigon woont en

zij er van tijd tot tijd op bezoek gaat- vertelde me iets over de moeilijkheden van een studentenkrant waaraan zij meewerkt. 'Een lange tijd drukten wij in het geheim in het centrum van Saigon zelf', vertelde ze 'In 'nem-drukkerijen. Maar het werd te gevaarlijk, dus kochten we een drukkerij en smokkelden die uit Saigon naar de jungle'. 'Die smokkelden jullie uit Saigon?' vroeg ik in de wetenschap dat Saigon waarschijnlijk de best bewaakte stad ter wereld is op dit moment met militaire en politiepatrouilles die ieder uur van de dag en de nacht actief zijn en geheime politie op vrijwel iedere straathoek. 'Ja', zei ze met een opgeruimde glimlach. 'we haalden de hele boel uit elkaar. De zetletters

werden naar buiten gebracht op de rug van een groot aantal 'marktvrouwen' -in werkelijkheid wij meisjesstudenten- in manden van boven bedekt met onverkocht fruit en groenten. De persen leverden grotere problemen op maar we zetten ze in het vet en bevestigden ze onder aan de bodem van sampans. Ze maakten een lange tocht in het water, maar toen ze later werden schoon-gemaakt waren ze nog in goede staat. We brachten de hele boel onder de neuzen van de politie de stad uit. Eerst was ons probleem dat we in Saigon drukten en dat we onze kranten naar buiten moesten smokkelen. Nu is het omgekeerde het geval. We drukken buiten de stad en smokkelen de kranten de stad in. We drukken 5000 exemplaren en als ze eenmaal afgeleverd zijn bij onze 'brievenbussen', onze verbindingsmensen, worden ze verder gedistribueerd en gaan ze van hand tot hand totdat vrijwel iedere student ze heeft gelezen. Het is een erg geliefde krant en onze belangrijkste korrespondent en zijn de studenten zelf die artikelen naar buiten smokkelen via hetzelfde netwerk dat wij gebruiken om de kranten binnen te krijgen. Natuurlijk veranderen we de communicatiekanalen voortdurend om ontdekking te voorkomen. Tot nu toe is dat nog niet gebeurd'.

WILFRED BURCHETT

plan van Nixon

Op 1 februari 1953 braken in Zeeland de dijken door. Het water overviel land en mensen. Ruim 1800 doden waren het gevolg. Het was één van de grootste waterrampen uit de Nederlandse geschiedenis. Deze ramp was het gevolg van een noodlottige samenloop van omstandigheden. Buiten de schuld van mensen. In Noord-Vietnam hebben de Amerikanen afgelopen zomer alles in het werk gesteld om door bombardementen ook zo'n watersnood te weeg te brengen. Alleen honderden, duizenden keren erger. Want in een gebied niet veel groter dan in Nederland de driehoek Den Haag-Den Bosch-Vlissingen woont driekwart van de bevolking van Noord-Vietnam. Het is de delta van de Rode Rivier, in honderden jaren geduldige arbeid op de rivier en met zee veroverd. Als de dijken zouden breken zouden tienduizenden mensen verdrinken, honderdduizenden geen voedsel meer hebben gehad.

Dat was het misdadige plan van de misdadiger Nixon. Zijn andere plannen om de Vietnamezen tot overgave te dwingen hadden gefaald. Een inval in Cambodja, een inval in Laos waren mislukt. De zwaarste bombardementen in de geschiedenis hadden de Noordvietnamezen er niet van weerhouden hun broeders in het Zuiden bij de bevrijding van hun land ter zijde te staan. Nu moest het bombarderen van de dijken, naast

Amerikaanse bombardementen maken dijkherstel noodzakelijk.

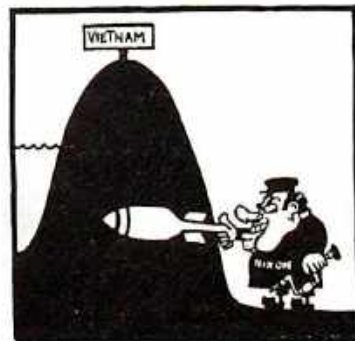
het afsluiten van hun havens met mijnen en het platbombarderen van hun dorpen en steden hen op de knieën dwingen.

Alleen: deze misdaad moest in het geheim worden begaan. De wereld mocht niet weten dat bewust geprobeerd werd een heel volk uit te moorden. Het moest lijken of de dijken vanzelf zouden breken in de regentijd. Daarom gaf het Pentagon de piloten opdracht zo te bombarderen dat de schade niet onmiddellijk zichtbaar zou zijn. In de bedding van de rivier bijv., of op enige afstand van de dijk. Om scheuren te laten ontstaan waardoor dan later het stijgende water zich een weg zou banen.

Nixons plan dit in het geheim te doen mislukte. De vietnamezen deden een beroep op de publieke opinie in de wereld en kwamen met bewijzen van de bombardementen op hun dijken die het voortbestaan van hun land bedreigden. Nixon, het

Pentagon en de ministers ontkenden eerst, spraken zelfs van laster. Later, toen de bewijslast steeds zwaarder werd, spraken zij over 'per ongeluk, misschien hier of daar'. Maar toen ook de oud-minister van Justitie van de Verenigde Staten, Clark, het met eigen ogen gezien had, was er niemand meer die twijfelde.

Het zwaarste deel van het regenseizoen duurt van juli tot eind september. De dijken hebben het tot nu toe gehouden. De vietnamezen hebben met man en macht gewerkt om een ramp te voorkomen en de weergoden zijn hen dit jaar gunstig gezind geweest. Het gevaar is echter lang niet voorbij. In de regentijd kun je dijken eigenlijk maar nauwelijks repareren. De aarde die er voor gebruikt moet worden is dan veel te nat. Een in de natte tijd gerepareerde plek blijft altijd zwak. Bovendien is het niet genoeg om alleen maar het gat te dichten. Een stuk dat vele malen groter is moet worden weggegraven omdat daarin ondergrondse scheuren kunnen zitten. Dat weggraven kun je bij hoogwater in de regentijd niet doen. Dat betekent dat Nixon eigenlijk overal in het Noordvietnamese dijkensysteem tijdbommen van zwakke plekken achter heeft gelaten. Zwakke plekken die het in de komende regenperiode kunnen be-geven.

Operatielampen

Zo zullen op verschillende plaatsen in Nederland in de komende maanden operatielampen gemaakt worden.

In Amsterdam organiseert de Indochina groep de lampenproductie in de Dapperbuurt. Zo'n operatielamp is een typisch voorbeeld van een apparaat dat speciaal voor de omstandigheden in Vietnam is ontworpen.

In de donkere, benauwde, ondergrondse ruimten waar de bevrijdingsbeweging van Zuid-Vietnam door bombardementen gedwongen, gehuisvest zijn, zijn olielampen erg brandgevaarlijk en verbruiken veel zuurstof. Alleen elektrisch licht is hier bruikbaar. Maar hoe dit te krijgen als er geen generator is?

Aan het werk bij de fabricage van de operatielamp

Hoe een andere stroombron te vinden die niet zwaar en log is, zoals bijvoorbeeld een gewone accu, die snel leeg loopt en alleen met een grote stroom weer op te laden is?

Een groep technici in Delft heeft daar een oplossing voor gevonden. Een kleine oplaadbare droge accu, voorzien van een elektronische schakeling,

alles in plastic ingegoten, zorgt voor een konstante intensieve lichtbundel.

De accu is tijdens het fietsen van het ene dorp naar het andere op te laden. Daarna kan de lamp ca. drie kwartier branden.

Als de accu bijna leeg is, kan de lichtsterkte makkelijk op peil worden gehouden door draaien aan een lichte handdynamo.

De lamp zelf zit gemonteerd op een hoofdband, zodat de chirurg de patient kan beschijnen.

De lamp plus accu past in een klein tasje en weegt niet veel meer dan één kilo.

Montage van lamp en toebehoren is betrekkelijk eenvoudig en kan door iedereen gedaan worden.

De inwerkperiode is niet veel meer dan een enkele avond.

In de maanden oktober, november en december zullen in de Dapperbuurt tientallen lampen sets gemaakt worden. Hopelijk zal het werk veel andere mensen inspireren ook hun kennis en energie in te zetten.

BIJEN

Tot de wapens van de vietnamezen in hun strijd tegen de technisch oppermachtige Amerikanen behoren hun enorme toewijding en hun grote kennis van de lokale situatie. Hoe zelfs bijen ter verdediging gebruikt werden in de eerste jaren van het verzet in de dorpen werd opgetekend door een journalist:

Er zijn door het Front beheerste dorpen waar de verdediging in de eerste plaats aan bijen is toevertrouwd. Chi Nguyet (zuster Manestraal) een beeldschoon meisje uit Ben Tre, vertelde me hoe men vanaf 1960 haar dorp in een strategisch dorp ~~het~~ proberen te veranderen. 'In ons gebied is er, evenals elders, een speciaal soort grote bij. Die zijn meer dan twee keer zo groot als normale bijen. Ze verzamelen geen honing maar hun steek doet ontzettende pijn en vijf of zes steken kunnen dodelijk zijn. We maakten een nauwgezette studie van de gewoontes van deze bijen. Ze hebben altijd vier schildwachten permanent op wacht en als deze gestoord of aangevallen worden halen ze de hele korf erbij om alles wat hun maar last bezorgt aan te vallen.

Vervolgens plaatsten we een aantal van deze korven in de bomen langs de weg die van de Diempost naar ons dorp leidt. We bedekten ze met plakkerig papier waarvandaan touwtjes leidden naar een bamboeval die we in de weg hadden gemaakt. De volgende keer dat er een vijandelijke patrouille langs kwam raakten ze de val en het papier werd van de korf getrok-

ken. De bijen vielen onmiddellijk aan. De troepen renden weg als gek geworden buffels en vielen in onze met bamboespijlen voorziene vallen. Ze moesten terug gaan met hun gevonden. Vanaf hun post moeten ze om hulp hebben getelegrafeerd want de chef van het distrikt zond vanuit een andere post een compagnie en andere soldaten kwamen per helikopter. Toen ze aankwamen hadden we nog meer korven neergezet. Toen de vijand kwam zagen ze hoopjes aarde die ze aanzagen voor vers gegraven vallen en de officier gaf het bevel de aarde weg te scheppen en de vallen bloot te leggen. Maar de korven waren onder de grond verborgen en de bijen schrokken verschrikkelijk toen ze zo ruw werden uitgegraven. Vele honderden van hen vielen aan en in geen tijd waren

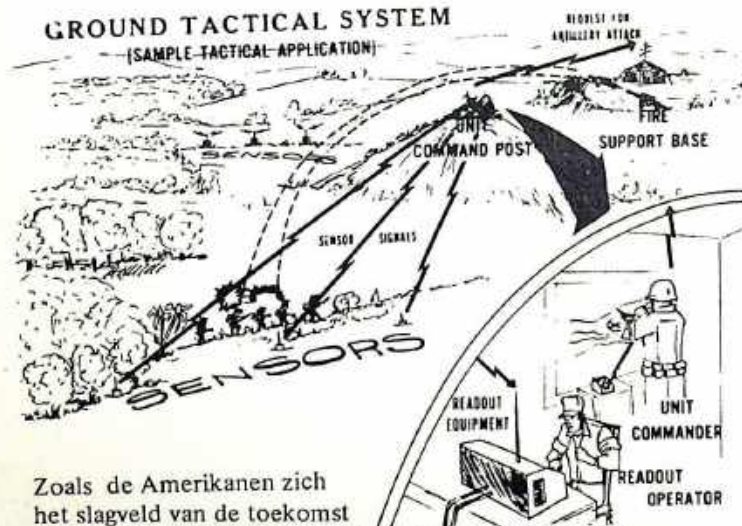
alle 30 man vijandelijke troepen buiten gevecht gesteld. Ze moesten zich opnieuw terugtrekken'

'Daardoor werden we aangemoedigd door te gaan en we begonnen speciaal bijen voor onze verdediging te kweken.'

'Toen ik weg ging', zo besloot ze 'hadden we meer dan 200 korven en de vijand had zich lange tijd niet in onze buurt gewaagd.'

HET SLAGVELD VAN DE TOEKOMST

GROUND TACTICAL SYSTEM (SAMPLE TACTICAL APPLICATION)

Zoals de Amerikanen zich het slagveld van de toekomst voorstellen: er komen vrijwel alleen machines en nog maar nauwelijks mensen aan te pas.

VIETNAM: de geschiedenis in het kort

Zo langzamerhand is de oorlog in Vietnam niet meer uit het TV-journaal en de kranten weg te denken. De oorlog behoort tot het dagelijks nieuwsmenu. Maar de berichtgeving is verwarrend, de ene keer uit deze, de andere keer uit die hoek waaiend. Hoeveel mensen zouden er precies kunnen vertellen wat er allemaal gebeurd is? Daarom hieronder de feiten nog eens op een rijtje.

1950-1954 : Vietnam probeert zich vrij te vechten na de Tweede Wereldoorlog. Vanaf 1950 komen de Amerikanen de Fransen te hulp in hun strijd tegen de Vietnamese boeren en arbeiders die voor zelfstandigheid en vrijheid vechten. In de vier jaar dat deze Franse oorlog nog zou duren geven de Amerikanen anderhalf miljard om de Fransen op de been te houden. Het mag niet baten want de bevrijdingsbeweging, de Vietminh van Ho Tsj Minh, bevrijdt langzaam het hele platteland en voert overal in de bevrijde gebieden ingrijpende landhervormingen door.

Mei 1954 : Het hoogtepunt van de strijd tegen de Fransen is bereikt. Het Franse bezettingsleger wordt verpletterd verslagen bij Dien Bien Phoe. Nog dezelfde maand begint in Genève een conferentie waarbij ook de grote mogendheden aanwezig zijn. De belangrijkste besluiten van deze conferentie zijn dat de troepen zich zullen hergroeperen achter een demarcatielijn (de 17e breedtegraad) en dat er binnen twee jaar vrije verkiezingen zullen worden gehouden en dat alle vreemde troepen uit Vietnam worden teruggetrokken. In juli 1954 wordt Diem premier in het zuidelijk deel van Vietnam. Diem, die zich al snel als diktator zou ontpoppen, steunt op de kleine (10 pct) katholieke minderheid in het Zuiden. Zijn regiem is buitengewoon corrupt: Diems familieleden krijgen de belangrijkste baantjes toegeschoven. Ook in de dorpen worden de traditionele dorpschouwen vervangen door Diemaanhangers van buiten. De landhervormingen, die de Vietminh had doorgevoerd, werden ongedaan gemaakt. Kranten werden verboden, talloze mensen om politieke redenen in de gevangenis gezet. Dit alles leidde tot verzet onder de boeren en de mensen uit de stad.

December 1960 : De verschillende, door Diem in de

illegaliteit gedwongen groepen, richten het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront op. Het bevrijdingsfront werft zich snel de steun van het overgrote deel van de bevolking en kan daardoor een sterke oppositie voeren tegen het Diem bewind. Het Bevrijdingsfront eist het doorgaan van de landhervormingen, het verdwijnen van de minderheidsklike van Diem, het uitvoeren van de Akkoorden van Genève en het vertrek van de Amerikaanse 'adviseurs' die in steeds grotere getale het land binnenstromen.

Van begin af aan is het Front tot vredesbesprekingen bereid. Maar pogingen in deze richting worden steeds door de Amerikanen en het bewind Saigon afgewezen. Na de moord op Kennedy in 1963 wordt Lyndon Johnson president van de VS. Kennedy bracht 'adviseurs' naar Vietnam en pompte geld in het regiem, onder Johnson zal de oorlog sterk verhevigen en honderdduizenden soldaten naar Vietnam gestuurd worden.

Augustus 1964 : Het Tonkin-incident. Amerikaanse oorlogsschepen zouden zijn beschoten voor de kust van Noord-Vietnam. Later blijkt uit de Pentagon Papers, dat dit incident was uitgelokt en er al een heel aanvalsplaan tegen Noord-Vietnam klaar lag. President Johnson gebruikt het Tonkin-incident om van het Amerikaanse parlement toestemming te krijgen voor z.g. vergeldings-acties. Enkele maanden later beginnen de hevige, gedurende drie en half jaar ononderbroken, bombardementen op Noord-Vietnam.

De Demokratiese Republiek Vietnam (Noord-Vietnam) maakt in april 1965 zijn vier puntenprogramma bekend:

- terugtrekking van alle Amerikaanse troepen;
- stoppen van de vijandelijkheden tegen het noorden;
- uitvoeren van de akkoorden van Genève;
- de vietnamezen moeten hun eigen problemen oplossen.

In Zuid-Vietnam hadden de Amerikanen in 1963 hun handen afgetrokken van de diktator Diem, deze was ten val gebracht en vermoord. Hij wordt opgevolgd door steeds weer andere generaals die het ieder maar een paar maanden uithouden tot uiteindelijk generaal Ky aan het bewind komt, die belooft aan corruptie

en zwarte handel een einde te zullen maken. Later zal blijken dat Ky zelf één van de belangrijkste mensen is van de zwarte markt.

September 1967 : In Zuid Vietnam worden 'verkiezingen' gehouden. Thieu wordt president en Ky vice-president. Gesprekken met het Bevrijdingsfront worden afgewezen.

Januari 1968 : Begin van het grote zg. TET-offensief. Het bevrijdingsfront bevrijdt tijdelijk 36 van de 44 provinciale hoofdsteden. President Johnson stelt zich daarop niet herkiesbaar. De vredesbesprekingen in Parijs beginnen nadat de bombardementen op Noord-Vietnam zijn stopgezet.

De Amerikanen beginnen nu langzamerhand in te zien dat de oorlog op deze manier niet gewonnen kon worden. De oorlog was eerst een 'geheime' oorlog geweest, met Amerikaanse adviseurs en speciale troepen. Toen dat niet het gewenste resultaat had, kwamen er honderdduizenden soldaten en eindeloze bombardementen. Toen ook dat geen resultaat bleek te hebben werd er een technologische oorlog met allerlei elektronische wapens van gemaakt. President Nixon, inmiddels tot opvolger van Johnson gekozen, kondigt in dit kader in mei 1969 aan dat de Amerikaanse troepen terug getrokken zullen worden. Hij noemt dat 'Vietnamisatie'. Hij bedoelt daarmee dat er nu nog alleen Vietnamezen en geen Amerikanen meer zullen sneuvelen.

In 1970 en 1971 werden er inderdaad veel Amerikaanse troepen teruggetrokken. Iedereen dacht dat de oorlog nu zou ophouden maar de Amerikaanse lucht- en zeemacht werden sterk opgevoerd. Deze nemen de rol van de Amerikaanse soldaat te velde over. De oorlog wordt voor een groot deel via computers geleid. Hele streken worden systematisch onbewoonbaar gemaakt om de bewoners te dwingen er uit te vertrekken. Ondanks deze ongekende bombardementen blijkt het Bevrijdingsfront in het voorjaar 1972 zo sterk te zijn geworden dat men een succesvol offensief kan starten dat tot op heden voortduurt. Het gaat bij dit offensief niet zozeer om het al of niet veroveren van grote steden maar om de geleidelijke bevrijding van het platteland hetgeen succesvol verloopt.

Onderdrukking

Wat is onderdrukking? Het is een woord dat in vele situaties gebruikt kan worden.

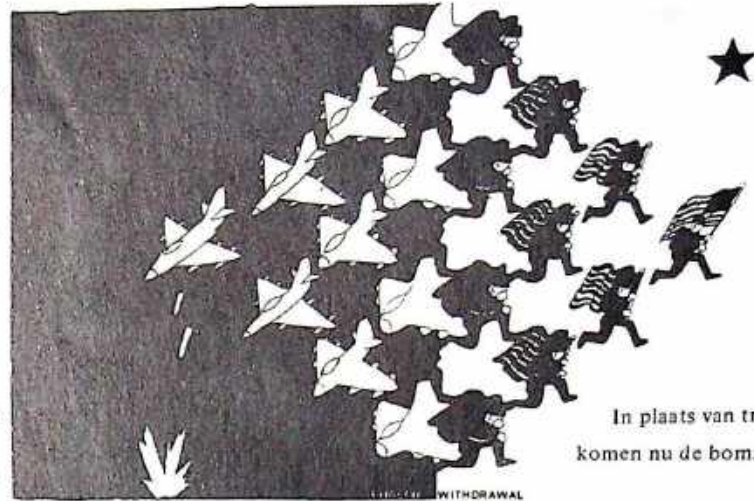
Het komt er op neer dat een bepaalde groep ten bate van zichzelf en ten koste van anderen handelt. Dit kan zowel op een bende struikrovers in het Vondelpark slaan, als op nazi-Duitsland dat Europa veroverde. Er is een groot verschil maar de betekenis blijft hetzelfde. Om deze onderdrukking te kunnen uitoefenen beschikt zo'n groep over allerlei machtsmiddelen, die soms niet toegestaan zijn, maar ook vaak juist door wetten zijn goedgekeurd.

Een paar maanden geleden wilde de gemeente Amsterdam in de Dapperbuurt een rij huizen in de Wijtenbachstraat laten slopen. Hoewel de huizen vervallen waren konden ze met enige moeite best nog opgeknapt worden. Daarbij kwam nog het gevaar dat door het gat dat door de sloop in het huizenblok zou ontstaan, de huizen ernaast zouden gaan verzakken. Enige buurtbewoners kwamen hiertegen in verzet en probeerden de gemeente op andere gedachten te brengen. Men wilde dat de huizen, indien het niet anders kon, dichtgemetseld zouden worden. Ze zouden dan hun steunende functie ten opzichte van de aangren-

sende huizen kunnen bewaren. De gemeente wilde echter niet eens luisteren. Op de dag van de sloop werden daarom de huizen door verontwaardigde omwonende bezet, zodat de sloop niet kon beginnen. Er werden daarop + 50 politieagenten ingezet, die met brutaal geweld de buurtbewoners verwijderden. De grond waarop deze betaalbare woningen stonden brengt nu eenmaal meer op met toekomstige dure nieuwbouw. Dat dit ten koste gaat van de woningzoekenden, die betaalbare huizen wensen en buurtbewoners die tegen verkrotting en afbraak zijn is duidelijk. De politie moet daarbij optreden als het onderdrukkingsapparaat ten dienste van een kleine groep van winstmakers. De bevolking van Zuid-Vietnam kwam omstreeks 1960 in verzet tegen de diktator Diem. Deze was de vertegenwoordiger van de grootgrondbezitters. Diem was een stroman van de Verenigde Staten, die veel economische belangen in Zuid-Oost Azië hebben (olie, rubber, tin en afzetgebieden voor hun produkten). Naarmate het verzet van de bevolking groter werd stuurde de Amerikanen er meer troepen en vliegtuigen naar toe. De Amerikaanse soldaten moesten zodoende optreden als politieagent om de gerechtvaardigde eisen van de Indo-Chinese bevolking te onderdrukken. Er is een verschil tussen onder-

drukking in een Amsterdamse buurt en in Vietnam. Er is verschil in afstand, in grootte en in onmenselijkheid. Maar in oorsprong zijn het dezelfde dingen. In beide gevallen wordt er door kleine groepen beslist over het lot van een groot aantal mensen. Deze worden er niet beter van, noch in geld, noch in woonsituatie, noch in gewoon menselijk geluk.

Op het Bickerseiland komen de bewoners in verzet tegen de bouw van kantoorflats en de daaruit voortvloeiende afbraak van woningen. De filmer Joris Ivens liet daar een tijd geleden zijn film "Het volk en zijn geweren" zien. De film handelt over de strijdende bevolking van Laos. Hij zei toen tegen zijn publiek: "Ik draai deze film niet alleen om jullie te laten zien hoe belazerd deze mensen het hebben, of om jullie tegen de Amerikanen op te zetten. Ik draai de film om te laten zien, dat jullie situatie en hun situatie in wezen weinig van elkaar verschillen. En zij, de mensen in Laos en Vietnam vechten en spelen het klaar om overleefd te blijven, en nog iets te bereiken ook. Je bent dus niet machteloos tegen die kleine groep aan de top. Als deze film over een strijd tegen de onderdrukking van de mensen daar, kan helpen om de mensen hier te stimuleren, het gevecht met de overheid enz. niet te staken, maar door te gaan, dan heb ik mijn doel bereikt".

In plaats van troepen komen nu de bommenwerpers.

De oorlog die niet ophoudt

President Nixon heeft talloze malen beweerd een einde te willen maken aan de oorlog die nu al tientallen jaren in Indochina woedt. Maar niets wijst er tot nu toe op dat de Verenigde Staten dat werkelijk van plan zouden zijn. Niets wijst erop dat men zelfs maar bereid zou zijn een einde te maken aan het Amerikaanse aandeel in de oorlog. Dat een werkelijk onafhankelijk Zuid-Vietnam, zich zou kunnen losmaken uit de Amerikaanse invloedssfeer is voor Nixon nog steeds een onverdragelijke gedachte.

Vietnamisering

Toch trekt Nixon Amerikaanse troepen uit Vietnam terug. Is dat dan geen bewijs dat hij deze oorlog wil beëindigen? Volstrekt niet. Het betekent alleen maar dat er geen Amerikaanse grondtroepen aan de eigenlijke gevechten deelnemen. Dat niet langer moeders, vrouwen en verloofdes gebukt gaan onder ongerustheid en verdriet. De plaats van de Amerikaanse grondtroepen is ingenomen door Zuid-

sneuvelen nu nog alleen Vietnamezen

Vredesonderhandelingen

Al jaren wordt in Parijs onderhandeld Het bevrijdingsfront en de Democratische Republiek Vietnam (Noord Vietnam) aan de ene kant en de Verenigde Staten en de Saigon-regering-Thieu aan de andere. Door het Bevrijdingsfront zijn herhaaldelijk vergaande voorstellen gedaan om een uitweg uit de oorlog te vinden. Het is beslist niet de bedoeling dat de door het Bevrijdingsfront gevormde Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam zonder meer de macht moet overnemen. Uitdrukkelijk is in de voorstellen van het Bevrijdingsfront gesteld dat er een coalitieregering moet komen. Daarin zouden naast het Bevrijdingsfront vertegenwoordigers van alle politieke, godsdienstige en sociale groeperingen in het Zuiden moeten komen. De Vietnamezen zijn bereid de VS op vele punten een groot stuk tegemoet te komen. Maar het eindresultaat kan natuurlijk geen capitulatie voor Amerika en het opgeven van alles waarvoor deze strij-

EEN VIETNAMEES VERHAAL

AARDAPPELEN

Het dorpje An Ninh stond eens be-... na een tijdje. 'anders komen we te... der'. Ze sloeg haar arm om het ge-

ten. Het dorp werd 'gepacificeerd' en de inwoners werden door de Saigonsoldaten over de rivier verdreven. Daar moesten ze nu in het dorp Ben Soi wonen, een wildernis waar niets wilde groeien. De mensen leden honger.

Daarom probeerden ze steeds om naar An Nonh terug te gaan, waar nog wel wat in de grond zat. Maar je moest dan toestemming van de soldaten krijgen om de rivier over te steken. In geen geval mocht je eten meenemen: je zou het eens aan de vrijheidsstrijders kunnen geven!

'Hier is wat brood dat ik voor onderweg heb meegenomen', zei een jong meisje. Phuong heette ze. 'Nee, leg het neer', zei de wacht. En toen ze aarzelde; 'leg neer of ik arrasteer je. Wil jij eten aan de Vietcong brengen?'. Het meisje legde haar stukje brood neer.

Phuong was samen met haar moeder, Tu, op weg naar An Nonh om iets eetbaars te zoeken. Hun rijstvoorraad was opgebraakt. Een veerbootje zette hen over de rivier. De soldaat aan de andere kant zei: 'Wees op tijd terug! Na drie uur is het niet meer veilig. Dan komen de vliegtuigen'.

Je kon het wel zien in het oude dorp: overal bomkraters; ontwortelde mango-bomen; geblakerde kokospalmen; verbrande struiken. Ook het huis van Tu had het moeten ontgelden. De balken waren verbrand en de rest was ingestort. Tu kreeg een brok in haar keel. Ze vocht tegen haar tranen. Maar plotseling roept Phuong blij: 'een aardappel!'. Het was een wilde aardappel die in dit maanlandschap toch nog had kunnen groeien. 'Er moeten er meer zijn', zei Phuong, en begon weer vlug te graven. 'Laten we naar huis gaan', zei Tu

wortel, mama', zei Phuong en hield een grote yamwortel op. Haar moeder was blij met de wortel die wel eten voor een hele dag was. Maar het werd donker. 'Kom', zei ze, 'Laten we gauw terug gaan. Je broertjes wachten thuis'. Maar Phuong bleef maar graven en haalde steeds meer aardappelen naar boven. Zo hard werkte ze, dat haar broek en hemd helemaal met zweet doordrenkt raakten.

'Als dit op is, waar moeten we dan van eten?', vroeg ze. 'Dan zien we wel weer verder', zei haar moeder. 'De vliegtuigen', riep Phuong plotseling. 'Daar heb je ze'. Terwijl het geronk steeds dichterbij kwam, raapten ze gehaast hun spulletjes bij elkaar. Twee verkenningsvliegtuigen kwamen over en bleven even rondcirkelen. Phuong en haar moeder zochten koortsachtig naar een schuilplaats. In een bomkrater aan de voet van een mangoboom vonden ze iets dat er een beetje op leek. De vliegtuigen kwamen terug. Ze zagen de vrouw en het meisje. Vietcong natuurlijk!

Tu zei nog tegen haar dochter dat de vliegtuigen geen munitie aan hen zouden verspillen. Maar daar kwamen ze al, achter elkaar in duikvlucht. Twee lichte bommen vielen vlak bij de vrouw en het meisje. Twee doffe explosies. Twee kleine zwarte kolommen. De machinegeweren van de vliegtuigen ratelden nog wat. Toen vlogen ze maar weer eens verder. Half verbrand wist Phuong zich omhoog te werken. Ze zocht om zich heen naar haar moeder. Wat een vreselijk gezicht! Niet ver van haar af lag haar moeder in een plas bloed. Ze was aan haar hoofd gewond en haar rechterbeen was afgesneden. Het been was door de klap in een sloot terechtgekomen, waarvan het water nu rood opkleurde. Kleine Phuong omhelsde haar moeder en huilde 'Waarom doen ze dit? Ik kan je hier niet achterlaten, moe-

'Laat me je naar huis dragen', zei ze. 'Ga naar huis, lieverd', wist Tu met inspanning van al haar krachten te mompelen. 'Laat me hier achter en ga terug naar je broertjes. Ze wachten op je'.

Haar gezicht was doodsbleek. Ze keek naar haar dochter alsof ze iets wilde zeggen, maar ze kon niet meer. Tranen gleden uit haar ogen. Phuong huilde ook. 'Vader is dood. Hij liet ons in deze rotzooi achter; Als jij er nu ook nog aangaat, wie zal er dan nog voor ons zorgen? Ga niet dood, mama!'

De vliegtuigen kwamen er weer aan, als roofvogels die naar hun prooi terugkeren. Op een teken van haar moeder begon de kleine Phuong naar het dichtstbijzijnde bosje te rennen. De vliegtuigen openden het vuur. De kogels floten haar om de oren, de aardappels bonkten op haar rug, maar ze wist ongedeerd de dekking te bereiken. Door de opgeworpen stofwolken vluchtte ze verder, terug naar de rivier. De oever was verlaten. De veerboot lag aan de andere kant en de veerman was in geen velden of wegen te bekennen. Zware kanonnen begonnen te schieten. Daar stond ze, kleine Phuong, met haar zak vol aardappels, haar hele lichaam onder het bloed. Wanhopig begon ze de veerman te roepen.

rikaanse hulp gedwongen dienst te nemen. Zijn door de Amerikanen bewapend en getraind. Als zij sneuvelen rouwt er in Amerika niemand. Maar ook dit Saigonleger van één miljoen man zou het bij grote acties van het Zuid-Vietnamese Bevrijdingsfront al gauw uiteenvallen en de strijd opgeven, als de VS niet zo'n groot deel van zijn lucht- en zee-macht had ingezet. De afgelopen maanden heeft Nixon de Amerikaanse luchtoorlog tot zelfs naar Amerikaanse normen ongekende hoogte opgevoerd. Noord-Vietnam en de bevrijde gebieden in het Zuiden worden bestookt als nooit tevoren, met steeds nieuwe en geraffineerdere wapens. Ondanks deze Amerikaanse overmacht in de lucht, ondanks deze overmacht aan geld en materiële hulpmiddelen slaagt het Bevrijdingsfront, gesteund door het overgrote deel van de Zuidvietnamese bevolking, er in om niet alleen stand te houden, maar zelfs nieuwe vorderingen te maken en nieuwe gebieden in Zuid-Vietnam te bevrijden. Nog steeds is de oorlog er één tussen Amerika en Vietnam, alleen de kleur van de lijken is veranderd. In plaats van Amerikanen

nam worst gestreden betrekken. Er moet een oplossing komen die een onafhankelijk Zuid-Vietnam in vrede garandeert. Grote sta-in-de-weg daarbij is Ngoeyen Van Thieu, de huidige president van Zuid-Vietnam, die met Amerikaanse steun een steeds diktatorialer terreurbewind voert. Voortbestaan van zijn bewind betekent voor Nixon een garantie voor het voortbestaan van Amerikaanse invloed in Saigon, een garantie die een coalitie-regering nooit zou kunnen en willen geven. Dat is de hoofdoorzaak dat de onderhandelingen in Parijs niet tot succes leidden. Nixon wenst nog steeds geen oplossing van het conflict in Vietnam te aanvaarden die het einde van de Amerikaanse invloed zou inhouden, en die dus zou betekenen dat Zuid-Vietnam werkelijk onafhankelijk zou worden. Keer op keer verzekert Nixon de wereld, dat hij zijn 'vrienden' (Thieu met medewerkers) nooit in de steek zal laten. Dat betekent, dat hij bereid blijft deze 'vrienden' tot het uiterste tegen hun eigen volk te blijven beschermen en dat hij bereid blijft dat volk met alle moderne technische hulpmiddelen waarover hij beschikt te vuur en te zwaard te verdelgen.

VIETNAM BULLETIN

Tweewekelijkse informatie over de strijd in Indochina en wat daar-tegen in Nederland en elders wordt ondernomen. Onmisbare aanvulling op uw dagblad.

Prijs f. 15,- per jaar, f. 8.50 per half jaar.
Postgiro 12 81 198 t.n.v. Vietnam Bulletin,
Weesperstraat 51
Amsterdam.

BON:

naam:.....
adres:.....
woonplaats:.....
geeft zich op als abonnee voor het Vietnam Bulletin
opsturen naar VB, Weesperstraat 51, Amsterdam.

July 72

VIETNAM BULLETIN

Vietnam Bulletin,
p/a ASVA,
Weesperstr. 51,
Amsterdam

Gironummer 1281198
tnv Vietnam Bulletin.

ZEVENDE JAARGANG NUMMER 2

TERREUR IN SAIGON TEGEN STUDENTEN, MIDDELBARE SCHOLIEREN EN WERKENDE JONGEREN

In november 1970 werd door een aantal priesters, hoogleraren en studenten in Saigon de katholieke Vredesbeweging opgericht. Deze beweging die er naar streeft mensen te verenigen die willen werken voor vrede in Vietnam, haalde zich al spoedig het ongenoegen van president Thieu op de hals. Nu is door deze vredesbeweging een aantal documenten gepubliceerd betreffende het zonder gerechtelijk vonnis gevangen zetten en martelen van jongeren in Zuid-Vietnam door het Thieu-Regiem. Bij tientallen worden jongeren opgepakt, verhoord en gemarteld, voor korte of lange tijd in gevangnissen opgesloten, daarna meestal naar militaire opleidingskampen gebracht en tenslotte naar de gevaarlijkste frontlinies gestuurd, vooral naar militair district nr. 1. (midden van Zuid-Vietnam).

In een oproep via senator Me Govern gericht aan studenten en scholieren in de VS, schrijft de voorzitter van de studenten vereniging in Zuid-Vietnam dat Amerikaanse functionarissen betrokken zijn bij arrestaties en martelingen en daarom medeplichtig, en dat met het toenemen van de terreur in Saigon de haat van de jonge mensen tegen de VS groter is geworden dan ooit tevoren.

In het rapport zijn verder opgenomen enkele beschrijvingen van martelingen en een lijst van 145 namen van studenten en scholieren die sedert 1970 gevangen zijn genomen. (hierin zijn niet opgenomen de namen van de 170 studenten van de cité Université in Saigon, gearresteerd op 23 mei 1972 naar aanleiding van protesten tegen de militaire dienst).

Uit het rapport van de Katholieke Vredesbeweging zijn de volgende documenten hieronder opgenomen:

- a) een brief uit de gevangenis Chi Hoa
- b) een brief uit het strafeland Poulo Condor (berucht om zijn lijgerkooien)
- c) en tenslotte een oproep van de Katholieke Werkende Jeugd in Saigon aan alle nationale en internationale organisaties van werkende jongeren.

Het volledige rapport van de Katholieke Vredesbeweging in Saigon is in het Frans te krijgen bij de redactie van het Vietnam Bulletin door het opsturen van een aan zichzelf geadresseerde enveloppe van minimaal 15-21 cm. met een postzegel van 40 cent erop.

GRATIS OVERDRUK

Deze vier pagina's van het Vietnam Bulletin zijn in een grotere oplage gedrukt. Het is een belangrijk document dat wellicht bij allerlei acties gebruikt kan worden (bijv. bij de Vietnam-zondag op 29 oktober a.s.). Men kan overdrukken gratis krijgen door ze te bestellen bij het Vietnam Bulletin Weesperstraat 51, Amsterdam. Voor acties die in verband met deze tekst worden gevoerd, neme men contact op met Maarten van Dullemen (tel.: 020-738440).

BRIEF UIT CHI HOA

Chi Hoa, 12-8-'72

Aan de Weleerwaarde.....1) (zie noot)

Beste Vader,

Sinds enige dagen voel ik behoefte u te schrijven, maar ik heb lang gearzeld, want het simpele feit dat ..... 2) onze brief aan hem alleen is gericht, vormt een heel probleem; een brief kan worden gebruikt als bewijs om de mensen voor het gerecht te kunnen brengen, hen gevangen te zetten, vooral onder de thans geldende krijgswet.

Beste Vader

Tot aan deze middag bedraagt het totaal van de gearresteerde studenten en lyceïsten meer dan honderd van ongeveer 70 daarvan weten wij de naam, de meerderheid wordt nog op het Hoofdburo v.d. Gemeentepolitie vastgehouden. Allen zijn ruw behandeld en gemarteld. Allen moesten na de verhoren op brancards naar hun cellen worden gebracht. De electrocutie, het onder dwang zeepwater te drinken geven, het steken van naalden in de tien vingertoppen... dit zijn vaak voorkomende mishandelingen. De toestand van de studenten en de lyceïsten is momenteel niet anders dan die van de studenten en lyceïsten op het Nationaal Agronomisch Instituut twee jaar geleden. 3) Juffrouw Nguyen thi Yen is na de nacht van de martelingen van 9 juni 1972 nog steeds bewusteloos. De student Trinh Dinh Ban kan niet lopen en niet eten, de politieagenten moeten zijn mond met kracht openmaken om hem melk te geven. De studente Vothi Bach Tuyet heeft resten van dode muizen en afval op haar lichaam ..... Dit alles is gerapporteerd door de studenten die deze daden met eigen ogen hebben gezien en die zojuist zijn overgebracht van het Hoofdburo der Gemeentepolitie naar Chi Hoa. Profiterend van de verwarde toestand in verband met de militaire situatie en het daardoor thans overheersende gebrek aan belangstelling bij de publieke opinie voor het studentenprobleem, gaat de regering door met arrestaties, onderdrukking en steeds ergere mishandelingen.

Wat betreft de 3- studenten en lyceïsten die momenteel in Chi Hoa zijn, de regering is voornemens hen te deporteren naar het strafeland Poulo Condor, Enige tijd geleden werd de eerwaarde Nguyen Van Nai, een van de tijdens de strijd tegen de verkiezing van de enige kandidaat Nguyen van Thieu 4) gearresteerde studenten, gedeporteerd naar Poulo Condor zonder enige berechting.

Wij weten dat er op de eerstvolgende boot naar het eiland vertrekt studenten en lyceïsten zullen zijn. Zelfs tegen familieleden van hen worden dwangmaatregelen genomen. Zo werden in de morgen van de 9e juni twee ouders van studenten die hen kwamen opzoeken zelfs bij de deur van de gevangenis gearresteerde, en opgesloten. Het was een veiligheidsagent van de gevangenis die ons dit mededeelde! misschien zullen we over enige dagen meer details over dit feit kennen.

Gezien deze dwangmaatregelen, gevangenneming en mishandelingen verzoeken wij u, indien mogelijk aan de leiders van de Kerken te vragen tussenbeide te komen door hun stem te verheffen, in de hoop aldus aan deze wandaden van de regering een eind te kunnen maken. Wij vragen u te protesteren door middels van de pers en aan de andere priesters en onze leraren, vooral aan professor Trung 5) en vader Can te vragen artikelen te schrijven voor onze verdediging. Door de moeilijke omstandigheden kunnen wij niet aan al onze leraren schrijven en als het u mogelijk is hen op te zoeken, verzoeken wij u hun onze groeten over te brengen. Wij hopen met geheel ons hart dat u alles zult doen om ons ditmaal te helpen.

Zullen wij in de toekomst nog in Chi Hoa zijn om u van tijd tot tijd te schrijven, of zullen wij moeten wegvijzen in die tijgerkooien van Poulo Condor om te luisteren naar het gebrul van de golven en te kijken naar de vier muren van de gevangenis, ons voorstellend dat het de muren zijn van de collegiazalen van onze faculteit?

Ontvangt u, beste vader, mijn beste wensen voor een goede gezondheid.

- 1) naam weggelaten.
- 2) details weggelaten
- 3) daar de gevangenneming en mishandeling door de publieke opinie algemeen werd afgekeurd, heeft het militair tribunaal op 20 april 1970 10 studenten (4 meisjes en 6 jongens) voorlopig in vrijheid gesteld en 11 anderen vastgehouden wegens andere delicten. De tien vrijgelaten studenten werden door hun kameraden in het Nationaal Agronomisch Instituut opgenomen om hen te verzorgen en hen te verdedigen tegen gevangenneming door de politie. Op 22 augustus vertoonden zij zich aan de pers en het publiek. Hun toestand schokte de bijeenkomst zó, dat men verscheidene minuten sprakeloos was.
- 4) De verkiezingen van 3-10-1971, waar de enige kandidaat Nguyen van Thieu 94,36 procent van de stemmen behaalde.
- 5) Professor Ly chanh Trung geeft college in de filosofie.
- 6) Vader Truong ba Can, nationaal aalmoezenier van de Vietnamese JOC (Katholieke werkende jongeren).

BRIEF UIT POULO CONDOR

Poulo Condor, 1-6-72.

Weleerwaarde vader .....1)

Ziehier één van de droevigste gevallen, waarvoor wij ons verplicht voelen de gewetens wakker te schudden door welk middel dan ook. Deze middag kwam ik door ..... een kamp onder bevel van mijn collega ..... zelf cipier evenals ik. Ik viel bijna achterover van verbazing, toen ik daar enkel vrouwen, enige grijsaards en meer dan 50 kinderen beneden de negen jaar zag. Allen mensen uit Hue, Phu Can, Phu Loc, Cau Hai. Enige vrouwen waren zwanger. Al deze mensen weten niet, waarom zij hierheen gebracht zijn. Ziehier in 't algemeen wat er gebeurd is 2): de leden van het bestuur van de gemeenschap riepen hen op naar de buro's te komen om niet nader opgegeven redenen. Daar gekomen, bekeerden deze beambten dat zij hen als réfugiés wilden meenemen en toen voerden ze hen naar Poulo Condor. Zij weten nog steeds niet de juiste reden van hun deportatie. Ik ontmoette een oude vrouw met witte haren; ze zei dat ze vier kinderen had; alle in het Zuidvietnamese leger: 2 gestationeerd in Saigon, een in Dalat en een in het 1e militaire distrikt. Zij werd hierheen gebracht zonder te weten waarom. Ze zou contact willen hebben met haar kinderen, maar doordat ze bedrogen werd en gedwongen weggevoerd, heeft ze niet de KBC van haar kinderen 3), zodat ze niet weet hoe ze hen kan waarschuwen.

..... Er zijn hier ongeveer 1500 mensen. Ik bid u, houd een kollekte voor kleren en geld voor hen; want bedrogen als zij zijn, hebben zij niets kunnen meenemen. Twee oude vrouwen in mannen-onderbroeken zijn hier gekomen..... Als u geld zou kunnen krijgen, zou dat nog beter zijn.....

Ik onderteken deze brief leesbaar en met mijn volledige naam, want ik ben geen vreemdeling voor u. Ik vrees de middelen kwijt te raken om mijn kinderen, die er al slecht aan toe zijn, te voeden; maar mijn geweten laat mij niet met rust en daarom aanvaard ik het risico u te schrijven. Ik ben niet bang dat u uw ministeriële geheim zult verraden, maar ik ben wel bang dat de brief onderweg ontkent zal worden.

(naam en handtekening wegge-
laten).

- 1) ..... de stippellijnen hebben betrekking op namen van personen en plaatsen of op details waardoor de schrijver van de brief bekend zou kunnen worden of die andere personen zouden kunnen schaden.
- 2) Het schijnt dat de centrale regering voor elk distrikt een aantal heeft vastgesteld van verdachten die gearresteerd en weggevoerd moeten worden. Hetzij uit luiheid of omdat de beambten alle personen even verdacht voorkwamen, hebben zij de mensen die wij boven gezien hebben gearresteerd en weggevoerd.
- 3) KBC: postsektor van het Vietnamese leger.

OPROEP

VAN DE KATHOLIEKE WERKENDE JEUGD VAN ZUID-VIETNAM AAN DE NATIONALE EN INTERNATIONALE ORGANISATIES VAN KATHOLIEKE WERKENDE JEUGD

Beste vrienden,

Zoals u weet heeft de politie van Saigon in de nacht van 30 april-1 mei 1972 een inval gedaan in het hoofdkantoor van de J.O.C. (katholieke werkende jeugd) en alle jonge mensen gearresteerd die er verbleven, te weten:

9 jonge arbeiders van 15 en 16 jaar
2 scholieren van 17 jaar
5 leden van het landelijk bestuur van de JOC, waaronder de voorzitter Nguyen Viet Tuan.

De politie heeft echter nog steeds geen duidelijk aanklacht tegen hen kunnen opstellen. Het feit dat zij twee maanden na hun arrestatie nog altijd in handen van de politie zijn, is het bewijs daarvoor.

In verschillende openlijke verzoeken hebben wij slechts één ding gevraagd: of dat een rechtbank zich met hun zaak zal bezig houden - of dat bekend gemaakt wordt welke aanklacht tegen hen is ingediend. En als geen van beide gebeurt, dat zij onmiddellijk vrijgelaten zullen worden. Op 15 mei is een groep van acht aalmoezeniers naar de Prefect van Politie gegaan om te trachten nadere informatie te verkrijgen. Het hoofd van de Speciale Politie, die met dergelijke arrestaties is belast, heeft aan de acht aalmoezeniers laten weten dat de zaak betreffende de jongeren in handen was gegeven van de Krijgsraad en dat zij zich voor inlichtingen tot deze Raad moesten wenden. Wij hebben ons niet alleen tot de Krijgsraad, maar ook tot de Burgelijke Rechtbank gewend: de twee enige bevoegde gerechtelijke instanties in Saigon. De Krijgsraad liet ons in een schrijven van 18 mei weten dat zij alle rapporten en processen-verbaal had nagekeken en geen spoor van deze zaak had kunnen vinden. De 19e mei antwoordde de Burgelijke Rechtbank in SAIGON mondeling met dezelfde mededeling. Op het Politiebureau weigerde men ons een tweede keer te woord te staan en de Prefect gaf nimmer antwoord op onze brieven waarin we om opheldering vroegen. Sinds 12 juni kwamen echter de namen van onze jongeren opnieuw voor op een lijst van gevangenen gehouden personen, opgesteld door de Prefect van Politie, die kleding en voedsel van hun familie mochten ontvangen.

Op deze wijze kwamen wij te weten waar onze vrienden vastgehouden werden. Tot op heden hebben wij echter geen contact met hen kunnen krijgen. Maar mensen die met hen daar vastgezet hebben, hebben verteld dat zij zeer slecht behandeld zijn: velen hadden zeer ernstige martelingen ondergaan. Zo is de situatie van onze vrienden in de gevangenis. De kantoren van de JOC blijven onder politiebewaking. Alle activiteiten in Saigon zijn onmogelijk geworden. Vele leiders zijn ondergedoken. Veelal weten wij niet of iemand gearresteerd is of ondergedoken. Want er zijn in Zuid-vietnam vele groepen die arrestaties verrichten zonder toestemming van de rechter of de politie. Het is daarom erg moeilijk -meestal zelfs onmogelijk- om inlichtingen te verkrijgen.

Wij zijn niet de enige die zo behandeld worden. Sinds maanden worden honderden jongeren aangehouden en gevangenzet zonder gerechtelijk vonnis: duizenden mannen en vrouwen worden - ongeacht hun toestand en hun leeftijd- naar het strafeland Poulo Condor gedeporteerd zonder dat hun familie en belangstellenden weten waarom.

Daarom doen wij alle moeite de publieke opinie en bevoegde kerkelijke en burgerlijke leiders te alarmeren. Onze aartsbisschop (in Saigon) is op de hoogte gehouden van deze zaak. Maar zolang de hiërarchie nog niet bereid is zijn stem te verheffen tegen alle willekeurige arrestaties die dagelijks plaatsvinden, aarzelen wij nog steeds er op aan te dringen dat zij wel speciale stappen onderneemt ten gunste van de leden van de katholieke werkende jeugd. De gevangenen bestuursleden van de JOC schijnen het op dit punt met ons eens te zijn.

Het is voor ons niet eenvoudig in contact te komen met het buitenland. Slechts een enkele solidariteitsbetuiging hebben wij ontvangen en wij zijn daar erg blij mee. Daarmee wordt getoond dat de werkende jeugd in de wereld een eenheid vormt, zoals ook de jongeren in Vietnam een eenheid vormen in die zin, dat zij allen lijden. Wat onze leiders nu in de gevangenis doormaken is slechts een kleinigheid vergeleken bij het enorme lijden van ons volk en van onze jeugd en vooral van de werkende jeugd. Want iedereen van 17 tot 43 jaar, wordt onder de wapens geroepen om medeburgers te doden. En de meerderheid daarvan bestaat uit armen, afkomstig uit de

---

arbeidersklasse en zij worden altijd de voorste frontlinies ingestuurd. Het gaat daarom niet alleen om enkele leden van de JOC, maar om alle jongeren in Vietnam die ten onder dreigen te gaan in deze smerige oorlog.

Wij hebben begrepen van een buitenlands missionaris te Parijs dat de Internationale JOC van plan is een delegatie naar Zuid-Vietnam te zenden. Door middel van een telegram en een lange brief op 30 mei hebben wij geprobeerd duidelijk te maken dat er op dit moment in Saigon - waar de wet van de jungle heerst - niets te doen is. Wij zijn van mening dat de wortel van het kwaad aangepakt moet worden, en dat is de Verenigde Staten. Want de Verenigde Staten hebben al deze ellende over ons gebracht. Want het is inderdaad een mythe dat de Verenigde Staten zich met Vietnam bemoeid hebben om Zuid-Vietnam te redden van het communisme. Door de onthullingen van de Pentagon documenten, vorig jaar gepubliceerd door de New York Times, weten wij allen dat de Verenigde Staten, vóórdat het Nationaal Bevrijdingsfront werd opgericht (in dec. 1960) en zelfs vóór de Akkoorden van Genève in 1954 reeds ten tijde van president Truman, van plan waren geheel Vietnam binnen hun invloedssfeer te brengen en vervolgens van Zuid-Vietnam een militaire basis te maken, om uitbreiding van het communisme in Azië tegen te gaan.

Want hoe zou een op willekeur en corruptie gebaseerd regime, dat zijns gelijke niet kent in de gehele wereld, strijd kunnen voeren tegen het dictatoriale communisme.

Daarom is het nodig ten koste van alles, dat de Verenigde Staten onmiddellijk en zonder voorwaarden een einde maken aan hun interventie in Zuid-Vietnam om de Vietnamezen zelf hun zaken te laten regelen.

Het zal zeker niet eenvoudig zijn de ideologische twisten door buitenlanders bedacht en ons opgelegd, te doen luwen. Maar al gedurende duizenden jaren zijn de Vietnamezen in staat geweest, in goede en kwade tijden, samen te leven. Zij zullen er zeker in slagen een compromis te vinden om in vrede te

leven zonder onder buitenlandse pressie te staan. Het is nu de tijd druk uit te oefenen op de Amerikaanse publieke opinie dat president Nixon een einde maakt aan zijn politiek van volkerenmoord in Vietnam. Want als per ongeluk president Nixon herkozen wordt zonder dat een regeling is getroffen voor het beëindigen van de oorlog in Vietnam, zou ons volk nog eens minstens vier jaar van doodsstrijd moeten doormaken. Wij vragen dringend aan de Internationale JOC en aan alle bevriende nationale organisaties van de Katholieke Werkende Jeugd om in de komende dagen, in samenwerking met alle jeugdorganisaties die vrede en rechtvaardigheid ter harte gaan, campagne te voeren voor herstel van de vrede in Vietnam. Wij veroorloven ons u onder andere voor te stellen een zo groot mogelijk aantal protestbrieven en -kaarten naar president Nixon te sturen. Misschien dat door middel van een massale aanklacht men op de gevoelens kan werken van een man die wel bewogen was over de kleine Tania van Leningrad, maar die bezig is dagelijks duizenden kleine Tania's in Vietnam te doden door onmenselijke bombardementen op Noord- en Zuid-Vietnam: in drie maanden tijd heeft hij op Vietnam even veel bommen laten afwerpen als zijn voorganger in drie jaar. Wij kunnen alleen nog hopen op onze vrienden in de gehele wereld want ons volk is door geweld en dollars geheel gemuilkorfd: hier heerst de terreur.

U kunt zeker zijn van onze grote dankbaarheid en niet alleen van ons, leden van de Katholieke Werkende Jeugd, maar van allen die lijden onder het geweld.

met vriendelijke groeten,
Pierre Truong Ba Can
Aalmoezenier van de JOC Zuid-Vietnam
370, rue Le van Duyet SG 3

Infanteristen Saigon stoten door tot An Loc

SAIGON, donderdag (Reuter, AP). — Enkele eenheden van het Zuidvietnamese leger zijn er in de afgelopen nacht voor het eerst sinds twee maanden in geslaagd contact te maken met de verdedigers van de provinciehoofdstad An Loc op 100 km ten noorden van Saigon. Dit heeft het opperbevel in Saigon bekendgemaakt.

Volgens Saigon bereikten infanteristen stellingen van de verdedigers op minder dan 2 km afstand van de stad. De hoofdmacht van de Zuidvietnamese hulpkolonne, die vanuit het zuiden probeert de verdedigers van de stad te bereiken, wordt echter nog steeds tegengehouden door hevig Noordvietnamees vuur. Om An Loc wordt sinds 30 maart hevig gevochten. De stad is bijna geheel verwoest.

Aan het noordelijk front in de door de Noordvietnamezen veroverde provincie Quang Tri zijn vanmorgen honderden Zuidvietnamese mariniers tegenoffensief begonnen met gebruik van Amerikaanse vliegtuigen.

Zuid-Vietnam

bij Hue *J.P.M.*

in de aanval

SAIGON, 8 juni — Honderden Zuidvietnamese mariniers zijn vandaag aan het noordelijke front een nieuwe aanval begonnen op de Noordvietnamese strijdkrachten, die de provincie Quang Tri bezetten.

Officieren te velde verklaarden, dat de operatie zich bij Hué uitstrekt van de kust tot aan verkeersweg nr. 1.

De operatie wordt ondersteund door het vuur van Amerikaanse oorlogsschepen en door zware Amerikaanse luchtaanvallen.

Het doel van de operatie is gevangenen te maken, vluchtelingen naar veiliger oorden over te brengen en inlichtingen in te zamelen over de toestand van het terrein na een week van zware regenval.

Voor het eerst sinds 61 dagen die het beleg van An Loc, de belegerde stad tussen Saigon en de Cambodjaanse grens, al duurt heeft in de nacht van woensdag op donderdag een kolonne Zuidvietnamese troepen contact kunnen maken met de Zuidvietnamese verdedigers van de zuidelijke sector van de stad. Dit is door een Zuidvietnamese militaire woordvoerder meegedeeld.

Maar hij voegde daaraan toe dat weg nr. 13 van Saigon naar An Loc nog niet vrij is.

Communistische troepen heb-

ben de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh en de nabuurstad Takhmau met raketten beschoten en met infanterie aangevallen. Hierdoor zijn vanmorgen vroeg tenminste 20 personen omgekomen.

Het Cambodjaanse opperbevel verklaarde dat een dertigtal Russische 122 mm raketten zijn neergekomen op de hoofdstad en de internationale luchthaven Pchanton. Daardoor kwamen twee personen om het leven en werden vijf gewond.

De andere doden vielen in een bandenfabriek in de buitenwijken van Takhmau, 8 km ten zuiden van Phnom Penh. Zij werden het slachtoffer van kleine kneedbommen, die door de Vietcong of door Noordvietnamese soldaten in schuilloopgraven en de fabriek werden gegooid.

In de bandenfabriek, waarin een brand uitbrak, werden verder 24 personen gewond.

(AP-AFP)

Minister antwoordt comité

Vietcong-kantoor wordt geweigerd

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 9 juni. — De regering weigert de vestiging van een informatiekantoor in Nederland toe te staan van het Nationale Zuidvietnamese Bevrijdingsfront. Dat heeft minister Schmelzer (Buitenlandse Zaken) meegedeeld aan het comité van gezaghebbende Nederlanders, dat het initiatief had genomen voor de oprichting van dit centrum. Het zou vooral moeten dienen als tegenwicht voor de eenzijdige voorlichting van het officiële Zuidvietnamese informatiebureau in Den Haag.

Voorzitter van het comité is dr Nautia van de Groningse Universiteit. Het verzoek aan minister Schmelzer om aan de vestiging van een informatiecentrum van het Nationale Vietnamese Bevrijdingsfront niets in de weg te leggen, is in het kabinet besproken.

In een brief van minister Schmelzer aan het comité staat: „Het kabinet kwam tot de conclusie, dat de regering niet kan toestaan noch eraan kan meewerken, dat hier te lande een informatiebureau van de zich noemende Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam wordt opgericht, aangezien Nederland een dergelijke regering niet erkent en derhalve geen ooganen daarvan als zodanig kan toelaten”, aldus citeerde een woordvoerder van het ministerie.

In de brief wordt wel gezegd, dat het kabinet geen bemoeienis zou hebben met de oprichting van een voorlichtingsbureau door Nederlandse particulieren, terwijl ook de vrijheid

bestaat om publicaties uit buitenlandse bronnen te verspreiden.

Het was juist de bedoeling van het Comité Informatiecentrum Vietnam om de voorlichting in Nederland mogelijk te maken voor vertegenwoordigers van het Nationale Bevrijdingsfront zelf. Men had er al oriënterende besprekingen over gevoerd met gedelegeerden van de revolutionaire Zuidvietnamese regering in Parijs.

Het comité zal zich op korte termijn beraden over verdere stappen na het afwijzende antwoord van het kabinet-Biesheuvel.

Vietcong bekritiseerd in geheim document

Offensief van Hanoi stokt

SAIGON, 10 juni (NYT, Reuter, UPI, AP) — In een geheim document van het centrale communistische opperbevel voor Zuid-Vietnam is scherpe kritiek geleverd op de strijdvaardigheid van het Zuid-vietnamese Bevrijdingsfront. Vietcong-leden worden ervan beschuldigd te „weifelen” en „onwillig” te zijn om zich aan te sluiten bij het grootscheepse offensief. Als gevolg daarvan zijn veel plannen in de eerste zeven weken van het offensief niet verwezenlijkt, aldus het document.

„De strijd om de steden is verlamd”

Het geheime document is gedateerd op 14 mei en werd in Saigon verspreid door de Amerikaanse inlichtingendienst. Rond de authentici-

teit van het document bestaat enige twijfel. Sommige diplomaten in Saigon hebben al eerder hun twijfel geuit over de echtheid van enkele geheime documenten, die van het opperbevel van de Vietcong afkomstig zouden zijn. Het hoofdkwartier van het centrale commando voor Zuid-Vietnam is gevestigd in Cambodja.

„Vietcong-kaders hebben niet volledig de beslissende kracht van het offensief en de opstand tot zich laten doordringen,” aldus het document.

„Zij beseffen niet, dat dit het laatste beslissende stadium is, waarin de strijd tegen de Amerikaanse agressie zal worden beëindigd en waarin de revolutie in een nieuwe fase zal worden gebracht: de fase van politieke strijd.”

Het opperbevel van het Bevrijdingsfront beschuldigt de Vietcong-strijdkrachten in Zuid-Vietnam ervan gunstige posities, die waren bereikt, prijs te geven in plaats van ze te gebruiken voor een massale aanval op het Zuidvietnamese regeringsleger. „Het revolutionair elan van het volk is niet omgezet in een sterke beweging om de onderdrukking van zich af te werpen,” aldus het document. Als gevolg daarvan zouden de Zuidvietnamezen in staat zijn geweest enkele veroverde gebieden terug te pakken.

Vooruitgang

Het enige gebied, waarin volgens het document behoorlijke vooruitgang werd geboekt, is de provincie Binh Dinh langs de centrale kust. Verschillende steden zijn veroverd en meer dan 200.000 mensen zijn onder de macht van het Bevrijdingsfront gekomen. Maar in het algemeen is het tempo van het „politieke offensief” bijzonder langzaam. „De strijd om de steden is verlamd,” aldus het document.

„In sommige gebieden, die onlangs werden bevrijd door de Vietcong en de Noordvietnamese troepen, is het bestuur niet goed uitgevoerd. De gebieden zijn niet zo snel geconsolideerd als nodig was. Er zijn tekorten in het kader, speciaal op het gebied van het bestuur en de propaganda. Als gevolg daarvan wisten in bepaalde bevrijde gebieden Vietcong-kaderleden niet wat ze moesten doen in plaats van de gebieden te consolideren tegen mogelijke tegenaanvallen. Deze onvoorbereide kaderleden verspilden kostbare tijd met onhandige pogingen om zich te verzekeren van de steun van de bevolking”, zo staat in het document te lezen.

Ondanks de scherpe kritiek blijft het opperbevel van de Vietcong ervan overtuigd, dat de overwinning zal worden behaald. Tegen het einde van juni moet twee-derde van Zuid-Vietnam zijn bevrijd, waaronder de steden Hoi An, Kontoem, Binh Dinh en An Loc. Maar, zo voegt het document hieraan toe, sommige Vietcongekaders vrezen, dat ook dit offensief zal mislukken net als het grote Tet-offensief van 1968.

Mariniers

Aan het oorlogsfront heeft de Amerikaanse generaal Lewis Walt verklaard, dat Amerikaanse mariniers klaar staan om mee te vechten bij een Zuidvietnamese aanval op de provincie Kwang Tri in het noorden. „Ik denk niet, dat het nodig zal zijn, maar we staan klaar”, zei Walt, een speciaal afgezant van president Nixon. Kwang Tri is in handen van Noordvietnamese troepen en de Vietcong.

Amerikaanse onderhandelaar terug Hoop op hervatting overleg in Parijs

PARIJS, 13 juni (AP, Reuter, UPI) — In Parijs is de hoop opgeleefd dat binnenkort het vredesoverleg over Vietnam weer kan beginnen. Waarnemers in de Franse hoofdstad wijzen op twee nieuwe ontwikkelingen die kunnen duiden op de behoefte van beide partijen om weer rond de tafel te gaan zitten.

Franse persberichten uit Hanoi melden dat de belangrijkste Noordvietnamese onderhandelaar Xocan Thoei binnenkort naar Parijs zal terugkeren met naar hij zei „nieuwe richtlijnen”. En maandag keerde de Amerikaanse onderhandelaar, ambassadeur William Porter na een afwezigheid van vier weken terug in Parijs. Porter zei: „President Nixon is er zeer in geïnteresseerd om te komen tot een akkoord. Mijn terugkeer hier is een bijkomende aanwijzing van zijn (Nixons) sterke voorkeur en hoop dat zulk een regeling kan worden bereikt”.

Beleg en ontzet van An Loc

Porter voegde eraan toe, „dat wij geen enkele voorwaarde stellen aan een heropening van het overleg”. Porter wees alleen op de noodzaak van serieuze onderhandelingen. Op de vraag of hij met nieuwe voorstellen uit Washington kwam verwees Porter naar de verklaring van Nixon waarin hij een beroep doet op een staken van het vuren, uitwisseling van krijgsgevangenen en Amerikaanse terugtrekking binnen vier maanden na een akkoord over dit plan.

Het is niet bekend wanneer Thoei terugkomt in Parijs. Le Doec Tho, lid van het politburo in Hanoi die technisch de „adviseur” is van Thoei maar hoger in functie is en in het verleden geheim overleg pleegde met Henry Kissinger (Nixons belangrijkste adviseur), verblijft momenteel in Sofia (Bulgarije). Mevrouw Ngeojen Thi Binh, minister van buitenlandse zaken en delegatie-leidster van de Voorlopige Revolutionaire Regering brengt thans een officieel bezoek aan Mauritanië.

Het Chinese ministerie van buitenlandse zaken heeft in een verklaring die door Radio Peking werd omgeroepen maandag de Verenigde Staten gewaarschuwd, dat het de Amerikaanse bombardementen nabij de grens met Noord-Vietnam als een bedreiging van de Chinese veiligheid beschouwt. In de verklaring worden de Amerikaanse bombardementen op Hanoi en Haifong scherp veroordeeld en wordt de belofte herhaald van resolute hulp voor het Noordvietnamese volk.

Stad ontzet

SAIGON. — Twalfduizend burgers die in de Zuidvietnamese stad An Loc belegd zijn, hebben zich maandag aangesloten bij de regeringstroepen onder bescherming van de luchtmacht en artillerie, aldus heeft de Zuidvietnamese televisie maandag meegedeeld. Van het bericht is geen enkele bevestiging uit militaire bron in Saigon ontvangen, maar e's het juist is, betekent het dat de tot puin geschoten stad vrijwel is ontzet. Ze is gedurende 65 dagen door het beëindigingsleger belegd geweest.

Zuidvietnamese pantsereenheden en vrachtwagens met voorraden zouden maandag tot An Loc zijn doorgestoten en het beleg praktisch hebben gebroken. An Loc is een provinciehoofdstad op 95 kilometer ten noorden van Saigon.

De Amerikaanse luchtmacht is gedurende het weekeinde begonnen met geconcentreerde aanvallen op de goederentreinen die gestrand zijn op de verbindinglijnen tussen Hanoi en

JOHN LAVELLE
... te eigenzinnig ...

China. Phantom-piloten hebben maandag verklaard dat ongeveer 60 wagons werden vernietigd. Uit de zware explosies en branden die ontstonden nadat de wagons getroffen waren werd geconcludeerd dat deze met brandstof en munitie geladen waren geweest. Zondag hebben de Phantoms aanvallen uitgevoerd op punten 40 kilometer ten zuiden van de Chinese grens en 100 kilometer ten noorden van Hanoi.

Amerikaanse militaire woordvoerders hebben verklaard dat de aanvallen een onderdeel vormden van het plan door geconcentreerde bombardementen en beschietingen de naar schatting 600 wagons uit te schakelen die in het noorden van Noord-Vietnam zijn gestrand.

De bombardementen der afgelopen weken waren vooral gericht tegen bruggen, de spoorlijnen zelf en de wegen langs de lijnen. Nu door de mijnen voor de Noordvietnamese havens de aanvoer over zee vrijwel is stilgelegd moet Noord-Vietnam zijn behoeften dekken door aanvoer over land uit China.

De Amerikaanse marine heeft in een uitgesteld communiqué bekendgemaakt dat torpedoboten zaterdag in de Golf van Tonkin slag hebben

geleverd met Noordvietnamese kustbatterijen. Op de Amerikaanse schepen werden ongeveer 150 granaten afgevuurd waarbij een schip licht werd beschadigd. Het behoeft niet uit de strijd te worden genomen, aldus de marine. Geen der bemanningsleden werd gewond.

TOKIO. (AP) — De Noordvietnamese regering heeft een oproep tot het volk gedaan om snel over te schakelen op een toestand van oorlog en tal van beperkingen en bezuinigingen te gaan invoeren, in verband met de „oorlogszuchtige, koppige en verraderlijke houding” van de Verenigde Staten. De oproep was, aldus meldt het Noordvietnamese persbureau, gedaan door de ministerraad nadat deze onder leiding van premier Pam Van Dong had vergaderd.

Burgers gedood

NEW YORK — Kevin Buckley die vier jaar in Vietnam is geweest voor „Newsweek” zegt in het jongste nummer van dit weekblad dat mogelijk wel 5000 Vietnamese burgers door Amerikaans vuur zijn gedood tijdens de pacificatiecampagne die in 1968 onder de codenaam „Speedy Express” in de Mekong-delta is gevoerd.

Buckley meent dat het bloedbad van My Lai hierbij vergeleken „een kleinigheid” is. Hij zegt dat er volgens gegevens van de negende Amerikaanse divisie die de operatie uitvoerde, 10.899 „vijanden” werden gedood, maar dat er volgens dezelfde gegevens maar 748 wapens zijn buitgemaakt.

Gebleken is, aldus Buckley, dat vrijwel alle Vietcongstrijders goed bewapend waren. „Het enorme verschil tussen het aantal doden en de hoeveelheid buitgemaakte wapens kan maar moeilijk verklaard worden tenzij men aanneemt dat vele doden ongewapend dus onschuldige burger waren”.

Een hoge Amerikaanse officier, die hij om een nadere verklaring verzocht, had gezegd dat de zwaar bewapende Amerikaanse helikopter vaak ongewapende „vijanden” in open veld hadden opgespoord. Maar Zuidvietnamezen hadden hem verteld dat de slachtoffers in feite boeren waren die op hun rijstvelden werkten.

Eigen gezag

Luitenant-generaal John Lavelle die deze lente als een van de voornaamste Amerikaanse commandanten in Vietnam ontslagen werd en thans met pensioen is, heeft maandag bevestigd dat hij „een zeer liberale uitleg” had gegeven aan de voorschriften en dat hij op eigen gezag bevel had gegeven luchtaanvallen te doen op doelen in Noord-Vietnam, reder waarom hij werd ontslagen.

De generaal, die sprak tot leden van de congrescommissie voor de strijdkrachten, zei dat hij bevel had gegeven tot die aanvallen in verband met de zware voorbereidingen die vooraf gingen aan de Noordvietnamese invasie van het zuiden, die op 1 april begon.

Onder de voorschriften van 1968 mocht er niet boven Noord-Vietnam worden gebombardeerd dan om redenen van „zelfbescherming”. Lavelle zei dat toen het hem duidelijk bleek dat de communisten bezig waren een grote aanval voor te bereiden hij „enige malen” bevel had gegeven aanvallvluchten uit te voeren.

Lavelle werd voor de keus gesteld vervroegd met pensioen te gaan of een nieuwe taak te krijgen. Hij koos voor pensioen, maar werd ook in rang verlaagd, hetgeen nooit eerder op dit niveau is gebeurd bij de Amerikaanse strijdkrachten.

Nog steeds hard tegen hard

Als de vermoedens juist zijn, is Noord-Vietnam nog steeds van plan een massale aanval te doen op Hôeé, de oude keizerlijke hoofdstad, welke aanval dan op korte termijn zou moeten plaatsvinden. Dat is waarschijnlijk ook de reden van de zware Amerikaanse bombardementen, zoals het afgelopen weekeinde op de elektrische centrale, die 75 procent van de totale elektriciteitsproductie van Noord-Vietnam voor haar rekening neemt en zeer ernstig schijnt te zijn beschadigd.

Het gaat dus nog steeds hard tegen hard, maar er is één aanzienlijk verschil met het grote Noordvietnamese Tet-offensief van enige jaren geleden.

Toen werd het Amerikaanse leger ingezet en werden de Amerikaanse verlieslijsten elke dag groter, thans is uitsluitend de Amerikaanse luchtmacht in actie en zijn de verliezen aan Amerikaanse levens gering. Dit verschil betekent dat de Amerikaanse publieke opinie slechts in beperkte mate in beweging komt, dat diegenen die van mening zijn dat Amerika zich niet kan laten vernederen en dat ook Noord-Vietnam concessies moet doen, de overhand behouden.

Het is zelfs de vraag of een eventuele val van Hôeé in deze situatie veel verandering kan brengen. De psychologische betekenis zou groot zijn, in strategisch opzicht is de betekenis veel geringer.

Steeds opnieuw wordt bevestigd dat geen der strijdende partijen de oorlog meer kan winnen.

Als uit deze reeds lang vaststaande conclusie nu ook eens de consequentie zou worden getrokken, zouden nog veel levens gespaard kunnen blijven. Want al zijn de Amerikaanse verliezen beperkt, het gehele Vietnamese volk betaalt nog steeds dagelijks een verschrikkelijke tol aan een oorlog die van geen ophouden kan weten.

WEER POLITIEKE RUZIES BIJ MILIEUTOP

CHINEZEN NEGEREN

ZUIDVIETNAMEZEN

Van een onzer verslaggevers

STOCKHOLM, dinsdag

De delegatie van de Chinese Volksrepubliek bij de milieun Conferentie in Moskou verliet gisteren demonstratief de zaal toen de Zuidvietnamese delegatieleider Le Van Doi op het podium verscheen om een felle aanval op China te lanceren.

Zaterdag had China al tegen de aanwezigheid van Zuid-Vietnam en Zuid-Korea geprotesteerd met als argument dat de Zuidvietnamese en Zuidkoreaanse regeringen „onwettig” waren. Ook werd geprotesteerd tegen het feit dat Noord-Vietnam niet voor de conferentie is uitgenodigd.

De Zuidvietnamese delegatieleider liet zich in zijn rede ook niet onbetuigd tegenover Peking: „Communistisch China is duidelijk verantwoordelijk voor de oorlog van agressie en vernietiging waarvan Zuid-Vietnam al meer dan een decennium het slachtoffer is”, aldus de Zuidvietnamese. „Het communistische imperialisme heeft het ongelukkige volk van Noord-Vietnam gemaakt tot een oorlogsmachine die in dienst staat van de Chinese doeleinden om te kunnen beschikken over de overvloedige hulpbronnen van Zuid-Azië.”

Bijzonder mild reageerde de Amerikaanse delegatieleider Russel E. Train gisteravond op

ter in de vergadering op dit onderwerp terug te komen.

Ook gisteren heeft de Stockholm-conferentie in het teken gestaan van de politiek. Bij verschillende gelegenheden traden de politieke tegenstellingen tussen de verschillende landen op de voorgrond. Gistermorgen werd met 48 tegen 2 stemmen en 14 onthoudingen, waaronder Nederland, een ontwerp-resolutie van Peru en Nieuw-Zeeland aangenomen waarin men in het bijzonder het bovengronds testen van kernwapens veroordeelt.

Bovendien wordt in de resolutie een beroep gedaan op die landen die van plan zijn in de toekomst zulke kernproeven te houden om deze niet door te laten gaan. Nederland onthield zich van stemming nadat een Nederlands amendement op deze resolutie met 21 tegen 13 stemmen was verworpen.

Nederland wilde die resolutie in die zin veranderd zien dat er alleen uitspraak gedaan werd over bovengrondse kernproeven. Volgens een lid van de Nederlandse delegatie zou er dan ruimte gebleven zijn voor het uitvoeren van vreedzame kernproeven. Frankrijk, naast China de enige tegenstemmer, verklaarde gisteren dat het nooit zou meewerken aan deze resolutie. Dit betekent dat de deze zomer geplande Franse kernproeven in de Stille Oceaan gewoon door zullen gaan.

China maakt van de gelegenheid gebruik om nogmaals een aanval te doen op de Amerikaanse oorlogsvoering in Indo-China, Bangla-Desj dat zich eind vorige week als 114e deelnemer aan de Stockholm-conferentie aanmeldde, deed een beroep op de conferentie voor hulp om het nationale milieu te herstellen.

Pakistan

Zonder namen te noemen beschuldigde de Bangla Desj-vertegenwoordiger Pakistan. „Brute koloniale heersers hebben eerst mijn land uitgebuit en daarna tijdens de burgeroorlog grote schade toegebracht aan het milieu”, verklaarde hij.

Japan en Senegal hebben voorgesteld in de toekomst elk jaar de vijfde juni als „Internationale milieudag” te beschouwen. Op die dag zullen dan over de gehele wereld activiteiten moeten plaatsvinden die het milieubesef bevorderen.

Westerterp optimistisch

STOCKHOLM, dinsdag

Op een persconferentie verklaarde Th. Westerterp, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken en leider van de Nederlandse delegatie gisteren dat ook al zou de algemene verklaring voor het menselijk leefmilieu niet aangenomen kunnen worden, dat dan toch het actieprogramma al een goed resultaat van Stockholm zou zijn.

Op de algemene verklaring die nu in een aparte werkgroep behandeld wordt, zijn een 40-tal amendementen ingediend. Deze hebben voornamelijk betrekking op het artikel over de massavernietigingswapenen en gaan verder over de verbetering van de positie van de ontwikkelingslanden in andere artikelen.

Over de pogingen van sommige landen om Vietnam op deze conferentie aan de orde te stellen zei drs. Westerterp: „Vietnam hoort in de algemene vergadering van de VN of in de Veiligheidsraad thuis en niet op deze Stockholmconferentie”.

de felle aanval die China vorige week deed op de VS en de Amerikaanse oorlogsvoering in Indo-China. „Het doel van deze conferentie wordt niet gediend door zeer geladen onderwerpen in de beraadslagingen te betrekken”, zei hij. Die

Amerikaan in Vietnam ging buiten boekje

133 van het
WASHINGTON, dinsdag

De gepensioneerde Amerikaanse luitenant-generaal John D. Lavelle heeft gisteren voor een Congrescommissie voor de Strijdkrachten bevestigd dat hij destijds in Vietnam een „zeer ruime uitleg” had gegeven aan de voorschriften. Hij had op eigen gezag bevel gegeven tot het uitvoeren van luchtaanvallen op doelen in Noord-Vietnam.

De 55-jarige generaal zei dat hij opdracht had gegeven tot de luchtacties in verband met de grootscheepse voorbereidingen die voorafgingen aan de Noord-vietnamese invasie van het zuiden op 1 april.

Volgens de toen geldende (in '68 afgekondigde) voorschriften mochten Noordvietnamese doelen niet worden gebombardeerd, uitgezonderd gevallen van zelfbescherming”.

Lavelle verklaarde dat, toen hem duidelijk was gebleken dat de communisten een grote aanval aan het voorbereiden waren, hij „enige keren” bevel

had gegeven aanvalsvluchten uit te voeren.

Die voorbereidingen van de communisten begonnen kort voordat hij op 1 augustus 1971 het commando overnam van de Zevende Luchtmacht.

Hij kreeg daarmee tot taak alle tactische luchtoperaties

Generaal John D. Lavelle

met inbegrip van „beschermingsaanvallen” boven Thailand en Noord- en Zuid-Vietnam uit te voeren.

Ontslag

In maart van dit jaar werd hij door generaal John D. Ryan ontslagen wegens „onregelmatigheden bij de uitvoering van zijn verantwoordelijkheden als commandant.”

„Nu begrijp ik dat”, aldus Lavelle. „maar destijds, toen ik in Vietnam was en merkte wat daar gebeurde en gebeuren ging, deed ik wat ik dacht dat ik doen moest.”

Na van zijn bevelfunctie te zijn ontheven, kreeg Lavelle van generaal Ryan de keus: een andere functie in de luchtmacht of anders met vervroegd pensioen. Lavelle koos het laatste. (AP)

Gesprek Vietnam wordt hervat

Van onze correspondent
PARIJS, dinsdag

Het vredesgesprek over Vietnam zal volgens Franse diplomatieke bronnen donderdag te Parijs worden hervat. Aanleiding tot deze hernieuwde poging om aan de groene tafel een oplossing te zoeken voor het conflict zijn in de eerste plaats de uitspraken van de Amerikaanse delegatieleider William Porter, die gistermorgen na langdurige consultaties in Washington in Parijs terugkeerde.

De Amerikaan verklaarde uit persberichten te hebben opgemaakt dat de communisten bereid zouden zijn tot een nieuwe inspanning om tot een begin van een akkoord te komen.

Hij doelde hierbij op de uit Hanoi afkomstige berichten dat de aanvoerder van de Noord-vietnamese delegatie, Xoean Thoey, zeer binnenkort — in Parijs verwacht men tijdig voor donderdag — met nieuwe instructies naar Frankrijk zal terugkeren.

WATER

Porter toonde zich in het algemeen geneigd water in de wijn te doen. Hij zei de acht punten van president Richard Nixon's enige tijd geleden gelanceerde vredesprogram nog steeds een voortreffelijke basis te vinden.

„Wij willen echter zo soepel mogelijk zijn”, aldus Porter. Xoean Thoey hield zich het afgelopen weekeinde tijdens een in Hanoi gegeven interview op de vlakke over de kansen op een hervatting van het overleg.

GEHEIM

Hij herhaalde de voornaamste eisen der Noordvietnamezen die moeten worden vervuld voor het sluiten van een wapenstilstand. Zijn speciale adviseur, Le Doec Tho, verklaarde echter in Sofia, dat het eveneens in Parijs tussen Amerikanen en Noordvietnamezen gevoerde geheime overleg weer zou kunnen worden hervat, wanneer het officiële gesprek opnieuw op gang zou komen.

Le Doec Tho heeft meer dan eens in het diepste geheim besprekingen gevoerd met de speciale afgezant en vertrouwensman van president Nixon, Henry Kissinger.

1.750 GRANATEN PER DAG

Platgeschoten An Loc na 2 maanden ontzet

Enorme verliezen aan beide zijden

New York Times dienst)

LAIKE, 14 juni — Grote aantallen verse Zuidvietnamese eenheden werden dinsdag in het gebied van An Loc binnengevlogen terwijl de heldhaftige strijd om de kleine provinciale hoofdstad zijn einde scheen te naderen. Het zwaar gehavende garnizoen van An Loc slaagde er maandag eindelijk in om de laatste Noordvietnamese eenheden de stad uit te drijven. De slag om An Loc was op 7 april begonnen.

De Zuidvietnamese troepen en hun Amerikaanse adviseurs telden totaal 30 vernielde Noordvietnamese tanks temidden van de puinhopen van een vrijwel geheel vernielde stad. De strijd was nog niet geheel voorbij, maar de versterkingen op dinsdag schenen een aanwijzing te zijn dat het einde nabij was.

Ongeveer 1500 Zuidvietnamese in-

fanteristen werden met helikopters vanuit Laike naar het noorden gevlogen naar een landingsveld even ten zuiden van An Loc. Hun missie was kennelijk de Noordvietnamese achterblijvers te dwingen hun mortieren en luchtdoelstellingen die de stad nog steeds omringen te verlaten.

Duizenden burgers die — ineengedoken in holen — de langste en intensiefste communistische beschieting van de oorlog hadden overleefd liepen dinsdag weg uit An Loc naar de Zuidvietnamese stellingen. Omdat twee gedeeltes van de Hoofdweg 13 ten zuiden van An Loc nog steeds in handen zijn van de Noordvietnamezen, werden enkele vluchtelingen gedood door vijandelijke landmijnen en zouden sommigen van hen doordat Noordvietnamezen zijn ontvoerd. Een kleinere groep vluchtelingen werd beschoten door de noordelijke troepen.

De vluchtelingen die uitrusten in het dorp Tjontanh, leken apatisch na hun beproevingen. Ze hadden meer dan twee maanden niet kunnen baden en de meestal lange, weelderige haarbos van vele vrouwen, meisjes en kleuters was kort afgeknipt, waardoor huidinfecties en zweren op het hoofd zichtbaar waren.

De slag om An Loc is uitzonderlijk bloedig geweest. Vele duizenden Noordvietnamese soldaten zijn naar men aanneemt gedood door de massale bombardementen en tijdens de herhaalde aanvallen op de verdedigers.

Zware verliezen

De verliezen bij de verdedigers en de eenheden die hen trachtten te ontzetten, zijn groot. Het 21-ste Zuidvietnamese man verloren die probeerden de stad te bereiken, zo werd gemeld. Het garnizoen in An Loc bestond uit twee regimenten van de vijfde divisie, twee bataljons van de 13-de divisie, enkele Ranger-eenheden en twee bataljons paratroepen die voor het merendeel buiten de zuidelijke stadsgrenzen vochten. De juiste verliescijfers zijn nog niet bekend, maar van de eenheden die zuiveringsacties voerden om de tegenstander uit het noorden van de stad te verdrijven op maandag, bevond zich een „bataljon” van de vijfde divisie. Het bestaat nog uit 28 man, terwijl een bataljon gewoonlijk 300 man of meer telt. De bataljonscommandant was reeds in het begin van het beleg gesneuveld, zo verklaarde een adviseur.

De artilleriebeschieting van An Loc, die in mei een hoogtepunt van naar schatting 7.500 granaten per dag bereikte, is scherp verminderd. Op maandag troffen slechts 170 granaten de stad en dinsdagmorgen werd gemeld dat alles rustig was.

Onder de duizenden vluchtelingen — sommigen schatten hun aantal op tienduizend — die maandag de gevaarlijke weg naar het zuiden afstropelden, bevond zich mevrouw Ngojen Thi Toeong en haar drie

dochtertjes. De kleinste had een ooginfectie door het vuil van An Loc. Mevrouw Toeong, de vrouw van een soldaat die gewond werd en op evacuatie wacht in An Loc, vertelde dat haar moeder en zuster werden gedood door granaten. Ze toonde een wond op haar arm, veroorzaakt door een granaatscherf. „Ik was erg bang,” zei ze.

Aftocht

SAIGON — Volgens militaire kringen in Saigon beginnen de achtergebleven eenheden van twee Noordvietnamese divisies zich langzaam terug te trekken uit het gebied van An Loc. Een derde divisie heeft zich reeds teruggetrokken naar schuilplaatsen in het aangrenzende Cambodja, aldus deze kringen.

De Amerikanen meldden dat Phantom jachtbommenwerpers maandag aanvallen uitvoerden op doelen, 64 kilometer van de Chinese grens, in Noord-Vietnam, waarbij onder meer een spoorbrug werd vernield. Toestellen van de luchtmacht en de marine voerden 290 aanvalsvluchten uit boven Noord-Vietnam.

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben het laatste verzoek van Noord-Vietnam voor hervatting van het vredesoverleg in Parijs, in overweging genomen, aldus werd dinsdag in de Amerikaanse hoofdstad bekend gemaakt. Hanoi had dinsdag voor de zesde maal hiertoe een formeel beroep gedaan. De Amerikanen hebben het overleg sinds 4 mei geboycot, omdat volgens Washington de tegenpartij niet bereid zou zijn tot serieuze onderhandelingen.

De Verenigde Staten hebben dinsdag verklaard dat hun nieuwe bombardementen op Noordvietnamese doelen nabij de Chinese grens geenszins zijn bedoeld om de veiligheid van China te bedreigen. Vorige week woensdag hadden Amerikaanse militaire kringen in Saigon melding gemaakt van een luchtaanval op een rangeerterrein op circa 30 kilometer van de grens met China.

De regering in Peking had maandag dergelijke aanvallen op Noord-Vietnam veroordeeld als een bedreiging van China en als „ernstige provocaties” jegens het Chinese volk. In een reactie op deze veroordeling verklaarde woordvoerder Charles Bray van het ministerie van buitenlandse zaken in Washington, dat door de moderne techniek — onder andere door middel van „laser” — de lucht oorlog met grote precisie kan worden gevoerd.

Bray wilde niet ingaan op vragen of Amerika direct contact met Peking onderhoudt over de luchtacties. Hij zei niets te weten van de eventuele aanwezigheid van Chinese arbeiders in Noord-Vietnam, die zouden werken aan het herstel van gebombardeerde bruggen, wegen en spoorlijnen.

GERUCHTEN IN MOSKOU

Podgorny naar Hanoi voor bemiddeling

Overleg Parijs niet hervat

MOSKOU, 15 juni (NYT, Reuter, AP, UPI). — President Nikolai Podgorny wordt vandaag in Hanoi verwacht voor overleg met de leiders van Noord-Vietnam. Aangenomen wordt dat Podgorny onder meer verslag zal uitbrengen van het overleg dat Nixon heeft gevoerd in Moskou en nieuwe Sovjethulp voor de oorlogvoering zal toezeggen. Diplomaten in de Russische hoofdstad houden er ook rekening mee dat Podgorny zal pogen te bemiddelen om een einde aan de oorlog te maken. In Washington verklaarde woordvoerder Ronald Ziegler van buitenlandse zaken, dat de Verenigde Staten van tevoren op de hoogte was van het bezoek van Podgorny.

Podgorny die gisteren een tussenlanding maakte in Calcutta, verklaarde op het vliegveld: „Het probleem Vietnam moet onmiddellijk worden opgelost. De Amerikanen dienen de bombardementen te stoppen en moeten weg uit Vietnam.” President Podgorny bracht de laatste keer in oktober vorig jaar een bezoek aan Hanoi.

Mevrouw Ti Binh, leidster van de delegatie van de Voorlopige Revolutionaire Regering naar het vredesoverleg in Parijs, is in de Franse hoofdstad teruggekeerd. De Verenigde Staten hebben afwijzend gereageerd op het verzoek van Noord-Vietnam tot hervatting van het overleg. Washington heeft wel een slag om de arm gehouden en hervatting gesuggereerd indien aan een aantal voorwaarden zou worden voldaan, waaronder de oude eis, dat werkelijk serieus wordt onderhandeld.

In An Loc is men met bulldozers bezig massagraven te maken voor de duizenden doden die tijdens het beleg van 71 dagen vielen. Ruwe schattingen stellen het aantal doden onder de burgerbevolking op tweeduizend, waarbij nog een zelfde getal aan gesneevelden in Litaren komt.

WASHINGTON — De rubriekschrijver Jack Anderson die eerder de aandacht heeft getrokken door publicatie van geheime documenten, heeft woensdag weer geheimen gepubliceerd over bemiddelingspogingen van verscheidene landen in het Vietnam-conflict. Anderson noemt vijf landen: Frankrijk, Italië, Noorwegen, Roemenië en Zweden, waarbij volgens Anderson de waardevolste bijdragen kwamen van Frankrijk en Noorwegen. De pogingen bestrijken de periode van 1966 tot en met 1968.

Nieuwe mijnen

HONG KONG (AP) — Amerikaanse vliegtuigen hebben meer mijnen uitgeworpen in de kustwateren van Noord-Vietnam, zo meldde woensdag het ministerie van buitenlandse zaken in Hanoi volgens een radio-uitzending. De Russen hebben de sterkte van hun zeestrijdkrachten in de Zuidchinese zee ingekrompen tot het laagste peil sinds de Amerikanen in mei begonnen met het leggen van mijnen voor de Noordvietnamese havens. De Amerikanen hebben dinsdag wederom zware bombardementen uitgevoerd op Noord-Vietnam, waarbij negen spoorbruggen werden opgeblazen, het hoogste aantal treffers op een dag.

Na het ontzet van de provinciehoofdstad An Loc ten noorden van Saigon zijn meer verse troepen naar de vernielde stad overgebracht om zuiveringsacties uit te voeren. De noordelijken hebben nog verschillende stellingen rondom de stad in handen, van waar uit zij na een korte inzinking weer granaten afvuurden. Op enkele plaatsen buiten de stad worden nog gevechten geleverd en ook de verbinding met Saigon over hoofdweg 13 is nog niet veilig.

Bezoek president Podgorny

Bombardementspauze

voor gebied Hanoi

WASHINGTON, 16 juni (Reuter, AP, NYT, UPD) — De Verenigde Staten hebben alle bombardementen op het gebied rondom de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi opgeschort voor de duur van het bezoek van Sovjet-president Podgorny. Amerikaanse woordvoerders in Washington uitten de hoop dat de Russische president de Noordvietnamezen er toe kan bewegen een „meer verzoeningsgezind standpunt“ in te nemen bij het vredesoverleg in Parijs. De Amerikanen hebben tot dusver echter geweigerd in te gaan op in totaal zes formele verzoeken van Noord-Vietnam om het overleg te hervatten.

De afvaardiging van de Voorlopige Revolutionaire Regering naar het overleg in Parijs verklaarde donderdag dat het nu geen formele verzoeken meer zou doen en het initiatief voor een hervatting van het overleg aan de Verenigde Staten zal overlaten.

Er zijn niettemin sterke aanwijzingen — zo meldt de New York Times uit Parijs — dat het overleg volgende week zal worden hervat. Daarbij zullen de formele bijeenkomsten op donderdag geen kwesties van groot

belang behandelen maar meer dienen als rookgondijn voor wettelijke onderhandelingen die in het geheim zullen worden gevoerd. De meeste Amerikaanse en Zuidvietnamese onderhandelaars zijn het er over eens dat in dit stadium alleen geheim overleg zin kan hebben.

De Russische minister van buitenlandse zaken Gromyko die drie dagen in Parijs overleg heeft gepleegd met president Pompidou, premier Chaban-Delmas en minister van buitenlandse zaken Schumann, is het met de Franse leiders over eens geworden dat het vredesoverleg in Parijs dient te worden hervat.

Vluchtelingen beschoten

SAIGON — De beperking van bombardementen op Noord-Vietnam geldt alleen de noordelijke regionen rondom Hanoi en niet het hele gebied van Noord-Vietnam, zo verklaarden Amerikaanse luchtmachtcommandanten in Zuid-Vietnam. De bommenwerpers vernielden woensdag weer 14 bruggen terwijl ook andere doelen werden getroffen zoals brandstoftanks, goederenwagens en opslagplaatsen.

De luchtmacht heeft ontdekt dat de oudste typen van de zwaarste bommenwerper, de B-52, tekenen van metaalmoeheid vertonen aan de vleugels. Het betreft 171 toestellen of bijna 40 percent van de totaal 451 bommenwerpers, waarvan het merendeel is ingeschakeld in Indo-China.

Een helikopter met vluchtelingen uit An Loc is donderdag neergestort waardoor 47 inzittenden om het leven kwamen. De oorzaak van het ongeluk is niet bekend. An Loc dat na een belegering van 71 dagen maandag werd ontzet, heeft nog steeds te lijden van mortier- en artilleriebeschietingen. De Noordvietnamezen en Vietcong openden het vuur op een groep van driehonderd vluchtelingen, waardoor meer dan 50 vrouwen, kinderen en oude mannen werden gewond of gedood. Op korte afstand werden raketten en geweengranaten op de vluchtelingen afgevuurd die een goed heenkomen trachten te zoeken achter de linies van de Zuidvietnamese eenheden.

Eis onderzoek van Vietnam-generaal

Vervolg van pagina 1

WASHINGTON — De Democratische senator William Proxmire heeft er donderdag bij de Amerikaanse luchtmacht op aangedrongen om generaal majoor John Lavelle voor de krijgsraad te brengen wegens het uitvoeren van luchtaanvallen op Noord-Vietnam waarvoor geen machtiging was verleend. „Hier hebben wij een generaal, die in het atoomtijdperk tenminste 20 bombardementen uitvoert op doelwitten van de vijand zonder daarvoor machtiging te hebben en dat op een moment dat delicate onderhandelingen plaatsvonden om een eind te maken aan de oorlog”, zei Proxmire.

Hij schijnt rapporten ververst te hebben. Hij handelde in strijd met zijn instructies. Hij annuleerde de regels die door de president van de Verenigde Staten waren opgesteld. Hij schond doelbewust de grondslag van het gezag van de burger regering dat boven het militaire apparaat staat.”

„Een gewone soldaat zou voor het handelen in strijd met bevelen voor de krijgsraad worden gebracht, oneervol worden ontslagen en twee jaar dwangarbeid krijgen. Maar de insubordinatie van generaal Lavelle werd door de vingers gezien terwijl de generaal rustig met pensioen ging en 2500 dollar per maand opstrijkt”, aldus Proxmire.

Lavelle en de dubbele maatstaf

DE regering van de Verenigde Staten presenteert het Amerikaanse volk een boel rare dingen. Bijvoorbeeld de affaire John D. Lavelle, de generaal die een privé-oorlog voerde tegen Noord-Vietnam — het nieuwste hoofdstuk van een uitzonderlijk vreemd verhaal.

De regering vertelt de jonge dienstplichtigen dat zij tegen hun wil moeten vechten in de niet-verklaarde oorlog in Vietnam en dat zij bij weigering de gevangenis in gaan.

De regering vertelt de soldaten dat zij bevelen moeten opvolgen op straffe van dwangarbeid. Zij waarschuwt gevluchte deserteurs dat zij bij hun terugkeer naar de Verenigde Staten in de kerker geworpen worden.

Er bestaat dus geen vrijheid en geen keus voor jonge mannen, die weigeren te doden als hun dat bevolen wordt. Maar Lavelle, die toegeeft dat hij op eigen gezag heeft

JAMES RESTON

COMMENTATOR
NEW YORK TIMES

gebombardeed en gedood, wordt geruisloos gepensioneerd op het salaris van een 4-sterren-generaal: 2.250 dollar per maand.

De regering vertelt ook, dat de journalisten die de zaak My Lai, de affaire Lavelle en de Pentagon Papers aan het licht hebben gebracht, onruststokers zijn. Herrieschoppers, die hun eigen land in verlegenheid brengen en de vijand hulp bieden.

Het zijn inderdaad allemaal vreemde dingen. En het meest verrassende is niet eens dat ze gebeuren, maar dat er achteraf zo op gereageerd wordt.

Het Amerikaanse Congres heeft generaal Lavelle bijzonder vriendelijk behandeld. Sommige leden van de defensie-commissie van het Huis van Afgevaardigden spraken zelfs openlijk hun bewondering uit voor zijn optreden. De generaal is een knappe en rondborstige man. Hij gaf alles toe, tenminste bijna alles.

Lavelle had zich zorgen gemaakt over de militaire versterkingen van de Noordvietnamezen ten noorden van de gedemilitariseerde zone. Hij had de opperste leiding aanbevolen daar met spoed een eind aan te maken. Toen hij geen permissie kreeg om dat te doen was hij, als commandant van de Amerikaanse luchtmacht in Zuidoost-Azië, zijn eigen gang gegaan.

Naar het bordeel van Lavelle waren de mannen die onder hem stonden verplicht zijn bevelen op te volgen. Maar hij veroorloofde zich zelf de vrijheid om de bevelen van zijn opperbevelhebber, de president, en zijn andere superieuren in de wind te slaan of ze naar eigen believen te interpreteren. Zonder te weten overigens, dat op precies dezelfde tijd dat hij aan zijn privé-bombardementen begon de president Henry Kissinger naar Parijs had gestuurd om te proberen de vredesonderhandelingen

met Noord-Vietnam op gang te brengen.

Om eerlijk te zijn: het zou onjuist zijn te suggereren dat Lavelle typerend is voor de Amerikaanse generaals van zijn generatie. Velen van hen bewonderen hem zonder twijfel, maar slechts zeer weinigen hebben zijn voorbeeld gevolgd. Er is buiten MacArthur's optreden in Korea weinig caesarisme of verzet tegen civiel gezag in de Amerikaanse strijdkrachten. Frankrijk heeft heel wat meer moeite gehad met een verslagen en vernederd officierkorps na zijn moeilijkheden in Vietnam en Algerije.

Lavelle is dus een uitzondering, maar wel een heel belangrijke uitzondering. De manier waarop hij behandeld wordt in dit tijdperk van kernwapens kan eng belangrijk zijn voor de toekomst van de Amerikaanse strijdkrachten. Deze worden geoefend om te vechten voor de overwinning, maar zij vervullen hun taak in een moeilijke en gecompliceerde tijd waarin de moderne wapens te verschrikkelijk zijn om nog voor rationele doeleinden gebruikt te kunnen worden.

Lavelle is slechts het symbool van een veel groter probleem. Misschien heeft hij zijn superieuren werkelijk getart — ofschoon het moeilijk aan te nemen is dat hij 3 maanden lang op eigen houtje bepaalde doelen kon bombarderen zonder dat zijn superieuren het wisten. En als dit inderdaad, toch gebeurd is dan is er blijkbaar iets mis met de Amerikaanse inlichtingendienst.

Maar afgezien daarvan: Lavelle heeft jarenlang in Vietnam in een atmosfeer van politiek geknoei geleefd. De hele Vietnam-politiek is onder de presidenten Kennedy, Johnson en Nixon een en al bedrog geweest. Het verbazingwekkende is niet dat er ook wat bedrog is geweest onder de generaals op het slagveld, maar dat er niet méér Lavelles zijn opgedoken.

Het meest fundamentele punt in de zaak-Lavelle is dat de regering opnieuw is gesnapt bij een bedriegerij, die zij probeerde te verbergen. Niemand van welke partij ook weet een oplossing voor alle problemen. Maar het zou voor het volk een geruststelling zijn als de regering al is haar politiek dan fout, tenminste de waarheid vertelde.

Vliegramp in Vietnam

SAIGON, 16 juni (NYT, UPI, AP) — Een toestel van de luchtvaartmaatschappij Cathay Pacific met 82 mensen aan boord is gisteren boven Zuid-Vietnam neengestort. Het was de tweede ernstige vliegramp binnen 24 uur. Woensdag verongelukte een toestel van de JAL bij Djaitpoer in India. Hierbij kwamen 87 mensen om.

Het reddingswerk in Vietnam wordt bemoeilijkt omdat het vliegtuig in het oerwoud bij Pelikoe is terechtgekomen waar de Vietcong het gebied beheerst.

Over de oorzaak van de ramp tast men nog in het duister. Het vliegtuig is van een hoogte van 8000 meter neengestort. Aanvankelijk nam men aan dat het toestel betrokken was bij een botsing. De Amerikaanse en Zuidvietnamese luchtmacht hebben echter geen enkel toestel in dit gebied verloren.

Volgens de luchtvaartautoriteiten in Saigon kan het toestel zijn gebroken, ontploft of door een verdwaalde granaat of raket zijn geraakt. Vliegtuigen van de burgerluchtvaart kruisen meestal op een hoogte van 9000 meter over Vietnam en worden voorts door de grondstations begeleid. De toestellen van de Amerikaanse en Zuidvietnamese luchtmacht opereren op veel lagere hoogten.

Het vliegtuig van de Cathay Pacific met 71 passagiers en elf bemanningsleden was op weg van Bangkok naar Hongkong.

In New Delhi is bekend gemaakt dat drie kinderen, onder wie twee zusjes en een stewardess van de Japanse luchtvaartmaatschappij JAL en een Italiaanse de vliegramp bij Djaitpoer hebben overleefd. Volgens de politie heeft het ongeluk 87 mensenlevens geëist. Drie landarbeiders werden gedood door wrakstukken. Onder de slachtoffers is een Nederlandse passagiere, mejuffrouw J. R. Ulm uit Suriname.

17, WILZLVW

IK WIL BEST
NAAR
PEKING. \

IK WIL BEST
NAAR
HANOI. \

IK WIL BEST
NAAR MOSKOU.

IK WIL BEST
NAAR PRAAG.

IK WIL BEST
NAAR HAVANA

MAAR IK VER-
DÖM HET OM
IN EEN SCHOOL-
BUS TE GAAN
ZITTEN OM
NEGERKINDEREN
TE INTEGREREN.

Vietnam tussen taal en rekenen

Een werkgroep van de Algemene Studenten Vereniging Amsterdam (ASVA) is op de goede gedachte gekomen een espakket samen te stellen ten gerieve van het onderwijs over de oorlog in Vietnam. Het pakket omvat een flinke hoeveelheid historische informatie, aangevuld met nuttig fotomateriaal, en biedt talrijke suggesties voor de leerkracht. In principe is het pakket bedoeld voor gebruik in de hoogste klassen van het basisonderwijs. Uitgeefster is de Socialistische Uitgeverij Amsterdam (SUA).

Hoeveel scholen zullen er in Nederland zijn, die de oorlog in Vietnam een even uitputtende behandeling geven als de paradedoeken van het geschiedenisonderwijs, zoals de Franse Revolutie of „onze eigen“ Tachtigjarige Oorlog? Veel lijn dat er niet. In de meeste gevallen is Vietnam het lot beschoren aan elk ander zogenaamd actueel onderwerp: een vluchtig vraag- en antwoordspel tussen de bedrijven voor, dat vaak maar al te gretig wordt aangegrepen ter afwisseling van het starre lesritme. Vietnam taat nu eenmaal niet in de examens en „dus“ gaat de rest voor.

Daar komt bij, dat docenten, die Vietnam in de klas aanpakken, vaak al gauw op de vingers getikt worden. Wie zegt, dat ze niet bezig zijn de demonstranten van morgen op te laden met een flinke serie behuldgingen aan het adres van Amerika? We kennen onze kritische leraren toch! Bovendien, bij kinderen kom je toch niet aan met zo iets ingewikkelds als Vietnam? Op het horen van de eerste kritische kluiden staat de schoolleiding vaak bij de Vietnam-docent voor de deur met het verzoek „de politiek uit de klas te houden“.

Toch zou het heel gewoon moeten zijn, als Vietnam in brede lagen van het onderwijs volop aan bod kwam. De pedagogen roepen immers om het hardst, dat met het leren van het ABC en de tafel van tien het venster naar de wereld opengaat. De oorlog in Vietnam is het eerste, dat in al zijn hevigheid en verstriking via televisie, radio en

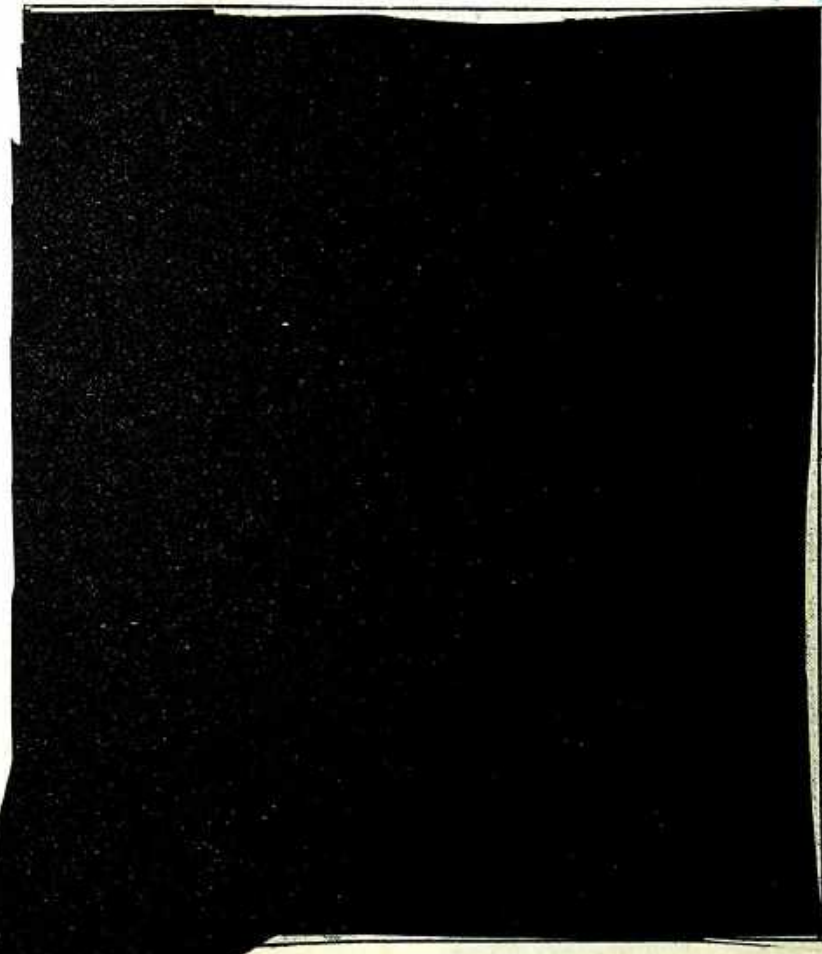
kranten op de schooljeugd afkomt. Wie een behandeling daarvan uit de weg gaat of vragen erover afwimpelt met een simpel „We gaan nu door met de les“, mist de kans een nieuwe generatie te leren kijken naar de wereld van vandaag.

Op tal van scholen leeft dat bewustzijn wel. Er zijn voorbeelden bekend van lagere scholen, die elke dag een uur uittrekken om de krant te lezen. De leerlingen kunnen vragen stellen over dingen, die ze niet begrijpen of nader uitgelegd willen hebben, en de leerkracht kan bepaalde problemen aan de orde stellen of moeilijke begrippen en termen vertalen. Dan kan het gebeuren, dat een jongen van tien jaar aan iemand, die bij zijn ouders op bezoek komt, de vraag stelt: „En wat vind jij van de Baader-Meinhof-groep?“

De ASVA-werkgroep ging bij de samenstelling van het Vietnam-materiaal uit van één centraal thema: uitbuiting en onderdrukking. Doelstelling was: „De kinderen helpen met het leren onderkennen van uitbuitings- en onderdrukkingselementen in hun directe omgeving en — voor zover mogelijk — ook daarbuiten“. Direct daarbij aangesloten: „Het activeren van de kinderen om uitbuiting en onderdrukking tegen te gaan“. Drie vragen stonden voorop; 1) Wat is de situatie? 2) Hoe is die zo gekomen? 3) Wat kunnen we eraan doen?

Zoals het over het algemeen in het onderwijs toegaat, zegt de werkgroep, maakt de school van de wereld een appeltaart. Het kind krijgt telkens een partje, maar de hele taart krijgt het nooit te zien. Een kind kan nog geen inzicht hebben in het geheel van een samenleving of van verschillende samenlevingen bij elkaar, zoals sommige volwassenen dat hebben gekregen door een ver doorgevoerde rationele en systematische denktrant. Als een kind al verdelingen maakt, gebeurt dat vanuit zijn eigen ervaringen.

Bij de opbouw van het lespakket is de ASVA-werkgroep dan ook uitgegaan van de beleevingswereld van het kind. In een spiraalvorm komen drie terreinen aan de orde: de klas en de school, het gezin en de buurt, en Vietnam. De nadruk ligt op de strijd van buurten om een beter leefmilieu en op een analyse van de Vietnamese oorlog vanuit het gezichtspunt van de onderdrukking van de volkeren in Indo-China.

Aanbevolen wordt de verschillende sectoren in de vorm van project-onderwijs aan te pakken.

Het gaat erom, zegt de werkgroep, „dat de kinderen zelf kritisch leren nadenken over situaties, daar zelf hun visie op geven en zelfs — indien nodig — samen nadenken over het „waarom“ en het „hoe“ van het veranderen van een situatie.“ Als het kind eenmaal gewend is na te denken over onrecht en methoden om dat tegen te gaan, zal de oorlog in Vietnam niet meer zo veraf en abstract zijn, maar zal het kind iets meer begrijpen van de geweldadige structuren. „Het kind zal zich betrokken voelen bij onrecht, aan anderen aangedaan, en

het zal vanuit zijn situatie in staat zijn daadwerkelijk antwoord te geven op de vraag, die het geweld aan ons stelt.“

Het is duidelijk, dat de samenstellers van „Nederland en Vietnam“ geen „naïef a-politiek kinderboek“ hebben gemaakt, zoals ze de schrijfster An Rutgers van der Loeff („Met open ogen“) verwijten. Zij hebben partij gekozen en steken hun visie niet onder stoelen of banken. Daar hoeft niemand van te schrikken. Voor een goede meningsvorming is het onderwijs maar al te zeer gebaat bij fel kritische schoolboeken, die iedereen met de neus op de feiten drukken en een alternatief bieden voor de vaak als al-

leenzaligmakend afgeschilderde geschiedenisboekjes.

De vraag is echter wel of het Vietnam-onderwijs in deze opzet niet gevaar loopt zijn doel voorbij te schieten. Als het in de klas over Vietnam gaat, moet het doel zijn de actuele gebeurtenissen (offensief van Hanoi, mijnblokkade van Nixon, bombardementen) te verklaren tegen de achtergrond van de historische ontwikkeling van de oorlog. Daarbij mag niet een uitleg ontbreken over de mondiale structuren (driehoek Amerika-Rusland-China), die het voortduren van de oorlog veroorzaken.

De opzet, die de ASVA-werkgroep heeft gekozen, gaat uit van de gedachte, dat het bij „Vietnam“ in wezen gaat om een schaalvergroting van een en hetzelfde probleem (onderdrukking van machtelozen door machthebbers) en dat Vietnam dus „verklaard“ zou kunnen worden vanuit de kleinere cirkels van de klas en de buurt. Joris Ivers draaide voor de bevolking van het Amsterdamse Bickerseiland een film over de strijd in Laos om te laten zien, dat vechten tegen de onderdrukking wel degelijk succes kan hebben.

Die voorstelling van zaken is misleidend. Natuurlijk zijn in elke machtsrelatie de verhoudingen tussen machthebbers en machtelozen van essentieel belang. Maar te doen, alsof het daarom telkens gaat om graduele verschillen, werkt het denken in te simpel zwart-witschema in de hand. En daar heeft het probleem-Vietnam al te lang onder geleden. De ASVA-werkgroep maakt het probleem er niet makkelijker op door te verklaren, dat in de laatste fase Vietnam ingevuld kan worden voor een willekeurige ander thema: honger en armoede, vliegtuigkapingen of de Russische inval in Tsjecho-Slowakije.

Bij het onderwijs over actuele onderwerpen komt veel aan op de begeleiding van de docent. In Nederland is lesmateriaal, dat inspringt op de gebeurtenissen van nu, niet zo dik gezaaid. Voor het onderwijs over Vietnam biedt „Nederland en Vietnam“ in ieder geval een schat aan waardevolle documentatie.

HAN VAN GESSEL

NA BEZOEK PODGORNÝ AAN HANOI

Moskou eist bomstop en nieuw overleg

22 W

Peking blijft

Moskou

wantrouwen

MOSKOU, 20 juni (UPI, Reuter, AP) — Sovjet-president Podgorny heeft na terugkeer in Moskou van zijn vierdaagse besprekingen in Hanoi geëist dat de Verenigde Staten onmiddellijk hun bombardementen staken en dat het vredesoverleg dient te worden hervat. Hij beloofde dat Noord-Vietnam op „alle noodzakelijke hulp“ kan rekenen in de strijd tegen de Amerikaanse agressie. Aldus de commentaren van Radio Moskou en later van het persbureau Tass op het bezoek van Podgorny. De eisen van Podgorny werden direct gevolgd door de eis van Noord-Vietnam, die maandag via de onderhandelingsdelegatie in Parijs ter tafel werd gebracht, dat de Verenigde Staten zonder verder uitstel het geregelde overleg op de donderdagen hervatten.

In het verslag van Tass wordt gezegd dat president Podgorny in Hanoi overlegd heeft over „de voortdurende gewapende interventie van het Amerikaanse imperialisme... en de intensivering van de agressieve acties tegen een socialistische staat.“ „De regering van de Sovjet-Unie en het gehele sovjet-volk verlenen en zullen doorgaan met het verlenen van alle noodzakelijke bijstand en hulp aan het Vietnamese volk.“

De Sovjet-Unie herhaalt de eis, dat de Verenigde Staten „onmiddellijk en onvoorwaardelijk de bombarde-

menten stoppen, ophouden met het beschieten en ondernemen van havens in Noord-Vietnam, een einde maken aan de vietnamisering in Zuid-Vietnam en constructieve besprekingen in Parijs hervatten.“ Dit overleg kan geschieden op de „constructieve basis“ van de zeven punten die van communistische zijde zijn voorgesteld ter beëindiging van de oorlog, aldus Tass.

Het persbureau meldde dat de gesprekken in Hanoi waren verlopen in „een sfeer van openhartigheid, vriendschap, en kameraadschap.“ Uit het woord „openhartigheid“ wordt door waarnemers in Moskou afgeleid, dat verschillen van mening bestaan tussen Moskou en Hanoi. Men verwijst in dit verband naar de duidelijke wreveld die bij Hanoi ontstond toen de Sovjet-Unie het bezoek van Nixon gewoon door liet gaan ondanks de zware bombardementen en het mijnen leggen voor de havens.

Kissinger in Peking

In Peking arriveerde gisteren in het speciale vliegtuig van president Nixon, zijn belangrijkste adviseur Henry Kissinger, voor overleg met de Chinese leiders. Kissinger begaf zich onmiddellijk naar een gastenverblijf en zou gisteravond reeds een eerste ontmoeting hebben met premier Tsjoe En Lai.

Op de dag van zijn aankomst verscheen het Volksdagblad met een herdruk van een hoofdartikel dat ook op maandag was verschenen in het dagblad van het leger, en dat door waarnemers als belangwekkend werd genoemd. In het artikel wordt gewaarschuwd dat de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie weer een nieuwe agressie-oorlog kunnen ontketenen en wordt een beroep gedaan op hernieuwde paraatheid van China's vijf miljoen man sterke militie. Ook de Chinese strijdkrachten aan de grens moeten worden versterkt, aldus het hoofdartikel dat een beroep doet op de massa om een goed begrip te hebben van de agressieve aard van het „imperialisme“ en „sociaal-imperialisme“, de Chinese termen voor respectievelijk de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie.

„Zij gaan vandaag de dag gewoon door met de opbouw van hun bewapening en met hun oorlogsvoorbereidingen, strijdend voor machtsposities, samenzwerend tot agressie en agressie plegend. We dienen ons geheel voor te bereiden op de mogelijkheid dat zij een nieuwe agressieve oorlog ontketenen.“ Het hoofdartikel was geschreven ter herdenking van het feit, dat voorzitter Mao tien jaar geleden een oproep deed voor de opbouw van de militie en para-militaire eenheden als steun van de geregelde strijdkrachten.

Zware bombardementen

SAIGON. — Amerikaanse militaire vliegtuigen hebben de Noord-Vietnamese luchtverdediging een van haar zwaarste verliezen toegebracht door vernietiging van 76 luchtdoelraketten die in de buurt van de gedemilitariseerde zone stonden opgesteld, aldus een mededeling van het Amerikaanse opperbevel op maandag.

De vliegtuigen voerden in een periode van vierentwintig uur die kort voor het invallen van de duisternis op zondag eindigde 300 luchtaanvalen uit, tijdens welke ze ook raketapparatuur en vijf raketwerpers vernietigden of beschadigden.

In het communiqué stond dat door de vernietiging der raketten de zwaarste schade aan de Noordvietnamese luchtverdediging was toegebracht sinds het begin van het

Noordvietnamese offensief op 30 maart. „En wij achten het niet ondenkbaar dat het de hevigste schade is die op één dag sinds het begin van de oorlog werd toegebracht“, voegde een luchtmachtwoordvoerder aan het communiqué toe.

Eenheden van de Zuidvietnamese 22ste divisie en „Rangers“ hebben maandagavond met de verovering van de strategische heuvel Tsjoe Pac de verbinding tussen Pleikoc en Kontoem over de weg hersteld. Twee maanden lang was verkeersweg 14 tussen beide steden beheerst door de Noordvietnamezen en de Vietcong.

Thieu: 3 maanden

Het Noordvietnamese offensief is volgens president Thieu van Zuid-Vietnam afgeslagen en alle gebieden die in communistische handen zijn gevallen zullen binnen drie maanden zijn heroverd. In een radiotoespraak ter gelegenheid van de dag van de strijdkrachten zei Thieu dat de veiligheid in Zuid-Vietnam zal zijn teruggekeerd tegen het volgende Tet-nieuwjaar — begin februari van het volgend jaar.

President Nixon heeft in een artikel in „US News and World Report“ gezegd dat het Noordvietnamese offensief in Zuid-Vietnam politiek en militair een mislukking is geworden. In een artikel van 10.000 woorden zegt Nixon dat de Amerikaanse inmenging in Zuidoost-Azië bijna voorbij is. Niet alleen hebben de Zuidvietnamezen militair stand gehouden, „maar de wijze waarop het volk de verdediging van Zuid-Vietnam heeft gevoerd zou zelfs de meest verstokte vriend van de vijand moeten doen inzien dat Saigon, maar niet Hanoi, namens het Zuidvietnamese volk spreekt“, aldus Nixon.

Mariniers stuiten op verzet

ZWARE GEVECHTEN IN KWANG TRI

SAIGON, 21 juni (UPI, Reuter, AP, NYT) — De 3.000 Zuidvietnamese mariniers die zondag ten noorden van de oude keizerstad Hoé in de provincie Kwang Tri een tegenoffensief openden, zijn in hevige strijd verwickeld met Noordvietnamese eenheden. De mariniers leverden dinsdag drie veldslagen, werden een kilometer teuggeslagen maar zouden later het verloren terrein weer hebben herwonnen. Volgens militaire bronnen in Saigon zouden hierbij zestien Noordvietnamese tanks zijn vernietigd met de steun van Amerikaanse vliegtuigen en beschietingen van Amerikaanse schepen voor de kust.

In de afgelopen drie dagen hebben de mariniers aan dit front de frontlinie 12 km weten op te schuiven, aldus Saigon. Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben overigens in een etmaal van maandag op dinsdag het grootste aantal bombardementen van de oorlog in Vietnam uitgevoerd. De aanvallen werden in dertig golven uitgevoerd tegen doelen in de

vier militaire provincies waarin Zuid-Vietnam is verdeeld. Er werd 3.000 ton aan bommen uitgeworpen. De Amerikanen maakten het verliezen bekend van een jachtbommenwerper boven Noord-Vietnam en twee helikopters boven Zuid-Vietnam, waarbij twee bemanningsleden werden gedood en een werd gewond. Veel van de bombardementen waren gericht tegen opslagplaatsen van munitie ter westen van de stad Kwang Tri.

Bommen op dijk

Radio Hanoi heeft gemeld, dat de Amerikanen luchtaanvallen hebben gedaan op doelen langs de Song Dao rivier, 80 kilometer ten zuiden van Hanoi, waarbij meer dan dertig bommen werden geworpen op dichtbevolkte gebieden. Tien bommen troffen een dijk, waardoor deze op drie plaatsen werd vernield. Burgers die de oogst binnenhaalden en kinderen werden gedood, aldus Radio Hanoi. Het station meldde voorts dat sinds 8 mei de Amerikanen ongeveer 3.700 mijnen hebben uitgeworpen boven de Noordvietnamese wateren en in april en mei 1.938 luchtaanvallen werden gedaan op doelen in Noord-Vietnam.

WASHINGTON — President Nixon zal voor het einde van de maand nieuwe terugtrekkingen van Amerikaanse troepen bekend maken, aldus kondigde dinsdag Ronald Ziegler, woordvoerder van het Witte Huis aan. Ziegler zei, dat het streefcijfer van 49.000 man per 1 juli aantaande wordt bereikt. Maandag maakte het ministerie van defensie bekend dat het aantal troepen momenteel 60.100 man omvat, en dat de gevechtsrol van de Amerikanen aan het front thans voorbij is.

Uit Peking wordt gemeld dat Nixons belangrijkste adviseur Henry Kissinger sinds zijn aankomst maandag in de Chinese hoofdstad ruim acht uur besprekingen heeft gevoerd, onder meer met premier Tsjoë En Lai. De premier nodigde Kissinger gisteravond uit voor een banket, waaraan belangrijke Chinese leiders deelnamen.

Oproep Bevrijdingsfront

2170272 Vh

De leidster van de onderhandelingsdelegatie voor het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront te Parijs, mevrouw Binh, heeft het Nederlandse volk gisteravond in Achter het Nieuws opgeroepen te protesteren tegen de Amerikaanse bombardementen op de dijken in Vietnam. In een interview met Jaap Walvis deelde ze mee dat de voortdurende bombardementen van de dijken zeker de Nederlandse verantwoordiging zal oproepen. En daar kan zij wel gelijk in hebben, want wat kapotte dijken voor een land betekenen weten Nederlanders met herinneringen aan 1944 en 1953 maar al te goed.

Mevrouw Binh deelde mee dat er in Vietnam thans driemaal zoveel oorlogstuig aanwezig is als vroeger en noemde president Nixon een man van oorlog. Vietnam werd in Achter het Nieuws ook ter sprake gebracht door de filosoof Marcuse. Hij noemde de volkerenmoord die daar gepleegd wordt tegelijkertijd een moord op de aarde en zei dat deze vernietiging het kapitalistische antwoord is op vrijheidsbewegingen. Marcuse, die met dr. Mansholt over het nut van milieuconferenties sprak deelde verder nog mee dat hij met Mansholt wel naar een gelukkiger samenleving streeft, maar het met hem niet eens kan worden over de weg waarop die bereikt moet worden.

In Achter het Nieuws was verder aandacht voor de vervuilde Donge. De arts Blondeel uit Geertruidenberg gaf een drenkeling in de Donge, evenals zijn eventuele redder, weinig overlevingskansen.

Het Noorse amusementsprogramma dat naar de Gouden Roos van Montreux dong maar daar niet in de prijzen viel heb ik maar laten lopen omdat ik graag wilde weten op welk lot de prijs in de loterij Loterom gevallen was. Marcel van Dam, die de enveloppe opende, onthulde dat de geldprijs — plusminus vijfhonderdduizend gulden — op nummer 2646 was gevallen en wist direct daarna te melden dat dit bedrag door drie mensen gedeeld moet worden. Van Dam deelde in ZO-maar een zomeravond mee dat de actie om de Ombudsman meer dan vier miljoen gulden had opgeleverd. „Dat vind ik zo fantastisch, daar is geen woord aan toe te veogen”, aldus Van Dam.

In het VARA-programma vóór acht uur sprak Hans de Graaff met kinderen over vliegtuigkapers. Ongestrakt mogen die, aldus de kinderen, niet optreden. De straffen die zij wensten, varieerden van „een schop onder hun reet” tot „met een rolstoel de gaskamer in” of „met een parachute uit het vliegtuig gooien boven de Middellandse Zee dan kunnen ze daar verdrinken” tot „het stiekem wegzagen van de bodem van het vliegtuig nadat aan de passagiers parachutes zijn uitgereikt”.

RUUD GORTZAK

VOOR VREDE IN VIETNAM

Senator suggereert diplomatieke actie

WASHINGTON, 22 juni (Reuter, AP, UPI, NYT) — De leider van de Republikeinen in de Amerikaanse senaat, Hugh Scott, heeft woensdag verklaard dat diplomatieke activiteit waarbij derde landen betrokken zijn gaande is om een einde aan de oorlog in Vietnam te maken.

Scott zei tegen verslaggevers dat president Nixon zich zorgen maakte over een Democratisch amendement op de wet voor de militaire hulp aan het buitenland dat geen geld voor de oorlog in Vietnam meer beschikbaar zou stellen. „De president vindt dat het bij de huidige stand van zaken en diplomatieke activiteit, ongelukkig zou zijn als Hanoi een verkeerde indruk zou krijgen”, aldus Scott.

PARIJS — De woordvoerder van de Noordvietnamese delegatie op het vredesoverleg in Parijs, Ngoeyen Thanh Le, heeft woensdag verklaard dat het huidige bezoek van president Nixons adviseur Henry Kissinger aan China, „bedoeld is om Noord-Vietnam te scheiden van zijn bondgenoten”.

„De regering van Nixon zou rechtstreekse onderhandelingen met de vertegenwoordigers van het Vietnamese volk moeten voeren”, zei hij, opnieuw eisende, dat de Verenigde Staten en Zuid-Vietnam het opgeschorte overleg in Parijs hervatten.

Waarnemers in de Franse hoofdstad leggen Le's verklaring uit als verholen kritiek op de Sovjet-Unie en de Chinese Volksrepubliek. Overigens zei Le uit die landen constante hulp te krijgen. „Een hulp waaraan de regering-Nixon niets kan veranderen”.

Over Nixon's beloften van troepentertrekking zei Le: „Hij, heeft ze slechts op papier teruggetrokken. Op het ogenblik nemen er tenminste 160.000 man Amerikaanse troepen deel aan de Vietnamese oorlog: er zijn 60.000 Amerikaanse militairen in Zuid-Vietnam, 60.000 man op de schepen van de Amerikaanse zevende vloot en meer dan 40.000 man op de

bases van de Amerikaanse luchtmacht in Thailand.”

Le zei dat Nixon heeft gesproken over een periode van vier maanden voor de terugtrekking van alle Amerikaanse troepen, maar geweigerd heeft een vaste datum voor die terugtrekking te noemen.

Kissinger heeft blijkens een mededeling van het persbureau Nieuw China woensdag in Peking tweemaal met hoge Chinese functionarissen geconfereerd, in totaal vijf en een half uur.

Bommen bij Haifong

SAIGON — de Amerikaanse luchtmacht heeft dinsdag, voor de eerste keer sinds vijf dagen, het gebied van Hanoi en Haifong gebombardeerd, zo heeft de Amerikaanse legerleiding in Saigon bekend gemaakt. Amerikaanse jachtbommenwerpers troffen twee opslagplaatsen op vijftig kilometer van Haifong. Er volgde een reusachtige explosie.

De Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam waren beperkt tot het zuiden van het land tijdens het bezoek van de Russische president Podgorny aan Hanoi. Na diens vertrek werd bevel gegeven, de aanvallen onmiddellijk te hervatten, maar het slechte weer verhinderde bombardering van het gebied van

BOMMEN OP DIJKEN

Hanoi doet beroep op de wereld

Dreigende ramp bij hoog water

PARIJS, 23 juni (NYT, AP, Reuter) — Noord-Vietnam heeft een dringend beroep gedaan op de wereld om een einde te maken aan de „vooropgezette” pogingen van de Verenigde Staten, om het dijkenstelsel te vernietigen en het land in de komende maanden onder te laten lopen. Het beroep werd gedaan door de hoogste Noordvietnamese diplomatieke vertegenwoordiger in Frankrijk, Vo Van Soeng, die waarschuwde voor een watersnoodramp in een gebied waar 15 miljoen mensen wonen. Hij bracht in herinnering wat de Duitsers in Nederland hebben gedaan.

In zijn verklaring zei Soeng dat van 10 april tot 10 juni de Amerikanen 68 maal aanvallen op dijken hadden gedaan waarbij 665 bommen werden uitgeworpen langs de Rode rivier en andere waterwegen. 32 gedeelten van dijken en 31 waterwerken werden ernstig beschadigd terwijl een groot aantal burgers, bezig met herstelwerkzaamheden aan de dijken werd gedood en gewond door anti-personeel.

„De Amerikanen gooien de bommen vlak naast de dijken die daardoor worden verzwakt en het zullen begeven bij hoog water, aldus Soeng.

Soeng wiste de beschuldiging dat het doel van de Amerikanen is dood en hongersnood te brengen onder de burgerbevolking om het moreel te breken. „De mogelijke dijkbreuken in Noord-Vietnam tijdens de periode van hoog water in de rivieren zal miljoenen inwoners bedreigen en het gevaar scheppen dat tienduizenden hectaren bouwgrond onder zullen lopen”.

Gewoonlijk stijgt het waterpeil tijdens de regenperiode in de maanden juli en augustus. Soeng zei, dat Nixon „wraak” wil nemen omdat zijn vietnamisering in Zuid-Vietnam heeft gefaald. Soeng bracht in herinnering, dat de Duitse bezetters in Nederland ook de dijken hadden oorstoken en dat deze daad op het proces in Neurenberg als een oorlogsmisdad was aangemerkt.

Protes

WASHINGTON. — Onder leiding van de zangeres Joan Baez en de actrice Candice Bergen hebben verscheidene duizenden vrouwen en kinderen donderdag in de stromende regen voor het Capitool in Washington betoogd tegen de oorlog in Vietnam.

De betogers eisten dat het congres geen goedkeuring verleent voor fondsen voor de oorlog in Vietnam. Het in hand vormden zij een enorme kring rond het Capitool.

SAIGON — Noordvietnamese pantsereenheden en infanterie zijn donderdagochtend ten noorden van Hoë door de noordelijkste Zuidvietnamese verdedigingsgordel gebroekt maar volgens berichten van het front werd de hoofdmacht van de aanvallende troepen met de hulp van Amerikaanse straaljagers tot staan gebracht.

Van militaire zegslieden werd vernomen dat aan beide zijden van de rivier de My Tjanh, die de noordelijkste verdedigingslinie op 32 tot 40 kilometer ten noorden van Hoë vormt, 16 Noordvietnamese pantservoertuigen, waaronder tenminste negen tanks, buiten gevecht gesteld werden.

Hels bombardement in Kwang Tri

SAIGON, 24 juni (UPI, Reuter, NYT, AP). — De Amerikanen hebben in Kwang Tri ten noorden van de keizerlijke hoofdstad Hoë de hevigste bombardementen uit de gehele oorlog uitgevoerd op Noordvietnamese troepen en stellingen. Noordvietnamezen wierpen hun geweren weg en vluchtten voor het geweld. Naar schatting honderd zware B-52 bommenwerpers — ongeveer de helft van de hele B-52-vloot die hier opereert — wierpen meer dan 2500 ton aan bommen op de stellingen terwijl ook de Amerikaanse vloot het gebied onder vuur nam met de zwaarste vloot-

bombardementen sinds de oorlog in Korea, aldus woordvoerders in Saigon.

Het was voor het eerst dat zoveel van de zwaarste achtmotorige bommenwerpers zich op één gebied tegelijk concentreerden. Een Zuidvietnamese kolonel aan het noordelijke front in de provincie Kwang Tri vertelde, dat de Noordvietnamezen hun geweren wegwierpen en wegrenden, wat hij voor het eerst in zijn twintigjarige oorlogservaring aan het front had meegemaakt. Tankbemanningen verlieten hun tanks en vluchtten weg, waarna Amerikaanse jachtbommenwerpers de tanks vernietigden.

Een correspondent van Reuter meldde, dat de bombardementen zo hevig waren dat door het getril van de aarde de ramen in Hoë kletterden en dakpannen naar beneden gleden.

Militaire actie

De bombardementen vanuit de lucht en vanaf de schepen dienen ter ondersteuning van de acties van Zuidvietnamese mariniers en paratroepen die in Kwang Tri tot een tegenoffensief zijn overgegaan. Radio Saigon riep om dat militair gezien de provincie Kwang Tri in twee dagen „zou kunnen” worden heroverd.

Amerikaanse bommenwerpers hebben ook weer aanvallen op doelen in Noord-Vietnam, onder meer bij Hanoi/Haifong gedaan. Noord-Vietnam heeft gemeld dat bij bombardementen op Doeyen Ha nabij Hanoi huizen, scholen en andere burgerdoelen werden getroffen, waarbij vele slachtoffers onder de burgers vielen. Hanoi meldde voorts dat sinds maandag acht Amerikaanse vliegtuigen zijn neergehaald, zodat het totaal op 3673 kwam.

WASHINGTON — Naar aanleiding van de Noordvietnamese beschuldiging dat de Amerikanen het dijkenstelsel bombarderen, heeft het Amerikaanse ministerie van defensie verklaard: „Het dijkenstelsel is momenteel geen doel, noch is het ooit een doel geweest in het verleden. Het Amerikaanse militaire commando in Saigon verklaarde vrijdag, dat er geen opdrachten waren gegeven voor enig bombardement op het Noordvietnamese irrigatiesysteem, maar Amerikaanse bronnen erkennen, dat dijken en dammen zouden kunnen zijn getroffen indien zij zich in de buurt van militaire doelen bevinden.

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft donderdag meegedeeld, dat het bepaalde zeer geheime proeven op het gebied van „wijziging van het weer” heeft genomen. Het ontkende echter dat daartoe operaties tot het maken van regen behoorden.

Het ministerie weigerde aanhoudende berichten en speculaties te bevestigen of te ontkennen, dat het poogt de communistische aanvoer via Cambodja en Laos naar Zuid-Vietnam te blokkeren door wolken met zilver-jodium te bezaaien, teneinde buitengewone regenval en uitgebreide overstromingen te veroorzaken. Het Pentagon verklaarde slechts dat het nooit dit soort activiteit (tot wijziging van het weer) boven Noord-Vietnam had ondernomen.

Saigon

25 JUN 72

EEN van de hoofdredacteurs van het liberale NRC-Handelsblad, Zuid-Vietnam bezocht. Vijf jaar geleden was hij er ook. De hoofdstad Saigon, zo meldt hij in de krant van zaterdag, ziet er sinds 1967 beter uit. Maar op één punt vond hij de stad toch wel achteruitgegaan. Door het aantal bars en nachtclubs van een aantal bars en nachtclubs bleek de prostitutiemarkt zich verplaatst te hebben naar het beroemde open terras van hotel Continental Palace.

"Waar tijdens de eerste Vietnamese oorlog Graham Greene achter zijn whisky zat en generaties journalisten en diplomaten bij hun citrou pressé hebben zitten discussiëren over de politieke en militaire situatie hangen nu veel overgebleven Amerikaanse militairen rond, beknipoogd en bewenkt door geminirokte dames."

De heer Spoor heeft dan ook samen met twee Britse collega's nog een verwoede poging gedaan iets van de oude sfeer terug te halen, maar er was helemaal geen kans op. Helaas. Wel heeft hij vernomen dat men zich in de stad afvraagt of Saigon nu op het lijstje van de Vietcong staat om

Linzensoep

DE LIMBURGER ziet in nemen van De Tele Limburgs Dagblad in pleet met ruim zes zers en leverde ve) te pakken rijke Amsterdam eerste ronde Audet-co

De Tele Limbu nieu gaan gro ab ci b

aangevallen te worden. En omdat er zo iets als een oorlog in het land woedt heeft de heer Spoor kosten noch moeite gespaard om de best geïnformeerde man te vinden, een katholieke journalist.

Spoor: „Zijn huisje ligt in een wijkje met armoedige arbeiderswoningjes achter de gewone straat en ik moet door de blubber waden, over pikvuile kippen heen springen en langs vuilsmislopen sluipen om het te bereiken. Dan blijkt hij niet thuis te zijn."

Ja, het journalistenbestaan is son erg treurig.

... dient met verkoop van kaas en eieren zo'n slor- en meer per 1/2 jaar. En er nog het vlees van de var- en de koeien. Daar wordt ook ongeveer f 200 mee verdiend".

... zo ... in re- ... Met de ... hand ge- ... msiaan. Of ... kt zonder dat ... iets aan kan ... oor die paar zil- ... d, ja, het enige ... d aan denkt is geld".

Amerika vernielt staalfabriek in Noord-Vietnam

SAIGON/WASHINGTON, 26 juni (Reuter, AP). — Amerikaanse bommenwerpers hebben de Noordvietnamese staalfabriek in Thai Noegyen vernield, de enige moderne staalproducent in het land en de grootste Noordvietnamese industriële onderneming. Dit heeft het Amerikaanse commando in Saigon bekend gemaakt.

De Amerikanen gebruikten elektronisch geleide bommen van 900 kilo. Naast enkele voltreffers op de hoogovens werden met kleinere bommen ook grotere vernielingen aangebracht in opslagplaatsen en een terrein van vijf vierkante kilometer.

Volgens een Amerikaanse woordvoerder zullen door de vernieling van Noord-Vietnams enige eigen staalvoorziening de reparaties aan de spoorlijnen en bruggen die al eerder door Amerikaanse bombardementen waren getroffen, moeten worden stopgezet.

President Nixons adviseur Henry Kissinger, die vorige week besprekingen heeft gevoerd met de Chinese premier Tjoe en Lai in Peking, heeft geen bijzonderheden bekend gemaakt over de resultaten van het uitvoerige gesprek. Kissinger zei slechts dat zijn gesprekken met Tsjoe hem ervan hadden overtuigd dat noch China, noch Rusland enig belang hebben bij een voortzetting van het conflict in Vietnam.

Kissinger zei te verwachten dat de Noordvietnamese onderhandelaars spoedig met nieuwe politieke standpunten uit Hanoi zullen terugkeren naar Parijs.

Hanoi

Er is een redelijke verwachting dat het Amerikaans Vietnamees gesprek in Parijs binnenkort hervat wordt en het is aan de groene tafel daar dat de beslissing over het beëindigen van de strijd moet vallen - niet op het slagveld.

Om beurten hebben beide partijen in de loop der tijd al deze besprekingen afgebroken omdat naar hun opvatting de ander zich niet aan de regels van het spel hield. Ditmaal weigeren de Amerikanen omdat het grote offensief dat nu een aangelegenheid is van het Noordvietnamese leger, hoezeer dit formeel ook vasthoudt aan de opvatting dat er alleen gevochten wordt door een ondergronds bevrijdingsleger tegen de regeringsstrijdkrachten. De Amerikaanse bombardementen in het noorden zouden overigens even goed kunnen dienen voor een Noordvietnamese weigering om te onderhandelen, zoals in het verleden ook is gebeurd.

De kans dat nu toch uiteindelijk het definitieve vredesgesprek kan beginnen is vergroot door de houding van zowel de Sowjet-unie als de Chinese volksrepubliek, die beide wel als vanouds in een zekere onderlinge concurrentie pal staan achter de Noordvietnamezen, maar dit keer voornamelijk mondeling. De Russen zouden intussen al lang en breed bijvoorbeeld mijnenvegers hebben kunnen sturen om de mijnen op te ruimen die nu de toegang tot de haven van Haiphong versperren en daar door ook de aanvoer niet alleen van oorlogsmateriaal belemmeren

Ze zouden het kunnen, maar ze doen het niet. De Chinezen zeggen wel af en toe foei over de Amerikaanse bombardementen die toch wel dicht bij de Chinese grens komen, maar ze sturen niet hun genietroepen om zo snel mogelijk de vernielde bruggen te herstellen om het belangrijke transport van goederen over land weer op gang te brengen. Zowel de Chinezen als de Russen laten aan Hanoi blijken dat ze door de recente kontakten met de V.S. - in beide gevallen bezegeld tijdens een be-

zijn minst een beetje begrip hebben gekregen voor het standpunt van de Amerikanen dat ze graag verlost raken van het Vietnamese drama, maar dan wel zo dat ze er niet al te veel prestige bij inboeten.

Hanoi mag dan graag het onderste uit de kan proberen te halen maar zowel China als Rusland blijken niet al te bereid daarvoor de ook voor hen intussen wel hoog opgelopen rekening te voldoen. Dat Podgorny juist op dit moment naar Hanoi vliegt en Nixons rechterhand naar Peking moet Hanoi wel te denken geven dat dit machtige drietal bij alle meningsverschillen het er wel over eens is dat de Vietnamese strijd nu niet langer gerekt moet worden. Dit wil niet zeggen dat Russen en Chinezen kunnen afdwingen, bijvoorbeeld door te dreigen hun hulp te verminderen, dat de Noord - Vietnamezen een beetje inbinden - ook zonder hulp van buiten af kan Hanoi de oorlog nog lang voortzetten, zij het dan op een laag pitje. Zelfs door allerlei materiële beloften van hulp als de vrede - of op zijn minst een bestand beklonken is hoeft Hanoi zich niet te laten verleiden.

Maar wat het wel moet overwegen is of het de kans nu op een akkoord waarvan het op de duur slechter kan worden moet laten schieten voor de zekerheid dat het alleen komt te staan en het nog moeilijker krijgt dan het nu al is. Want één ding is zeker: de Amerikaanse luchtsteun en vooral de Amerikaanse luchtaanvalen op de bevoorradingsroutes Amerikaanse luchtsteun en vooral op de bevoorradingsroutes hebben in niet geringe mate ertoe bijgedragen dat het Noordvietnamese offensief vrij wat minder bereikte dan was verwacht, maar evenzeer is gebleken dat het Zuidvietnamese leger in de laatste jaren er heel wat bijgeleerd heeft. Ook strategisch. De noordelijken hebben waarschijnlijk geen ogenblik in de zin gehad een groot veroveringsoffensief in te zetten. De grote slagen waren bedoeld om de Zuidvietnamese legerleiding ertoe te verleiden alle reserves overal vandaan te halen om op de bedreigde punten mee te helpen bij de verdediging.

Oppositie in Saigon:

ZUID-VIETNAM WORDT EEN POLITIESTAAT

Arrestatiegolven overspoelen strijdgebieden

SAIGON, 26 juni (NYT) — Zonder vorm van proces heeft de Zuidvietnamese politie in de afgelopen twee maanden duizenden burgers opgepakt die ervan worden verdacht met de communisten te sympatiseren. Volgens autoriteiten in Saigon is door deze preventieve arrestaties voorkomen dat de Noordvietnamezen onschatbare hulp zouden hebben gekregen bij hun offensief.

Gesmoord

De golf van arrestaties, die voor het merendeel uitsluitend beruisten op een beschuldiging van een buurman of een kennis, heeft de oude klacht nieuw leven ingeblazen dat Zuid-Vietnam wordt geregeerd als een politiestaat. Bovendien wordt beweerd dat de politie, die snel groeit in omvang en in macht, een ernstige bedreiging vormt voor de toekomst

van de vrije meningsuiting, zelfs als de oorlog voorbij is.

Een politie-functionaris reageerde aldus: „De Noordvietnamezen zijn naar het zuiden gekomen in de verwachting dat zij zouden worden gesteund door een massale volksopstand. Zij rekenden erop dat hun vrienden hier de zaak voor hen op touw zouden zetten. Maar dat hebben we in de kiem gesmoord en de meeste van hun vrienden zitten nu gevangen.”

De Amerikaanse gemeenschap in Saigon heeft lang volgehouden dat de veiligheid in de eerste plaats aan de politie moest worden overgelaten zodra de dreiging dat grote communistische eenheden het land met militaire macht zouden overrompelen was afgenomen. Daarom is de politie jarenlang een van de voornaamste begunstigers geweest van de Amerikaanse hulp- en adviesverlening.

De meeste „preventieve opruimingen”, zoals de arrestatie-golven officieel worden genoemd, kwamen voor in het uiterste noorden en in de Mekongdelta, ten zuiden van Saigon.

De schattingen van het aantal arrestanten lopen uiteen. Volgens een betrouwbare bron waren er in de Mekongdelta alleen al vierduizend mensen gearresteerd. In Hoë, dat door de oprukkende Noordvietnamezen direct is bedreigd, zouden 1.500 mensen zijn opgepakt en dan nog eens honderden in Danang en in Sai-

Sinds drie jaar geldt er een regel dat een burger die ervan verdacht wordt bij de Vietcong te horen pas gearresteerd mag worden als de plaatselijke veiligheidscommissie minstens drie bewijsstukken had gekregen van verschillende herkomst. Maar de autoriteiten geven toe dat sinds kort, vanwege de communistische dreiging, deze regel in het algemeen wat is „omgebogen”.

Vluchtelingen

Onder de arrestanten zijn leden van religieuze groeperingen en studentenverenigingen die zich tegen de regering-Thieu hebben uitgesproken. Politieke activisten van wie bekend is dat zij tegen de oorlog zijn en vele anderen die niet duidelijk als agenten van de Vietcong zijn aangemerkt. Een groot aantal vluchtelingen uit de strijdgebieden die hun identiteitspapieren zijn kwijtgeraakt zijn vastgehouden als communistische infiltranten.

Volgens gezaghebbende Amerikaanse en Vietnamese bronnen zijn 852 van de arrestanten uit Hoë gedeporteerd naar Conson, het strafeland in de Zuidchinese Zee.

Zeer strenge politieaantregelen zijn op zichzelf niet nieuw in Vietnam, maar studenten, politici, journalisten en anderen komen opnieuw met de klacht dat de democratie nooit kan floreren zolang Zuid-Vietnam een „politiestaat” is.

Kabinet benadert regering van Zuid-Vietnam

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 28 juni —De Nederlandse regering heeft voor het eerst indirect de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam benaderd. Dat gebeurde met een nota via de diplomatieke vertegenwoordiger van Noord-Vietnam in Peking. Het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag heeft hiermee uitvoering willen geven aan een motie, die in de Eerste Kamer werd aangenomen en waarin werd gevraagd een beroep te doen op de strijdende partijen in het Vietnamese conflict om tot een wapenstilstand te komen en het Parijse vredesoverleg te hervatten.

Volgens een woordvoerder van het ministerie zijn nota's overhandigd in Washington, Saigon en Peking. Het was niet de eerste maal, dat contact werd gelegd met de officiële vertegenwoordigers van Noord-Vietnam. Een van de vier aangeschreven partijen (Amerika, Zuid-Vietnam, Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront) heeft tot nu toe op de Nederlandse stap gereageerd. Zij hebben de nota's niet geweigerd, zo werd er in Den Haag aan toegevoegd.

Hoewel Nederland Noord-Vietnam noch de Voorlopige Revolutionaire regering van Zuid-Vietnam erkent achtte de regering de aanbeveling van de Eerste Kamer zo belangrijk dat zij over de juridische problemen rond de niet-erkenning is heen gestapt, aldus de woordvoerder van het ministerie. De motie van Hulst werd in de senaat op 30 mei aangenomen met 32 tegen 25 stemmen.

Politici ontvoerd in Saigon

Thieu perst senaat volmachten af

VLEIEGVELD VAN HANOI AANGEVALLEN

SAIGON, 28 juni (Reuter, AFP) — De Zuidvietnamese senaat heeft een wetsontwerp goedgekeurd waarbij president Thieu een half jaar lang speciale bevoegdheden krijgt om het hoofd te bieden aan het noordelijke offensief. Het wetsontwerp werd goedgekeurd door 27 van de 28 aanwezige senatoren. Een van de senatoren fungeerde als voorzitter en stemde zelf niet. 32 senatoren waren afwezig.

Maandagavond had de „echte” voorzitter van de senaat, Ngoejen Van Hoëj, de vergadering over de kwestie geschorst nadat hem was meegedeeld dat drie oppositieleden zouden zijn ontvoerd of verhinderd naar de vergadering te komen. De voorzitter zei te zijn opgebeld door senator Ngoejen Van Tsjoek die vertelde dat men hem niet van huis wil-

de laten vertrekken. De voorzitter riep uit: „Dit is de wet van de jungle” en verdaagde woedend de vergadering. Hij liet weten dat de senatoren het wetsontwerp niet konden behandelen zolang hun vermiste collega's niet waren gevonden. „Ik heb de plicht het welzijn en de vrijheid van alle burgers te verdedigen, met inbegrip van senatoren,” aldus Nhoëjen Van Hoëjen.

Desondanks kreeg president Thieu in de vergadering van de gekortwiekte senaat dinsdag het recht om gedurende een half jaar decreten uit te vaardigen op het gebied van de economie, de financiën en de defensie.

Amerikaanse jachtbommenwerpers hebben maandag het vliegveld Bach Mai gebombardeerd op slechts drie kilometer ten zuiden van het centrum van Hanoi. Dit heeft een woordvoerder van het opperbevel in Saigon meegedeeld. Sedert president Nixon de hervatting van de bombardementen gelastte zouden nog geen doelen zo dichtbij de Noordvietnamese hoofdstad zijn bestookt.

In Washington heeft het ministerie van buitenlandse zaken meegedeeld dat vanuit Hanoi een pijplijn wordt aangelegd naar de Chinese grens. De lijn zou bedoeld zijn om de olievoorziening van Noord-Vietnam in stand te houden nu de Noordvietnamese havens door de Verenigde Staten zijn geblokkeerd.

Zuid-Vietnam start grote tegenaanval

Tienduizend Amerikanen naar huis

SAIGON, 29 juni (Reuter, NYT, UPI, AP) — Naar schatting twintigduizend Zuidvietnamese mariniers en parachutisten zijn in de provincie Kwang Tri de eerste grote tegenaanval begonnen sinds de invasie van Noordvietnamese troepen. De provincie, in het noorden van Zuid-Vietnam, was op 1 mei door de Noordvietnamezen en de Vietcong bezet, maar Zuid-Vietnam heeft steeds gezegd dat het gebied zou worden heroverd.

De Zuidvietnamese actie is voorafgegaan door Amerikaanse bombardementen van een ongekende hevigheid. Volgens enkele Zuidvietnamese officieren moet het gebied worden heroverd op een bezettingsmacht van twintig- tot dertigduizend man. Volgens de eerste berichten hadden met name de parachutisten op de eerste dag van het tegenoffensief te kampen met hevige tegenstand. Nadere gegevens waren gisteravond nog niet bekend.

Geen bewijs

Volgens de New York Times blijkt uit gesprekken met goed geïnformeerde tegenstanders van de Vietnam-politiek van de Amerikaanse regering dat er geen bewijs is voor de aanklacht van Hanoi dat de dijken in Noord-Vietnam systematisch worden

22 V
ge bombardeerd. Een van de onderzagers, Fred Bransman, de leider van een belangrijke anti-oorlogsgroep in Washington, zei: „Wij hebben geen onafhankelijke verklaring over de juistheid van deze aanklacht. Niemand is stom genoeg om dijken als doelwit te kiezen, vooral omdat dit bekend staat als een oorlogsmisdad.“

Een generaal van de Amerikaanse luchtmacht meende dat Noord-Vietnam via de wereldopinie druk wil uitoefenen op de Verenigde Staten. De generaal gaf toe dat het mogelijk was dat enkele bommen per ongeluk op oevers of dammen terecht waren gekomen.

Hanoi faalt

Minister Laird van buitenlandse zaken had dinsdag geopperd dat de beschuldiging van Noord-Vietnam bedoeld zou zijn om te verbergen dat Hanoi de dijken niet goed heeft onderhouden. Mogelijk hadden de Noordvietnamezen teveel mankracht nodig voor hun oorlogsinspanningen om ook nog op de dijken te kunnen letten. Vorige zomer waren er ernstige overstromingen geweest in de Rode-Rivier-delta, maar toen had Amerika geen luchtaanvallen ondernomen in dat gebied.

Een woordvoerder voor de Vietcong in Parijs zei dat onafhankelijke getuigen de vernielingen aan de dijken hadden gezien. Ook de Zweedse ambassadeur in Hanoi, die op het ogenblik in Stockholm is, zei dat de Amerikaanse bombardementen op het ogenblik gericht zijn op de vernietiging van dammen en dijken.

Het Witte Huis heeft bekend gemaakt dat er voor 1 september nog tienduizenden soldaten uit Vietnam zullen worden teruggetrokken. Er zullen geen dienstplichtigen meer naar Vietnam worden gestuurd, tenzij zij zich daar vrijwillig voor aanmelden. Er zullen dan nog 39.000 Amerikaanse militairen in Vietnam over zijn.

De woordvoerder van het Witte Huis, Ziegler, moest toegeven dat het karakter van de oorlog was veranderd en dat de rol van de Amerikaanse grondtroepen in Vietnam langzamerhand wordt overgenomen door oorlogsschepen in de Golf van Tonkin en door de luchtmacht vanaf bases in Thailand en Guam. Naar deze onderdelen zijn de laatste maanden meer Amerikanen gestuurd dan er uit Vietnam zijn teruggetrokken.

Socialisten doen scherpe aanval op Amerika

WENEN, 30 juni (UPI) — Het twaalfde congres van de Socialistische Internationale in Wenen is geëindigd met het aannemen van een resolutie waarin de „massale Vernietiging van Vietnam door de Verenigde Staten” wordt veroordeeld. De resolutie werd met algemene stemmen aangenomen.

De enige manier om tot een vreedzame regeling van het conflict in Indo-China te komen wordt volgens de resolutie, gevormd door „het onmiddellijk staken van de bombardementen en de massale vernietiging van Vietnam en het beëindigen van alle andere militaire acties”.

Congresleden zeiden dat deze scherpe aanval op Amerika door de Zweedse delegatie was voorgesteld. De resolutie was een compromis. De Noordse landen wilden een nog scherpere tekst, de Westeuropese landen wilden zich gematigder uiten.

Hoewel de kwestie uitgebreid ter sprake is gekomen, heeft het congres geen nieuwe resolutie over het Nabije Oosten opgesteld. De resolutie van Helsinki hierover, waarin wordt dat vrede alleen bereikt kan worden door onderhandelingen tussen de Israëli's en de Arabieren, blijft van kracht.

Israël onvoorwaardelijk steunen

Democratisch program: weg uit Indo-China

WASHINGTON, 30 juni (UPI) — Het programma van de Democratische partij voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen zal, naar men verwacht, als voornaamste punten de totale terugtrekking uit Indo-China bevatten, een vermindering van de troepenmacht in Europa en een „onherroepelijke belofte” Israël te steunen. Deze punten zijn dezer dagen goedgekeurd door een commissie die het nationale programma van de Democraten moet opstellen. De eventuele presidentskandidaat hoeft zich niet aan dit programma te houden, het is slechts een politieke beginselverklaring waarin men poogt de verschillende denkbeelden die onder de Democraten leven tot een werkbaar stuk samen te smeden.

SALT-verdrag moet worden uitgebreid

Over Vietnam schrijft het programma: De regering in Saigon wordt „militair niet doeltreffend, politiek corrupt en economisch de ineenstorting nabij” genoemd. Het programma roept op tot een „onmiddellijk en volledig terugtrekken van alle Amerikaanse strijdkrachten uit Indo-China” als eerste daad van de nieuwe democratische regering.

Het programma roept ook op tot een snelle ratificatie van de SALT-akkoorden, die gebruikt moeten worden „als beginpunt voor nieuwe overeenkomsten en niet als voor-

wensel om te gaan onderhandelen over nieuwe militaire programma's of een nieuwe ronde in de bewapeningswedloop”.

Er wordt ook verzoekt om onderhandelingen die dit verdrag kunnen uitbreiden tot een veelomvattend verbod op het doen van proeven met atoombommen, om te komen tot een wederzijdse vermindering van het aantal troepen in Europa, er voor te zorgen dat veel meer landen het verdrag tegen de verspreiding van kernwapens onderschrijven, om te komen tot ratificatie van het ontwerpakkoord tegen de chemische oorlogsvoering zonder enig voorbehoud en het gesprek over wapencontrole uit te breiden met de controle op de leveranties van wapens aan ontwikkelingslanden, terugbrengen van het aantal zeestrijdkrachten en het verminderen van de conventionele strijdkrachten.

„Over de hele wereld”, zo zegt

deze politieke verklaring van de Democraten, „moet onze politiek gericht zijn op het verkrijgen van vrede zelfbeschikking, ontwikkeling, vrijheid en internationale samenwerking zonder dat we ons daarvan moeten laten afbrengen door militaire gezichtspunten.”

Andere punten in het ontwerp-programma zijn dat Amerika moet samenwerken met een verenigd Europa maar er wel op moet toezien dat de Europese Economische Gemeenschap niet gaat discrimineren tegen Amerikaanse goederen en ondernemingen. De betrekkingen met de Sovjet-Unie moeten worden verbeterd maar de Amerikaanse regering moet tegelijkertijd de zaak van de Russische joden steunen. Steun voor het Griekse militaire regime moet ophouden. Alle militaire hulp aan Portugal moet ook worden gestaakt en „onnodige basis op de Azoren” moet worden verlaten.

MOSKOU — De Sovjet-Unie heeft onmiddellijk gereageerd op het ontwerp-programma van de Democraten. Tass noemde het een „volledige herziening” van de politiek die de Democratische partij tot nu toe heeft gevolgd. Tass noemde met name dat de oorlog in Vietnam een gevolg is van deze oude Democratische politiek. Deze wijziging is duidelijk een politieke zet met het oog op de komende verkiezingen, aldus Tass. Het Russische persagentschap tekende er voorts nog bij aan dat de Democraten in 1968 de verkiezingen verloren hadden juist door deze Vietnampolitiek.

Israël onvoorwaardelijk steunen

Democratisch program: weg uit Indo-China

WASHINGTON, 30 juni (UPI) — Het programma van de Democratische partij voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen zal, naar men verwacht, als voornaamste punten de totale terugtrekking uit Indo-China bevatten, een vermindering van de troepenmacht in Europa en een „onherroepelijke belofte” Israël te steunen. Deze punten zijn dezer dagen goedgekeurd door een commissie die het nationale programma van de Democraten moet opstellen. De eventuele presidentskandidaat hoeft zich niet aan dit programma te houden, het is slechts een politieke beginselverklaring waarin men poogt de verschillende denkbeelden die onder de Democraten leven tot een werkbaar stuk samen te smeden.

SALT-verdrag moet worden uitgebreid

Over Vietnam schrijft het programma: De regering in Saigon wordt „militair niet doeltreffend, politiek corrupt en economisch de ineenstorting nabij” genoemd. Het programma roept op tot een „onmiddellijk en volledig terugtrekken van alle Amerikaanse strijdkrachten uit Indo-China” als eerste daad van de nieuwe democratische regering.

Het programma roept ook op tot een snelle ratificatie van de SALT-akkoorden, die gebruikt moeten worden „als beginpunt voor nieuwe overeenkomsten en niet als voor-

wensel om te gaan onderhandelen over nieuwe militaire programma's of een nieuwe ronde in de bewapeningswedloop”.

Er wordt ook verzocht om onderhandelingen die dit verdrag kunnen uitbreiden tot een veelomvattend verbod op het doen van proeven met atoombommen, om te komen tot een wederzijdse vermindering van het aantal troepen in Europa, er voor te zorgen dat veel meer landen het verdrag tegen de verspreiding van kernwapens onderschrijven, om te komen tot ratificatie van het ontwerpakkoord tegen de chemische oorlogsvoering zonder enig voorbehoud en het gesprek over wapencontrole uit te breiden met de controle op de leveranties van wapens aan ontwikkelingslanden, terugbrengen van het aantal zeesrijdkrachten en het verminderen van de conventionele strijdkrachten.

„Over de hele wereld”

deze politieke verklaring van de Democraten, „moet onze politiek gericht zijn op het verkrijgen van vrede zelfbeschikking, ontwikkeling, vrijheid en internationale samenwerking zonder dat we ons daarvan moeten laten afbrengen door militaire gezichtspunten.”

Andere punten in het ontwerpprogram zijn dat Amerika moet samenwerken met een verenigd Europa maar er wel op moet toezien dat de Europese Economische Gemeenschap niet gaat discrimineren tegen Amerikaanse goederen en ondernemingen. De betrekkingen met de Sovjet-Unie moeten worden verbeterd maar de Amerikaanse regering moet tegelijkertijd de zaak van de Russische joden steunen. Steun voor het Griekse militaire regime moet ophouden. Alle militaire hulp aan Portugal moet ook worden geslaakt en „onnodige basis op de Azoren” moet worden verlaten.

MOSKOU — De Sovjet-Unie heeft onmiddellijk gereageerd op het ontwerpprogram van de Democraten. Tass noemde het een „volledige herziening” van de politiek die de Democratische partij tot nu toe heeft gevolgd. Tass noemde met name dat de oorlog in Vietnam een gevolg is van deze oude Democratische politiek. Deze wijziging is duidelijk een politieke zet met het oog op de komende verkiezingen, aldus Tass. Het Russische persagentschap tekende er voorts nog bij aan dat de Democraten in 1968 de verkiezingen verloren hadden juist door deze Vietnampoli-

Hanoi en Vietcong gaan in op voorstel Nixon

Vredesgesprek in Parijs wordt 13 juli hervat

Amerika blijft Noord-Vietnam bombarderen

PARIJS, 1 juli (Reuter, UPI, AFP) — Noord-Vietnam en de Vietcong hebben te kennen gegeven dat zij bereid zijn op 13 juli de vredesbesprekingen met Amerika te hervatten. President Nixon had woensdag op een persconferentie gezegd dat de Verenigde Staten in Parijs weer aan de onderhandelingstafel wilden plaatsnemen, in de veronderstelling dat zijn gesprekspartners bereid zouden zijn om op serieuze en constructieve wijze te onderhandelen.

In gelijklopende verklaringen sielden Noord-Vietnam en de Vietcong in Parijs dat president Nixon wel was gedwongen de besprekingen te hervatten door hun militaire successen in Vietnam en door de wereldopinie.

Beide partijen vonden dat Nixon zijn „agressieve en neo-kolonialistische houding” op moest geven en positief moest reageren op het vredesplan van zeven punten dat mevrouw Binh precies een jaar geleden op tafel heeft gelegd. Dat vredesplan is nog steeds de enige redelijke basis voor een regeling van het conflict, aldus de verklaring.

Bezoeken

De Parijse vredesbesprekingen zijn op 4 mei door Amerika afgebroken, omdat Hanoi en de Vietcong na drieëneuhalf jaar wettelijke gesprekken nog steeds niet bereid zouden zijn serieus te onderhandelen. Waarnemers in Washington menen dat Nixon heeft besloten de besprekingen te hervatten naar aanleiding van zijn bezoeken aan de Sovjet-Unie en China, de belangrijkste ondersteuners van Hanoi.

Op een vraag of de oorlog in Vietnam zal zijn beëindigd vóór zijn ambtstermijn op 20 januari verloopt — zoals Nixon voor zijn verkiezing had beloofd — antwoordde de presi-

PRESIDENT NIXON

dent dat dit mogelijk is als het bevrijdingsfront en Noord-Vietnam ernstig willen onderhandelen. Maar Amerika zal zijn luchtaanvallen en de mijnblokkade voor de Noordvietnamese havens voortzetten tot een bestand is bereikt en de Amerikaanse krijgsgevangenen zijn vrijgelaten.

Nixon verklaarde dat er grote vorderingen zijn gemaakt op weg naar vrede en wees op de vermindering van de Amerikaanse grondtroepen in Indo-China met rond 450.000 man. Hij wilde echter niet zeggen wanneer de bemoeienis van Amerika met de oorlog voorbij zal zijn. Dit zou voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van het succes van de Zuidvietnamese in het huidige offensief.

Ambassadeur

President Nixon zei dat hij bevel heeft gegeven om de dijken in Noord-Vietnam niet te bombarderen. Hij ontkende dat er al bombardementen op de dijken waren uitgevoerd. De Zweedse ambassadeur in Hanoi, die op het ogenblik in Stockholm is, heeft gisteren op deze uitspraak gereageerd met de mededeling dat hij met eigen ogen heeft gezien hoe Amerikaanse vliegtuigen

dijken en dammen hebben gebombardeerd in de Rode Rivier-delta.

Volgens de ambassadeur hebben ook etelijke buitenlandse verslaggevers de bombardementen gezien. Een journalist van de Zweedse televisie, die zei gebombardeerde gebieden in de Rode Rivier-delta te hebben bezocht, verklaarde dat hij geen militaire doelen in de omgeving had gezien. „Er waren alleen rijstvelden en dorpjes”, zei hij.

Inspectie

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft gezegd dat Zuid-Vietnam nooit de vorming van een coalitieregering zal aanvaarden en dat het nooit met een bestand zal instemmen zolang er nog één Noordvietnamese soldaat op Zuidvietnamese grondgebied is. Thieu sprak tijdens een inspectietocht langs het noordelijk front, waar regeringstroepen een tegenoffensief voeren om Kwang Tri te heroveren. De president zei dat Saigon bereid is de besprekingen in Parijs voort te zetten.

Volgens radio-Hanoi is gisteren een Amerikaans oorlogsschip ter hoogte van Kwang Tri ernstig beschadigd door geschut van het bevrijdingsleger. Het schip moest worden weggesleept.

Politieagenten van Saigon bewaken de Boeing 747 van de „Pan Am”, nadat de inzittenden van de jumbojet in glijbanen het toestel hebben verlaten.

Ex-politieman doodt kaper in vliegtuig

SAIGON, 3 juli (UPI, Reuter, AP)
— Een Amerikaanse ex-politieman heeft zondag een — vermoedelijk Vietnamese — kaper doodgeschoten, die een Boeing 747 van de „Pan Am” met hoofdzakelijk Amerikaanse militairen aan boord dwong naar Hanoi te vliegen.

De man, die het toestel kapote uit wraak voor de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam, werd dodelijk getroffen door vijf kogels in de borst. Het sulvo maakte een einde aan worsteling tussen gezaagvoerder Vaughn en de kaper.

Vaughn gooide daarop de dode kaper met zijn tas, waarvan volgens zijn zeggen explosieven zaten uit de jumbojet op de landingsbaan van het vliegveld in Saigon.

De Boeing was op weg van Los Angeles naar Saigon — na een tussenlanding in Manila liet de kaper via een briefje weten dat de piloot naar Hanoi moest vliegen omdat het toestel anders zou worden opgeblazen. Vaughn wilde voorkomen dat het toestel in Noordvietnamese handen terecht kwam.

Hij misleidde de kaper door in Saigon te landen in plaats van Da Nang zoals de kaper dacht. Samen met enkele van de 132 passagiers, onder wie de ex-politieman, wist de piloot een gegijzelde stewardess te ontsetten. De bom van de kaper bleek niets anders te zijn dan twee in zilverpapier gewikkelde citroenen.

Eerste actie tegen oude keizersstad

Hanoi neemt Hoëé zwaar onder vuur

SAIGON, 3 juli (NYT, Reuter, UPI, AP) — Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong hebben zondag gedurende vier uur hevige artilleriebeschietingen uitgevoerd op Hoëé in het noorden van Zuid-Vietnam. Naar schatting 50 mensen werden gedood of gewond. Volgens militaire zegslieden in Saigon was de actie bedoeld om het Zuidvietnamese regeringsleger in Hoëé te waarschuwen voor een eventuele aanval vanuit het noordwesten. De beschietingen gingen niet vergezeld van een aanval van grondtroepen.

Het was de eerste keer sinds de start van het Noordvietnamese offensief eind maart, dat Hoëé direct het doelwit van beschietingen vormde. Militaire woordvoerders verklaarden dat de Noordvietnamezen er ondanks de zware bombardementen van Amerikaanse B-52 bommenwerpers kennelijk toch in zijn geslaagd hun 130 mm-kanonnen in de omgeving van de oude keizersstad (de derde in grootte van Zuid-Vietnam) te installeren. Een verslaggever van het Engelse persbureau Reuter meldde uit Hoëé, dat onder de bevolking geen paniek heerste en dat er geen sprake was van een massale uittocht van vluchtelingen.

Twee divisies Zuidvietnamese mariniers en parachutisten hebben bij hun tegenactie in de noordelijke provincie Kwang Tri ongeveer een kwart van de provincie op de Noordvietnamezen en de Vietcong heroverd. Dit is in Saigon meegedeeld. Zuidvietnamese regeringstroepen zijn tot in de directe omgeving van de provinciehoofdstad Kwang Tri genaard. Door het Zuidvietnamese offensief in Kwang Tri is een sterke troepenmacht onttrokken aan de verdediging van Hoëé.

Amerikaanse oorlogsschepen hebben jonken en sampans beschoten die anderhalve kilometer voor de kust van Noord-Vietnam bezig waren een buitenlands vrachtschip te lossen. Volgens een bekendmaking van het Amerikaanse opperbevel werden drie schepen vernietigd. De Amerikaanse woordvoerder weigerde mee te delen, welke nationaliteit het vrachtschip had. De lading werd voor de kust gelost vanwege de Amerikaanse mijnblokkade van de Noordvietnamese havens. Amerikaanse bommenwerpers voerden in het weekend weer aanvallen uit op doelen in Noord-Vietnam en Zuid-Vietnam.

Nieuwe doelen

WASHINGTON — Volgens vooraanstaande zegslieden van het Amerikaanse ministerie van defensie zijn de belangrijkste nieuwe doelen in Noord-Vietnam voor bombardementen aangewezen om de laatste overgebleven militaire aanvoerlijnen af te snijden. De doelen zullen binnenkort zwaar worden gebombardeerd. De Amerikaanse bommenwerpers zullen daarbij, aldus deze zegslieden, de bufferzone van 40 kilometer ten zuiden van de Chinese grens eerbiedigen.

PARIS — De Franse minister van buitenlandse zaken Maurice Schumann vertrekt woensdag naar Peking voor besprekingen met de Chinese leiders over het Vietnamoverleg, dat 13 juli in Parijs wordt hervat. Schumann blijft vijf dagen in China.

Vietnam

5 JULI 1972
President Thieu van Zuid Vietnam heeft zich laten bekleden met ongeveer totale diktatoriale bevoegdheden - grotendeels een formaliteit want hij deed toch al ongeveer wat hij wilde, maar althans voor de vorm was Thieu dan president van een funktionerende democratie. Een kort overzicht van de gang van zaken bij de parlementaire behandeling van de wet die Thieu extra-bevoegdheden geeft, leert overigens wel anders. De voorzitter vertikte het de vergadering te laten beginnen omdat enige senatoren van de oppositie hebben opgebeld dat militairen hen beletten hun huis te verlaten. Andere senatoren bleken trouwens spoorloos verdwenen te zijn, merkwaardigerwijs precies zoveel dat de getrouwen van Thieu een meerderheid konden vormen. Toen door het verschijnen van wat meer oppositie die eenvoudige zege toch niet meer door kon gaan ontstond groot theater tot de oppositie plus voorzitter waren verdwenen.

Een inderhaast tot voorzitter gebombardeerde senator heropende de vergadering schielijk met alleen Thieu-aanhangers in de zaal en de wet was er door, ogenblikkelijk door Thieu getekend en van kracht verklaard. Er kan nog wel een procedure bij het hooggerecht aangespannen worden maar veel uithalen kan dit althans voorlopig niet.

Het verhaal wordt hier wat uitgebreider omschreven, omdat de reden voor de hele Vietnamese strijd volgens de Amerikanen nog altijd is een stuk Azië voor de democratie te behouden tegen het opdringende communisme. Nu, een dergelijke reden is al lang een aanfluiting geweest en ze is het nu meer dan ooit. Maar er is wel dit verschil dat voorgangers van Thieu, zoals de beruchte Diem, mist vooral kans hadden om hun militairen te gebruiken voor zulke democratische bezigheden als het laten verdwijnen van parlementariërs en het arresteren van tegenstanders, omdat de Amerikanen de voornaamste last van de strijd droegen. Dit is veranderd, dankzij de zogenaamde vietnamisering - het systeem dat beoogde beter getrainde en uitgeruste eigen Zuidvietnamese soldaten de strijd te laten leveren, wat met wel flinke Amerikaanse steun uit de lucht trouwens beter verloopt dan menigeen had verwacht.

Maar Thieu schijnt door de Vietnamisering zo flink in militaire macht te zitten dat hij zowel de oorlog tegen de Vietcong en partners als die tegen zijn politieke tegenstanders kan voeren. Het maakt de zaak er niet verkwikkelijker op.

Trouwens, het is ook maar betrekkelijk dat de Amerikanen zich uit de strijd aan het losmaken zijn. President Nixon maakt wel steeds keurig melding van weer zoveel duizend man die naar huis teruggekeerd zijn, maar daartegenover staat dat hij de luchtoorlog intenser voert dan een van zijn voorgangers. Nog afgezien van de vele burgerslachtoffers die vallen, is het hele Zuidvietnamese land verwoest door toepassing van ontbladeringsmiddelen die intussen zijn vervangen door de zogenaamde Ploeg van Rome, een geweldig bulldozergeval dat met mechanische middelen stukken land volkomen kaal maakt. Alleen al de verre bomkraters, die vervolgens moerassige stukken land worden vol muskieten die malariagevaar brengen, betekenen een enorm verlies aan landbouwgrond. Wat nu in het noorden gebeurt lijkt veel op een Amerikaanse poging het noorden hetzelfde aan te doen: industrieën zijn er al bij de vleet vernield en het tere dijkenstelsel dat zowel de bevolking beschermt tegen overstromingen als zorgt voor terrein waarop rijst kan groeien, schijnt door de bombardementen danig ondermijnd precies aan de vooravond van de grote regens zodat gerekend kan worden op enorme overstromingen.

(zie vervolg kolom 6)

(vervolg van kolom 7)

gen, desnoods nog te bevorderen door wolken te bestrooien met chemicaliën zodat ze in geweldige regenbuien oplossen.

Het enige vreemde wat men in die taktiek kan aantreffen is dat het duidelijk is dat zelfs de grondigste vernieling van het land in het zuiden geen eind aan de strijd heeft kunnen maken, maar dat men kennelijk hoopt dat dit in het noorden wel zal gebeuren.

Terwijl de bevolking daar meer dan die van het zuiden in het verleden heeft laten blijken dat haar moreel niet makkelijk te schokken is. Zinvol lijkt het systeem niet, tenzij het de enige manier is om de landen die pressie op Noord-Vietnam kunnen uitoefenen daartoe te bewegen, met name China en de Sowjet-unie. Maar zelfs die overweging maakt het tafereel niet hartverheffender.

Zuidvietnamezen dringen door in Kwang Tri

SAIGON, 6 juli (NYT, Reuter, AP) — Zuidvietnamese parachutisten en mariniers zijn woensdag de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri binnengedrongen en hebben een gedeelte van de stad heroverd. Dit hebben militaire woordvoerders in Saigon meegedeeld. De meeste Noordvietnamezen en leden van de Vietcong zouden zich al uit de stad hebben teruggetrokken. De Zuidvietnamezen hebben in het station van Kwang Tri een commandopost ingericht.

Kwang Tri viel op 1 mei in handen van de oprukkende Noordvietnamezen en de Vietcong. Het was de eerste grote verovering sinds het begin van het massale offensief eind maart. Het grootste deel van de 25.000 inwoners vluchtte uit de stad weg, toen de gevechten begonnen. De afgelopen dagen zijn weer duizenden inwoners uit de stad op de vlucht geslagen naar de oude keizerlijke hoofdstad Hoë. Hoë werd woensdag opnieuw hevig beschoten met artillerievuur.

Amerikaanse bommenwerpers hebben voor de tweede achtereenvolgende dag zware bombardementen uitgevoerd op de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi. Volgens een verklaring van Noordvietnamese zijde werden verschillende woonwijken getroffen, waarbij talrijke mensen werden gedood en gewond. Honderden huizen werden verwoest of beschadigd. Noord-Vietnam heeft tevens verklaard via twaalf punten aan de kust wapenleveranties binnen te krijgen ondanks de Amerikaanse mijn-

Z.-VIETNAM HEROVERT QUANG TRI

*Uw
F2*

HUE (Rtr) — De Zuitvietnamezen hebben de provinciehoofdstad Quang Tri heroverd. Ze ontmoetten bij hun intocht vrijwel geen tegenstand.

Amerikaanse vliegtuigen hebben dinsdag per vergissing 40 Zuidvietnamezen gedood of gewond bij hun opmars in de provincie Quang Tri.

Amerikaanse oorlogsvliegtuigen hebben de streek bij Hanoi op nieuw zwaar gebombardeerd. Er zijn talrijke slachtoffers onder de burgerbevolking.

Moskou en Peking vragen soepelheid

Hanoi in conflict met bondgenoten

LONDEN, 7 juli (UPI, Reuter, AP) — Rusland en China hebben onafhankelijk van elkaar de Noordvietnamese regering de raad gegeven zo snel mogelijk tot een vredesregeling met de Verenigde Staten te komen. Dit is in Londen in kringen van communistische diplomaten met directe contacten in Hanoi uitgelekt. In Hanoi is een ernstige crisis ontstaan over het te voeren beleid.

Volgens de Londense zegslieden hebben de regeringsleiders van Moskou en Peking de Noordvietnamese regering duidelijk te kennen gegeven, dat zij niet bereid zijn het risico van een open confrontatie met Amerika te lopen. Hanoi kreeg wel de verzekering van blijvende politieke en militaire steun. Rusland en China zouden zich achter het Noordvietnamese vredesvoorstel hebben opgesteld en geen speciale voorwaarden voor een regeling met de Verenigde Staten hebben aangegeven.

In westerse diplomatieke kringen in Londen gelooft men niet dat Rusland en China met het oog op hun onderlinge rivaliteit het risico willen lopen ervan te worden beschuldigd „Hanoi te laten vallen”. Beide regeringen zouden de Noordvietnamese leiders niet onder zware druk hebben gezet, maar hen alleen een hint hebben gegeven, dat grotere soepelheid wellicht een oplossing kan bieden.

Aanwijzingen voor de houding van de Russische en Chinese leiders werden de bezoeken van de Russische president Podgorny aan Hanoi en

van de Amerikaanse adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, aan Peking genoemd. De Chinese regering zou gewezen hebben op de ontwikkeling in de geschillen tussen Noord- en Zuid-Korea (die aangekondigd hebben te zoeken naar een vreedzame hereniging) als aanduiding van een nieuwe stroming in de oplossing van conflicten in Azië.

Klap

Volgens de communistische zegslieden in Londen is het advies van de Russen en Chinezen in Hanoi als een klap in het gezicht aangekomen. Vooral sinds Rusland en China geen pogingen deden de Amerikaanse mijnblokkade voor de Noordvietnamese havens te breken, is er een sfeer van wantrouwen jegens de bondgenoten gegroeid. Binnen de Noordvietnamese regering is een felle discussie aan de gang over het in de gegeven omstandigheden te voeren beleid.

In Washington noemde een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van defensie de berichten uit Londen „speculaties”. Hij weigerde er verder commentaar op te geven. In Parijs verklaarde een woordvoerder van de Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie, dat zijn regering bij herhaling heeft gezegd, „dat de oplossing van de kwestie-Vietnam niet in Moskou of Peking moet worden gezocht, maar in Parijs aan de onderhandelingsstafel”.

Intussen hebben Amerika en Zuid-Vietnam de onderhandelingsdelegaties van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront formeel op de hoogte gebracht van hun bereidheid het Vietnamoverleg in Parijs volgende week donderdag te hervatten. Verwacht wordt dat de Noordvietnamese onderhandelaar Xoenan Thoey, die in Hanoi overleg heeft gepleegd met zijn regering, tegen die tijd in Parijs zal terugkeren.

Thoey is donderdag op doorreis in Peking aangekomen.

Tegenoffensief

SAIGON. — Amerikaanse bommenwerpers hebben zware aanvallen gedaan in de omgeving van de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri in Zuid-Vietnam ter ondersteuning van het Zuidvietnamese tegenoffensief in het gebied. Zuidvietnamese parachutisten hebben het zuidelijk deel van de stad volledig in handen gekregen. Noordvietnamese artillerie voerde donderdag weer hevige beschietingen uit op de oude keizerlijke hoofdstad Hoé. De Amerikaanse luchtvloot voerde ter aantal aanvalsvluchten op Noordvietnamese doelen op tot recordhoogte: 340.

Intensieve diplomatieke activiteiten

Kissinger vestigt hoop
op overleg in Parijs

77

Herhaaldelijk heeft de president van de Verenigde Staten de bevolking verzekerd, dat de oorlog in Zuidoost-Azië afloopt: de Amerikaanse troepen komen naar huis. De oorlog, zo kan men daar uit opmaken is afgelopen. Dat is niet waar.

De huidige Amerikaanse Vietnamisatie-politiek is niet gericht op een door onderhandelen bereikte politieke oplossing, maar op een militaire overwinning. We gaan door met wapenleveranties, met luchtsteun, met omvangrijke technische steun, met het zenden van adviseurs en geld. Aziaten zullen de slachtoffers leveren. Weliswaar hebben we onze grondtroepen teruggetrokken, en zijn onze verliezen de kleinste sinds jaren, maar het is even goed waar dat de volkeren van Vietnam, Cambodja en Laos nog steeds sterven. Er vallen nog steeds bommen. Er worden nog steeds dorpen met de grond gelijk gemaakt. Het platteland wordt nog steeds verwoest. De oorlog, die eind 1964 een Amerikaanse oorlog werd (en dat zal blijven, ook als alle grondtroepen zijn teruggetrokken), gaat onverminderd door.

Terecht wordt de snelle escalatie van het conflict toegeschreven aan de regering-Johnson. Gedurende haar bewind werd iedere maand gemiddeld bijna 55.000 ton bommen op Indochina gegooid. En sinds de heer Nixon aan het bewind kwam, is het meer dan 80.000 ton. De laatste weken zijn we opnieuw begonnen met zware bombardementen van Noord-Vietnam, terwijl ook de bombardementen van de rest van Indochina in hevigheid zijn toegenomen. De luchtoorlog is dodelijker dan ooit tevoren.

We horen niet zoveel meer over de 'credibility-gap' (kloof tussen wat de regering zegt en wat de burgers bereid zijn te geloven) als vier jaar geleden. Maar het publiceren van de Pentagon-papers en de onthullingen van bedrog en manipulaties door onze hoogste regeringsfunctionarissen bewijzen, dat de geloofwaardigheidskloof nog altijd even breed is. Veel politici gaan er mee door, ons te misleiden, foutief te informeren, met één oog op de opiniepeilingen, en één op de verkiezingen in november. Maar het Amerikaanse volk lijkt moe en apathisch te zijn geworden, niet meer gevoelig voor menselijke waarden. De vergeefse oorlog gaat door, en wij schijnen niet in staat, er iets aan te doen, zodat we de zelfzuchtige retoriek aanvaarden van degenen die ons vertellen dat we willen horen — en we wenden ons af van de verloren idee Zuidoost-Azië.

Wij zijn hier bijeen als een gemeenschap van Christenen en Joden, om een gezamenlijke verklaring op te stellen over de morele aspecten van de Indochinese oorlog. We trachten daarbij trouw te blijven aan God en de manier waarop Hij zich in de geschiedenis aan ons getoond heeft, daartoe geïnspireerd door de bijbelse getuigenissen, en verenigd in ons ge-

De raad van kerken in Nederland heeft een boodschap aan de National Council of Churches of Christ in de Verenigde Staten gezonden om steun te betuigen aan diens voortgaande protest tegen de Amerikaanse oorlogvoering in Vietnam. Om een indruk te geven van dat protest en de vele activiteiten die daaraan uitdrukking geven, publiceren de Volkskrant en Trouw/Kwartet vandaag op verzoek van de Nederlandse raad van kerken het volgende "Ecumenical Witness". Dit "Occumenisch Getuigenis", dat in januari na een driedaags congres van joden en christenen in Kansas City in Missouri werd gepubliceerd en massaal verspreid, kreeg ook de steun van de genoemde raad van kerken in Amerika. Enkele passages uit de strategieën voor actie zijn door ons weggelaten omdat de gedetailleerde verwijzingen daarin er thans weinig toe doen. Red. Trouw/Kwartet.

DEZE OORLOG IS IMMOREEL

uitgeoefend. Napalm en CS-gas zijn van ons. Vlammenwerpers zijn van ons. Fragmentatiebommen en raketten zijn van ons. Onze tegen mensen gerichte wapens, die geen onderscheid maken tussen militaire en burgerdoelen, hebben honderdduizenden slachtoffers veroorzaakt onder de Aziatische bevolking. Dit alles is immoreel. De vorige twee regeringen hebben toegezegd dat ze ononderbroken zouden werken voor een door onderhandelen bereikte politieke oplossing. Zo'n oplossing wordt door twee zaken tegengehouden: het feit dat de regering-Thieu in Saigon niet representatief is, en het feit dat wij weigeren, een datum vast te stellen waarop we onze troepen zullen terugtrekken.

Generaal Thieu heeft, net als Ngo Dinh Diem voor hem, zijn volk onder het regime van een corrupte militaire politiestaat gebracht. Duizenden niet-communistische politieke gevangenen zitten er in de gevangenschappen. Verkiezingen worden ofwel gemanipuleerd ofwel afgelast. Het spreken over coalities of neutrale regeringen is verboden. Werkelijke zelfbeschikking wordt niet gegeven. In naam van de vrijheid steunen we deze regering, en overeenkomstige in Cambodja en Laos. Dat is immoreel.

Door Noord-Vietnam is verzekerd dat de krijgsgevangenen vrijgelaten zou-

worden gehouden in Washington en in plaatselijke bijeenkomsten.

4. Wij bevelen lokale kerken en synagoges aan er bij de plaatselijke tv-stations op aan te dringen programma's uit te zenden die de werkelijke omvang van de luchtoorlog laten zien en andere daartoe geschikte middelen te gebruiken om het publiek te confronteren met de gruwelijke omvang van onze vernietigingskracht.

5. Wij zullen ons beijveren voor vergelijkbare conferenties in bepaalde regio's en steden in de VS, die dezelfde kenmerken en doelstellingen hebben. Ze moeten oecumenisch zijn, ze moeten godsdienstige gemeenschappen informeren over de luchtoorlog in Indochina, iedere deelnemer moet gevraagd worden contact op te nemen met zijn vertegenwoordiger in het Congres en ze moeten weer leiden tot nieuwe bijeenkomsten.

6. We vragen de kerken, morele, financiële en juridische steun te geven aan degenen die weigeren, nog langer deel te nemen aan de krijgsmacht of de dienstplicht. Dit houdt

worden gehouden in Washington en in plaatselijke bijeenkomsten.

6. We vragen de kerken, morele, financiële en juridische steun te geven aan degenen die weigeren, nog langer deel te nemen aan de krijgsmacht of de dienstplicht. Dit houdt

worden gehouden in Washington en in plaatselijke bijeenkomsten.

4. Wij bevelen lokale kerken en synagoges aan er bij de plaatselijke tv-stations op aan te dringen programma's uit te zenden die de werkelijke omvang van de luchtoorlog laten zien en andere daartoe geschikte middelen te gebruiken om het publiek te confronteren met de gruwelijke omvang van onze vernietigingskracht.

5. Wij zullen ons beijveren voor vergelijkbare conferenties in bepaalde regio's en steden in de VS, die dezelfde kenmerken en doelstellingen hebben. Ze moeten oecumenisch zijn, ze moeten godsdienstige gemeenschappen informeren over de luchtoorlog in Indochina, iedere deelnemer moet gevraagd worden contact op te nemen met zijn vertegenwoordiger in het Congres en ze moeten weer leiden tot nieuwe bijeenkomsten.

6. We vragen de kerken, morele, financiële en juridische steun te geven aan degenen die weigeren, nog langer deel te nemen aan de krijgsmacht of de dienstplicht. Dit houdt

wetgeving inzake gewetensbezwaren tegen deelneming aan de oorlog dat ook gewetensbezwaren tegen het financieren van de oorlog worden erkend. We dringen er bij personen en godsdienstige organisaties op aan, geen telefoonbelasting te betalen, en ook de betaling van een gedeelte van de federale inkomstenbelasting te weigeren, produkten die vervaardigd worden door bedrijven die ook militaire apparatuur vervaardigen te boycotten, technici af te houden van werk ten behoeve van de oorlogvoering en te weigeren, in oorlogsindustrieën te werken.

9. We stellen diegenen die het aangaat voor, serieus te bekijken of er door de gelovigen een 'Hongerstaking tegen voortzetting van de steun aan de Indochinese oorlog' kan worden gehouden. Hoewel we het voorstel zien als iets, waarover individueel moet worden beslist, steunen we degenen die hun gezondheid en leven op het spel willen zetten door te weigeren, welk voedsel (behalve water) ook te gebruiken totdat de regering of het Congres besluit, dat de Verenigde Staten niet langer geld zullen steken in militaire operaties in Indochina.

10. We vragen de religieuze leiders op nationaal regionaal en lokaal niveau, ook die uit het pastorale werk, de vrede als het belangrijkste onderwerp te beschouwen voor de kerken en synagoges, en daardoor de vestiging van één of meer lokale vredescentra te bevorderen.

We dringen er bij de kerken en synagoges op aan om, zolang de Indochinese oorlog duurt, van tijd tot tijd Vietnam-veteranen en anderen de gelegenheid te geven in diensten over dit onderwerp te spreken.

11. We doen een beroep op de verantwoordelijke organen van alle nationale godsdienstige organisaties om hun militaire geestelijken uit Indochina en uit alle andere troepenonderdelen die met de oorlog te maken hebben, terug te trekken, bij wijze van godsdienstig protest tegen de voortzetting van de oorlog, en om voor zover mogelijk burgerpastoraten te zoeken.

B. De strijd tegen het overheersend racisme.

1. We eisen nieuwe pogingen om de Amerikaanse regering er toe te brengen, de Geneefse Akkoorden over volkerenmoord en de verklaring van de Verenigde Naties tegen het racisme te ratificeren.

2. Wij onderschrijven de behoefte aan nieuwe inspanningen van het onderwijs — of dit nu van godsdienstige organisaties uitgaat of niet — om te laten zien hoe de relatief zwaarste lasten van de Vietnamese oorlogvoering op de niet-blanke gemeenschap hier drukken.

3. Wij herinneren de kiezers eraan om presidentskandidaten en andere

Electric en Standard Oil of New Jersey.

2. We beloven, de ons ter beschikking staande organisatie te benutten om acties te voeren of te steunen die a) lokale kerken en synagoges en hun leden, die kapitaal hebben zitten in bedrijven die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor het uitrusten van de technologische oorlogvoering, vragen daartegen te protesteren en die investeringen terug te trekken als het beleid niet verandert; b) lokale leden vragen, mee te doen aan een economische druk op de bedrijven die een sleutelpositie innemen bij de technologische luchtoorlog, met als middelen o.a. posten, en selectieve aankoop;

D. Daden van berouw en verzoening.

1. We dringen er bij alle godsdienstige leiders, op ieder niveau, op aan, de Amerikanen het bewijs en de omvang van de Amerikaanse verantwoordelijkheid voor de ravage in Zuidoost-Azië te laten zien. Door films, tv-programma's en de Nationale Inquiry Groups moet een diep gevoel van boetedoening ons nationaal geweten gaan beheersen.

2. We eisen dat er 'waakhonden' worden aangesteld, die er op toe zien, dat alle huidige en toekomstige herstel van Vietnam wordt ontworpen en uitgevoerd naar de behoeften die de Vietnamezen zelf aangeven, en dat dit herstel niet een nieuw instrument wordt, dat de Vietnamese afhankelijkheid van de VS bevordert.

Een internationaal onderzoek, misschien uit te voeren door de Verenigde Naties, kan een middel voor planning zijn. Er moet een multilaterale basis worden gevonden voor de verdeling van de fondsen.

3. We zullen onze godsdienstige organisaties internationaal, nationaal en lokaal vragen zich toe te leggen op grootscheepse hulp aan het volk van Indochina. Het merendeel van deze hulp moet worden geboden aan de slachtoffers van de voortdurende Amerikaanse technologische oorlog.

4. We eisen hulp van het Congres voor programma's voor weeskinderen in Indo-China, van wie velen Amerikaanse soldaten als vaders hebben.

5. Over amnestie is een verklaring aangenomen, waarin o.a. staat: 'De gelovige gemeenschap van de Verenigde Staten, verenigd in dit oecumenisch getuigenis, zich bewust van het feit dat de oorlog in Indochina onmiddellijk beëindigd moet worden, dringt er op aan, dat daarna een massale en algemene amnestie wordt afgekondigd voor alle mannen of vrouwen die zijn vervolgd of nog vervolgd kunnen worden door burgerlijke of militaire rechters, voor enige aanklacht of overtreding, voortvloeiend uit de oorlog'. We dringen aan op amnestie om de verlamdende verdeeldheid die de oorlog over onze samenleving heeft gebracht, op te heffen en zoveel mogelijk de tragische gevolgen te verminderen die de oorlog heeft voor de generatie die geroepen is om de zwaarste existentiële

vandaag

Met de laatste verzen van Genesis 3, het hoofdstuk waarvan ds. Overbosch zegt dat het zo weinig in de bijbel geciteerd wordt omdat de bijbel meer op zoek is naar de 'onschuldige' dan naar de schuldige, verdwijnt het paradijs achter de horizon. Rogier van Aerde laat in 'Kaïn' de mens de weg terug zoeken en misschien is dat ook wel een tekening van wat ons vaak beweegt, wij zoeken het paradijs, maar we vinden het niet. De mens wordt de weg naar het paradijs van Godswege verhinderd omdat hij wel eens te ver zou kunnen gaan om eigenmachtig zich een weg te banen naar wat hij zijn geluk acht. Over de boom des levens is overigens te weinig bekend om er strikte uitspraken over te doen. Het flinkerend zwaard beweegt zich tussen de mens en zijn verloren paradijs. Wat niet wil zeggen dat de mens er zich van nu aan maar bij moet neerleggen dat het een en ander onbereikbaar voor hem is. Hij zal het alleen niet op zijn eigen weg vinden en bereiken. Hij zal een andere weg moeten gaan, een weg die God hem wijzen zal. Er straalt in deze verzen reeds licht door van die weg. Adam, de mens noemt zijn vrouw moeder van levenden. De dood is aan banden gelegd. Ook de angst van de mens voor de ander, die verwarring die hem zijn naaktheid deed beseffen, zijn zoeken naar bescherming, zijn gestoorde visie op de ander, vindt hier verzachting. God zelf geeft hem een bedekking'. 'Hij bekleedde de mens daarmee'. Ook al houdt dit niet in dat de naaktheid omwille van de sexualiteit bedekt moet worden, laat staan een verboden zaak is, toch spreekt deze mededeling van een toestand waarin wij gekomen zijn en waarin wij niet moeten doen alsof wij onschuldige mensen zijn. Het verkeer met de ander behoeft niet geremd te worden maar wordt van nu af aan wel een zaak waarover nagedacht moet worden. De ander is niet persé veilig bij mij. God is er getuige van wat ik met de ander doe en hoe ik met hem omga. En dat alles na het paradijs. Op zoek naar de grote 'onschuldige', wiens kleed verploot werd. (Genesis 3, 20-24).

Beroepingswerk

lijk leven. Het is vanuit dit geloof dat we met nadruk stellen dat de deelneming van de Verenigde Staten aan de oorlog in Zuidoost-Azië onrechtvaardig en immoreel is.

Als we uitgaan van het doel van de oorlog, is deze verloren. We hebben in Indochina het communisme niet verslagen, en we hebben er evenmin de vrede verdedigd. Door onze wil op te leggen aan verre landen en arme, gekleurde volken, hebben we deel aan hun vernietiging, terwijl we hun zelfbeschikking hebben tegengewerkt. Dat is niet onze schuld alleen maar onze schuld is het.

Als de welvarendste en machtigste natie ter wereld hebben we onze welvaart verkwt en onze macht misbruikt. Daar waar elementaire noden lagen — armoe, racisme, de noodzaak van essentiële hervormingen, de hooploosheid van het leven in getto's — hebben we die genegeerd en ontkend, door geweld, binnenslands en buitenslands, een manier van leven te laten worden. De huidige vernedering van ons land is een oordeel Gods.

Waarom vinden we de oorlog immoreel?

In 1950 besloten de Verenigde Staten zich in Azië tegenover het communisme op te stellen. De regering-Truman zette zich met haar volle gewicht achter de Fransen, in hun koloniale oorlog in Indochina. Vanaf die dag tot op heden is racisme een deel geweest van het Zuidoost-Aziatische conflict, waardoor het de vooronderstellingen van onze eigen cultuur weerspiegelt. We aanvaarden het aspect 'racisme' als een grondslag in de oorlog. Voorts zien we dat onze nationale inspanning in Zuidoost-Azië opnieuw een weerspiegeling is van onze internationale racistische opstelling en onze racistische politiek en praktijk in eigen land. We vechten niet tegen mensen, maar tegen zwartjes, gelen of spleetogen. In feite noemen de Amerikanen in Vietnam alle Indochinezen, 'vriend' of 'vijand', gelen en spleetogen. De Vietnamisatie is een racistische politiek, omdat de de Aziaten er toe dwingt, ons 'gevolmachtigde' leger te vormen, waarin ze sterven. In onze plaats, voor onze zogenaamde belangen. Dat is immoreel.

In 1954 ondermijnden de Amerikanen de Geneefse akkoorden, en intervenieerden eenzijdig in de binnenlandse aangelegenheden van een onafhankelijk en soeverein land. Amerika probeerde zijn eigen belang te dienen (zoals dat werd genoemd) door zijn wil op te leggen aan een land dat Amerika niet toebehoorde. Dat is immoreel.

Sinds 1954 hebben de Verenigde Staten, gebruikmakend van de hoogontwikkelde wapens van de technologische oorlog, dood gezaaid over heel Indochina. Over bijna 1/7e van Zuid-Vietnam zijn herbiciden gestrooid. Daarbij zijn hoogst nuttige gewassen en mangrovebossen vernietigd. Van elke drie mensen in Vietnam is er één vluchteling. Het moet worden toegegeven dat Noord-Vietnam en het Nationaal Bevrijdingsfront dorpen hebben geterroriseerd en wredeheden hebben begaan. Maar de massale terreur en wredeheden van de B52's en de helikoptervloten werden door ons

men worden en dat de onderhandelingen in Parijs zouden kunnen worden voortgezet als we een datum zouden vaststellen waarop we onze militairen terugtrekken. De volksvertegenwoordiging en de regering van ons land hebben geweigerd te antwoorden. Dat is immoreel.

Wanneer men zich verlaat op door onderhandelingen bereikte overeenkomsten loopt men risico's. Maar de alternatieven verzekeren een voortzetting van het werkelijke bloedbad, dat al meer dan een miljoen Vietnamese levens heeft gekost.

De enige moreel aanvaardbare handelwijze voor de Verenigde Staten is: onmiddellijke terugtrekking van alle gewapende troepen, en een totale weigering de Indochinese regeringen militair, economisch of politiek te helpen. Dat soort hulp heeft namelijk de politieke oplossing, die de Vietnamezen tenslotte zelf moeten vinden, op de lange baan gezet.

Wanneer we de grote verantwoordelijkheid van onze regering erkennen, dan moeten we ook erkennen dat de Chinese Volksrepubliek, de Sowjet-Unie en andere landen moeten ophouden, de regering in Hanoi en de voorlopige Revolutionaire Regering te voorzien van oorlogsmateriaal. Dit opdat het gehele Indochinese volk in staat zal zijn werkelijk zijn eigen toekomst te bepalen, zonder enig ingrijpen van buitenaf.

We moeten ook beginnen, de onherstelbare schade te vergoeden die we de oude beschavingen hebben toegebracht. We hebben bijna tweehonderd miljard dollar in de Indochinese oorlog gestoken. Met de omvang van deze daad in gedachten m o e t e n w e, in samenwerking met andere landen en groeperingen, deelnemen aan een herstel van Zuidoost-Azië.

Strategieën voor actie

Wat kunnen wij, deelnemers aan dit Oecumenisch Getuigenis, doen?

Wij roepen hier alle groeperingen, kerken en synagoges op om de onmiddellijke beëindiging van de oorlog in Indochina als hun belangrijkste streven te beschouwen.

Wij roepen al onze groeperingen, kerken en synagoges op, om in het openbaar steun en onderdak toe te zeggen aan allen, die weigeren te vechten, en die toezeging over te brengen aan alle militairen van de Verenigde Staten.

Wij roepen onze groeperingen, kerken en synagoges op, om elke vorm van oorlog af te wijzen, om de totale uitbanning van de oorlog en het bereiken van vrede in gerechtigheid als hun belangrijkste doel te beschouwen. Dit vereist, onder andere méér macht voor de Verenigde Naties, en vóórgaande stappen naar een totale, mondiale ontwapening. De wereld besteedt momenteel meer geld aan de bewapeningswedloop dan het totale inkomen van de onderontwikkelde landen van Afrika, Azië en Latijns-Amerika. De wereld moet van de afhankelijkheid van een onstabiele, op afschrikings-evenwicht gebaseerde vrede, overgaan naar een systeem van ordening en

... de verlammeende verdeeldheid die de oorlog over onze samenleving heeft gebracht ...

brengen in de dienst der verzoening. De profeten van vroeger riepen hun landgenoten op, berouw te tonen. Dat moeten wij ook doen. Zij reinigden hun tempels. Dat moeten wij ook doen. Zij maakten de zonde van hun volk tot de hunne, en vroegen om genade. Dat moeten wij ook doen.

Maar woorden, hoe verheven ook, overtuigingen, hoe diep ook, en berouw, hoe sterk ook, zijn niet genoeg. Ze betekenen allemaal niets als ze niet uitmonden in daden voor de vrede. Er zijn strategieën voor actie die bezien en aanvaard moeten worden. Zoals Paus Paulus zei: 'Als je vrede wilt, werk dan voor gerechtigheid'.

A. Acties om een einde te maken aan de Amerikaanse deelneming aan de oorlog.

1. We dringen er bij het Amerikaanse Congres op aan, alle militaire uitgaven voor de Indochinese oorlog stop te zetten. Dit met uitzondering van de uitgaven ten behoeve van de terugtocht van alle gewapende troepen uit Indochina. We bevelen de kerken en synagoges aan, een oecumenische actie te voeren om aan de oorlog een einde te maken, onder het motto 'Stel nu de datum vast'.

2. We spreken met elkaar af, dat we onze Congresleden op de hoogte zullen stellen van de indruk die deze bijeenkomst op ons heeft gemaakt. Wij vragen de geestelijken iedere week in de kerkbladen bekend te maken hoe hun vertegenwoordigers in het Congres hebben gestemd over onderwerpen die te maken hebben met vrede en gerechtigheid.

3. Wij roepen op tot steun en deelneming aan de gebedswaken met gezinnen van krijgsgevangenen, zoals die

in dat zonodig ook onderdak wordt verleend. Kerkelijke groeperingen wordt dringend verzocht om rechtzaken van dienstweigeraars te bezoeken, hun steun, en zo nodig troost te bieden.

We dringen er bij de Veiligheidsraad van de V.N. op aan, positief te reageren op de petitie van Vietnam Veterans Against the War om een einde te maken aan iedere inmenging van buitenlandse troepen in de Indochinese oorlog.

8. We dringen er bij de godsdienstige organisaties op aan, zich in te zetten voor een zodanige uitbreiding van de

'Wij zijn hier bijeen als een gemeenschap van christenen en joden om een gezamenlijke verklaring op te stellen over de morele aspecten van de Indochinese oorlog. We trachten daarbij trouw te blijven aan God en de manier waarop Hij zich in de geschiedenis aan ons heeft getoond, daartoe geïnspireerd door de bijbelse getuigenissen en verenigd in ons geloof in de heiligheid van alle menselijk leven. Het is vanuit dit geloof dat wij met nadruk stellen dat de deelneming van de Verenigde Staten aan de oorlog in Zuidoost-Azië onrechtvaardig en immoreel is.'

gedagidgen voor officiële ambten niet alleen te ondervragen over hun vredesinstelling, maar ook over hun standpunt aangaande de raciale gelijkberechtiging in de binnenlandse economie.

4. We bepleiten een heroriëntering van de investeringen van de kerken, teneinde steun te geven aan de bedrijven van niet-blanke gemeenschappen; om gelden van godsdienstige organisaties ter beschikking te stellen als borgtocht en juridische hulp voor leden van minderheidsgroepen die van misdad worden beschuldigd.

5. Als leden van minderheidsgroepen in Amerika uit dienst komen, raden we grotere waakzaamheid aan ten opzichte van manifest racisme bij arbeidsbureau's. We adviseren, meer steun te geven aan het project 'Equality' en andere waarborgen voor gelijke werkgelegenheid.

6. We eisen dat politiek asiel wordt verleend aan vluchtelingen zodra de Amerikaanse troepen zich hebben teruggetrokken uit Indochina.

C. Moreel verantwoord gebruik van economische macht.

1. We vragen ieder individu om zijn koopkracht en zijn macht als belastingbetaler te gebruiken om een politiek en praktijk van vrede en gerechtigheid te steunen en verzet te bieden aan een politiek van oorlog en racisme.

2. We zijn er voor, steun te geven aan aandeelhoudersacties van kerken en synagoges zoals die momenteel worden gehouden of voorbereid tegen bedrijven wier producten een belangrijke rol spelen in de luchtoorlog, zoals Honeywell Inc., International Telephone and Telegraph, General

lasten van deze oorlog te dragen.

We geloven dat amnestie één stap zal zijn naar verzoening binnen de samenleving, maar we geloven niet dat amnestie alléén de verantwoordelijkheid die de samenleving voor de oorlog heeft, zal wegnemen, net zo min als deze vergiffenis inhoudt voor alle beledigingen. Eerder echter is het een poging om onszelf het voordeel te geven van de morele moed en het idealisme van de mannen en vrouwen van de nieuwe generatie.

We vragen de godsdienstige samenleving ook, samen te werken met andere groepen in de samenleving die dit ook willen en deze verklaring waar te maken door goede opvoedende en andere ondersteunende acties op hun eigen werktrein.

6. We vragen het Congres van de Verenigde Staten om de dienstplicht onmiddellijk af te schaffen, en direct op te houden met de als straf werkende toepassing van de dienstplichtwet. We vragen de kerken, gelden beschikbaar te stellen voor adviezen op het gebied van de dienstplicht en de krijgsmacht, in het bijzonder ten bate van mensen uit minderheidsgroepen.

7. We vragen alle godsdienstige besturen, centra en organisaties om zich door een directe vorm van pastoraal werk bezig te houden met Vietnam-veteranen. Hiermee bedoelen we in het bijzonder met de kerk verhouden instellingen, scholen, seminaries, ziekenhuizen, scholingscentra en gespecialiseerde pastoraten zoals die op campussen, in steden en voor jongvolwassenen.

E. Verruiming van de vrijheid van godsdienst en andere vrijheden.

1. We dringen er bij de godsdienstige organisaties op aan, een commissie te vormen inzake onderdrukking van afwijkende meningen. Zo'n orgaan zou de huidige aantastingen van gelijkberechtiging van de wet moeten onderzoeken, het misbruik van het recht van onderzoek en gevangenneming door de rechter, misbruik van de jury-rechtspraak en dergelijke.

2. We besluiten dat de nationale en andere godsdienstige organisaties onmiddellijk studiekommisies instellen om een plaats vast te stellen en een tijdschema te maken voor een zo snel mogelijke verwezenlijking van het volgende doel: de oprichting van vormen van een burgerpastoraat voor iedereen in de Amerikaanse krijgsmacht, in plaats van de huidige militaire geestelijke verzorging.

3.) We vragen steun voor degenen die gehandeld hebben vanuit hun diepste godsdienstige en morele overtuiging ten aanzien van de oorlog en die nu zijn aangeklaagd wegens samenzwering tegen de staat, zoals de Berrigans, de acht van Harrisburg en Daniel Ellsberg. We dringen er bij de godsdienstige organisaties op aan, rond deze rechtszaken acties te voeren. Voorts dringen we er op aan, dat de kerken financiële steun bieden aan degenen die — van ons belastinggeld — vervolgd worden voor wat ze vanuit hun geweten hebben gedaan.

NED. HERV. KERK

Beroepen: te Ede: C. van Bart te Putten.

Toegelaten tot evangeliebediening: mevr. E. Monshauer-Bakker, Valeriusstraat 111, Amsterdam.

Beroepbaar: N. de Mooij, Oudeweg 19, Nuis (Gr.); S. L. S. de Vries, Zoutstraat 16, Groningen; M. S. F. Kent, Raamsteeg 5, Leiden; J. J. F. van Melle, Bilderdam 33, Leimuiden; B. A. Venemans, Zocherstraat 49, Amsterdam; I. Kandel, Van Beeck Calkoenlaan 7, Bunnik; E. H. Wolbers, 't Abdij 27, Ermelo; W. Oosterwal, hulp-predikant, Kerkplein 9, Witmarsum. Bedankt: voor Oudewater: A. Gooyer te Delft (nadere beslissing).

Intrede: te Noord- en Zuidbroek: kand. J. C. Bos, die reeds sinds 1 april 1969 te Zuidbroek als hulpprediker werkzaam was.

GEREF. KERKEN (VRIJG.)

Beroepen: te Groningen-Z.: M. Brandes te Hengelo (Ov.).

GEREF. GEMEENTEN

Bedankt: voor Rotterdam-Alexanderpolder: L. Blok te Beekbergen.

GEREF. KERKEN

Intrede: te Brielle: P. van Loo uit St. Jansklooster.

GEREF. KERKEN (VRIJG. B.V.)

Afscheid: van Breda: K. C. Smouter, ber. te Barendrecht.

GEREF. GEMEENTEN

Afscheid: van nKrabbendijke: W. Hage, ber. te Oosterland. 12 juli: Afscheid: van Oudemirdum: M. G. Mouw, ber. te Genemuiden.

Trouw Kwartet

De Rotterdammer
Nieuwe Haagse Courant
Nieuwe Leidse Courant
Dordts Dagblad

Uitgaven van
N.V. De Christelijke Pers

Directie:
Ing. O. Postma, F. Diemer

Hoofdredactie:
J. de Berg (waarnemend)

Hoofdkantoor N.V. De Christelijke Pers: N.Z. Voorburgwal 276 - 280, Amsterdam. Postbus 859. Telefoon 020 - 22 03 83. Postgiro: 26 92 74. Bank: Ned. Midd. Bank (rek.nr. 69.73.60.768). Gem.giro X 500.

Xoan Thoei vandaag terug

SAN CLEMENTE, 9 juli (NYT, Reuter, AP, UPI) — President Nixons speciale adviseur Henry Kissinger heeft in San Clemente (Californië) verklaard, dat er „enige reden is aan te nemen”, dat de regering van Noord-Vietnam bereid is „ernstige onderhandelingen” te voeren gericht op het einde van de oorlog. Hij waarschuwde echter, dat de Verenigde Staten hiervan niet zeker kan zijn „tot wij iets van hen vernomen hebben” wanneer het vredesgesprek aanstaande donderdag in Parijs wordt hervat. Kissin-

ger zei dat hij „geen verwachtingen wil wekken die niet kunnen worden vervuld”.

Kissinger gaf verder geen bijzonderheden over het vrij optimistische geluid dat hij liet horen maar vertelde wel dat er de afgelopen weken „zeer intensieve diplomatieke activiteiten” waren geweest en dat Hanoi een „nieuw standpunt” zou gaan innemen.

Xoan Thoei, de Noordvietnamese delegatieleider naar het overleg in Parijs wordt vandaag in de Franse hoofdstad terugverwacht uit Moskou. Thoei voerde overleg in Hanoi en besprekingen in Peking en Moskou voor hij terugkeerde.

De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Ngoejen Doei Trin heeft verklaard dat de kwestie Vietnam in Parijs moet worden opgelost. Hij eiste dat de Verenigde Staten serieus gaan onderhandelen over het uit zeven punten bestaande vredesplan, dat indertijd door de Voorlopige Revolutionaire Regering in Parijs werd geformuleerd. Minister Trin heeft dit verklaard in een vraaggesprek met het Japanse dagblad Mainitsi, dat zondag werd gepubliceerd. Trin verklaarde ook: „Als de oorlog in Vietnam niet vreedzaam kan worden beëindigd, zullen wij op drie fronten moeten vechten: militair, politiek en diplomatiek.” Volgens Trin is Nixon wel gedwongen het Parijse overleg te hervatten nu na drie maanden van „fanatieke” opvoering van de oorlog de doelstellingen niet zijn bereikt.

Tsjoe waarschuwt

Premier Tsjoe En Lai heeft het afgelopen weekeinde verklaard, dat de meerderheid van de wereldbevolking, inclusief die van de Verenigde Staten, eist dat de agressie-oorlog tegen Vietnam wordt beëindigd door ernstige onderhandelingen. Washington zal niet slagen als het denkt het Vietnamese volk te intimideren en te onderdrukken met dreigementen als het leggen van mijnen. Dit zal het Vietnamese volk en andere volken van Indo-China slechts tot krachtiger verzet aansporen en het zal het volk van China en van de wereld stimuleren tot nog meer hulp aan de Vietnamezen, aldus de Chinese premier.

Het Russische partij-orgaan Pravda heeft gisteren geschreven dat de Amerikaanse bekendmaking over terugtrekking van troepen slechts zijn bedoeld om de verontwaardiging van miljoenen te sussen, terwijl andere Amerikaanse militairen blijven vechten vanuit Thailand en het eiland Goeam, aldus Pravda. Het blad van de Sovjet-strijdkrachten Rode Ster, beschuldigt de Amerikanen van volkenmoord door de bombardementen op Noord-Vietnam. Beweringen dat louter militaire doelen worden getroffen zijn „een oude leugen” aldus het blad.

Paus Paulus heeft zondag verklaard, dat de hervatting van de vredesbesprekingen in Parijs „weer enige hoop doen herleven dat er een einde komt aan de overdraaglijke en bloedige oorlog in Vietnam.” Hij hoopte dat de oplossing van de politieke problemen zal leiden tot vrije algemene verkiezingen, herstel van fundamentele vrijheden van het Vietnamese volk en territoriale eenheid.

In West-Berlijn hebben dit weekeinde meer dan drieduizend mensen gedemonstreerd tegen de oorlog in Vietnam en een onmiddellijke terugtrekking van alle Amerikanen geëist. In Hanoi is de bekende filmactrice en activiste Jane Fonda aangekomen op uitnodiging van het Vietnamese comité voor solidariteit met het Amerikaanse volk. Zij verklaarde bij aankomst volgens het Noordvietnamese persbureau: „Mijn leven is in de afgelopen jaren veranderd, omdat ik tot het besef ben gekomen van de schijnheiligheid en misdadigheid van opeenvolgende Amerikaanse regeringen, in het bijzonder wat Vietnam betreft.”

Zware strijd

SAIGON. — Zuidvietnamese parttroepen die trachten Kwang Tri te heroveren ondervinden zoveel weerstand van Noordvietnamese troepen dat zij nu steunen op de Amerikaanse luchtmacht om met bommen een

toegangsweg voor hen te banen. Een commandant van een bataljon luchlandingstroepen deed de aanbeveling dat B-52 bommenwerpers „Kwang Tri moeten vernietigen en alles wat zich daar bevindt.”

Tot dusverre hebben de reusachtige Amerikaanse bommenwerpers de stad zelf nog niet gebombardeerd, hoewel zij er wel enkele keren zeer dichtbij waren. Maar twee dagen van voortdurende bombardementsvluchten door kleinere Amerikaanse tactische straaljagers hebben grote verwoestingen aangericht.

Officieren aan het front speculeren er al openlijk op dat Kwang Tri een tweede An Loc zal worden. An Loc is de provinciehoofdstad in de buurt van Saigon die tot een grote ruïne is geworden door de combinatie van luchtbombardementen en artillerie-, raket- en mortiervuur. Aangenomen wordt dat zich nog maar weinig burgers in Kwang Tri bevinden.

Weer dijken geraakt

Amerikaanse jachtbommenwerpers hebben donderdag de fundamenten van de stuwdam van Bai Thoeong in Noord-Vietnam zwaar beschadigd. Een bom van duizend kilo heeft een gat geslagen waardoor diepe scheuren in het bouwwerk zijn ontstaan, zo heeft het Noordvietnamese persbureau zondag gemeld.

Amerikaanse vliegtuigen beschadigden ook het hoofdkanaal dat de dam met de rijstvelden verbindt. Volgens het persbureau zijn in de afgelopen drie maanden de dijken en stuwdammen van de provincie Thanh Hoa 27 maal gebombardeerd.

In de eerste week van juli, besluit de verklaring, voerden Amerikaanse vliegtuigen nachtelijke bombardementen uit op dijken, havenhoofden, medische posten en boerenbedrijven in de provincie Hai Hong, waardoor talrijke burgers werden gedood en belangrijke schade werd aangericht.

Volgens het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken hebben Amerikaanse vliegtuigen zaterdag woonwijken en fabrieken in Hanoi gebombardeerd. Er vielen slachtoffers onder de burgerbevolking en vele huizen werden beschadigd. Bij het afslaan van de aanvallen werden vier Amerikaanse toestellen neergeschoten, aldus het ministerie.

Arbene
4-10 juli '72

Protest tegen bombardieren van Noordvietnamese dijken komt op gang

De afgelopen week heeft de kwestie van Amerikaanse bombardementen op Noordvietnamese dijken zich, tot wat heet, een „controversie“ ontwikkeld. De een zegt dat het wel gebeurt, de ander van niet. Zo'n soort „controversie“ bestond er indertijd ook over Johnsons bombardementen op burgerdoelen in Noord-Vietnam. De Noordvietnamezen zeiden dat die massaal werden getroffen, de Amerikaanse autoriteiten ontkenden dat en er was een bezoek van Salisbury van de New York Times voor nodig — met foto's van Salisbury naast een straatbordje van een platgebombardeerde straat in Hanoi — om aan die „controversie“ althans gedeeltelijk een eind te maken.

„Uit onderzoek van de New York Times blijkt: Dijken worden niet gebombardeerd,” aldus op pagina 1 over vier kolom in kader De Tijd van afgelopen woensdag. Bron van dit bericht dat, zij het minder prominent, ook de andere bladen haalde, was een artikel van Seymour M. Hersh in de New York Times. Hersh is niet zo maar de eerste de beste. Hij heeft in belangrijke mate bijgedragen aan het naar buiten brengen van de massaslachting in My Lai, hij runde een alternatief persbureau, Dispatch News Service, en schreef o.a. een voortreffelijk boek over Amerika's geheime arsenaal aan chemische en biologische wapens. Een scribent dus die niet als een verlengstuk van het Pentagon bekend staat. Ook de bronnen die hij citeerde leken zo op het eerste oog vrij overtuigend. Hersh citeerde in zijn artikel o.a. Fred Branfman, directeur van het Project Airwar, een groep die studie maakt van de Amerikaanse oorlogvoering uit de lucht, een man die in anti-oorlogskringen groot gezag heeft. Branfman had gezegd, aldus het in de Nederlandse kranten overgenomen citaat uit het Hersh-artikel, „Niemand is stom genoeg om dijken aan te wijzen als doelen vooral niet omdat dat bekend staat als een oorlogsmisdad.” Dat lijkt een duidelijke uitspraak. Maar Branfman liet er in het Hersh-interview op volgen — en noch De Tijd, noch het NRC-Handelsblad, noch de Volkskrant namen dit citaat over: „Maar er zijn nog maar weinig doelen in Noord-Vietnam over en een enorm aantal vliegtuigen is in de lucht — dus is het onvermijdelijk dat pilo-

ten lucratieve doelen willen gaan bombardieren” — en dat betekent heel iets anders. Waar dat zoeken naar lucratieve doelen toe leidt heeft Branfman geanalyseerd voor de Pathet Lao-gebieden in Laos waar, aanvankelijk niet maar uiteindelijk wel, alle dorpen met de grond gelijk gemaakt werden (zie het interview met hem in deze krant dd 26 feb '72). Met dit (weggelaten) Branfmancitaat zijn we meteen op de kern van de kwestie. Er bestaat een verschil van wat je met „systematisch bombardieren van dijken” bedoelt. De Noordvietnamezen constateren dat de dijken, herhaaldelijk worden aangevallen en dat de mensen die ze willen repareren met fragmentatiebommen worden bestookt. Als het aantal bombardementen op waterbeheersingswerken (dijken, polders, irrigatie- en drainage systemen, stuwen en sluizen) een bepaald aantal overschrijdt dan noemen ze dat „systematisch bombardieren,” en baseren op de daaruit voortvloeiende overstromingsgevaaren hun noodkreet aan de wereld. Wat nu in het artikel van Seymour Hersh ontkend wordt is iets anders: namelijk dat, volgens Pentagon-mensen die Hersh betrouwbaar lijken, niet dijken e.d. bewust als te bombardieren doelen aangegeven staan. Het spreekt vanzelf dat het wel enig verschil uitmaakt of de dijken officieel doelwit zijn maar de Vietnamezen hebben allereerst te maken met waar de bommen uiteindelijk werkelijk terecht komen en wat de gevolgen daarvan zijn.

In het Hersh-interview zegt Branfman: „We hebben nog geen bevestiging uit onafhankelijke bron van de recente beschuldigingen.” Inmiddels zijn die bevestigingen uit onafhankelijke bron er wel. De correspondent van Agence France Presse in Hanoi, Jean Thoraval, bezocht op 24 juni met een aantal andere buitenlandse verslaggevers, de dijken rond Nam Dinh. Hij meldde: „Een van de dijken was helemaal in tweeën gebroken. Verscheidene waren pokaalig, met gaten in de dijk zelf en holtes, blijkbaar veroorzaakt door bommen, er naast. Dieps breuken waren overal zichtbaar. Het landschap was overal wat je op de maan zou mogen verwachten.”

Anthony Lewis noemt, in de International Herald Tribune van 27 ju-

ni jl., een hoogst betrouwbare, niet-communistische diplomatieke informatiebron over Noord-Vietnam. Deze, niet bij name door Lewis genoemde, bron is tot de conclusie gekomen dat er „zonder enige twijfel sprake is van systematische bombardementen op de dijken.”

Tijdens een congres van de sociaal-democratische jeugdorganisatie in Stockholm verklaarde Zweedse ambassadeur in Hanoi, Oeberg, dat hij zelf bombardementen op dijken in de Delta van de Rode Rivier had meegemaakt. „Ik ben trouwens niet de enige die het gezien heeft,” aldus de Zweedse ambassadeur. „De Amerikanen beginnen nu te spreken van het onvermogen van de Noordvietnamezen om hun dijkenstelsel te onderhouden. Wie het werk gezien heeft dat de Vietnamezen verrichten om hun dijkenstelsel continu te verbeteren en te versterken lijkt deze uitspraak eerder een poging tot alibi voor wat er zou kunnen gebeuren als de dijken breken en als de bombardementen op het huidige niveau doorgaan.”

Tot zover enkele van de „onafhankelijke” bronnen. In antwoord op de Amerikaanse beschuldiging dat de Noordvietnamezen hun dijken zelf niet goed onderhouden — terwijl van dat onderhoud hun eigen voortbestaan afhankelijk heeft de Noordvietnamese legatie in Parijs een overzicht uitgegeven van wat er aan dat onderhoud wordt gedaan: 2 à 3 miljoen kubieke meter grond wordt per jaar verplaatst om de dijken te versterken; een aanvullend budget is door de regering beschikbaar gesteld, miljoenen werkdagen — vaak op vrijwillige basis — worden er door boeren, arbeiders en scholieren aan besteed.

Nog één opmerking over het Hersh-artikel: nergens uit dat artikel blijkt dat Hersh onderzocht heeft of er ook bommen op enige afstand van de dijken vallen. Volgens de geograaf Lacoste (zie de Groene van twee weken geleden) en de Noordvietnamezen is namelijk de Amerikaanse tactiek om zware explosieve bommen op enige afstand van de dijken te laten vallen waardoor trillingen ontstaan die scheuren over grote afstand in

Protest tegen bombarderen Noordvietnamese dijken

(vervolg van pag. 1)

het dijklichaam te weeg brengen. Het gaat er dus niet om dat er overal zichtbare stukken uit dijken weggeslagen zijn maar dat de dijken ondermijnd zijn op het moment dat de rivieren stijgen en ze het dan begeven. Wat Nixon nu aan het doen is is een tijdbom neerleggen voor wanneer het regenseizoen het zwaarste is. Hersh gaat op dit punt in het geheel niet in.

Tot zover de „controverse”. Gelukkig heeft niet iedereen zich door de misleidende berichten in de pers laten weerhouden om tot actie en protest over te gaan. De afgelopen week protesteerden o.a. het Comité Jongeren voor Vietnam en de PSP. In Nijmegen heeft de Brede Vietnam Beweging een dijkenbrochure in voorbereiding. Het Medisch Comité Nederland-Vietnam heeft een speciale werkgroep aan het werk gezet om in overleg met Vietnamese artsen „medische reddingsboten” samen te stellen. Zo'n boot moet 4—6 mensen kunnen vervoeren, moet onzinkbaar zijn en in camouflagekleuren worden geschild.

derd. Hij wordt voorzien van een eenvoudige aandrijving, die ook de verlichting kan verzorgen, een uitrusting voor operaties, bevallingen en eerste hulp, waterzuiveringsmateriaal, noodrantsoenen etc. Het MCNV schat dat zo'n boot f 3.500 gaat kosten en men doet een beroep door storting op pg 1090400, Amsterdam de aankoop van een zo groot mogelijk aantal mogelijk te maken. Andere acties zijn in voorbereiding.

MAARTEN VAN DULLEMEN

P.S. De vorige week heb ik de stomme fout begaan Seyss-Inquart het onder water zetten van Walcheren in de schoenen te schuiven. Hoewel de Duitsers wel het plan hadden om Walcheren onder water te zetten waren het de geallieerden die door bombardementen Walcheren onder lieten lopen. Seyss-Inquart was alleen verantwoordelijk voor het onder water zetten van de Wieringermeer. M'n excuses. (mvd)

Overleg kan beginnen

Hanoi houdt vast aan vredesplan

Voorkomen van gezichtsverlies

PARIS, 11 juli (Reuter, UPI, AP)

— De Noordvietnamese delegatieleider naar de vredesonderhandelingen, Xocan Thoei, is gisteren in Parijs teruggekeerd. Het overleg zal donderdag worden hervat. Thoei herhaalde de oude standpunten van Noord-Vietnam en verklaarde: „Wij zullen graag elk nieuw voorstel van Amerika onderzoeken.” Thoei zei met „goede wil en ernst” de besprekingen te zullen hervatten. Charles Bray, woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken verklaarde maandag in Washington, dat Amerika serieus zal onderhandelen over „hetgeen wij als zeer constructieve voorstellen beschouwen”.

Het overleg werd op 4 mei door president Nixon afgebroken omdat de tegenpartij niet serieus zou onderhandelen.

Xocan Thoei verklaarde gisteren in Parijs dat het vredesplan van de Vietcong nog steeds de basis is voor Noord-Vietnam. Het plan wordt gesteund door China en de Sovjet-Unie, die ook alle hulp hebben toegezegd aan Noord-Vietnam en de Vietcong als Amerika de strijd voortzet, aldus Thoei. Het uit zeven punten bestaande vredesplan houdt onder meer in dat Amerika een datum noemt voor terugtrekking van alle militairen uit Vietnam, inclusief militaire adviseurs en dat alle Amerikaanse bases worden ontmanteld. Thoei herhaakte, dat Noord-Vietnam het zuiden geen communistisch bewind wil opdringen, maar eiste ook dat Amerika ophoudt regimes in Saigon te steunen.

De voormalige Franse premier Mendes-France heeft de indruk dat de Noordvietnamese onderhandelaars de instructie hebben akkoord te gaan met een „scenario” ter voorkoming van gezichtsverlies, bij een oplossing van het probleem. Dit meldde het gezaghebbende Parijse dagblad *Le Monde*, dat Mendes-France aanhaalde. De Franse politicus, die onlangs Hanoi en Peking bezocht, had volgens het blad deze indruk gekregen na een onderhoud afgelopen zaterdag met Vo Van Soeng, de diplomatieke vertegenwoordiger van Hanoi in Parijs.

Als deel van het „scenario” zou president Nixon de Amerikanen voorhouden dat Hanoi aan de conferentietafel gedwongen werd door de zware bombardementen, waarvoor Hanoi dan weer van Washington de toezegging zou krijgen van een Amerikaanse terugtrekking, aldus de in-

druk van Mendes-France volgens *Le Monde*.

Reuter meldt uit Peking, dat Russische tanks nog steeds via China naar Noord-Vietnam worden vervoerd. Het had dit vernomen in diplomatieke kringen die een trein, beladen met 17 tanks, op weg zagen naar het zuiden. Volgens deze kringen zouden de Russen nu ook tevreden zijn met de Chinese samenwerking bij het doorzenden van de Russische hulp naar Hanoi. Eerder was bericht dat de Russen hierover moeilijkheden met Peking hadden.

Weg uit Kwang Tri

SAIGON. — Het gros van de Zuidvietnamese troepen heeft de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri weer verlaten waar het vorige week was binnenge trokken in een poging de hele provincie te veroveren.

De droppen trokken maandag weg nadat de artillerie van de Noord-Vietnamezen en de Vietcong de stad bestookte, aldus een woordvoerder in Saigon. Een bataljon parachutisten bevindt zich nog in een buitenwijk van Kwang Tri. Ook op de achterhoede van de Zuidvietnamezen doet de tegenstander aanvallen. Vorige week meldde het regiem in Saigon dat Kwang Tri was heroverd.

Brigade-generaal Richard Tallman, bevelhebber van de Amerikaanse militaire adviseurs in het gebied van Saigon is gedood door een Noordvietnamese granaat, die zondag op een stelling van Zuidvietnamese regeringstroepen in de buurt van An Loc terecht kwam. Drie Amerikaanse militairen sneuvelden met de generaal.

Actie Amerikaanse huurlingen

STOCKHOLM 11 juli (AP) — Een Amerikaans legertje huurlingen is momenteel in Zuidoost-Azië en zal proberen Amerikaanse krijgsgevangenen met geweld te bevrijden, aldus heeft maandag de voorzitter van het „Denk aan de Pueblo” comité in Stockholm verklaard.

De voorzitter Paul Lindstroem weigerde te zeggen vanuit welk land de huursoldaten zouden willen opereren. De huursoldaten zijn voor het merendeel oud-mariniers. Het comité heeft een internationale „Douglas McArthur brigade” opgericht met het doel Amerikaanse krijgsgevangenen te bevrijden, aldus Lindstroem.

De brigade telt 120 vrijwilligers — 110 Amerikanen en verder Zweden, Engelsen, Fransen en Belgen. Zij hebben gediend in Algerije, Kongo, Maleisië en UNO-vredes-contingenten. Patrouilles van de brigade zouden verleden maand tweemaal een verkenningsstocht hebben gemaakt op vijandelijk grondgebied.

De McArthur brigade had tot voor kort een hoofdkwartier in Zweden maar dit hoofdkwartier wordt momenteel verplaatst naar een ander land in Europa. Men zou bevrijde krijgsgevangenen willen overbrengen naar Zweden.

ZWARE GEVECHTEN ROND KWANG TRI

SAIGON, 14 juli (NYT, AP, Reuter, UPI) — Zuidvietnamese mariniers en luchtlandingstroepen zijn in zware strijd gewikkeld met de noordelijke verdedigers op drie punten rondom de stad Kwang Tri. Saigon meldde overwinningen en de vernietiging van negen vijandelijke tanks, maar het leek er op dat de regeringstroepen zware verliezen lijden en terrein verliezen.

De strijd om deze stad in het noorden van Zuid-Vietnam verhevigde drie dagen geleden toen Amerikaanse marineshoppers Zuidvietnamese mariniers naar stellingen overbrachten ten noorden van Kwang Tri. Oostelijk waren ook mariniers ingezet en in het zuiden en zuidwesten opereren de luchtlandingstroepen. In totaal heeft Saigon 3500 man ingezet bij de herovering van Kwang Tri.

De Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam heeft de Amerikanen beschuldigd van het gebruik van giftige chemische bommen bij de pogingen Kwang Tri te heroveren. De beschuldiging is door de Amerikanen ontkend. Zij bevestigden echter dat Amerikaanse vliegtuigen zaterdag traangasbommen hadden geworpen ter ondersteuning van Zuidvietnamese troepen.

Noord-Vietnam meldde woensdag, dat een revolutionair bestuurscomité in juni was gevestigd in de provincie Kwang Tri. Hanoi meldde ook dat Amerikaanse vliegtuigen 70 bommen hebben geworpen op de dijk Tra Ly, die door de stad Thai Binh loopt. Grote gaten werden in de dijk geslagen. Vele burgers werden gedood en gewond, aldus Hanoi. Het meldde ook, dat Amerikaanse vliegtuigen in golven aanvallen hebben gedaan op de havenstad Haifong, waarbij ook weer burgers werden gedood en bijna 200 huizen werden verwoest.

WASHINGTON — Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft woensdag een uit Peking afkomstig persbericht als zouden de Verenigde Staten bereid zijn op het Parijse vredesoverleg een belangrijke

concessie te doen, ongegrond genoemd.

Woordvoerder Charles Bray zei dit, toen hem vragen gesteld werden over een uit Peking afkomstig bericht van het persbureau Reuters. Bray wilde geen direct antwoord geven op de vraag of de Verenigde Staten nieuwe voorstellen zouden doen als vandaag het vredesoverleg wordt hervat.

„Op dit ogenblik is reeds een vrij aanzienlijk aantal voorstellen ingediend door beide partijen, die voldoende aanknopingspunten bieden voor onderhandelingen, als dat het doel van de communistische delegaties is,” aldus Bray.

Waarnemers wijzen er op, dat om de conferentie te doen slagen, er ongetwijfeld door beide partijen concessies moeten worden gedaan.

Ontmoeting Le-Kissinger

PARIJS WACHT OP GEHEIM OVERLEG

WASHINGTON, 14 juli (NYT, AP, Reuter, UPI). — De hervatting van het vredesoverleg in Parijs op de 150e bijeenkomst van de vier delegaties leverde donderdag niets nieuws op en zowel in Washington als Parijs houdt men ernstig rekening met nieuw geheim overleg tussen de politieke strateeg van Hanoi, Le Doek To en Nixons speciale adviseur Kissinger. Le, belangrijk lid van het politieburo, wordt vandaag in de Franse hoofdstad terugverwacht na overleg in Hanoi, Peking en Moskou en Henry Kissinger zou ieder ogenblik kunnen vertrekken.

Le en Kissinger hebben eerder vorig jaar toen het formele vredesoverleg volkomen was vastgelopen, geheim overleg gevoerd die tot enig resultaat leidde. Autoriteiten in Washington houden er echter rekening mee dat een geheim overleg niet zal kunnen worden afgerond vóór de zevende november, de dag van de presidentsverkiezingen in Amerika.

Deze autoriteiten verklaren ook met nadruk dat van geen enkele bron — Moskou noch Peking noch andere hoofdstad — gegevens werden ontvangen over nieuwe voorstel-

len van Hanoi. De Russen zouden via president Podgorny die vorige maand Hanoi bezocht, de Noordvietnamezen hebben getracht te overtuigen, dat Nixon de Amerikanen werkelijk uit Vietnam weg wil hebben en dat „nuttige onderhandelingen” mogelijk zouden zijn. Maar Washington wacht nog steeds op een gebaar van Hanoi, dat tot dusver is uitgebleven, behalve dat men akkoord ging met hervatting van het formele overleg in Parijs, overigens na herhaald verzoek van Hanoi en de Voorlopige Revolutionaire Regering zelf.

Op het overleg van gisteren in Parijs verwierpen de communisten Nixons jongste vredesplan, dat zij „een onredelijk en absurd ultimatum” noemden. Zij hielden vast aan het eigen vredesplan van zeven punten en na bijna vier uur ging men onverrichterzake uiteen tot volgende week.

Strijd om Kwang Tri

SAIGON — De Noordvietnamezen en de Vietcong hebben op de dag van de hervatting van het Parijse vredesoverleg hun militaire activiteit sterk uitgebreid. In de Zuidvietnamese provinciehoofdstad Kwang Tri kwamen de Noordvietnamese tanks uit de straten om te pogen de omsingeling te doorbreken van de Zuidvietnamese eenheden.

Volgens betrouwbare kringen in Saigon willen de regeringstroepen alle bevoorradingswegen van de Noordvietnamezen in Kwang Tri afsnijden en zich daarna concentreren op het heroveren van de andere helft van de provincie Kwang Tri ten zuiden van de gedemilitariseerde zone. In de afgelopen 24 uur zijn bij de provinciehoofdstad in beide kampen meer dan 300 doden gevallen.

Zowel een correspondent van het Franse persagentschap AFP als van het persbureau Nieuw China hebben gemeld, dat zij met een groep andere buitenlandse journalisten getuigen zijn geweest van Amerikaanse bombardementen op dijken in Noord-Vietnam. Zij zagen dinsdag tientallen Amerikaanse vliegtuigen bombardementen uitvoeren boven belangrijke dijken in de provincie Hai Hoeng, ten zuidoosten van Hanoi. Een deel van een dijk was vernietigd en rijstvelden waren doorspekt met munitie.

Beide partijen bereid tot geheim overleg

J. v. M.

PARIJS/WASHINGTON, 17

juli. — Niets schijnt meer een nieuw geheim overleg in de kwestie Vietnam in de weg te staan, nu beide partijen de bereidheid daartoe hebben duidelijk gemaakt.

De belangrijkste Noordvietnamese adviseur Le Doek Tho die al eerder in het geheim overleg pleegde met Henry Kissinger, Nixons belangrijkste adviseur, verklaarde het afgelopen weekeinde bij terugkeer in Parijs: „Als de heer Kissinger iets nieuws heeft en de wens uit mij te ontmoeten, ben ik gereed hem te ontmoeten om een juiste regeling te vinden voor het Vietnamprobleem.“

Vrijwel tegelijkertijd hield minister van buitenlandse zaken Rogers in Washington rekening met de mogelijkheid van nieuw geheim overleg en voegde er aan toe „er zijn enkele lichte nuances in de laatste voorstellen van Hanoi die ons enigszins aanmoedigen.“ Rogers weigerde echter commentaar te geven op de verklaring van Le Doek Tho, maar benadrukte dat de Verenigde Staten bereid zijn „tot elke vorm van diplomatieke activiteit“ ter regeling van de oorlog.

Rogers bracht rapport uit aan president Nixon over zijn reis door elf landen, waarbij Rogers volgens zijn zeggen overal een algemeen gevoel had waargenomen dat Nixon zal worden herverkozen. De belofte van de Democratische kandidaat McGovern, dat hij alle bombardementen op Noord-Vietnam zou stoppen als hij wordt verkozen en alle Amerikanen binnen 90 dagen zal terugtrekken ontlokte Rogers de reactie, dat hiermee „de tegenstander precies datgene wordt gegeven wat hij wenst te verkrijgen zonder onderhandelingen.“

Le Doek Tho, lid van het politburo in Hanoi en belangrijkste figuur ach-

LE DOEK THO

ter de scheurmen bij de onderhandelingen in Parijs, heeft een maand in Hanoi overleg gepleegd. Via Peking en Moskou arriveerde hij in Parijs. In de afgelopen twee jaar heeft hij dertien vertrouwelijke besprekingen met Kissinger gevoerd. Het formele overleg werd afgelopen donderdag hervat.

Le Doek Tho verklaarde nog dat de politieke en militaire problemen tegelijkertijd dienden te worden besproken, omdat dit „de enige manier is om tot een juiste oplossing“ te komen.

„Stap voor stap“

SAIGON — Zuidvietnamese luchtladingstroepen zijn in hevige ge-

vechten gewikkeld om de provinciale hoofdstad Kwang Tri waar zij volgens militaire woordvoerders „stap voor stap en huis voor huis“ terrein heroveren op de Noordvietnamese verdedigers. De Zuidvietnamezen worden zwaar bestookt door artillerievuur.

De Amerikanen hebben de lucht-aanvallen op de stad stopgezet toen bekend werd dat zich er nog vele burgers bevinden. Toch wordt de beschieting van vijandelijke concentraties in de stad door scheepsgeschut voortgezet, omdat de scheepskanonnen „zuiverder“ zouden kunnen richten dan de bommenwerpers. Grote delen van de stad zijn platgebombardeed.

Volgens de inlichtingendienst zouden Noordvietnamezen hun 320-ste divisie hebben ingezet in Kwang Tri. Deze divisie bijgenaamd „de stalen divisie“, omdat deze de Fransen versloeg in de beslissende slag van Dien Bien Foe in 1954, werd teruggetrokken uit het Centrale Hoogland bij Kontoem, waaruit de conclusie wordt getrokken, dat de Noordvietnamezen en het Bevrijdingsfront grote waarde hechten aan het behoud van Kwang Tri.

Het radiostation van de Vietcong heeft bericht dat 700 Zuidvietnamese krijgsgevangenen in vrijheid zijn gesteld. Meer dan 300 hadden er echter de voorkeur aan gegeven te blijven en deel te nemen aan „het revolutionaire werk“.

De Vietcong heeft ook gemeld dat

er meer dan 200 Zuidvietnamese krijgsgevangenen zijn omgekomen door Amerikaanse bombardementen in de provincie Kontoem op 5 en 6 juli. Het radiostation van het Bevrijdingsfront meldde dat de meeste gevangenen gewond waren geraakt en „waren achtergelaten“ tijdens de gevechten rondom Kontoem tussen 2 en 4 juli.

On 'a Reasonable Chance' for Peace

By W. Averell Harriman

173 v. 2. 72
NY
Harriman
1954

WASHINGTON.—Publication of the Pentagon Papers has increased a widespread feeling that the public has not been adequately informed of United States intentions in Vietnam. The credibility of the government was already at a low point. To restore confidence it is essential that the administration clarify its aims in Vietnam.

The administration has previously justified its refusal to negotiate a definite date for withdrawal of all American forces on three grounds—the safety of our forces, the release of our prisoners of war and giving the South Vietnamese “a reasonable chance.”

Mrs. Binh's seven-point proposal satisfies the first two reasons. The administration should now explain what it means by giving South Vietnam “a reasonable chance,” and what American vital interests are involved. There are certain factors that already appear clear.

One that should be understood is that we have been fighting North Vietnam, a strongly nationalist Communist state which does not want to be dominated by China. It is supported, of course, by both China and the Soviet Union.

Hanoi's Desires

During my months of talks in Paris, Hanoi's historic desire for independence was apparent. They were gratified that they were able to establish normal relations with the French and wished to have similar relations with us.

Like Tito, they understand that

to avoid domination by the Communist giants they must have relations with the West and particularly the United States. We must recognize this and no longer blindly follow the concept that we are fighting Communist China.

Another factor is that the majority of the South Vietnamese clearly desire peace and prefer a non-Viet Cong-controlled government. During recent years we have helped strengthen the Saigon government militarily to Vietnamize the war, but not politically to expand its base to permit negotiations for a compromise settlement and to succeed in the political competition which would ensue.

A political settlement worked out by the South Vietnamese themselves could give a “chance” for the South Vietnamese, while experience indicates continued attempts to achieve a military solution can only mean endless fighting (with no settlement in sight).

No Parties, But...

In South Vietnam there are no effective political parties but there are groups representing the non-Communist elements in the country—Buddhists, Catholics, Cao Dai, Hoa Hao, and the labor unions.

It is not too late for President Thieu to rally these forces and bring their representatives into a peace cabinet or a negotiating committee. Conditions must be agreed to with the National Liberation Front under which a national election can be held from which would evolve a new constitution and a new government. As the Front has proposed, provision should be made for guarantees against reprisals, and release of political prisoners.

There is increasing evidence that the other side would agree to an independent neutral South Vietnam for a period of years. The Front, made up of people who are themselves southerners, evidently wants the south to be

independent of the north until such time as a merger can be negotiated between equals.

Evidence indicates a willingness to agree to a non-Communist south. In fact Le Duc Tho has stated this in a New York Times interview. Furthermore, the Chinese for the first time are not publicly supporting a peaceful settlement, and speak of the four countries of Indochina, including both North and South Vietnam.

They may wish to keep Indochina balkanized and not unified under Hanoi.

No Need to Wait

After the settlement Hanoi must be induced to leave its neighbors alone and that can best be done by long-term cooperative arrangements for the reconstruction and development of North and South Vietnam, Laos, Cambodia and Thailand. The United States should be generous in its financial contribution but must leave the management to an international agency.

I can see only further confidence by awaiting the October elections in South Vietnam. Sen. Tran Van Don has succeeded pointed out in a recent speech that President Thieu controls the administrative, military, police and intelligence apparatus (2) the mass media, and (3) large financial resources. Sen. Don concluded that control of any one of the three factors would be sufficient to elect President Thieu, and he also has a fourth “decisive” factor—U.S. support.

Under these circumstances there is no reason to delay negotiations until the election which can hardly be a meaningful democratic expression. Moreover, the frustration pervading the United States requires negotiations for our prompt withdrawal from the war.

W. Averell Harriman was President Johnson's chief negotiator on Vietnam. He wrote this article for The New York Times.

Absolute macht van Thieu

SAIGON, 18 juli (Reuter, AP, UPI) — Gebulder van artillerie en geknetter van handwapens weergalmt nu al dagen door de zwartgeblakerde ruïnes van Kwang Tri, waar de Zuidvietnamese troepen een bitter gevecht leveren met de noordelijke verdedigers, verschanst in de „citadel“, de honderd jaar oude vesting in het centrum van de stad. De voorhoede van de Zuidvietnamese wordt gevormd door de luchtlândingstroepen, die sinds het afgelopen weekeinde in felle straatgevechten huis voor huis — of de resten daarvan — op de tegenstander moesten heroveren.

Naar schatting ruim duizend man Noordvietnamese die zich even buiten het fort hebben verschanst, hebben de hoofdweg naar deze hoofdstad van de gelijknamige noordelijke provincie geblokkeerd. En terwijl de strijd zich langzaam voortsleept, wisselen beide partijen een moordend artillerievuur uit. Men schat dat de citadel zelf door een regiment noordelijken wordt verdedigd die zich diep hebben ingegraven, voor de beslissende slag die deze week wordt verwacht.

De zuidelijke paratroepen bevinden zich ongeveer tweehonderd meter van de onmuurde vesting en enkele vooruitgeschoven eenheden hebben de muur zelfs bereikt, maar zij stuiten op dodelijk verzet. Het aantal gesneuvelden stijgt met de dag. Verwacht wordt dat de paratroepen versterking zullen moeten krijgen voor de aanval op de citadel.

Troosteloos

De wijken erbuiten bieden een troosteloos en afzichtelijk beeld van gebloekte ruïnes, puinhopen en granaattrekkers. Hier en daar bieden een kerkgebouw of bungalows die volkomen gaaf overeind zijn gebleven, een onwerkelijk contrast met de omgeving. De uitgebrande wrakken van honderden vrachtwagens, jeeps en fietsen liggen verstrooid langs de hoofdweg naar het centrum. Op de

weg liggen huishoudelijke voorwerpen, die de vluchtelingen daar in de haast om weg te komen, achterlieten: een oventje, met bloed besmeurd beddegoed en zelfs een tas met golf clubs.

Enkele burgers die zich verstopt hadden voor het oorlogsgeweld kwamen aanzeld tevoorschijn in zijstraten die hieroverd waren door de paratroepen. Enkele liepen weg voor de verslaggevers maar zij die bleven staan en vragen konden beantwoorden vertelden dat zij niet slecht waren behandeld door de Noordvietnamese en dat er alleen een straffe voedseldistributie was.

Het Zuidvietnamese commando lanceerde met 20.000 man het tegenoffensief in de noordelijke provincie Kwang Tri op 28 juni. Sindsdien is de strijd om de provinciale hoofdstad zelf elke dag in hevigheid toegenomen, waarbij de zuidelijken zeer langzaam terrein wonnen met de steun van enorme bombardementen van Amerikaanse vliegtuigen en schepen.

Ook gisteren kwamen zij in actie: de zware „staatsforten“ (B-52 bommenwerpers) die in 20 aanvalsvluchten overkwamen plus 190 jachtbommenwerpers en dan nog de tien Amerikaanse oorlogsbodems voor de kust. Zij concentreerden hun moordend vuur op de nabije omstreken van Kwang Tri, ter ondersteuning van de paratroepen in de stad, omdat men hiermee verwacht eventuele noordelijke versterkingen voor de verdedigers in de citadel de pas af te snijden.

Elders aan het front in Zuid-Vietnam meldden de zuidelijke troepen dat zij „duizend vluchtelingen hadden bevrijd“ in het district Bong Son. Nadere bijzonderheden ontbraken.

Washington ontkende gisteren berichten van de Vietcong, dat 700 gevangen zuidelijke soldaten waren vrijgelaten waarvan er 300 de zijde van de Vietcong kozen in de revolutionaire oorlog. Een woordvoerder van buitendandse zaken in Washington zei: „Naar mijn weten is geen enkele gevangene vrijgelaten“. Hij zei niet, hoe hij dit kon weten.

De Zuidvietnamese president Ngoen van Thieu heeft nieuwe noodwetten afgekondigd die zijn regering uitgebreide politieke bevoegdheden geven, betogingen en stakingen verbieden en de publikatie van nieuws of foto's die „schadelijk kunnen zijn voor de nationale veiligheid“ onmogelijk maken.

De nieuwe maatregelen geven de politie de bevoegdheid huizen te doorzoeken en materiaal in beslag te nemen dat „gevaarlijk voor de nationale veiligheid“ wordt geacht, overtreders van de wet neer te schieten en degenen die het niet eens zijn met het beleid van de regering, scherper in de gaten te houden.

Alle overtredingen van deze nieuwe bepalingen — behalve overtreding van het uitgaansverbod — zijn onder de jurisdictie van een krijgsraad geplaatst voor de duur van wat Thieu de „staat van beleg“ noemde.

De nieuwe maatregelen zijn zaterdag afgekondigd op grond van de wet die Thieu op het gebied van de economie en de nationale veiligheid voor een periode van zes maanden buitengewone bevoegdheden geeft.

PARIJS — De vroegere Vietnamese keizer Bao Dai heeft in een oproep aan de Noord- en Zuidvietnamese regeringen gewaarschuwd dat „het vaderland zijn ondergang tegemoet gaat“ en aangedrongen op herstel van de vrede.

„De tijd is gekomen om een einde te maken aan deze broederoorlog om ons volk in staat te stellen zijn wonden te helen en eindelijk een vredesovereenkomst te bereiken“, aldus Bao Dai in zijn oproep aan het gehele Vietnamese volk. Bao Dai werd in 1955 afgezet door dictator Ngo Dinh Diem en heeft sindsdien in ballingschap in Frankrijk gewoond.

Geruchten

HANOI — In de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi was maandagavond geen officieel commentaar te krijgen over berichten uit Saigon dat er onzekerheid bestaat over het politieke lot van premier Pham Van Dong.

Aanleiding tot de geruchten over Pham Van Dong was een oproep van de Noordvietnamese regering van vrijdag inzake arbeidskrachten, waaronder de handtekening van de premier niet voorkwam.

In diplomatieke kringen in Hanoi wordt er volgens het Franse persbureau AFP op gewezen dat het niet de eerste maal is dat er geruchten over Pham Van Dong in omloop zijn. Meestal hebben deze betrekking op zijn gezondheidstoestand.

De premier liet zich vrijdag verontschuldigen op een receptie van de Franse legatie in Hanoi ter gelegenheid van de nationale feestdag de „Veertiende Juli“. Maandagmorgen liet hij de Amerikaanse actrice Jane Fonda, die op het ogenblik een bezoek aan Noord-Vietnam brengt, een bos lilies zenden. Waarnemers in Hanoi wijzen erop dat iemand die op het politieke toneel terzijde is geschoven dit nooit gedaan zou hebben.

Provincie-hoofdstad één puinhoop

12 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Paratroepen bereiken
citadel van Kwang Tri

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

Kissinger zou al in Parijs zijn

Bedreiging van Hoëé

SAN CLEMENTE, 19 juli (AP, Reuter, UPI, NYT) — President Nixons speciale adviseur Henry Kissinger is gisteren niet met de president in Washington teruggekeerd, waardoor geruchten ontstonden, dat hij in het geheim naar Parijs is gevlogen voor overleg met de belangrijkste Noordvietnamese onderhandelaar, Le Doek Tho.

Een woordvoerder van het Witte Huis zei eerst dat Kissinger met zijn gezin op maandag naar New York was teruggekeerd, maar op de vraag of hij in Parijs zat zei de woordvoerder dat hij daarover niets kon zeggen. Men signaleerde Kissinger het laatst op maandag in San Clemente.

In Parijs bereiden de delegaties zich voor op het donderdagse formele overleg. Ook in Parijs deden geruchten de ronde dat Le al in geheim overleg was met Kissinger. Zij heb-

ben in het verleden 13 maal geheim overleg gepleegd om de impasse bij het formele vredesoverleg te doorbreken.

22 ✓ Hoëé

SAIGON — Commandanten te veld bij de zware strijd om de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri hebben zich verbaasd afgevraagd waarom de noordelijke verdedigers zich zo verbeten verdedigen terwijl het duidelijk moet zijn dat zij zich uiteindelijk toch moeten terugtrekken voor de grote Zuidvietnamese overmacht.

Hun verzet is echter duidelijk als hun actie deel uitmaakt van een grote strategie, waarvoor de Amerikanen de Zuidvietnamezen hebben gewaarschuwd. Namelijk, dat noordelijke verdedigers van Kwang Tri zoveel mogelijk Zuidvietnamese troepen moeten bezighouden opdat de defensie van de stad Hoëé verzwakt wordt. De Amerikanen, onder wie minister van defensie Melvin Laird, hebben Saigon gewaarschuwd niet zoveel aandacht te schenken aan de herovering van de stad Kwang Tri, maar meer te letten op de twee vijandelijke divisies — de laatste twee uit de strategische reserves van Noord-Vietnam — die stellingen innemen rondom Hoëé.

De Amerikaanse inlichtingendienst heeft ondeckt, dat tenminste vijf Chinese vrachtschepen voor de zuidkust van Noord-Vietnam oorlogsmaterieel uitladen in Noordvietnamese bunkers, om de Amerikaanse blokkade te breken. De Amerikaanse marine richt zich tegen de bunkers maar laat de Chinese schepen om diplomatieke redenen ongemoeid.

Twee zware explosies onder de waterlijn hebben de torpedobootjager Warrington uitgeschakeld. Het schip is weggesleept. Er wordt met drie mogelijkheden rekening gehouden: ondemijning door Noordvietnamese kikvoersmannen, botsing met Noordvietnamese mijnen of botsing met Amerikaanse mijnen die zijn losgeslagen.

Het Amerikaanse congreslid Fletcher Thompson heeft dinsdag de filmactrice Jane Fonda van verraad beschuldigd en gezegd dat het departement van justitie maatregelen tegen haar moet nemen. Thompson zei in het Huis van Afgevaardigden dat Jane Fonda verleden week volgens radio Hanoi er bij het Amerikaanse militaire personeel in Vietnam op heeft aangedrongen hun bevelen niet te gehoorzamen. „Dit is verraad”, aldus Thompson, „en het geven van steun aan de vijand.”

Project chemici erdoor

Enkele nummers geleden maakten we melding van de strijd die in Utrecht gevoerd werd over het doorgaan van een project van chemici die o.a. aan milieuproblemen en een waterzuiveringsmiddel voor de Bevrijdingsbewegingen in Indochina wilden gaan werken. Op vrijdag 2 juni heeft de subfaculteitsraad Scheikunde het voorstel van de Werkgroep Projectonderwijs alsnog aangenomen. Terwijl in een eerdere vergadering de stemmen staakten stemden nu 3 studentleden voor het voorstel, 2 stafleden en één lid van het niet-wetenschappelijke personeel. Tegen het voorstel stemden 2 hoogleraren en één staflid. Het Utrechtsse studentenblad Troof merkt hierbij op: „De acceptatie van het werkgroepvoorstel betekent in feite een keuze tegen de herstructureringsplannen, zoals die door de regering voor de universiteiten en het gehele tertiare onderwijs ontwikkeld worden. Door de gehele gang van zaken is in de subfaculteit de discussie over de doelstellingen van onderwijs en onderzoek hevig op gang gekomen.” Troof spreekt de hoop uit dat een duidelijker standpunt tegen de herstructureringsplannen van de regering nu mogelijk zal worden.

Stickers

20/1/72

• De Brede Vietnam Beweging heeft een reeks stickers uitgegeven met verschillende teksten: Vietnam voor de Vietnamezen, stopzetting van de bombardementen op Vietnam, geen bommen op Vietnam maar onderhandelen in Parijs, terugtrekking van alle Amerikaanse strijdkrachten inclusief luchtmacht en marine uit Zuid-Oost-Azië, Nixon erger dan Hitler, etc. Er zijn twee standaardpakketten stickers die f 2.- en f 4.- kosten en resp. 160 en 400 stickers bevatten. Te verkrijgen door storting op pg 1435220 t.n.v. penningm. Brede Vietnam Beweging, Nijmegen.

stopzetting

bombardementen

op

VIETNAM

Tegenstellingen blijven in vredesoverleg

Kissinger brengt verslag uit

WASHINGTON/PARIJS, 21 juli (Reuter, AP, UPI) — President Nixon heeft een uitgebreid verslag gekregen van zijn adviseur Henry Kissinger over zijn geheime overleg met de Noordvietnamese Le Doek Tho dinsdag in Parijs. Amerikaanse autoriteiten in Washington blijven van mening dat nu vooruitgang kan worden gemaakt bij het overleg, maar in Parijs wees niets in die richting.

Het Amerikaanse optimisme zou zijn gebaseerd op de veronderstelling, dat Hanoi eventueel bereid zou zijn tot een compromis, waarbij de Zuidvietnamese president Thieu tijdelijk aanblijft na een wapenstilstand.

Het is vooral de figuur van president Thieu en de Amerikaanse steun aan zijn bewind die onverteerbaar zijn voor de Noord-Vietnamezen en het Bevrijdingsfront. Daarom hebben zij altijd geëist, dat de militaire en politieke problemen tegelijkertijd worden geregeld. Dit in tegenstelling tot de Amerikanen, die eerst een militaire regeling voorstaan. In een daarop volgende rustiger toestand zou dan een politieke oplossing kunnen worden gevonden, bijvoorbeeld

door de Vietnamezen onderling, aldus het standpunt van Washington, dat ontkent de verantwoordelijkheid te dragen voor de interne politiek van Zuid-Vietnam.

Nieuw offensief

SAIGON, 21 juli. — Bijna 10.000 Zuidvietnamese militairen hebben een tweede tegenoffensief geopend, dat gericht is tegen de Hoai Nhon, een plaats aan het centrale kustgebied. De voorhoede bereikte de rand van de stad zonder noemenswaardige tegenstand. Van het belangrijkste front rondom Kwang Tri worden weinig vorderingen gemeld.

De Amerikaanse actrice Jane Fonda heeft de Verenigde Staten beschuldigd van bombardementen op de Noordvietnamese textielstad Nam Dinh, hoewel er geen militaire doelen zijn. Dit meldt het Noordvietnamese persbureau. Jane Fonda, fel tegenstander van de Amerikaanse oorlog in Vietnam, bezocht dinsdag de textielstad. „Ik zag met eigen ogen dat in deze stad, de textielhoofdstad van Vietnam, geen militaire doelen zijn”. „Het grootste ziekenhuis met 200 bedden, was vrijwel verwoest. De textielfabriek was één verkoolde ruïne, waar niemand werd toegelaten omdat er bommen kunnen liggen, die pas na geruime tijd ontploffen.” De actrice zei dat het belangrijke dijkenstelsel van de stad was gebombardeerd en na haar vertrek weer was getroffen.

Wereldraad van Kerken: Stop de bommen

GENÈVE, 21 juli (AP) Dr Eugene Carson Blake, de Amerikaanse secretaris van de Wereldraad van Kerken, heeft president Nixon donderdag in een persoonlijke brief laten weten dat hij het officiële Amerikaanse standpunt als zouden de dijken in Noord-Vietnam niet worden gebombardeerd niet gelooft en dat hij aandringt op een onmiddellijke stopzetting van de bombardementen „om een ramp te vermijden”.

„Het zal naar schatting ongeveer één miljoen mensenlevens kosten, als de overstromingen in de regentijd in Noord-Vietnam niet bedwongen worden. Vele miljoenen mensen zullen dakloos worden, versloken zijn van voedsel en overgeleverd worden aan de rampspoed, die de overstromingen zal veroorzaken. Dit betekent dat er aan de gevolgen van de overstromingen nog enkele duizenden mensen zullen bezwijken”, aldus Blake.

Volgens Blake berust de Amerikaanse verklaring, dat de huidige zwakte van de dijken te wijten is aan de Noordvietnamese bevolking op onwaarheid. Blake zegt te weten, dat de dijken de afgelopen maanden onder zeer moeilijke oorlogsomstandigheden waren versterkt.

„De Amerikaanse protesten dat de dijken niet met opzet zijn gebombardeerd en dat er slechts enkele toevaltreffers zijn geplaatst moet ook als onjuist worden beschouwd. Franse en Zweedse journalisten hebben het tegendeel bewezen. Ik moet daarom noodgedwongen tot de conclusie komen dat de dijken met opzet gebombardeerd zijn en doe daarom een dringend beroep op u in uw functie als opperbevelhebber van de Amerikaanse troepen om de bombardementen onmiddellijk te staken” aldus het einde van de brief van Blake aan Nixon.

Blake verklaarde dat hij de tekst van zijn brief openbaar had gemaakt omdat de president eerdere verzoeker van de Amerikaanse kerkelijke leiders „om de morele kwesties van de oorlog in Vietnam te bespreken” had afgewezen.

De Wereldraad van Kerken bevat de meeste niet-katholieke kerkelijk organisaties over de hele wereld.

VISIE OP VIETNAM IN GEDING

22 juli 72 VK

Felle slag rond juryleden in proces Daniël Ellsberg

(Van onze redactie buitenland)

AMSTERDAM, 22 juli

In de schaduw van McGovern's verwoede strijd om de presidentskandidatuur bij de Amerikaanse Democraten is twee weken geleden in Los Angeles het proces van start gegaan tegen dr Daniel Ellsberg. Ellsberg (41), een vroegere regeringsfunctionaris, wordt ervan beschuldigd de geheime Pentagon-documenten over de Amerikaanse Vietnam-politiek in handen te hebben gespeeld van de pers. De publikatie vorig jaar sloeg een stortvloed van kritiek op het Amerikaanse regeringsbeleid los. New-York-Times-redacteur Neil Sheehan kreeg er de Pulitzerprijs van de journalistiek voor.

De betrekkelijke stilte, waarin het telkens uitgestelde proces zich tot nu toe heeft afgespeeld, lijkt de voorbode van een flinke storm. Al in de afgelopen maanden zaten de regeringsadvocaten en de verdedigers elkaar voortdurend in de haren over de feitelijke inhoud van het proces. Voor de verdediging lijkt het geen enkele twijfel, dat het in wezen gaat om een politiek proces. „De hele Vietnam-oorlog staat terecht, niet ik,” verklaarde Ellsberg.

Het team aanklagers laat geen kans ongebruikt om te benadrukken, dat de politiek buiten de deur moet blijven. „De oorlog speelt eenvoudig geen rol,” aldus de belangrijkste aanklager, David Nissen. Voor het openbaar ministerie gaat het uitsluitend om de vraag: hebben Daniel Ellsberg en zijn medewerker Anthony Russo (die ook terechtstaat) zich schuldig gemaakt

aan diefstal van regeringseigendommen, samenzwering tegen de staat en overtreding van de spionagewetten door de nationale defensie in gevaar te brengen.

Bij de samenstelling van de 12 leden tellende jury (nog in volle gang) speelt de kwestie-Vietnam de hoofdrol. Mogelijke juryleden worden door rechter William Matt Byrne soherp aan de tand gevoeld over hun houding ten opzichte van het Amerikaanse regeringsbeleid en zijn critici. Byrne heeft besloten de ondervragingen zelf te leiden, omdat de selectie van de juryleden bij vorige processen in Californië (Angela Davis bijvoorbeeld) vaak een maand of langer, op zich liet wachten door eindeloze vragenreeksen van aanklagers of verdediging.

Vooroordelen

Om sneller te werk te kunnen gaan, bepaalde Byrne, dat lang niet alle 264 vragen, die door de verdedigers bij hem werden ingediend, aan mogelijke juryleden zullen worden gesteld. Volgens de verdedigers kan alleen maar goed worden uitgemaakt, of potentiële juryleden bevooroordeeld zijn, als zij hun mening laten horen over zaken als het veiligheidssysteem van de regering, het studentenprotest, de Amerikaanse pers en handelen uit geweten. In de lijst was ook een vraag opgenomen over Jezus, die de tollenaars uit de tempel jaagt.

Ook de aanklagers wilden van juryleden het naadje van de kous weten. Zij verzochten Byrne vragen te stellen als: „Heeft u of een van uw vrienden of familieleden wel eens deelgenomen aan protestdemonstraties tegen de Amerikaanse militaire bemoeienis bij de verdediging van Zuid-Vietnam?“, „Heeft u artikelen of boeken met delen uit de Pentagon Papers gelezen?“ en „Bent u geabonneerd op of leest u regelmatig de New York Times, die Wash-

ington Post, Harper's, Ramparts of Esquire?“

Om de toelating van juryleden wordt hevig slag geleverd. Dat is niet verwonderlijk, want de samenstelling van de jury kan van doorslaggevende betekenis zijn voor de afloop van het proces. Als in de jury verschillende Vietnam-critici een plaats krijgen, maken — zo luidt de algemene verwachting — Ellsberg en Russo een goede kans vrijgesproken te worden. Om potentiële juryleden te weigeren kunnen verdedigers en aanklagers hun toevlucht nemen tot twee middelen.

Zij kunnen allereerst op rechter Byrne een beroep doen een bepaalde gegadigde te weigeren, omdat hij of zij bevooroordeeld zou zijn, ofwel ten gunste van de regering, ofwel Marie Goldstein, een supportster van McGovern, geweigerd, omdat zij verklaarde tegen de oorlog te zijn en het moeilijk te vinden een onpartijdig jurylid te zijn. Ook John Hietala, een gepensioneerde arbeider, kwam niet op de jurylijst, omdat hij dacht, dat de beklagden schuldig zijn.

Als tweede middel hebben verdediging en openbaar ministerie ieder het recht bepaalde juryleden zonder opgave van redenen af te wijzen. De verdediging kan dit in totaal 14 keer doen, de aanklagers zes keer. Een protest van de aanklagers tegen deze ongelijke verdeling werd door Byrne afgewezen. Tot nu toe heeft het openbaar ministerie één keer van dit recht gebruik gemaakt tegen de verdediging twee keer. De New York Times heeft al gemeld, dat een eenvoudig rekensommetje leent, dat de aanklagers zeer waarschijnlijk niet alle Vietnam-critici uit de jury zullen kunnen weren.

De ondervraging van mogelijke juryleden hebben een verrassend feit aan het licht gebracht: vrijwel niemand bleek op de hoogte te zijn van wat de Pentagon Papers precies zijn en wat zij inhouden. Van de eerste 18 ondervraagden bleek

er geen een ook maar een deel van de Pentagon-documenten te hebben gelezen. Slechts drie wisten, dat de New York Times en de Washington Post uittreksels hadden gepubliceerd en er was er maar één, die op de hoogte was van Nixons gerechtelijke pogingen om de publicatie een halt toe te roepen.

De verdedigers hebben bij rechter Byrne geklaagd over het ontbreken van een behoorlijke vertegenwoordiging van de jongeren op de jurylijst. Volgens een wet van 1968 moeten de jury's zo veel mogelijk een doorsnee van de plaatselijke gemeenschap vormen. Volgens de verdedigers hebben vooral jongeren in de groep van 3000 opgeroepen juryleden gevraagd van hun verplichting te worden ontslagen, omdat zij geen tijd konden vrijmaken. Meer dan 1500 opgeroepen werden zo vrijgesteld. Byrne weigerde een nieuwe lijst op te stellen om meer jonge juryleden te krijgen.

38 Delen

Verwacht wordt, dat het proces — als de jury is gevormd — tien tot twaalf weken zal duren. Ellsberg en Russo hebben toegegeven, dat zij in de periode tussen maart 1969 en september 1970, toen zij werkten bij de Rand Corporation in Santa Monica (Californië), documenten van de 38 delen tellende studie van het Pentagon hebben vermenigvuldigd. Ellsberg, die in het begin van de jaren zestig als deskundige op het gebied van de besluitvorming al veel geheime documenten van de Amerikaanse regering onder ogen had gekregen, was een van de 36 mensen, die op verzoek van de vroegere minister van defensie Robert McNamara de Pentagon-studie over de Amerikaanse Vietnam-politiek tussen 1945 en 1967 schreven.

Ellsberg en Russo ontkennen echter met klem, dat zij zich schuldig

Daniel Ellsberg staat de pers te woord voor de ingang van het gerechtshuis, waar het proces tegen hem is begonnen.

gemaakt hebben aan enige misdaad. Het algemeen belang eiste, dat de Pentagon Papers onder de ogen van het hele Amerikaanse volk werden gebracht, zo luidt hun standpunt. Dat is geen kwestie van spionage of samenzwering, zeggen zij, maar zuiver een zaak van handelen uit geweten. „Als wij samenzweersers zijn, dan is de Amerikaanse grondwet dood”, verklaarde Russo bij de aanvang van het proces. „Als wij spionnen zijn, dan is het Amerikaanse volk de vijand.”

Daarbij komt volgens de verdediging, dat het uit laten lekken van geclassificeerde documenten in regeringskringen een normaal gebruik is. Veel materiaal uit de Pentagon Papers was al in de openbaarheid. De bekende econoom John Kenneth Galbraith verklaarde in een beëdigde verklaring, dat hij uit routine geclassificeerde documenten aan de pers liet uitlekken in de tijd dat hij Amerikaanse ambassadeur in India was van 1961 tot 1963. „Ik vond het makkelijker mijn ideeën op president Kennedy te laten inwerken via de Washington Post en zijn correspondent in New Delhi dan via het ministerie van buitenlandse zaken.”

Ellsberg heeft verkondigd, dat het „uiterst geheim” van de Penta-

gon-documenten met een korreltje zout moet worden genomen. Hij heeft documenten onder behandeling gehad, die zo „geheim” waren, dat zelfs de president en de minister van defensie geen toestemming kregen ze te lezen. „Als er documenten waren, die gevaar voor het land konden opleveren, werden ze anders gemerkt en afzonderlijk behandeld”, aldus Daniel Ellsberg.

Als Ellsberg op alle punten het „schuldig” krijgt te horen, kan hij tot 115 jaar worden veroordeeld. Russo kan in dat geval 35 jaar krijgen. Voor Ellsberg wogen bij zijn beslissing stopzetting van de oorlog en versterking van de democratie zwaarder. „Het proces moet het Amerikaanse volk volledig op de hoogte brengen van hoe wij de afgelopen 25 jaar zijn geregeerd en welke uitwerking censuur en bedrog hebben op de democratie,” zei hij op de eerste dag van zijn proces.

HAN VAN GESSEL

Heroveringen in Vietnam

SAIGON, 22 juli (Reuter) — Zuidvietnamese troepen hebben vrijdag de plaats Hoa Nhon in de centrale kustprovincie Binh Dinh heroverd, zo hebben militaire zegslieden in Saigon bekendgemaakt. De stad was tijdens het communistisch offensief in april bezet.

De regeringstroepen ontmoetten vrijwel geen verzet, aldus de zegslieden. Amerikanen meldden donderdag dat grote communistische troepenconcentraties west- en noordwaarts trokken, weg van Hoa Nhon, terwijl een Zuidvietnamese troepenmacht van 10.000 man de stad naderde. Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben de wegtrekkende Noordvietnamese en Vietcongtroepen gebombardeerd.

Ook de stad Bong Son, eveneens in de provincie Binh Dinh, is door de Zuidvietnamezen heroverd, zo deelde een militaire woordvoerder in Saigon mee. Daardoor worden vorderingen gemaakt met de heropening van de belangrijke weg no 1.

Uit het gebied van Kwang Tri wordt gemeld dat Zuidvietnamese gevechtsbommenwerpers de weg no 1 daar met bommen en napalm hebben bestookt. Een Noordvietnamees regiment zou proberen de weg no 1 af te snijden ten zuiden van de rivier My Tjanh, om zo de oprukkende Zuidvietnamezen te isoleren.

HANOI — De Amerikaanse filmactrice Jane Fonda heeft op een persconferentie in de Noordvietnamese hoofdstad president Nixon „een nieuwe Hitler” genoemd. Op de persconferentie gaf zij haar indrukken weer van een verblijf van twee weken in Noord-Vietnam.

Jane Fonda zei zeven gevangen genomen Amerikaanse vliegers bezocht te hebben, die het allen goed maken. De Amerikaanse actrice legde er veer de nadruk op, dat de gebombardeerde gebieden die zij gezien heeft geen militaire doelen hadden.

Brief uit een gevangenis in Saigon

„Er zijn maar weinig gevangenen die na een verhoor op eigen benen naar hun cel terugkeren”

Groene
19-24 juli
1972

Jean-Pierre Debreis en André Menras, twee Franse namen, die waarschijnlijk in Nederland niemand iets zullen zeggen, maar die in Frankrijk een begrip beginnen te worden. Zij waren uitgezonden als leraren in het kader van de „Franse culturele samenwerking met Zuid-Vietnam”. Zij gaven les op een middelbare school aan de kinderen van de heersende kasten in Saigon. Zij moesten in deze vroegere Franse kolonie de Franse cultuur uitdragen in opdracht van een Franse regering, die in dit deel van de wereld onder het mom van culturele samenwerking ook graag economisch een grautje mee wil pikken. Zij hadden rijk kunnen worden. Voor het uitreiken van de eindexamendiploma's werden hoge bedragen geboden. Alles is immers te koop in Saigon. Zij hadden toegang tot de zwarte markt in deviezen en in alles wat maar te verhandelen is. Maar zij deden niet mee. Walgend van de corruptie ootplooiden zij in het hart van Saigon

Wij zitten gevangen in het „Centrum voor Heropvoeding van Chi Hoa” in Saigon. Van de 5000 gedeetineerden bestaat ongeveer een derde uit politieke gevangenen. Onder hen zijn jongeren van zeventien, achttien jaar.. Ik zag een jongen van vijftien jaar, die al in drie gevangnissen had gezeten. Maar er zijn ook ouderen van ver over de zestig en 150 vrouwen, overgebleven na het laatste transport naar Poulo Condor met zijn beruchte tijgerkooien. Ook deze vrouwen moesten eerst, alvorens zij hier afgeleverd werden, door de klauwen van de „speciale politie”

met hun uitgemergelde gezichten, met hun blikken als van opgejaagde beesten, wanneer zij zich met pijn en moeite voortslepen, op dat ene uur per dag, dat zij het zonlicht mogen zien. Eerst dan krijgen men een inzicht in wat het „centrum voor Heropvoeding in Chi Hoa” betekent.

Het eten bestaat in hoofdzaak uit rode rijst van de allerslechtste kwaliteit vol gruis en nooit gaar. Hoewel het gevangenisreglement 500 gram per man per dag voorschrijft, krijgt men nooit meer dan twee kleine kopjes. De groenten zijn bijna altijd vergeeld of verrot.

met zijn tweeën de vlag van het Nationale Bevrijdingsfront. Een foto van hun demonstratie haalde de wereldpers. Zij kregen drie jaar gevangenisstraf en weigerden het aanbod om zich als ongewenste vreemdelingen over de grens te laten zetten. Vóór hun demonstratie zonden zij een brief aan hun vrienden: „Wij waren zo verbitterd en geërgerd, dat wij niet langer wilden blijven. Wij hebben besloten ons te solidariseren met de strijders van het Nationale Bevrijdingsfront. Tevens willen wij door onze demonstratie de voosheid aan het daglicht stellen van de Franse culturele samenwerking, die een dekmantel is voor alle soorten corruptie”. Lang werd van de twee gevangenen niets gehoord, tot zij kortgeleden na twee jaar gevangenschap kans zagen een brief uit de gevangenis te laten smokkelen, die in Frankrijk grote aandacht trok. De belangrijkste passages daarvan drukken wij af.

voor verbetering van hun toestand, waaraan wij niet onze zwakke krachten meedoen. Op een ochtend waren wij er ons niet van bewust, dat de onderdrukking deze keer bij ons zou beginnen. Om tien uur begonnen de luidsprekers van de centrale bewakingstoren op volle sterkte Amerikaanse muziek uit te schetteren. Er was geen twijfel aan wat er zou gebeuren: wij herkennen de nummers, die bij elke onderdrukking gedraaid worden. De muziek overstemt dan het geschreeuw van hen, die geslagen worden.

Om kwart over tien kwam de

Uit protest hebben drie jonge kamerleden van het Bevrijdingsfront zich met een scheermesje de buik opengesneden. Fanatici? Nee, alleen maar vastbesloten om tot het uiterste datgene te verdedigen wat men hun aan menselijke waardigheid heeft gelaten. Alle kameraden hebben laten weten aan de gevangenisdirectie, dat de actie door zou gaan en dat één man per dag het voorbeeld van de drie zou volgen, zolang de rechten van de gevangenen niet zouden worden geëerbiedigd. Eindelijk heeft de directeur er in toegestemd, dat de gevangenen weer bezoekt mogen hebben.

martelingen en verkrachting. Zij hebben allen één misdaad gemeen: zij vechten voor de bevrijding van hun land tegen de Amerikaanse bezetter zoals sommige Fransen dat deden tegen de Duitse bezetter. Voortdurend bewerkt met knuppels en bij elke voorkomende gelegenheid vernederd, staat het gevangenisbestuur hun zeer vrijgevig 35 plaster voedsel per dag toe. Ter vergelijking: het goedkoopste pakje sigaretten kost 140 plasters.

Niemand is gezond: zenuwziekten als gevolg van de voortdurende mishandelingen, chronische reumatiek, opgelopen door de elektrische folteringen, huidziekten en tensiotie en vooral tuberculose. Van de 25 gevangenen van de afdeling CBI hebben er 23 toe. De gevangenen, die teruggebracht zijn uit Poulo Condor, theoretisch om verzorgd te worden in het „Herstellingsoord van Chi Hoa” kunnen zich alleen maar gehurkt voortbewegen: zij hebben moeten leven, velen gedurende verscheidene jaren, in de beruchte tiggerkooien, waarin zij zich niet konden oprichten noch lopen. Zij hebben daardoor het vermogen verloren om hun benen normaal te gebruiken. Maar ook hier bij ons is men gespecialiseerd in een subtiele mishandeling van de ledematen. Er zijn maar weinig gevangenen, die na een verloop op eigen benen naar hun cel terugkeren. Denk niet, dat ik overdrijf. Men moet zelf deze mannen gezien hebben in hun zwarte jakken, uitgeput door de ontberingen, de ziekten en de martelingen,

ontbinding. Trouwens, hoewel de voorschriften twee keer per week vlees beloven, is het vleesrantsoen sinds 1970 niet meer verstrekt.

Het gevangenisbestuur bewapent de „gewone” criminele misdadigers met knuppels, kettingen, zakken ongebluste kalk, granaten met traangassen en braakmiddelen en gasmaskers. Deze mensen worden ervan doordrongen, dat zij de edele taak hebben om die schurftige en tegenspartelende honden te temmen van de Vietcong, of liever van de Kong San, wat communist betekent. Deze kapo's hebben een blanco volmacht. Bij „een ongeluk”, dat wil zeggen, dat een gevangene gedood of ernstig gewond wordt, worden zij gedeckt door de verantwoordelijke autoriteiten. Meestal zijn zij dronken door bier- of rijst-alcohol, onder invloed van opium en altijd zijn zij voorzien van scherpgeslepen schroevendraaiers, messen en volle flessen alcohol.

De wreedste van hen gebruikt men als martelaars bij de Veiligheidsdienst. Daar vernietigt men de politieke gevangenen systematisch met knuppelslagen en elektrische schokken, om nog maar te zwijgen van de liters zeepwater of afgeverkte stookolie, die men in de slachtoffers giet, die weigeren de vlag van de marionettenregering van Thieu te groeten. Door middel van deze kapo's, hier „trat tu” genoemd, slaagt de regering erin om systematisch de politieke gevangenen uit te roeien.

Ondanks alle martelingen blijven de politieke gevangenen vechten

gen, dat wij in het kantoor van de directeur moesten komen. Daar wij hier een manoeuvre achter vermoedden om ons te scheiden van de andere gevangenen, weigerden wij onze afdeling te verlaten, als ons niet werd meegedeeld, waarom wij werden opgeroepen. Om half elf werd het hek van onze afdeling plotseling geopend en een veertigtal kapo's, tot aan de tanden bewapend stortte zich op ons. Zij hadden Jean-Pierre het eerste te pakken. Hij werd geslagen, geboeid en dan weer geslagen. Een groep kwam op mij af en op mijn beurt werd ik afgerost. Toen wij eenmaal tegen de grond waren geslagen waren wij buit: knuppelslagen en schoppen aan de lopende band. Half bewusteloos sleurde men ons naar ons nieuwe verblijf: een cel voor eenzame opsluiting in de afdeling AB. Gedurende de hele tocht door de lange gangen werden wij voortdurend geslagen, bespogen en beledigd. Toen wij weer bij kennis kwamen, zagen wij, dat wij opgesloten waren met handboeien aan. Ondanks de muziek en de verre afstand hoorden wij onze kameraden schreeuwen: zij werden nu op hun beurt geknuppeld. Wij roken de lucht van de braakgassen. De actie was zorgvuldig voorbereid. Aan elkaar geboeid werden 300 politieke gevangenen naar de „veiligheidsafdeling” gebracht. Zij bleven er een maand en zagen alleen maar daglicht, wanneer zij naar de martelkamer werden gebracht.

Elke volgende dag wordt hun lijden erger. Elk bezoek is verboden.

Maar zij deden dat met de romantische overwegingen. Hij heeft moeten toegeven door de heftige reacties in de oppositie-kranten in Saigon. Vooral het dagblad Ten-Sang heeft over deze zaak een moedige berichtgeving verzorgd.

Bij ons in de gevangenis wordt niemand gespaard. Huyn Van Trong, de gewezen politieke raadgever van Thieu, wordt even hard geslagen als de anderen. Wij zijn een hongerstaking begonnen en men heeft ons gek wille verklaren. Wij zijn nu opgesloten in de psychiatrische afdeling, waar wij opnieuw worden geslagen en beledigd en waar men probeert ons om te koppen. Maar als de marionetten van Chi Hoa denken, dat zij ons hebben klein gekregen door hun knuppels en als het Franse consulaat meent ons een genoeg te doen met voedselzendingen en met de belofte, dat wij spoedig uitgezonden zullen worden, vergissen zij zich beide. Wij zullen ons nooit passief neerleggen bij onze gevangenschap en nog minder bij die van onze Vietnamese kameraden, die het van dag tot dag erger te verduren krijgen. Zolang wij op onze manier weerstand kunnen bieden met onze bescheiden middelen en zo lang wij contact kunnen onderhouden met onze Vietnamese kameraden, zullen wij op geen enkele provocatie ingaan. En als men ons ook dat alles afneemt, dan hebben wij alleen nog onze vuisten om er mee te vechten, en wij zullen er mee vechten.

ANDRÉ MENRÁS

Jury gereed voor proces Ellsberg

LOS ANGELES, 21 juli (Reuter, NYT) — In het proces tegen Daniel Ellsberg en Anthony Russo, die ervan worden beschuldigd de geheime documenten van de Amerikaanse regering over de oorlog in Vietnam (de Pentagon Papers) te hebben gestolen en aan de pers gegeven, is een jury van acht vrouwen en vier mannen geformeerd. Het eigenlijke proces gaat morgen van start. De samenstelling van de jury heeft twee weken in beslag genomen.

Tussen verdedigers en aanklagers ontstonden regelmatig felle woordenwisselingen over de mate van bevooroordeeldheid van mogelijke juryleden. De houding ten opzichte van de Amerikaanse politiek inzake Vietnam vormde een hevig twistpunt. Volgens waarnemers zijn de meeste juryleden neutraal inzake de Amerikaanse inmenging in Vietnam. Twee vinden, dat Amerika zich zo snel mogelijk moet terugtrekken en één wil, dat Amerika eerst de oorlog wint.

De verdedigers van Ellsberg hebben het Amerikaanse ministerie van justitie ervan beschuldigd, geen duidelijk antwoord te hebben gegeven op een klacht, dat de telefoons van verdedigers door de Amerikaanse regering werden afgetapt. Zij verklaarden de rechter te zullen vragen het proces uit te stellen, totdat de regering precieze gegevens op tafel legt, of zelfs het proces te beëindigen op grond van onwettig afluisteren.

Stormloop op citadel van Kwang Tri

SAIGON, 25 juli (AP, Reuter, UPI, NYT) — Zuidvietnamese parachutisten zijn een hevige aanval begonnen op de ommuurde citadel van de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri, het laatste bolwerk van de Noordvietnamezen en de Vietcong. De Zuidvietnamezen probeerden in de citadel binnen te dringen door twee gaten in de muur, die door Amerikaanse laserbommen eerst zwaar is beschoten. Zij ontmoetten felle tegenstand van de Noordvietnamezen, die de stad 1 mei veroverden.

Volgens militaire zeggelieden is een nieuwe troepenmacht Noordvietnamezen en Vietcong-leden op weg naar Kwang Tri om de verdedigers te hulp te komen. Eerder werd een divisie aan het front in het centrale hoogland onttrokken. Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong voeren acties uit langs hoofdweg 1 van Kwang Tri naar Hoé om te proberen de aanvoer voor de Zuidvietnamese aanvallen tot staan te brengen.

Aan het front in de kustprovincie Binh Dinh hebben Zuidvietnamese troepen bij hun tegenoffensief de stad Tam Kwan heroverd. Dit is in Saigon meegedeeld. In de stad werd weinig verzet geboden. Noordvietnamese troepen dwongen Zuidvietnamese militairen het basiskamp Lion Neat te verlaten. Op Hoé, de derde stad van Zuid-Vietnam, werden raketten afgevuurd waardoor twee burgers om het leven kwamen.

Amerikaanse bommenwerpers hebben een accu- en batterijfabriek op zes kilometer ten zuiden van de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi gebombardeerd. Bij andere aanvallen op doelen in Noord-Vietnam werden treinwagons, trucks, schepen, bruggen en olieleidingen getroffen, aldus een Amerikaanse bekendmaking. Uit de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh werd gemeld, dat de stad Kompong Trabek op de Noordvietnamezen is heroverd.

Jane Fonda sprak krijgsgevangenen

PARIJS, 26 juli (Reuter, UPI, O) — Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam hebben e Amerikaanse actrice Jane Fonda met klem gevraagd bij hun ouders en vrienden aan te dringen op massale steun voor senator McGovern bij de komende presidentsverkiezingen in Amerika. Zij zijn bang, dat zij voor altijd krijgsgevangen blijven, als Nixon aanblijft", vertelde Jane Fonda tijdens een persconferentie in Parijs.

Jane Fonda keerde zondag terug aan een bezoek van twee weken aan Noord-Vietnam. Tijdens de persconferentie liet zij een 20 minuten durende film zien, gemaakt door een Franse cameraman van haar ontmoeting met zeven Amerikaanse krijgsgevangenen. Zij verklaarde vrijdag in New York de namen van de krijgsgevangenen openbaar te maken en tegelijk te reageren op beschuldigingen van „verraad“, die in Amerika aan haar adres zijn geuit.

„Zonder uitzondering vertelden zij zich te schamen over wat zij hebben gedaan“, zei Jane Fonda over haar gesprek met de krijgsgevangenen. „Toen ik vroeg of zij een hersenspoeling hadden ondergaan, begonnen ze allemaal te lachen. Zij gaven mij de verzekering, dat zij er goed aan toe waren.“ Jane Fonda vertelde, dat een van de mannen, die sinds 1967 gevangen zat, een zedelijk boek over de geschiedenis van Vietnam had geschreven.

Jane Fonda liet ook opnamen zien van schade aan dijken in Noord-Vietnam om haar beschuldiging van doelbewuste Amerikaanse bombardementen te staven. Zij zag vernielde dijken in Nam Sakh op 60 kilometer ten zuidoosten van Hanoi. Er waren geen militaire installaties in de buurt. „Ik zag geen raketten, geen

Jane Fonda wijst op het filmdoek Amerikaanse krijgsgevangenen aan, met wie zij in Noord-Vietnam sprak. Van haar ontmoeting werden opnamen (zonder geluid) gemaakt die dinsdag in Parijs aan de pers werden getoond.

artilleriestellingen, geen landingsbanen, geen spoorlijnen. Ik zag alleen maar boeren aan het werk in de rijstvelden.“

Jane Fonda ontkende, dat zij Amerikaanse vlieger had opgeroepen de bevelen niet langer uit te voeren. „Ik sprak elke dag voor radio-Hanoi in de overtuiging, dat als de Amerikaanse vliegers zouden weten wat zij aan het doen zijn, zij niet door zouden gaan met bombarderen“, verklaarde zij. „Ik hield veel in Noord-Vietnam, niet om de Vietnamezen, maar om de Amerikanen. Het is een Amerikaanse tragedie.“

Aanvallen op dijken ontkend

Amerika vaart uit

tegen Waldheim

26 juli 1967

WASHINGTON, 26 juli (NYT, Reuter, UPI, AP) — De Amerikaanse regering is in fel conflict geraakt met de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de Oostenrijker Kurt Waldheim, naar aanleiding van uitspraken van Waldheim over Amerikaanse bombardementen op het vitale dijkstelsel in Noord-Vietnam. In een scherp protest noemde minister van buitenlandse zaken William Rogers de beschuldigingen „vals”. „Deze beweringen maken deel uit van een zorgvuldig op touw gezette campagne van de Noordvietnamezen en hun aanhangers om deze leugens onder de aandacht van de hele wereld te brengen”, aldus Rogers.

Saigon meldt herovering Kwang Tri

Waldheim deed maandag na zijn terugkeer van bezoeken aan Polen en Rusland een beroep op Amerika bombardementen op de dijken onmiddellijk te staken. Hij verklaarde, dat hij via particuliere en niet-officiële kanalen inlichtingen had gekregen. Na de scherpe reactie van de Amerikaanse regering liet Waldheim weten, dat hij het zijn plicht achtte zich uit te spreken over de vernietigende consequenties, die het gevolg zouden kunnen zijn van de bombardementen, zelfs als de bommen niet direct de dijklichamen treffen.

Volgens het Witte Huis heeft het er de schijn van, dat Hanoi succes heeft met zijn beschuldigingen over de bombardementen op dijken. Maar, zo verklaarde woordvoerder Ronald Ziegler, het is nog steeds de Amerikaanse politiek de Noordvietnamese irrigatiewerken onaangetast te laten. Minister van buitenlandse zaken Rogers wierp Waldheim voor de voeten, dat hij steeds beweert behulpzaam te willen zijn bij geheime diplomatie, zoals in het geval Noord- en Zuid-Korea. Overbare verkleiningen di-

euwse citadel van Kwang Tri, het laatste bolwerk van de Noordvietnamezen, werd voorafgegaan door grootscheepse bombardementen van de Amerikaanse luchtvloot. Zuidvietnamese gevechtsvliegtuigen bestookten de verdedigers met napalm. Verslaggevers, die de citadel wilden naderen, werden door het Zuidvietnamese leger tegenhouden met geweervuur over hun hoofden. Kwang Tri werd 1 mei door de Noordvietnamezen en de Vietcong veroverd. Het Zuidvietnamese leger zette 28 juni een tegenaanval in.

PARIJS. —De Amerikaanse delegatie bij de besprekingen over Vietnam in Parijs heeft Noord-Vietnam ervan beschuldigd zijn militaire inspanningen in Zuid-Vietnam op te voeren. Volgens Amerikaanse inlichtingen zou Noord-Vietnam het aantal divisies in Zuid-Vietnam van 10 op 12 hebben gebracht. Deze maatregel kwam op een tijdstip dat Nixon's voorstellen over een internationaal gecontroleerd staakt-het-vuren nog steeds in Parijs op tafel lagen en „nog steeds geen serieuze antwoord van de andere kant kregen”, aldus de Amerikaanse delegatie.

KURT WALDHEIM
... plicht ...

wij echter niet behulpzaam vinden," aldus Rogers.

De Amerikaanse vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties, George Bush, zei na afloop van een onderhoud met Waldheim, dat de UNO-secretaris te goeder trouw had gehandeld. Waldheim had hem de verzekering gegeven, dat het niet zijn bedoeling was de beschuldigingen aan het adres van Amerika geloofwaardig te maken. Het is de eerste keer dat Waldheim sinds hij Thant 1 januari opvolgde in conflict is gekomen met een van de grote mogendheden.

Afwijzing

De Amerikaanse Senaat verwierp maandagavond het wetsontwerp voor militaire hulp aan het buitenland en torpedeerde daarmee tegelijk een eerder godgekeurd amendement tegen de oorlog in Indo-China. Volgens het amendement zouden alle Amerikaanse troepen uit Vietnam, Laos en Cambodja binnen vier maanden moeten worden teruggetrokken op voorwaarde dat Hanoi alle Amerikaanse krijgsgevangenen vrijlaat. Vorig jaar oktober wees de Senaat voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog het regeringsprogramma voor hulp aan het buitenland af.

Het aangenomen amendement betokende de krachtigste stellingname van de Senaat tegen de Vietnamese oorlog. Tijdens de uiteindelijke stemming over het gehele wetsontwerp deed zich de tegenstrijdige situatie voor, dat voor- en tegenstanders van het amendement ieder met eigen motieven het wetsontwerp lieten stranden. Republikeinse senatoren wilden kost wat kost het amendement alsnog torpederen, Democratische tegenstanders van de oorlog lieten bij hun beslissing verzet tegen het totale hulpprogramma zwaarder wegen.

De commissie voor buitenlandse betrekkingen van het Huis van Afgevaardigden stemde dinsdag voor het vertrek van alle Amerikaanse troepen uit Indo-China oóór 1 oktober op voorwaarde, dat alle Amerikaanse krijgsgevangenen worden vrijgelaten en de resterende Amerikaanse troepen veilig kunnen worden teruggetrokken.

Stormloop

SAIGON. — In de citadel van de Zuidvietnamese provinciehoofdstad Kwang Tri zijn hevige gevechten van men tegen man uitgebroken, nadat Zuidvietnamese parachutisten de citadel binnendrongen door galen in de muur, die was geraakt door Amerikaanse laserbommen. Berichten van het Zuidvietnamese opperbevel, dat Kwang Tri op de Noordvietnamezen en de Vietcong zonder slag of stoot zou zijn heroverd, zijn door verslaggevers in Kwang Tri tegengesproken.

De massale stormloop van de Zuidvietnamezen op de negentiende

Ok in programma tisch opticht reikt de Nederlandse televisie de hel-pende hand. Vrijdag 1 september vanaf 20.15 uur is de Nederlandse TV op Duitsland 3 te gast met een uit-dit-verse onderdelen bestaand program-ma. De programma-onderdelen, door-de WDR gekozen uit 24 Neder-lanse producties op het gebied van amusement, drama en documentaires, zijn "Rudi Schöcker huilt niet meer", "Er zit een vogelnestje in mijn kop", "Alles is altijd anders" en "Eita Ba-ronet".

HILVERSUM 26 juni — De NOS (Van onze correspondent)

NOS helpt Duitse TV

Al met al kan men zeggen, dat de informatie van Achter het Nieuws gisteravond weliswaar geen staalje politiek geltheoloogiseer was over een ideale kandidaat McGovern — daar-voor zijn de deskundigen te intelli-gent — bevestigd was het van de an-dere kant ook weer niet door wat ik zou willen noemen een tekort aan real-politiek instinct.

Ben tweede naadeel van zo'n ideeën-uitzending is het ontbreken van een analyse van het kiezerscorps. McGo-vern en Nixon worden uiteindelijk gekozen of verslagen danltzij groepen Democratische en Republikeinse kie-zerscorps en over machtsverhoudin-gen had men het gisteravond bijna niet.

Het was een informatieve uitze-ning in een regie-technisch keurslijf. e selectie van buitenlandse filn-geelden dwong de gesprekspartners it een voortdurende verandering van gesprekstema en gespreksvolgorde, te de duidelijkheid met altijd bevor-erde. Bovendien toonde presentator en Elkerbout vaak een oppervlak-ige kennis over de huidige situatie aren te globaal, zijn opmerkingen ver jeugtlige kiezers voor McGovern en door recente onderzoeken en st-atie onder Nixon door recente cij-ers wat achterhaald.

nd als Amerika-kenners beproefd. nam van den Berg, beiden in Neder-lans Gryters en drs G. van Ben-eravond waren daar gezeten drs- e rade gaat bij deskundigen, Gis- was een bekende; wat filmbelden uit-merikaanse presidentsverkiezingen, natten-uitzending wijdde aan de Nieuws (VARA) gisteravond een ac-De formule waarop Achter het

De formule waarop Achter het Nieuws (VARA) gisteravond een ac-tieve uitzending wijdde aan de Amerikaanse presidentsverkiezingen, was een bekende; wat filmbelden uit het buitenland en een presentator, die erade gaat bij deskundigen, Gise-eravond waren daar gezeten drs-lans Gryters en drs G. van Ben-nam van den Berg, beiden in Neder-nd als Amerika-kenners beproefd.

Presidentverkiezingen onduidelijk belicht

Hoge Amerikaanse vertegenwoordiger in Parijs:

Vietnam-regeling voor verkiezingen

PARIJS, WASHINGTON, SAIGON (UPI, AP, Reuter) — Een hoge Amerikaanse vertegenwoordiger, die betrokken is bij de vredesconferentie in Parijs, meent dat de Vietnamese oorlog niet binnen korte tijd zal worden beëindigd, maar dat in oktober een regeling met Noord-Vietnam mag worden verwacht. Hij waarschuwde tegen hoge verwachtingen, als vandaag het vredesgesprek in Parijs wordt voortgezet.

De Amerikaanse zegsman, die onbekend wilde blijven, zei dat er nog tenminste enkele maanden zullen verstrijken, voordat overeenstemming wordt bereikt. Als dat kort voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen in begin november gebeurt, zou het de kansen van Nixon ten goede kunnen komen.

Beide partijen hebben nog steeds geen overeenstemming kunnen bereiken over het punt dat al meer dan drie jaar het breekpunt van de conferentie is, nl. wie de macht zal uitoefenen in Saigon. Zij zijn het slechts over één ding eens: de politieke toekomst van Vietnam moet bepaald worden door de Vietnamezen zelf. Maar dat is dan ook het enige punt van overeenstemming.

Dijken

Volgens het Noordvietnamese persbureau heeft de Amerikaanse luchtmacht op 21 juli een bombardement uitgevoerd op een dijk in Tray Ly in de provincie Thai Binh, die over een lengte van enkele honderden meters werd vernield. De Amerikaanse regering blijft volhouden, dat er geen dijken worden gebombardeerd. 'Toevallige schade aan dijken en dammen bij Amerikaanse luchtaanvallen is echter niet te vermijden', heeft minister van defensie Melvin Laird onlangs verklaard.

Morgen arriveert de Amerikaanse actrice Jane Fonda in New York, waar zij op een persconferentie wil aantonen dat Amerika in Noord-Vietnam met opzet dijken bombardeerde. Naar aanleiding van haar bezoek aan het Noorden heeft een zegsman van de Zuidvietnamese delegatie bij de vredesbesprekingen in Parijs opgemerkt, te betreuren dat Jane Fonda geen kritiek op de Amerikaanse luchtmacht kan uiten op dit moment al in onder andere de koffiemilkmelk met ontverzadigd vet die op dit moment al in ten is overigens zo opgesteld, dat digen. De zuivelverordening van gisteren is aangehouden dat eisen van producent niet aanvaardbaar vindt zo-keuzebeperkingen voor consument en

Senator Edward Kennedy

ven. Het is voor het eerst dat Noord-Vietnam zich voor het doorgeven van brieven van deze aard bedient van een Amerikaan met officiële status, in plaats van linkse vredesbewegingen in in gingingsoverdragen van ste- in dit verband eens dat Nicolas, op hem verstarving. Ko Santeel schreef vige kritiek geweest. Men verweet oorlog meermalen onderwerp van ste- i n Nederland, is zijn werk na de zijn betekenis voor de glazenleer van

WASHINGTON (Reuter) — Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft toegegeven, dat Amerikaanse vliegtuigen Noordvietnamese irrigatiedijken hebben geraakt. Zij veroorzaakten echter weinig schade aan het waterbeheersingssysteem. De dijken waren geen doelen bij luchtaanvallen.

De senator is in het bezit van een lijst met 372 namen van Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam, maar die in Laos, Cambodja en Zuid-Vietnam staan er niet op. Het ministerie van defensie heeft de namen van 520 geregistreerde krijgsgevangenen in Indo-China.

VS-Congres-commissie:

Troepen voor 1 oktober al uit Indo-China

DEN HAAG — Van 3 tot en met 7 augustus wordt in Helsinki in Fin-land het jaarlijks congres gehouden van de Arbeidsgemeenschap Europa-ischer Chorverband, waarbij zijn aan-gesloten de koöperaties van tien landen, waaronder Nederland. Op het congres worden allerlei zaken bespro-ken betreffende de amateurmuziekbe-oefening. Nederland wordt vertegenwoordigd door het Middelburgs Kamerkoor, dat 30 juli vanaf Schiphol vertrekt.

Koorcongres

van de Vereniging Nederland-USSR gehouden worden.

toekomst.

Dijken „doelbewust” getroffen

Hanoi verwerpt uitleg Amerika

PARIS, 28 juli (Reuter, NYT, UPI, AP) — Amerikaanse bommenwerpers hebben de afgelopen drie maanden 135 aanvallen uitgevoerd op dijken in Noord-Vietnam, waarbij 58 dijkliechten en 46 irrigatiewerken werden vernield. Dit heeft de Noord-vietnamese delegatie bij de besprekingen over Vietnam in Parijs bekendgemaakt. Een Noordvietnamese woordvoerder noemde de aanvallen „systematisch en doelbewust”.

Noord-Vietnam verwierp de officiële Amerikaanse verklaring, dat dijken per ongeluk zijn getroffen bij bombardementen op militaire doelen. „Wij hebben geen militaire installaties op onze dijken staan”, aldus de Noordvietnamese woordvoerder. De Amerikaanse president Nixon trok op een onverwachte persconferentie in Washington nog eens fel van leer tegen UNO-secretaris Kurt Waldheim en andere critici, die de bombardementen op de dijken scherp veroordeelden.

Het Parijse overleg, dat donderdag weer werd voortgezet, gaf geen enkele vooruitgang te zien. De bijeenkomst werd gekenmerkt door een herhaling van wederzijdse standpunten. De Amerikaanse delegatieleider William Porter riep op tot een onmiddellijk staakt-het-vuren. De Noordvietnamese afvaardiging en het bevrijdingsfront verwierpen dit voorstel en herhaalden hun standpunt, dat eerst overeenstemming moet worden bereikt over militaire en politieke kwesties.

Onderzoek

MOSKOU — Ramsey Clark, de vroegere Amerikaanse minister van justitie in de regering-Johnson, is in Moskou aangekomen. Hij vertrekt vrijdag naar Noord-Vietnam als lid van een internationale commissie, die een onderzoek zal instellen naar de gevolgen van de Amerikaanse bombardementen op dijken, ziekenhuizen en woongebieden. De reis wordt gefinancierd door een internationale commissie van onderzoek naar oorlogsmisdaden van Amerika in Indo-China, die vanuit Stockholm wordt geleid door de Zweedse hoogleraar Gunnar Myrdal.

De groep zal ongeveer twee weken in Noord-Vietnam blijven. Behalve Clark gaan mee: de Franse hoogleraar Yves Lacoste, de Ier Sean McBride, oud-minister van buitenlandse zaken en nu voorzitter van Amnesty International, de Deense socialist Frode Jakobson, oud-voorzitter van de Deense UNO-delegatie, de Russische chirurge Kolesjnikova en de Zweed Hans-Goran Frank, secretaris-generaal van de internationale commissie.

De Franse hoogleraar Yves Lacoste verklaarde in Moskou, dat hij bewijzen zou proberen te verzamelen voor de stelling, dat Amerika het Noordvietnamese dijkensysteem doelbewust aanvalt. Opzet zou, aldus Lacoste (een aardrijkskundige), kunnen worden afgeleid uit een analyse van het patroon van de aanvallen, afgaande op de getroffen plaatsen en het tijdstip van de aanval. Het patroon van de acties is belangrijk, omdat sommige plekken in het ingewikkelde dijkensysteem veel kwetsbaarder zijn dan andere, aldus Lacoste.

Terugtocht

SAIGON — De Zuidvietnamese parachutisten, die de citadel van de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri waren binnengedrongen, hebben de ommuurde vesting weer moeten verlaten onder druk van Noordvietnamese tegenvuur. De verdedigers krijgen vanuit het westelijk

gedeelte van de citadel nieuwe versterkingen. De Noordvietnamezen en de Vietcong boekten een ander succes door de strategische belangrijke basis Bastogne op 20 kilometer ten westen van Hoëe op het Zuidvietnamese regeringsleger te veroveren.

BANGKOK — De hoogste militaire leider van Thailand heeft verklaard dat Thailand Amerika zal vragen de ongeveer 49.000 Amerikaanse militairen terug te trekken, als senator McGovern tot president wordt gekozen. McGovern heeft herhaaldelijk gezegd de Amerikaanse troepen in Thailand alleen te handhaven, totdat Hanoi alle krijgsgevangenen heeft vrijgelaten.

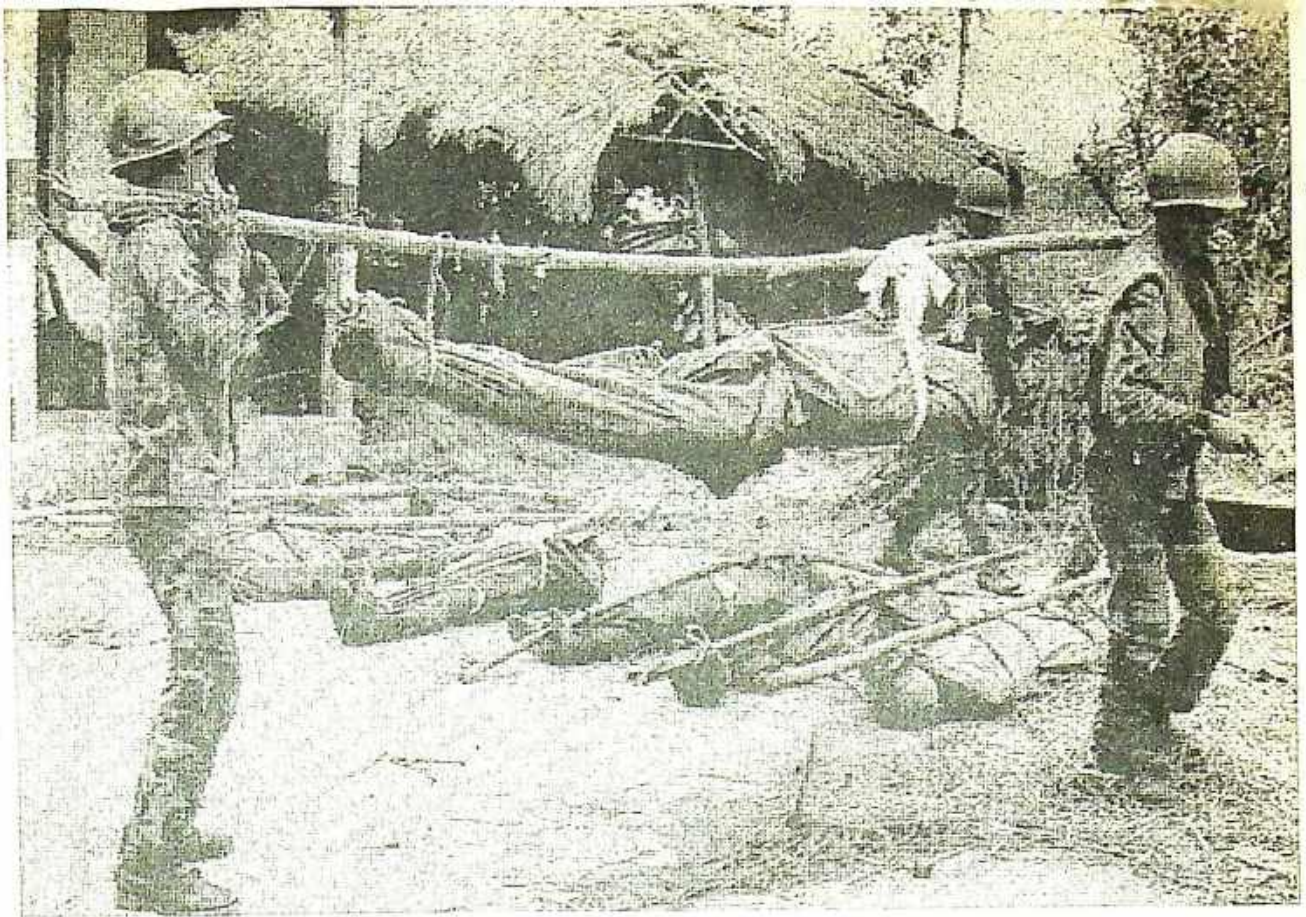
Verdediging wil opnieuw uitstel in zaak-Ellsberg

LOS ANGELES, 29 juli (Reuter, AP) — De verdedigers van Daniel Ellsberg en Anthony Russo, die terechtstaan wegens het laten uitlekken van de geheime studie van de Amerikaanse regering over de oorlog in Vietnam (de Pentagon Papers), hebben bij een rechter van het hoogerechtshof beroep aangetekend tegen de beslissing het proces maandag te laten beginnen. De verdedigers willen eerst opheldering over het aftappen van telefoongesprekken door de regering.

Een hof van beroep in Californië weigert het proces langer uit te stellen op grond van de klachten van de verdedigers. Volgens de verdedigers heeft de Amerikaanse regering onwettig telefoongesprekken van een van de verdedigers afgeluisterd en had de rechter in het proces-Ellsberg ten onrechte de verdediging geen inzage gegeven in een geheim regeringsrapport over deze kwestie.

Als de rechter van het hoogerechtshof, William Douglas, het beroep van de verdedigers toekent, kan het proces voor lange tijd worden uitgesteld. Eerst zal het voltallige hoogerechtshof zich dan over de zaak moeten uitspreken en dat kan pas in oktober, als alle rechters van het zomerreces terugkeren. Vorige week werd na veel verwikkelingen een jury van 13 leden samengesteld.

Zuidvietnamese regeringssoldaten dragen het lijk van een van hun kameraden uit de stad Quang Tri in het noorden van Zuid-Vietnam.

'In laatste vier maanden 173 bombardementen'

Hanoi: dijken op 149 plaatsen geraakt

HANOI/SAIGON (AFP, Reuter) — De Amerikaanse luchtmacht heeft de laatste vier maanden 173 bombardementen op dijken uitgevoerd, zo heeft de Noordvietnamese vice-minister voor waterstaat, Pham Hy, zaterdag op een persconferentie gezegd.

Al deze aanvallen kunnen nu wel bij vergissing zijn ondernomen, zei Pham My, maar dat verandert niets aan het feit, dat er 243 bommen zijn gevallen op waterstaatkundige werken, die op 149 plaatsen zijn geraakt. Hij sprak de Amerikaanse bewering tegen, dat er

bekendgemaakt. Acht Zuidvietnamese militairen moesten die vergissing met hun leven bekopen; 25 anderen werden gewond.

Hanoi: bommen op sluis

HONGKONG (AFP) — De Amerikaanse luchtmacht heeft volgens het Noordvietnamese persbureau zaterdag de sluis van Lan, op 100 km ten zuidoosten van Hanoi gelegen, met raketten volledig vernield. De sluis, die de bevoeding van rijstvelden ter grootte van 48.000 ha mogelijk maakt, zou het enige object van betekenis zijn in dit gebied en onmogelijk voor een militair doel kunnen worden gehouden.

Zie ook pagina 5.

Trouw 31/7-'72

Proces tegen Daniel Ellsberg uitgesteld

WASHINGTON (Reuter, UPI) — William Douglas, één van de rechters van het Amerikaanse Opperste Gerechtshof, heeft zaterdag een uitstel van een maand gelast van het proces tegen Daniël Ellsberg en Anthony Russo, die ervan worden beschuldigd, de zogenaamde Pentagon-documenten aan de pers te hebben doorgespeeld.

Vandaag valt beslissing over Eagleton

WASHINGTON (Reuter, UPI) — Vanavond valt waarschijnlijk de beslissing over de vraag, of senator Thomas Eagleton zal aanblijven als Democratische kandidaat voor het vice-presidentschap. George McGovern, de Democratische pretendent voor het presidentschap heeft gezegd, dat hij de situatie dan met Eagleton zal bespreken.

op hem werd uitgeoefend om zich van Eagleton te ontdoen. Hij, McGovern, zou Eagleton echter niet vragen zich terug te trekken: Eagleton moest zelf de beslissing nemen. In deze woorden klonk een duidelijk nuanceverschil door met eerdere verklaringen van McGovern, waarin hij zich vierkant achter zijn 'running mate' had geschaard.

McGovern heeft inmiddels ook gezegd, dat hij graag had gezien, dat Eagleton hem van tevoren op de hoogte had gesteld van zijn psychiatrische behandeling (de kandidaat voor het vice-presidentschap is in de jaren zestig driemaal in het ziekenhuis opgenomen geweest wegens een zenuwzinking en daarbij tweemaal door een psychiater behandeld). Maar McGovern wilde zijn 'running mate' hiervan geen verwijt maken: 'Hij heeft waarschijnlijk gedacht, dat deze kwestie achter de rug was'.

Nerveus

Eagleton zelf zei gisteren in een interview voor de tv ervan overtuigd te zijn, dat McGovern hem wilde handhaven. Maar hij liet de mogelijkheid open, dat hij zich zou terugtrekken, als McGovern dit wil. De senator maakte een nerveuze indruk tijdens het vraaggesprek, waaraan ook de kroniekschrijver Jack Anderson deelnam. Anderson had vorige week 'onthuld' dat Eagleton minstens zes keer was gearresteerd wegens verkeersovertredingen, waaronder het besturen van een auto onder invloed. Dit 'nieuws' heeft Anderson eind vorige week ingetrokken; hij bleek het niet te hebben geverifieerd. Hij heeft Eagleton zijn excuses aangeboden (die aanvaard zijn). Eagleton noemde zich gisteren voor de tv 'een gezelligheidsdrinker'. De Boston Sunday Globe en andere Amerikaanse kranten wisten dit week-einde te melden, dat McGovern aan Eagleton zal vragen, zijn kandidatuur in te trekken. McGovern zou daartoe zijn overgehaald door zijn medewerkers. Is Eagleton bereid dit verzoek in te willigen, dan zouden er als kandidaten voor het vice-presi-

dentschap overblijven: senator Edmund Muskie, Larry O'Brien, de vroegere voorzitter van het nationale comité van de Democratische Partij en Hevin H. White, de burgemeester van Boston, aldus de Globe.

Bij een opinie-onderzoek, ingesteld in opdracht van het weekblad Newsweek, heeft 55 procent van de ondervraagden gezegd, dat Eagleton zich niet zou moeten terugtrekken wegens zijn medische verleden. 31 procent vond dat de senator zijn kandidatuur wel moest opgeven. Volgens de Amerikaanse vereniging voor de geestelijke volksgezondheid zou dat 'een vernietigende slag' zijn voor de 20 miljoen Amerikanen die onder psychiatrische behandeling hebben gestaan.

Vietnam

In een interview met het weekblad U.S. News and World Report heeft McGovern gezegd, dat het hem niet zou verbazen, als Nixon nog voor de verkiezingen de een of andere stap ondernam om goeddeels een eind te maken aan de Amerikaanse betrokkenheid in Vietnam. 'Maar de tragiek is, dat er nog eens 20.000 Amerikanen zijn gesneuveld toen hij president was', voegde McGovern eraan toe. Hij zou zo'n stap van Nixon toejuichen, ook al werden zijn eigen verkiezingskansen erdoor verminderd. In hetzelfde interview erkende McGovern, dat na de Amerikaanse terugtocht uit Indo-China 'sommige landen' communistisch kunnen worden, 'sommige andere socialistisch en sommige een combinatie van die twee'. Maar dat zijn de risico's die we moeten nemen'. McGovern zei ook, dat hij er meer dan gebrand op was, tegemoet te komen aan de onderhandelingseisen van Hanoi: Het noemen van een datum voor de volledige terugtrekking van alle Amerikaanse troepen en de beëindiging van de Amerikaanse militaire steun aan het regime-Thieu in Saigon.

Wallace

Gouverneur Wallace van Alabama, die sinds een aanslag op 15 mei aan beide benen verlamd is, zal niet als kandidaat voor een derde partij aan de presidentsverkiezingen in november meedoen. Hij heeft dit besluit genomen op advies van zijn arts.

Hanoi maakt melding van aanval op sluizen

HANOI, SAIGON (AP, Reuter, UPI) — Noord-Vietnam heeft verklaard, dat Amerikaanse vliegtuigen zaterdag de sluizen van Lan in de provincie Thai Binh zo ernstig hebben beschadigd, dat deze niet meer te herstellen zijn.

De bommenwerpers kwamen, volgens het Noordvietnamese persbureau, in drie aanvalsgolven aanvliegen en maakten gebruik van met televisie geleide raketten en bommen. De sluizen van Lan behoren tot de waterbeheersing van ongeveer 48.000 ha rijstvelden. De Amerikanen vielen, volgens Hanoi, ook de dijk langs de rivier de Tsjoë en de sluis van Ngoc Kwang in de provincie Thanh Hoa aan. Amerikaanse woordvoerders hebben de aanvallen op Noordvietnamese waterwerken ontkent.

Zondag hebben Amerikaanse B-52 bommenwerpers meer dan honderd aanvalsvluchten boven Noord- en Zuid-Vietnam en Laos uitgevoerd. Ongeveer de helft van de vluchten was gericht tegen Noordvietnamese troepenconcentraties in de provincie

Kwang Tri, waar Zuidvietnamese troepen nog altijd proberen de gelijknamige provincie-hoofdstad te heroveren. De Noordvietnamese pers heeft in de loop van de laatste jaren zeker tachtig verschillende benamingen voor president Nixon gebruikt. De afgelopen maand werd het Amerikaanse staats-hoofd onder meer een 'moderne Judas', een 'internationale schurk' en een 'mensetende Satan' genoemd. Eerdere benamingen waren 'kwade duivel', de 'grote hansworst', de 'gewetenloze bluffer', de 'naar bloed dorstende kannibaal', 'machiavellistische Mefisto', de 'leugenachtige en oorlog-zuchtige avonturier', 'valsspeler', 'goochelaar met woorden', 'ijdele piraat', 'dienaar van het monopolistische kapitaal', 'oorlogsmisdadiger' en 'slecht strateeg'.

Zaak-Ellsberg

één maand

uitgesteld

LOS ANGELES, 1 aug. (NYT, UPI) — Het proces tegen Daniel Ellsberg en Anthony Russo, die ervan worden beschuldigd de geheime Pentagon-documenten over de Amerikaanse Vietnam-politiek te hebben laten uitlekken, is een maand uitgesteld. Opperrechter William Douglas kwam tot deze beslissing na klachten van Ellsbergs verdedigers over afgetapte telefoongesprekken. Het proces zou vandaag in Los Angeles beginnen.

De verdediging vroeg om uitstel van het proces naar aanleiding van een mededeling van regeringsautoriteiten dat onopzettelijk een telefoongesprek van iemand, die bij de verdediging is betrokken, werd afgeluisterd. De verdedigers eisten van de rechter in het proces volledig op de hoogte te worden gesteld van wat de regering aan de weet is gekomen. Opperrechter Douglas besloot tot uitstel van een maand om de kwestie volledig uit te zoeken.

Het Amerikaanse ministerie van justitie, dat Ellsberg en Russo voor het gerecht daagde, heeft aangekondigd het voltallige hooggerechtshof te vragen het besluit ongedaan te maken. Hiertoe zouden alle negen leden van het hof van het zomerreces moeten worden teruggeroepen. Ellsbergs verdedigers lieten weten dat als een speciale zitting van het hooggerechtshof zou worden bijeengeroepen, dit de opvatting zou bevestigen, dat het proces „inderdaad een politiek proces is”.

IN PARIJS

Kissinger praat weer in geheim met Hanoi

WASHINGTON, 2 aug. (NYT, Reuter, UPI, AP) — Henry Kissinger, de speciale adviseur van de Amerikaanse president Nixon, heeft dinsdag in Parijs opnieuw geheim overleg gepleegd met vertegenwoordigers van de regering van Noord-Vietnam. Het was de tweede geheime ontmoeting sinds de hervatting van de besprekingen over Vietnam in Parijs. Over de resultaten van het gesprek is niets medegedeeld. Kissinger vloog dinsdagavond naar Washington terug om verslag uit te brengen aan Nixon.

Thieu verwacht grote aanval op Saigon

Kissinger sprak in Parijs met Le Duc Tho, lid van het politieke bureau van de Noordvietnamese communistische partij, en Xoean Thoej, de leider van de Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie. Hij zou hebben gepolst of de Noordvietnamese regering onder bepaalde omstandigheden bereid is de militaire en politieke aspecten van een eventuele regeling gescheiden te houden. Nixon verklaarde vorige week, dat de kansen op een vreedzame regeling volgens hem groter zijn dan ooit.

SAIGON. — De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft verklaard, dat de troepen van Noord-Vietnam en de Vietcong van

en overdragen aan de Zuidvietnamese luchtmacht, maar dat plan werd snel verlaten om de aanval het hoofd te bieden. Op de basis werd grote schade aangericht.

Amerikaanse bommenwerpers hebben hevige aanvallen uitgevoerd op een scheepswerf in de Noordvietnamese havenstad Haifong. Op de werf zouden schepen worden gebouwd en gerepareerd, die door Noord-Vietnam worden gebruikt om voorraden van vrachtschepen op volle zee over te nemen, waardoor de mijnblokkade kan worden onzeild. De werf zou voor een groot deel zijn vernietigd. Het terrein ligt op een kilometer afstand van het centrum van Haifong.

Volgens een bekendmaking van het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken is Haifong sinds vorige week woensdag vijf keer gebombardeerd, onder meer met splinterbommen en raketten. Tal van burgers zouden zijn omgekomen en scholen, ziekenhuizen en fabrieken zijn getroffen. Onder de slachtoffers zouden ook verschillende Chinese ingezetenen van Haifong zijn geweest.

HENRY KISSINGER
... Vietnam regelen ...

dentsverkiezingen van november een aanval te doen op de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon. De aanval zal bedoeld zijn om politieke druk uit te oefenen, zei Thieu, en zal proberen de voedselbevoorrading af te snijden en ontevredenheid onder de bevolking te veroorzaken.

Thieu, die sprak voor het college van nationale defensie in Zuid-Vietnam, was er vast van overtuigd, dat het plan zou mislukken. Hij voegde eraan toe, dat Amerika de bomaanvallen op Noord-Vietnam moet voortzetten om de ineenstorting van de politieke structuur van Hanoi teweeg te brengen. Hij verwierp elk bestand in Zuid-Vietnam, als dat niet tegelijk de strijd in Laos en Cambodja omvat. Een staakt-het-vuren in ruil voor krijgsgevangenen zou „rampzalig en onaanvaardbaar” zijn, aldus Thieu.

Verrassingsactie

Enkele uren voor de rede van Thieu deed de Vietcong een verrassingsaanval op de luchtbasis Bien Hoa op 25 kilometer ten noordoosten van Saigon. De basis werd door 73 raketten getroffen, waarbij een Amerikaan en een kind om het leven kwamen. Dinsdag zouden juist de

ge 460 met 125 gulden.
uitgehoort met 500 gulden en de over-
15,998. Verrentwintig obligaties zijn
9081, nr. 7 van 8321 en nr. 9 van
13.116, de nrs. 8 van de series 6160 en
van de series 1765, 4542, 7691 en
van de series 1720 en 9081, de nrs. 3
uitgehoort met 1000 gulden; de nrs. 5
met 5000 gulden. Tien obligaties zijn
serie 13.564 zullen worden afgelost
Nr. 4 van serie 7632 en nr. 10 van
reerd met 10.000 gulden elk.

van serie 6160 zullen worden schono-
terwijl nr. 4 van serie 2606 en nr. 6
wordt afgelost nr. 9 van serie 6278,
100.000 gulden. Met 50.000 gulden
van serie 3354 worden afgelost met
Amsterdam 1956-2 zal obligatie nr. 2
Bij de trekking van de premiekening
— AMSTERDAM, 2 aug. (ANP) —

Uitlooting premiekening Amsterdam 1956 (II)

gestemd.
De staatsfondsenmarkt was beter
bleek Amfas 2 gulden op retour.
gelopen. Bij de verzekeringssaandelen
aflrek is afweer een rijksdaalder in-
del te becijferen. Van die dividend-
lanten en 2½ procent in aandelen)
de dividendafbrek (2 gulden in con-
minder terug dan aan de hand van
speelde. In de bankafdeling viel ABN
koerswinst van de vorige dag ver-
ren met een verlies van 4 punten de
zuiden achteruit, terwijl Van Ommen-
gestemd. Koninklijke Boot liep nog 2

beurs aagd in

taakt.
e pandbrieven
de afgifte
tus 1972

Strijd laait op om Kwang Tri

SAIGON, 3 aug. (Reuter, UPI, AFP) — De gevechten om de citadel van de Zuidvietnamese provinciehoofdstad Kwang Tri, die sinds 1 mei in handen is van Noordvietnamezen en de Vietcong, zijn woensdag in alle hevigheid opgelaaid. Amerikaanse bommenwerpers voerden honderden aanvallen uit op stellingen van de Noordvietnamezen en de Vietcong, terwijl Noordvietnamses artilleriegeschut het Zuidvietnamese regeringsleger hevig bestookte.

Volgens een bekendmaking van het Zuidvietnamese opperbevel in Saigon hebben de Noordvietnamezen in de strijd om Kwang Tri een nieuw wapen ingezet: een groot 152 mm kanon van Russische makelij met een ver bereik. Met dit type kanon werden 30 granaten afgevuurd op stellingen van Zuidvietnamese mariniers op 5 kilometer ten zuidoosten van de stad. Aan de beschietingen op posities van de Noordvietnamese verdedigers wordt deelgenomen door oorlogsschepen van de Amerikaanse Zevende Vloot.

Meer dan 100 Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben hevige aanvallen uitgevoerd op doelen in Noord-Vietnam, Zuid-Vietnam, Laos en Cambodja. Volgens een mededeling van het Amerikaanse opperbevel in Saigon had dit type bombardementen al verschillende weken niet meer plaats gehad. De bombardementen golden concentraties van troepen en voorraaddepots. Verhoogde gevechtsactiviteit wordt gemeld uit de Zuidvietnamese Mekong-delta.

Vietnamese impasse zelfs tegen Kissinger bestand

PARIJS/SAIGON (Reuter, UPI, AP) — Het jongste geheime overleg tussen Nixons adviseur Henry Kissinger en het Noordvietnamese Politiebureau-lid Le Doec Tho heeft kennelijk nog niet tot resultaten geleid, gezien het feit dat bij het officiële overleg in Parijs gisteren weer de gebruikelijke beschuldigingen werden geuit.

De Noordvietnamese Hoan Thoej beschuldigde de VS van 'gruwelijke oorlogsmisdaden', die nog erger zijn dan die welke na de tweede wereldoorlog in Neurenberg zijn veroordeeld. In het bijzonder sprak de delegatieleider uit Hanoi over Amerikaanse luchtaanvallen op dijken. Volgens hem waren tussen april en augustus 179 van dergelijke acties uitgevoerd waarbij 149 maal dijken waren getroffen.

Xoan Thoej eiste de onvoorwaardelijke staking van de bombardementen en de opheffing van de blokkade van de haven van Haiphong, als de Amerikanen werkelijk willen onderhandelen. Mevrouw Thi Binh, het hoofd van de afvaardiging van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam, liet zich in dezelfde zin uit. Zij sprak van 'de misdadige uitroeiingsbombardementen' op zowel Noord- als Zuid-Vietnam.

Het vredesvoorstel van president Nixon van 8 mei noemde zij onaanvaardbaar.

De vertegenwoordiger van de regering in Saigon, Pham Dang Lam, wees op zijn beurt het voorstel van mevrouw Binh voor een coalitieregering af. Een dergelijke gang van zaken zou volgens hem tenslotte er toe leiden, dat de communisten in Zuid-Vietnam de macht grijpen.

De Amerikaanse afgevaardigde William Porter zei, dat het zeven-puntenprogramma van Hanoi en de Viet Cong 'verder dan ooit tevoren van de politieke realiteit verwijderd schijnt

te zijn'. Porter herhaalde de Amerikaanse eis, voor een onmiddellijke afkondiging van een staakt-het-vuren. Noordvietnamese eenheden en Viet Congstrijders hebben gisteren 38 raketten afgevuurd op de luchtmachtbasis Danang in Zuid-Vietnam. Het Amerikaanse opperbevel, dat dit bekendmaakte, liet weten, dat er een Amerikaanse militair om het leven is gekomen en twintig gewond zijn geraakt. Ook vier Zuidvietnamese burgers kwamen om. Voorts werden drie Amerikaanse helikopters en twee gebouwen beschadigd.

Ten zuiden van Danang wordt er gevochten tussen troepen bij de stad Ke Son. De artilleriebasis Bastogne nabij Heé is gisteren weer door de Zuidvietnamese militairen overgenomen. Zij ondervonden bij hun herovering geen tegenstand. De belangrijke basis, die de toegang naar Hoéé deels beheerst, is sinds het begin van het Noordvietnamese offensief vier maanden geleden, nu vier keer van bezetter gewisseld.

KWANG TRI

Gistere n zijn tweeduizend mariniers een nieuwe stormloop begonnen op de stad Kwang Tri, of wat daarvan over is. De Noordvietnamezen bezetten nog steeds de westelijke helft van de stad. Eerst hebben Zuidvietnamese parashutisten getracht Kwang Tri te heroveren. Zij slaagden daar niet in en nu is het de beurt aan de mariniers. Er wordt van huis tot huis, of liever van puinhoop tot puinhoop, gevochten. Tankgeschut verbrijzelt alles wat er nog overeind staat. En daar tussen door kruipen mensen, die elkaar beschieten en hospitaalsoldaten, die het resultaat daarvan trachten weg te halen. De vermaarde citadel is nog steeds ten dele in handen van de Noordvietnamezen. Nu en dan wordt het complex, een negentiende eeuwse vesting door Amerikaanse vliegtuigen bestookt. Maar een Amerikaanse adviseur was van mening, dat de bezetters van de citadel, die ruimschoots in de voorraden schijnen te zitten, het nog wel enige tijd kunnen uithouden.

MEKONGDELTA

Noordvietnamezen en Viet Congstrij-

ders oefenen steeds meer druk uit op de verbindingswegen tussen Saigon en de Mekongdelta, die de hoofdstad de meeste voedingsmiddelen levert. Volgens Zuidvietnamese militaire woordvoerders hebben zich zeker zeventuizend Noordvietnamezen en Viet Congstrijders samengetrokken in de provincie Dinh Toeong op tachtig km ten zuidwesten van Saigon.

Handwritten note:
10000 4/10-70

Senaat VS valt Vietnambeleid aan

WASHINGTON (Reuter, UPI, AP) — De Amerikaanse Senaat heeft een slag toegebracht aan het Vietnam-beleid van de regering-Nixon door met 49 tegen 47 stemmen een amendement aan te nemen, waarbij onder bepaalde voorwaarden geen fondsen meer ter beschikking worden gesteld voor verdere Amerikaanse militaire inmenging in Indo-China.

In een serie van acht stemmingen overwonnen de 'duiven' woensdagavond laat de aanhangers van de regering en wisten er een amendement door te halen, dat vier maanden, nadat het van kracht wordt, de gelden voor acties in Vietnam, Cambodja en Laos blokkeert. Op twee voorwaarden: — dat Hanoi alle Amerikaanse krijsgesvangenen vrij laat;

— en dat Hanoi inlichtingen verstrekt over nu als vermist bekendstaande Amerikaanse militairen.

Het amendement is gehecht aan de belangrijke wet op de aankoop van wapens (voor 20.522 miljoen dollar), waarin de regering wordt gevraagd om nieuwe defensiesystemen. De gemaakte wet werd aangenomen.

De senaat heeft al eerder uitspraken gedaan over troepen- en rugtrekkingen uit Vietnam, maar die dwongen Nixon niet tot enige actie.

Vorige week stemde de Senaat met 50 tegen 45 stemmen voor hetzelfde amendement, dat toen deel uitmaakte van het wetsontwerp inzake de buitenlandse hulp. Aangezien daarna het hele wetsontwerp werd weggestemd, verviel toen ook het amendement.

Het amendement van woensdagavond werd ingediend door de republikeinse senator Edward Brooke en zijn democratische collega Alan Cranston. Brooke verklaarde, dat zonder een dergelijke maatregel Amerika nog wel een jaar of twee langer in Vietnam zou kunnen blijven, terwijl 'de VS al meer dan genoeg voor Zuid-Vietnam hebben gedaan'.

GERING

In politieke kringen in Washington acht men de kans, dat het anti-oorlogs-amendement in het wetsontwerp betreffende de militaire uitgaven blijft, gering. Het amendement gaat namelijk naar een vergadering van het Huis van Afgevaardigden en Senaat, waar de onderhandelaars aan beide zijden van de tafel volgens die kring

gen conservatieven zullen zijn.

Ook de commissie voor de buitenlandse betrekkingen in het Huis heeft gisteren een anti-oorlogs-amendement goedgekeurd, dat aanbeveelt de Amerikaanse terugtrekking uit Vietnam 1 oktober te voltooien, maar dat niet komt aan de fondsen voor eventuele toekomstige militaire operaties in Indo-China.

News, 4-8-72

Wetsontwerp tegen Vietnam

NIXON HEKELT ACTIE SENAAAT

Noordvietnamezen bestoken basis in Danang

WASHINGTON, 4 aug. (NYT, Reuter, UPI, AP) — De Amerikaanse president Nixon heeft via zijn woordvoerder laten weten erop te rekenen, dat het wetsvoorstel van de Senaat tegen de oorlog in Vietnam alsnog ongedaan wordt gemaakt, voordat het zijn bureau ter ondertekening bereikt. De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, hekelde de voorstemmers van het wetsvoorstel, omdat zij Nixons pogingen om tot een overeenkomst over Vietnam te komen ernstig in de wielen zouden rijden.

De Amerikaanse Senaat nam woensdagavond na een stormachtig debat een amendement op de begroting van defensie aan, waarin alle gelden voor de Amerikaanse troepen in Indo-China binnen vier maanden worden geblokkeerd op voorwaarde dat de regering van Noord-Vietnam alle Amerikaanse krijgsgevangenen vrijlaat. Volgens het wetsontwerp mag het beschikbaar gestelde geld alleen worden gebruikt om de terugtrekking van de Amerikaanse troepen te financieren en hen tijdens de terugtocht bescherming te geven.

De kans, dat het amendement in het wetsontwerp blijft gehandhaafd, lijkt gering. Het ontwerp gaat naar een commissie van senatoren en leden van het Huis van Afgevaardigden, die een compromis moeten zoeken tussen beide ontwerp teksten, die door Senaat en Huis werden goedgekeurd. In deze commissie hebben aanhangers van Nixon volgens waarnemers de overhand. Als het amendement er toch doorkomt, heeft Nixon nog de bevoegdheid de wet niet te tekenen.

Volgende week dinsdag vergadert

het Huis van Afgevaardigden over een soortgelijk amendement op de begroting van buitenlandse hulp. Het wetsontwerp werd twee weken geleden al door de commissie voor buitenlandse zaken goedgekeurd. Deze commissie nam een voorstel aan, waarin wordt aangedrongen op terugkeer van alle Amerikaanse troepen uit Indo-China per 1 oktober.

Beschuldigingen

PARIS — Ondanks het geheime overleg tussen Nixons speciale adviseur Henry Kissinger en de Noordvietnamese diplomaat Le Doec Tho is er geen enkele verandering gekomen in de wederzijdse standpunten bij het officiële overleg in Parijs. De bijeenkomst van donderdag werd door alle partijen weer aangegrepen om de eigen voorstellen op tafel te leggen en de andere partij beschuldigingen naar het hoofd te gooien. Alle delegaties besloten volgende week donderdag weer bijeen te komen.

SAIGON — Zuidvietnamese mariniers zijn een nieuwe stormloop begonnen op de Zuidvietnamese provinciehoofdstad Kwang Tri, die sinds 1 mei door Noordvietnamezen en de Vietcong wordt bezet. De poging van de parachutisten die een korte tijd de citadel van de stad binnendrongen, is opgegeven. De aanval gaat vergezeld van hevige luchtacties van de Amerikaanse luchtvloot, waardoor er van de stad vrijwel niets overblijft.

Noordvietnamese troepen en eenheden van de Vietcong vuurden tientallen raketten af op de Amerikaanse luchtmachtbasis in Danang. Vijf mensen kwamen om het leven. De dag ervoor werd een Amerikaanse basis in de buurt van Saigon bestookt. Volgens een Zuidvietnamese legerwoordvoerder hebben Zuidvietnamese regeringstroepen zonder slag of stoot de basis Bastogne dicht bij de noordelijke stad Hoé heroverd. Het omliggende gebied was eerst door Amerikaanse bommenwerpers zwaar aangevallen.

Volkskrant 4-8-70

Muskie weigert McGovern kiest Shriver

WASHINGTON, 7 aug. (Reuter, UPI, AP) — De Democratische kandidaat voor het Amerikaanse presidentschap, George McGovern, heeft de advocaat Robert Sargent Shriver (56) benoemd tot zijn kandidaat voor het vice-presidentschap. Shriver is een zwager van senator Edward Kennedy en katholiek. Hij is onder president Kennedy directeur geweest van het toen pas opgerichte Vredeskorps en later was hij gedurende twee jaar Amerikaans ambassadeur in Frankrijk. toren.

Shriver werd McGovern benaderd nadat vier anderen geweigerd hadden: Kennedy, Hubert Humphrey, senator Abraham Ribicoff en Edmund Muskie. De laatste verklaarde het afgelopen weekende dat persoonlijke omstandigheden het hem onmogelijk maakten mee te doen aan de presidentiële campagne. Nader gepreciseerd bleek dat mevrouw Muskie niets voor een kandidatuur van haar man voelde. Muskie's weigering was voor verscheidene hooggeplaatste Democraten nogal verrassend. In 1968 had Humphrey Muskie tot zijn tweede man gemaakt.

Een van de eersten die commentaar gaf op de uitverkiezing van Shriver was de teruggetreden kandidaat Thomas Eagleton. Deze vond Shriver een uitstekende keus en zei dat hij alles zou doen wat in zijn vermogen lag om de combinatie McGovern-Shriver te steunen.

McGovern legde er in de redevoering voor televisie en radio waarin hij zijn keuze aankondigde, de nadruk op dat hij van mening was dat zijn vorige „running mate” Eagleton geheel was genezen van de zenuwinstortingen waarvoor deze in 1960, 1964 en 1966 opgenomen was geweest. Hij voegde er aan toe, dat het bekend worden van het medische verleden van Eagleton de campagne dreigde te overschaduwen.

Over Shriver zei McGovern dat diens leven zowel privé als openbaar wordt gekenmerkt door een speciale belangstelling voor de behoeften van armen en slachtoffers van rassenongelijkheid.

Shriver zelf vertrok zaterdag van zijn woning in Hyannis Port naar Washington. Bij zijn vertrek verklaarde hij zeer blij te zijn met zijn uitverkiezing. „George McGovern is een schitterende man, een erg moedige man met een zeer vooruitziende blik,” zei Shriver. „Senator Edward Kennedy is erg enthousiast en heeft me alle hulp aangeboden die ik nodig zou kunnen hebben. Mijn schoonmoeder is erg gelukkig. Mijn vrouw is erg gelukkig. Iedereen is erg gelukkig,” aldus Shriver, die er al dagen eerder geen twijfel aan had laten bestaan dat hij „ja” zou zeggen wanneer hij gevraagd zou worden.

Het nationale comité van de Democratische partij zal dinsdag formeel beslissen over Shriver's kandidatuur maar dat zal geen problemen opleveren.

Zie ook pagina 5

„Dijken opzettelijk gebombardeerd”

KENNEDY VALT FEL UIT TEGEN NIXON

Onthullingen over massamoord Noordvietnamezen

WASHINGTON, 5 aug. (Reuter, NYT, UPI, AP) — De Amerikaanse senator Edward Kennedy heeft president Nixon vrijdag in een felle uitval beschuldigd van het opzettelijk bombarderen van dijken in Noord-Vietnam. „De levens van ontelbare onschuldigen worden bedreigd”, aldus Kennedy. Een woordvoerder van Het Witte Huis wees de beschuldigingen van Kennedy in scherpe bewoordingen van de hand.

Kennedy sprak in de Senaat tijdens een debat over de resolutie, waarin werd aangedrongen op het achterwege laten van bombardementen op dammen, dijken en irrigatiewerken in Noord-Vietnam. Hij reageerde op een verklaring van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken. Volgens de officiële lezing zouden de dijken op 12 betrekkelijk onbelangrijke plaatsen zijn getroffen bij bombardementen op dichtbij gelegen militaire doelen.

Volgens Kennedy is het beleid van Nixon er kennelijk op gericht militaire doelen in Noord-Vietnam te bombarderen zonder acht te slaan op de gevolgen voor dichtbij gelegen dijken. „Dat is een beleid van opzettelijk bombarderen van dijken,” stelde Kennedy vast. „Als een bombardement op een doel naast een dijk tot onvermijdelijk gevolg heeft, dat de bommen ook op de dijk terecht komen, wordt die dijk even opzettelijk gebombardeerd als wanneer de dijk als doelwit staat aangegeven.”

Kennedy noemde het ook een slecht teken, dat Nixon bij het weerleggen van de beschuldigingen zo'n uitzonderlijk vijandige, defensieve en geïsoleerde houding aanneemt. Hij betreurde de „wanhopige aanval” van Nixon op de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Kurt Waldheim, toen deze zijn bezorgdheid over het bombarderen van dijken liet blijken. Nixon noemde Waldheim een van die „navele mensen, die zich om de tuin laten leiden door de propaganda van de vijand”. Volgens Kennedy had de kwestie terecht de bezorgdheid van de wereld opgewekt.

„Onverantwoordelijk”

Een woordvoerder van het Witte Huis verweet Kennedy „onverantwoordelijk gedrag”. Hij herhaalde, dat het niet de Amerikaanse politiek is dijken en irrigatiewerken in Noord-Vietnam te bombarderen. Washington staat op het standpunt, dat in dit jaargetijde altijd delen van Noord-Vietnam door de hoge waterstand worden overstroomd. De schade aan het dijkstelsel zou slechts beperkt zijn en alleen worden veroorzaakt door ongelukkige voorvallen.

Volgens de woordvoerder houden alle piloten zich aan de officiële Amerikaanse politiek. Hij reageerde daarmee op vragen of Amerika nog meer affaires zoals die om generaal Lavelle kan verwachten. Generaal Lavelle had tegen de officiële poli-

EDWARD KENNEDY
... beschuldigingen ...

tië in luchtaanvallen laten uitvoeren op doelen in Noord-Vietnam. „Verklaringen als die van senator Kennedy kunnen alleen maar de propagandainspanningen van de vijand nog meer in de kaart spelen,” aldus het Witte Huis.

Represailles

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft berichten bevestigd, dat honderden Zuidvietnamese ambtenaren in de gebieden, die in handen zijn van de Noordvietnamezen en de Vietcong, zijn doodgeschoten. De genoemde aantallen van 250 tot 500 doden zijn waarschijnlijk veel te laag, aldus een woordvoerder. Hij betreurde „het onmenselijk optreden van de communistische invasietroepen”.

Volgens de geheime inlichtingendienst in Saigon zijn de Zuidvietnamese ambtenaren om het leven gebracht in de noordelijke kustprovincie Binh Dinh. In Binh Dinh heeft het Zuidvietnamese regeringsleger de afgelopen weken in een tegenoffensief tal van plaatsen op de Noordvietnamezen en de Vietcong herovert. Nog talrijke Zuidvietnamese regeringsaanhangers zouden zich in kampen van de Noordvietnamezen en de Vietcong bevinden.

De voornaamste slachtoffers van de Noordvietnamese executies waren, aldus de inlichtingendienst in Saigon, burgemeesters van steden en dorpen, ambtenaren, politiefunctionarissen en werkers in het pacificatieprogramma. Veel onderwijzers, artsen, verpleegsters en administratieve functionarissen zouden zijn gevangen gezet in de kampen. Tijdens het drie maanden durende bewind van de Noordvietnamezen en de Vietcong zouden slechts sporadisch gevallen van verkrachting en plundering zijn voorgekomen.

Pers

SAIGON — De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft op grond van zijn vrijwel absolute bevoegdheden scherpe maatregelen genomen tegen de pers. Een blad kan een verschijningsverbod worden opgelegd, als het voor de tweede keer wordt gepakt wegens het vermeend publiceren van artikelen, die volgens het Zuidvietnamese bewind gevaarlijk zijn voor de nationale veiligheid en de openbare orde. De dagbladen moeten ook een borgsom storten om boetes en kosten van processen te kunnen betalen.

Aan het front bij de noordelijke provinciehoofdstad Kwang Tri proberen Zuidvietnamese mariniers de zwaar verdedigde citadel te isoleren. In de stad zijn hevige gevechten van man tegen man aan de gang, waarbij onder meer gebruik wordt gemaakt van napalmbommen, die uit de hand worden geworpen.

De Amerikaanse Democraten hebben weer hun duo compleet. Reden tot veel vreugde. V.l.n.r. de Shriver en de McGovern.

Populariteit McGovern aanzienlijk gedaald

WASHINGTON (Reuter, UPI, AP) — Onder zorgelijke omstandigheden zijn gisteren George McGovern en zijn nieuwe running-mate Sargent Shriver hun verkiezingscampagne begonnen, nadat in een mini-conventie Shriver bijna unaniem tot Democratisch kandidaat voor het vice-presidentschap gekozen was. Een opiniepeiling meldde gisteren dat McGovern maar liefst 23 percentage-punten op Nixon achter ligt en bovendien werd bekend, dat belangrijke geldschieters weigeren geld bij te dragen aan de campagne van McGovern.

De opiniepeiling met het sombere nieuws voor McGovern werd uitgevoerd door het Louis Harris-instituut en gepubliceerd door de Washington Post. Ze werd halverwege de vorige week ondernomen, nadat Tom Eagleton onder druk was afgetreden als running-mate. 57 procent van de ondervraagden gaf de voorkeur aan Nixon, 34 procent koos McGovern en 9 procent had geen mening. Het betekende de grootste voorsprong van Nixon op McGovern sinds maart, toen hij 27 punten op McGovern voor lag. In mei bedroeg het verschil tussen beide kandidaten slechts 7 procent. McGovern heeft veel aanhang verloren onder de meer ontwikkelde Amerikanen, voorstedelingen, jonge kiezers

(!), de welgestelden en onafhankelijken, aldus de opiniepeiling. Ze zegt dat Nixon leidt met behoorlijke voorsprong in ieder gebied van de Verenigde Staten. 'Het is mogelijk dat McGovern nog verder afzakt, maar het is waarschijnlijker dat de huidige voorsprong, voor de verkiezingsdag zelfs sterk zal afnemen.'

Donateurs

Ander slecht nieuws voor de Democraten kwam aan het licht uit een telefonische peiling onder welgestelde Democratische donateurs. Vijftien van de 35 donateurs, die samen 1,2 miljoen dollar schonken aan de campagnes van Humphrey en Muskie, zeiden dat ze hooguit symbolische bijdragen zouden leveren aan McGovern. Dertien zeiden zelfs dat ze zouden bijdragen aan en stemmen voor president Nixon. Van de resterende twintig zeiden 17 dat ze nog geen besluit hadden genomen, maar niet onsympathiek tegenover McGovern stonden of dat ze bij de voorverkiezingen al zoveel gegeven hadden dat er niets meer over was.

Goed nieuws daarentegen was de constatering dat de betrekkingen met burgemeester Richard Daley van Chicago aanzienlijk verbeterd zijn. Zijn steun wordt onontbeerlijk geacht voor een overwinning in de sleutelstaat Illinois. Daley was nijdig geworden, toen hij en zijn delegatie van de conventie in Miami waren geweerd. Maar Shriver is een oude vriend van de burgemeester. 'De tijdelijke wond

is genezen', kon Shriver gisteren verklaren.

Shriver, oud-ambassadeur in Parijs, werd gevraagd door journalisten of hij het eens was met McGovern dat de Amerikaanse troepensterkte in Europa moet worden verminderd. Hij vond het echter te vroeg om daar commentaar op te geven. 'Maar ik ben het wel eens met de grondgedachte dat het besteden van meer dollars niet meer veiligheid betekent.'

Shriver hield een felle rede, toen hij bijna unaniem tijdens een mini-conventie in Washington was gekozen tot McGovern's running-mate. De zitting werd uitgezonden door de landelijke tv-zodat de Democraten dank zij hun moeilijkheden extra zendtijd hadden. 'De Democraten mogen niet veel geld hebben, maar we hebben geen gebrek aan talent', verklaarde Shriver, die het niet erg vond dat hij McGovern's 'zevende' keus was. 'Ik heb meer te doen gehad met die arme Richard Nixon. Zijn eerste en enige keus was Spiro Agnew. Wij hebben lang gezocht voordat we een kandidaat voor het vice-presidentschap hadden. Amerika zou wensen dat de Republikeinen destijds ook wat omzichtiger te werk waren gegaan bij hun keuze.'

Shriver preeks Eagleton voor de wijze waarop hij zijn moeilijke periode had verwerkt. Eagleton, die zelf aanwezig was, kreeg een staande ovatie. Bij de stemming had hij, zonder dat hij kandidaat gesteld was de 73 stemmen van zijn staat gekregen. De resterende 2.936 stemmen werden uitgebracht op Shriver.

Sargent Shriver: goede zesde keus

(Van onze redactie buitenland)

AMSTERDAM, 7 aug. — Sargent Shriver is McGovern's zesde keus voor het vice-presidentschap. En geen slechte. De voormalige Vredeskorps-directeur en ambassadeur in Parijs zal iets van de „Kennedy-magie” gaan afstralen op George McGovern die door de medische rel rond zijn aanvankelijke kandidaat Eagleton een ronduit slechte positie was geraakt.

Robert Sargent Shriver (56) heeft altijd een beetje op de achtergrond gestaan in de Kennedy-clan. Met name Robert Kennedy, zo wordt gezegd, zou hem kwalijk genomen hebben dat hij onder president Johnson bleef werken terwijl de Kennedy's zelf duidelijk overhoop lagen met de toenmalige president. Onder Johnson was Shriver eerst directeur van het bureau dat de „oorlog tegen de armoede” leidde en later ambassadeur in Frankrijk.

Shriver heeft altijd gezocht naar een eigen identiteit die hem los kon maken van de Kennedy-clan. Na de dood van John Kennedy die hem in maart 1961 benoemd had tot directeur van het Vredeskorps (een soort vrijwilligers„leger” dat hulp moest bieden aan onderontwikkelde landen) speelde Lyndon Johnson met de gedachte hem in 1964 te kiezen als kandidaat voor het vice-presidentschap. Maar Eunice Kennedy (Shriver's vrouw) moet toen gezegd hebben: „Nee, het is Bobby's beurt.” Johnson wilde de tweede Kennedy echter niet naast zich.

Shriver's karakter is volgens mensen die hem kennen moeilijk te doorgronden. Hij is vriendelijk, charmant, maar hij geeft zichzelf duidelijk nimmer bloot. Hij is intelligent en begrijpt snel een lastige kwestie, maar hij is veeleer een man van de daad dan een intellectueel. Een Republikeinse tegenstander zei eens: „Shriver is een belabberde bestuurder, maar hij is de beste verkoper in Washington”. Ook John Kennedy zei iets soortgelijks toen de wet, waarbij het Vredeskorps in het leven werd geroepen, er eindelijk door was: „Hij is de meest effectieve stemmenronseelaar die er in Washington rondloopt”.

Evenals de Kennedy's stamt Shriver uit een rijk, katholiek geslacht. Zo rijk, dat moeder Shriver zei, toen haar zoon zijn huwelijk met Eunice

SARGENT SHRIVER

Kennedy aankondigde: „Hij trouwt beneden zijn stand”.

Shriver is voor McGovern vooral welkom omdat hij door zijn contacten geld voor de campagne moet kunnen loskloppen uit bronnen die anders voor McGovern niet zouden vloeien. Shriver heeft ook sterke banden met minderheidsgroepen en hij geniet veel achting in de Amerikaanse joodse gemeenschap.

Sargent Shriver bezit een cum laude graad van Yale, waar hij een van de voorvechters van een nieuw Amerikaans isolationisme was. Hij diende enige tijd op een onderzeeër in de oorlog en was na 1945 enige tijd journalist bij Newsweek. Zijn eerste contacten met de Kennedy's ontstonden toen Joseph Kennedy senior hem vroeg de oorlogsmemoires van zijn verongelukte oudste zoon Joe te bewerken. Shriver kwam tot de conclusie dat ze niet voor publikatie geschikt waren. In 1953 trouwde hij Joseph's dochter Eunice, een huwelijk dat vijf kinderen opleverde.

Shriver's ambassadeurschap in Frankrijk, waar hij bekend werd als iemand die geen snars gaf om protocol, duurde zelfs onder Nixon nog twee jaar (op verzoek van de Franse regering die met Shriver voortreffelijk overweg kon). In het voorjaar van 1971 werd Shriver advocaat in Washington bij de firma Fried, Frank, Harris, Shriver en Kampelman.

Bij de strijd om de noordelijke provinciehoofdstad Kwangtri in Zuid-Vietnam is vrijwel alles in puin geschoten. Dit is wat overbleef van de katholieke kerk. De Zuidvietnamese troepen zijn er nog steeds niet in geslaagd de noordelijke verdedigers uit de citadel in het centrum te verdrijven.

Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam zijn neergehaald. De toestellen hebben volgens inlichtingen in Saigon een groot wagenpark bij Hanoi in brand gegooid.

SAIGON. — De Zuidvietnamese president, Ngoejen Van Thieu, heeft generaal Van Vy ontslagen als minister van defensie, zo heeft radio-Saigon meegedeeld. Zijn portefeuille is overgenomen door premier Tran Thien Khiem.

Het ontslag volgde op onthullingen over wanbeheer van een militair spaarfonds waaraan elke soldaat elke maand een bijdrage moest leveren. Met de minister werden zeven kolonels uit hun functie ontheven. Zij zullen gedurende vier jaar geen belangrijke functie in het leger meer mogen bekleden.

Generaal Vy werd uit de dienst ontslagen en mag niet naar het buitenland reizen hangende het onderzoek naar de besteding van het fonds.

Noordvietnamese troepen hebben zondag vijf dorpen in de buurt van Hoié bezet, een Zuidvietnamese aanval bij Kwang Tri tot stilstand gebracht en een aanval met tanks op Cambodjaans grondgebied uitgevoerd.

De commandant van een bataljon Zuidvietnamese mariniers verklaarde dat hij zijn opdracht om de Noordvietnamese troepen uit Kwang Tri te verdrijven niet kon volbrengen tenzij de communistische artillerie het zwijgen opgelegd kon worden.

Noordvietnamese troepen voerden een aantal aanvallen uit langs de centrale en noordelijke kust van Zuid-Vietnam bij Cam Ranh baai in de buurt van Kie Nhon en op de stad Da Nang.

Corrupte generaal ontslagen

HONGKONG, 7 aug. (NYT, Reuter, AP, UPI) — Ramsey Clark, oud-minister van justitie onder president Johnson, heeft tijdens zijn bezoek aan Noord-Vietnam zondag voor Radio Hanoi verklaard, dat hij met eigen ogen heeft gezien dat een dijk, een sluis, een ziekenhuis voor lepralijders en een lagere school door Amerikaanse bommenwerpers zijn verwoest.

In een vraaggesprek verklaarde Clark, dat hij grote bomkraters had gezien in het midden van de Voe Dong dijk in de provincie Thaibinh. Bij een bezoek aan de sluizen van Lan aan de kust zag Clark ook beschadigingen veroorzaakt door Amerikaanse bommen. De sluizen van gewapend beton en staal hebben een lengte van dertig meter.

Het ziekenhuis en de school die Clark bezocht lagen in het dorp Phoevang. Het dorp was twee maal aangevallen, aldus Clark en er werden 20 bommen uitgeworpen, die grote schade aanrichtten. In het ziekenhuis werden duizend patiënten verzorgd. Clark gaf als commentaar, dat de bombardementen nooit hadden mogen plaatsvinden en ook nooit meer mogen plaatsvinden. Het leven van de bevolking wordt er direct door in gevaar gebracht, aldus Clark die meldde, dat burgers werden gedood bij de bomaanvallen.

Ramsey Clark bezoekt Noord-Vietnam op uitnodiging van Hanoi als lid van een groep van de „Internationale Commissie van Onderzoek naar Amerikaanse Oorlogsmisdaden in Indo-China".

Radio Hanoi meldde zondag dat zes

herziening van de coöperatie lopen economische en „gevoels“-factoren door elkaar heen, zoals vooral in het geval van Niger blijkt.

URANIUM

Frankrijk heeft een grote waarde aan nauwe betrekkingen met Niger, aangezien dat land uranium produceert, dat onder andere voor de Franse onafhankelijke kernmacht wordt gebruikt. Dit uranium wordt door een Franse maatschappij gewonnen. De regering van Niger wacht echter enige tijd op de storting van zo'n twintig miljoen francs door Parijs als compensatie voor de uranium-winningskosten.

Pompidou verklaard, dat Kongo een wijziging wil in het akkoord voor cultuure en technische samenwerking. Bovendien wil Brazzaville op het gebied van de buitenlandse politiek in alle vrijheid zijn betrekkingen met bijvoorbeeld China verder ontwikkelen. In Brazzaville wordt ook letterlijk gezegd, dat de jonge Afrikaanse staten na twaalf jaar onafhankelijkheid in een nieuw stadium gekomen. Zoals Europa zich steeds onafhankelijker tracht op te stellen tegenover de Verenigde Staten, moeten wij datzelfde doen tegenover de vroegere koloniale mogendheden, aldus het blad la Semaine uit Brazzaville. Op de achtergrond van deze on-

De Volkskrant van MAANDAG 7 AUGUSTUS 1972

Volgelingen van Leary gearresteerd

SANTA ANA, 7 aug. (Reuter, AFP) — Op verscheidene plaatsen in Californië, Oregon en Hawaï zijn zaterdag in totaal 46 personen gearresteerd die lid zijn van de „broederschap van eenwige liefde". Agenten van de Amerikaanse narcoticadienst verklaarden dat zij door de arrestatie een slag hadden toegebracht aan een belangrijke internationale organisatie die in verband met de

VRAAGGESPREK VOOR RADIO HANOI

Ex-minister Clark ziet bomkraters in dijken

In een vraaggesprek verklaarde Clark, dat hij grote bomkraters had gezien in het midden van de Voë Dong dijk in de provincie Thaibinh. Bij een bezoek aan de sluizen van Lan aan de kust zag Clark ook beschadigingen veroorzaakt door Amerikaanse bommen. De sluizen van gewapend beton en staal hebben een lengte van dertig meter.

Het ziekenhuis en de school die Clark bezocht lagen in het dorp Phoevang. Het dorp was twee maal aangevallen, aldus Clark en er werden 20 bommen uitgeworpen, die grote schade aanrichtten. In het ziekenhuis werden duizend patiënten verzorgd. Clark gaf als commentaar, dat de bombardementen nooit hadden mogen plaatsvinden en ook nooit meer mogen plaatsvinden. Het leven van de bevolking wordt er direct door in gevaar gebracht, aldus Clark die meldde, dat burgers werden gedood bij de bomaanvallen.

Ramsey Clark bezoekt Noord-Vietnam op uitnodiging van Hanoi als lid van een groep van de „Internationale Commissie van Onderzoek naar Amerikaanse Oorlogsmisdaden in Indo-China“.

Radio Hanoi meldde zondag dat zes

De strijd om de noordelijke provinciehoofdstad Kwangtri in Zuid-Vietnam is vrijwel alles in puin geschoten. Dit is wat overbleef van de kerk. De Zuidvietnamese troepen zijn er nog steeds niet in slaagd de noordelijke verdedigers uit de Citadel in het centrum te verdrijven.

rikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam zijn neergehaald. De ell en hebben volgens inlichtingen in Saigon een groot wagenpark in brand gegooit.

SAIGON. — De Zuidvietnamese president, Ngojen Van Thieu, heeft generaal Van Vy ontslagen als minister van defensie, zo heeft radio-Saigon meegedeeld. Zijn portefeuille is overgenomen door premier Tran Thien Khiem.

Het ontslag volgde op onthullingen over wanbeheer van een militair spaarfonds waaraan elke soldaat elke maand een bijdrage moest leveren. Met de minister werden zeven kolonels uit hun functie ontheven. Zij zullen gedurende vier jaar geen belangrijke functie in het leger meer mogen bekleden.

Generaal Vy werd uit de dienst ontslagen en mag niet naar het buitenland reizen hangende het onderzoek naar de besteding van het fonds.

Noordvietnamese troepen hebben zondag vijf dorpen in de buurt van Hoëe bezet, een Zuidvietnamese aanval bij Kwang Tri tot stilstand gebracht en een aanval met tanks op Cambodjaans grondgebied uitgevoerd.

De commandant van een bataljon Zuidvietnamese mariniers verklaarde dat hij zijn opdracht om de Noordvietnamese troepen uit Kwang Tri te verdrijven niet kon volbrengen tenzij de communistische artillerie het zwijgen opgelegd kon worden.

Noordvietnamese troepen voerden een aantal aanvallen uit langs de centrale en noordelijke kust van Zuid-Vietnam bij Cam Ranh baai in de buurt van Kie Nhon en op de stad Da Nang.

OORLOG LEEFT OP IN CAMBODJA

SAIGON 9 aug. (AP, Reuter, UPI) — In Saigon maakt men zich ongerust over de mogelijkheid van een nieuw communistisch offensief. Deze verwachting is gebaseerd op het inzetten van meer tankeenheden door de noordelijken, zowel in Zuid-Vietnam zelf bij de belegerde vesting Kwang Tri als in het naburige Cambodja.

De belangrijkste actie betreft het Cambodjaanse gebied rondom Kompong Trabek, dat gedeeltelijk is ontruimd door de Cambodjaanse troepen. De Noordvietnamese tanks bedreigen hier drie dorpen die van strategisch belang zijn omdat een noordelijke overwinning hier de weg opent naar strategische punten in Zuid-Vietnam. De Amerikaanse luchtmacht is actief boven dit gebied en heeft tot dusver 21 tanks uitgeschakeld.

De inzet van tanks bij Kwang Tri is kennelijk bedoeld om de noordelijke verdedigers die zich nog steeds verbeteren verdedigen in het centrum, te hulp te snellen. De Zuidvietnamese troepen worden in hun acties gemiddeld door hevig artillerievuur van kanonnen met een lange reikwijdte.

Volkomen verrassend was een actie die dinsdag vlak bij Saigon — op nog geen 27 kilometer afstand — plaatsvond in de rubberplantages, waarbij de Vietcong zeker honderd regeringssoldaten doodde en verwondde. Saigon stuurde onmiddellijk versterkingen naar het bedreigde gebied terwijl ook de luchtmacht in actie kwam.

Overdreven

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft melding gemaakt van een „massamoord“ bedreven door de Noordvietnamezen, die na een onderzoek ter plaatse in twijfel wordt getrokken.

Washington maakte bekend dat Noordvietnamese artillerie in april urenlang op een stroom van duizenden vluchtelingen uit Kwang Tri heeft geschoten. Bij deze „opzettelijke moordpartij van het Noordvietnamese leger op hulpeloze slachtoffers“ zouden volgens Washington 1000 tot 2000 mensen om het leven zijn gekomen.

AP meldde echter dinsdag na een onderzoek, dat ten hoogste 600 Zuidvietnamezen werden gedood toen zij uit Kwang Tri vluchtten voordat de provinciehoofdstad viel. Meer dan de helft hiervan bestond bovendien uit militairen, zodat de schattingen van Washington schromelijk zijn overdreven, aldus AP.

De verhouding tussen militaire en burgertransportmiddelen was vier op een, aldus AP, die er op wijst, dat tijdens de terugtrekking via hoofdweg

1 van de Zuidvietnamese troepen, de militairen en burgers zo door elkaar liepen, dat de Noordvietnamezen tijdens hun beschieting onmogelijk de Zuidvietnamese militairen konden treffen zonder ook de burgers te raken. Er heerste onder de vluchtenden enorme paniek, die in de meeste gevallen de oorzaak is geweest van hun dood.

In kringen in Saigon houdt men er rekening mee, aldus AP, dat Washington de kwestie van hoofdweg 1 heeft gebruikt als tegenwicht voor de enorme publiciteit rond de verklaringen over de Amerikaanse bombardementen op de dijken in Noord-Vietnam.

*T. P. van
Volkskrant, 9-8-'72*

DE DIJKEN BREKEN

Toen een Amerikaans journalist een onderzoek instelde naar de bewering dat de Verenigde Staten in Vietnam opzettelijk regenbuien tot ontwikkeling brachten antwoordde hem een hoge militair: „Wat hebt u liever, bommen of regen?“ De Amerikaanse luchtmacht, doende Vietnam terug te bombarderen naar het stenen tijdperk, zoals een andere Amerikaanse militair al vroeger zei is kennelijk plotseling menselijk geworden. Voor wie het geloven wil. Want regenbuien en bomaanvallen op of bij dijken hebben slechts één doel: het doen ontstaan van overstromingen in de delta van de Rode Rivier. Hierover op pagina 3 een uittreksel uit een veelzeggend artikel van de Vietnamees Bui Duc Lien. De Duitsers lieten het in 1945 bij het onder water zetten van de Wieringermeer. De Amerikanen zijn minder bescheiden in hun plannen.

VRAAGGESPREK VOOR RADIO HANOI

Ex-minister Clark ziet
bomkraters in dijken

9703 2110

Strijd opgelaaid in Cambodja

SAIGON, 8 aug. (AP) — Zuidvietnamese roepen hebben vele aanvallen van de Noordvietnamezen en de Vietcong op hun buitenposten in het noorden van Zuid-Vietnam afgeslagen, terwijl Amerikaanse vliegtuigen 14 Noordvietnamese tanks die een communistische opmars in Cambodja ondersteunden buiten gevecht hebben gesteld, zo hebben het Amerikaanse en Zuidvietnamese opperbevel maandag meegedeeld.

De communisten voeren zware artillerie beschietingen uit op de Zuidvietnamese mariniers die pogingen doen het verwoeste Kwang Trite heroveren en daarbij zware verliezen lijden.

Andere Zuidvietnamese troepen hebben het laatste communistische bataljon verdreven uit de laatste vijf dorpen in de buurt van Hoeé en sloegen twee aanvallen af op een basis in de beboste heuvels ten zuidwesten van Hoeé.

Amerikaanse vliegtuigen voerden weer bombardementen uit op Haifong. Hierbij zou een olieoverslagplaats geraakt zijn. Andere Amerikaanse vliegtuigen hebben drie bogen vernield van een belangrijke spoorbrug ten noordoosten van Hanoi op de spoorlijn naar China.

De zwaarste gevechten vonden maandag plaats in Cambodja, waar Noordvietnamese troepen, voor het eerst onder dekking van tanks, aan een offensief zijn begonnen.

OORLOG LEEFT OP IN CAMBODJA

SAIGON 9 aug. (AP, Reuter, UPI) — In Saigon maakt men zich ongerust over de mogelijkheid van een nieuw communistisch offensief. Deze verwachting is gebaseerd op het inzetten van meer tankeenheden door de noordelijken, zowel in Zuid-Vietnam zelf bij de belegerde vesting Kwang Tri als in het naburige Cambodja.

De belangrijkste actie betreft het Cambodjaanse gebied rondom Kompong Trabek, dat gedeeltelijk is ontruimd door de Cambodjaanse troepen. De Noordvietnamese tanks bedreigen hier drie dorpen die van strategisch belang zijn omdat een noordelijke overwinning hier de weg opent naar strategische punten in Zuid-Vietnam. De Amerikaanse luchtmacht is actief boven dit gebied en heeft tot dusver 21 tanks uitgeschakeld.

De inzet van tanks bij Kwang Tri is kennelijk bedoeld om de noordelijke verdedigers die zich nog steeds verbeten verdedigen in het centrum, te hulp te snellen. De Zuidvietnamese troepen worden in hun acties gemiddeld door hevig artillerievuur van kanonnen met een lange reikwijdte.

Volkomen verrassend was een actie die dinsdag vlak bij Saigon — op nog geen 27 kilometer afstand — plaatsvond in de rubberplantages, waarbij de Vietcong zeker honderd regeringssoldaten doodde en verwondde. Saigon stuurde onmiddellijk versterkingen naar het bedreigde gebied terwijl ook de luchtmacht in actie kwam.

Overdreven

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft melding gemaakt van een „massamoord” bedreven door de Noordvietnamezen, die na een onderzoek ter plaatse in twijfel wordt getrokken.

Washington maakte bekend dat Noordvietnamese artillerie in april urenlang op een stroom van duizenden vluchtelingen uit Kwang Tri heeft geschoten. Bij deze „opzettelijke moordpartij van het Noordvietnamese leger op hulpeloze slachtoffers” zouden volgens Washington 1000 tot 2000 mensen om het leven zijn gekomen.

AP meldde echter dinsdag na een onderzoek, dat ten hoogste 600 Zuidvietnamezen werden gedood toen zij uit Kwang Tri vluchtten voordat de provinciehoofdstad viel. Meer dan de helft hiervan bestond bovendien uit militairen, zodat de schattingen van Washington schromelijk zijn overdreven, aldus AP.

De verhouding tussen militaire en burgertransportmiddelen was vier op een, aldus AP, die er op wijst, dat tijdens de terugtrekking via hoofdweg

1 van de Zuidvietnamese troepen, de militairen en burgers zo door elkaar liepen, dat de Noordvietnamezen tijdens hun beschieting onmogelijk de Zuidvietnamese militairen konden treffen zonder ook de burgers te raken. Er heerste onder de vluchtenden enorme paniek, die in de meeste gevallen de oorzaak is geweest van hun dood.

In kringen in Saigon houdt men er rekening mee, aldus AP, dat Washington de kwestie van hoofdweg 1 heeft gebruikt als tegenwicht voor de enorme publiciteit rond de verklaringen over de Amerikaanse bombardementen op de dijken in Noord-Vietnam.

Hanoi en Viet Cong voeren offensief op

SAIGON (Reuter, UPI) — Na een pauze van enkele weken is het offensief van Noordvietnamezen en Viet Congstrijders zowel in Zuid-Vietnam als in Cambodja weer heviger geworden. Ongeveer vijfhonderd Noordvietnamezen en Viet Congstrijders vielen een regeringspost op 25 km ten oosten van Saigon aan. Niet eerder is tijdens het huidige offensief in Zuid-Vietnam zo dicht bij de hoofdstad gevochten.

Bij deze aanval sneuvelden 34 Zuidvietnamese militairen en raakten er 45 gewond. Volgens Saigon liet de tegenstander zeventien doden achter. De verrassingsaanval speelde zich af op de Hevea-plantages bij de stad Long Thanh en werd voorafgegaan door een zware raketbeschieting. Daarna volgde een bestorming van de Zuidvietnamese basis. Het gevecht duurde enkele uren. Ook een naburige artilleriebasis werd met raketten bestookt. De Zuidvietnamese regering heeft enige tijd geleden in Long Thanh een groot centrum ingericht voor vluchtelingen uit An Loc en Kontoem. De Hevea-plantages liggen langs de weg

naar de badplaats Voeng Tau, waar in de weekeinden talloze inwoners van Saigon heentrekken, ook president Thieu, die er een villa heeft. In dit gebied ten oosten van Saigon opereren thans naar schatting twee of drie Noordvietnamese regimenten gesteund door Viet Congstrijders. In Cambodja is de strijd bij de stad Kompong Trabek voortgezet. Daar worden de Cambodjaanse troepen zwaar belaagd door guerillastrijders en Noordvietnamezen, die de belangrijke stad omsingeld houden. Deze vallen onder meer aan met tanks, die op hun beurt worden aangevallen door Amerikaanse en Cambodjaanse vliegtuigen.

1-11-1971
10-8-1971

Niet-gebonden landen oneens

GEORGETOWN, 10 aug. (Reuter) — Indonesië dreigt de conferentie van niet-gebonden landen in Georgetown (Guyana) te verlaten als de Vietcong en de Cambodjaanse regering in ballingschap als leden worden toegelaten. Maleisië en Singapore zullen in dat geval mogelijk het voorbeeld van Indonesië volgen.

De ministers van buitenlandse zaken van de 64 niet-gebonden landen zijn er gisteren niet in geslaagd het probleem op te lossen of de Voorlopige regering van Zuid-Vietnam (de Vietcong) als lid moet worden toegelaten. Ook de kwestie welke delegatie uit Cambodja aan de conferentietafel mag zitten bleef onopgelost. Er is een vertegenwoordiging van de huidige regering in Pnompenh en een delegatie van de regering in ballingschap van prins Norodom Sihanouk, die als balling in Peking leeft.

Jane Fonda wordt niet ondervraagd

WASHINGTON, 21 aug. (AFP). — De commissie voor binnenlandse veiligheid van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden die donderdag in besloten zitting bijeen is geweest, heeft besloten de actrice Jane Fonda niet te ondervragen over haar activiteiten in Noord-Vietnam.

De commissie heeft wel het ministerie van justitie verzocht haar voor 14 september een rapport te doen toekomen over de activiteit van Jane Fonda in Noord-Vietnam en speciaal over de verklaringen die zij daar heeft afgelegd.

Richard Ichord, de voorzitter van de commissie, en verscheidene andere Congresleden hebben Jane Fonda verweten propaganda te hebben gemaakt voor Noord-Vietnam en tegen de Verenigde Staten.

PARIJS. — De Vietnamonderhandelingen in Parijs zijn ook donderdag volledig in het slop blijven zitten. De Noordvietnamese delegatie bleef het thema van de opzettelijke bombardementen op dijken en dammen bespelen.

De Amerikaanse delegatieleider, William Porter, verklaarde voor de bijeenkomst dat de hele situatie een ommekeer zou beleven als de tegenpartij het Amerikaanse plan voor een wapenstilstand en vrijlating der Amerikaanse krijgsgevangenen zou accepteren.

Noord-Vietnam wijst het plan af omdat het de politieke kwestie scheidt van de militaire. Hanoi wil dat eendrachtigheid niet

NIET-GEBONDEN LANDEN ONEENS

De beslissing van de conferentie van niet-gebonden landen om de Vietcong en de Cambodjaanse regering in ballingschap als lid toe te laten heeft geleid tot een conflict binnen de groep van 64. De conferentie wordt gevoerd door de ministers van buitenlandse zaken. Van links af de vertegenwoordigers van Cuba, Egypte en Ethiopië.

Indonesië loopt weg Vietcong toegelaten op conferentie

GEORGETOWN, 11 aug. (Reuter, AP). — De Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam (Vietcong) en de Cambodjaanse regering in ballingschap van prins Norodom Sihanouk zijn als volwaardig lid toegelaten tot de conferentie van niet-gebonden landen in Georgetown (Guyana). Uit protest tegen toelating

van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam hebben Indonesië, Maleisië en Laos de vergaderzaal verlaten. Zij verklaarden dat het besluit door intimidatie was afdwongen. Door hun afwezigheid kon anderhalf uur later ook de delegatie van Sihanouk worden toegelaten.

De onderminister van de Vietcong, Hoang Bitsj Son, zei dat uit het optreden van de drie weggelopen landen blijkt dat deze landen „wel gebonden” zijn. De Zuidvietnamese afvaardiging naar het vredesoverleg in Parijs noemde de toelating van de Vietcong een „ontoelaatbare inmenging in de aangelegenheden van Zuid-Vietnam”.

Overigens is de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam alleen als volwaardig toegelaten voor deze conferentie. Op een eventueel volgende conferentie moet opnieuw over dit punt worden beslist. De Cambodjaanse regering in ballingschap is permanent lid geworden en kan nu aan alle conferenties deelnemen.

Vacant

India, Nepal en Singapore waren tegen het lidmaatschap van de Cambodjaanse regering in ballingschap en wilden dat de zetel van Cambodja, waarvan ook de huidige regering in Phnompenh aanspraak maakt, vacant zou blijven. Dit was ook op vorige conferenties het geval.

De vertegenwoordigers van Indonesië, Laos en Maleisië vertelden later dat zij de conferentie niet langer kunnen bijwonen. Zij legden er echter de nadruk op dat dit niet betekent dat zij zich terugtrekken uit de groep niet-gebonden landen. De Indonesische minister van buitenlandse zaken, Adam Malik, zei dat de toelating van de twee nieuwe leden in strijd was met de bepalingen van de groep, omdat de beslissing niet eenstemmig is genomen.

De Indiase minister van buitenlandse zaken, Swaran Singh, noemde de toelating van regeringen in ballingschap een precedent, dat ernstige gevolgen kan hebben in de toekomst.

McGovern daagt Nixon voor TV

WASHINGTON, 11 aug. (Reuter, UPI) — George McGovern, de Democratische kandidaat voor het Amerikaanse presidentschap, is in New Hampshire zijn campagne voor de verkiezingen begonnen met een uitdaging aan het adres van president Nixon. McGovern wil met Nixon in debat gaan voor de televisie. „Als hij denkt dat wat hij tot nu toe gedaan heeft, beter is dan wat ik voorstel, waarom is hij dan bang dat van man tot man te verdedigen voor de televisie?” vroeg McGovern zich af in Manchester (New Hampshire).

McGovern noemt zijn tweedaagse tour door New Hampshire en de andere staten van New England (via Connecticut en Rhode Island wil hij vandaag in New York eindigen) een „luister-reis” omdat hij nog eens goed wil luisteren naar wensen van de kiezer in die staten. McGovern bracht gisteren een bezoek aan dezelfde schoenfabriek waar hij maanden geleden zijn campagne begon voor de voorverkiezingen in New Hampshire.

JURY PENTAGON-PAPERS VOORLOPIG NAAR HUIS

LOS ANGELES, 11 aug. (NYT) — De jury in de zaak om de zogenaamde Pentagon-papers tegen dr Daniel Ellsberg en Anthony Russo is naar huis gestuurd tot ongeveer half oktober. Daardoor is de waarschijnlijk langste pauze in een rechtszaak geschapen in de rechtsgeschiedenis van de Verenigde Staten. Het probleem ontstond nadat de verdediging had bekendgemaakt dat bij een lid van haar team af luisterapparatuur was geplaatst zonder dat de rechter daarvoor toestemming had verleend. Het hooggerechtshof zal over die klacht, waarschijnlijk pas in oktober, oordelen. Tot dan wil rechter Byrne de jury vasthouden om dan na een uitspraak van het hooggerechtshof zo snel mogelijk weer met het proces te kunnen beginnen.

Als het hooggerechtshof de klacht toewijst, zal Byrne waarschijnlijk alsnog de jury ontbinden. Rechter Byrne heeft de juryleden opdracht gegeven geen commentaren over de zaak te lezen. De juryleden hebben nu toestemming gekregen tot 15 september te reizen, maar daarna moeten ze elke reis die langer dan een week duurt melden.

Daniel Ellsberg en Russo zeiden na de beslissing van rechter Byrne dat zij zich in de tussentijd zullen inzetten tegen de herverkiezing van Nixon. Op een vraag of ze McGovern steunden, antwoordde Ellsberg: „Wij willen de zaak voor hem niet gecompliceerder maken.”

Indonesië loopt weg Vietcong toegelaten op conferentie

GEORGETOWN, 11 aug. (Reuter, AP). — De Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam (Vietcong) en de Cambodjaanse regering in ballingschap van prins Norodom Sihanouk zijn als volwaardig lid toegelaten tot de conferentie van niet-gebonden landen in Georgetown (Guyana). Uit protest tegen toelating

van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam hebben Indonesië, Maleisië en Laos de vergaderzaal verlaten. Zij verklaarden dat het besluit door intimidatie was afgedwongen. Door hun afwezigheid kon anderhalf uur later ook de delegatie van Sihanouk worden toegelaten.

De onderminister van de Vietcong, Hoang Bitsj Son, zei dat uit het optreden van de drie weggelopen landen blijkt dat deze landen „wel gebonden” zijn. De Zuidvietnamese afvaardiging naar het vredesoverleg in Parijs noemde de toelating van de Vietcong een „ontoelaatbare inmenging in de aangelegenheden van Zuid-Vietnam”.

Overigens is de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam alleen als volwaardig toegelaten voor deze conferentie. Op een eventueel volgende conferentie moet opnieuw over dit punt worden beslist. De Cambodjaanse regering in ballingschap is permanent lid geworden en kan nu aan alle conferenties deelnemen.

Jane Fonda wordt niet ondervraagd

WASHINGTON, 11 aug. (AFP). — De commissie voor binnenlandse veiligheid van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden die donderdag in besloten zitting bijeen is geweest, heeft besloten de actrice Jane Fonda niet te ondervragen over haar activiteiten in Noord-Vietnam.

De commissie heeft wel het ministerie van justitie verzocht haar voor 14 september een rapport te doen toekomen over de activiteit van Jane Fonda in Noord-Vietnam en speciaal over de verklaringen die zij daar heeft afgelegd.

Richard Ichord, de voorzitter van de commissie, en verscheidene andere Congresleden hebben Jane Fonda verweten propaganda te hebben gemaakt voor Noord-Vietnam en tegen de Verenigde Staten.

PARIJS. — De Vietnamonderhandelingen in Parijs zijn ook donderdag volledig in het slop blijven zitten. De Noordvietnamese delegatie bleef het thema van de opzettelijke bombardementen op dijken en dammen bespelen.

De Amerikaanse delegatieleider, William Porter, verklaarde voor de bijeenkomst dat de hele situatie een ommekeer zou beleven als de tegenpartij het Amerikaanse plan voor een wapenstilstand en vrijlating der Amerikaanse krijgsgevangenen zou accepteren.

Noord-Vietnam wijst het plan af omdat het de politieke kwestie scheidt van de militaire. Hanoi wil dat onderscheid niet.

Vacant

India, Nepal en Singapore waren tegen het lidmaatschap van de Cambodjaanse regering in ballingschap en wilden dat de zetel van Cambodja, waarop ook de huidige regering in Pnompen aanspraak maakt, vacant zou blijven. Dit was ook op vorige conferenties het geval.

De vertegenwoordigers van Indonesië, Laos en Maleisië vertelden later dat zij de conferentie niet langer kunnen bijwonen. Zij legden er echter de nadruk op dat dit niet betekent dat zij zich terugtrekken uit de groep niet-gebonden landen. De Indonesische minister van buitenlandse zaken, Adam Malik, zei dat de toelating van de twee nieuwe leden in strijd was met de bepalingen van de groep, omdat de beslissing niet eenstemmig is genomen.

De Indiase minister van buitenlandse zaken, Swaran Singh, noemde de toelating van regeringen in ballingschap een precedent, dat ernstige gevolgen kan hebben in de toekomst.

JURY PENTAGON-PAPERS VOORLOPIG NAAR HUIS

LOS ANGELES, 11 aug. (NYT) — De jury in de zaak om de zogenaamde Pentagon-papers tegen dr Daniel Ellsberg en Anthony Russo is naar huis gestuurd tot ongeveer half oktober. Daardoor is de waarschijnlijk langste pauze in een rechtszaak geschapen in de rechtsgeschiedenis van de Verenigde Staten. Het probleem ontstond nadat de verdediging had bekendgemaakt dat bij een lid van haar team af luisterapparatuur was geplaatst zonder dat de rechter daarvoor toestemming had verleend. Het hooggerechtshof zal over die klacht, waarschijnlijk pas in oktober, oordelen. Tot dan wil rechter Byrne de jury vasthouden om dan na een uitspraak van het hooggerechtshof zo snel mogelijk weer met het proces te kunnen beginnen.

Als het hooggerechtshof de klacht toewijst, zal Byrne waarschijnlijk alsnog de jury ontbinden. Rechter Byrne heeft de juryleden opdracht gegeven geen commentaren over de zaak te lezen. De juryleden hebben nu toestemming gekregen tot 15 september te reizen, maar daarna moeten ze elke reis die langer dan een week duurt melden.

Daniel Ellsberg en Russo zeiden na de beslissing van rechter Byrne dat zij zich in de tussentijd zullen inzetten tegen de herverkiezing van Nixon. Op een vraag of ze McGovern steunden, antwoordde Ellsberg: „Wij willen de zaak voor hem niet gecompliceerder maken.”

Amerikaanse Huis kraakt anti-oorlog-amendement

Gevechtsactiviteit bij Saigon duurt voort

SAIGON (AP, Reuter, UPI) — Noordvietnamese en Vietong-troepen hebben op drie plaatsen aanvallen gelanceerd op Zuidvietnamese stellingen op 32 km ten zuidwesten van Saigon, zo is uit militaire kringen vernomen. De afgelopen dagen waren al krachtige aanvallen gemeld op 27 km ten oosten van Saigon.

President Thieu heeft onlangs voorspel, dat de Noordvietnamezen zouden proberen de voedseltoevoer van de Mekong-Delta naar Saigon af te snijden als onderdeel van een aanval op de hoofdstad. De aanvallen van donderdagnacht waren gericht op stellingen bij weg no 4, die van Saigon naar de Mekong-Delta leidt.

De laatste gevechtseenheden van de Amerikaanse grondstrijdkrachten in Zuid-Vietnam zijn gisteren aan de actieve strijd onttrokken, zo heeft het Amerikaanse opperbevel bekendgemaakt. Het betreft het derde bataljon van het 21e regiment infanterie, in totaal 1.043 man. Een deel van hen keert terug naar de VS en de anderen blijven achter ter bescherming van de overgebleven Amerikaanse bases.

Op het hoogtepunt van de Amerikaanse oorlogsvoering in Vietnam in 1968, waren er 112 bataljons grondtroepen. Met een wijziging naar een 'heramerikanisering' van de oorlog in Vietnam, heeft de Viet Cong in Parijs gisteren gereageerd op het bericht van het Amerikaanse opperbevel in Saigon, dat het laatste Amerikaanse, aan de strijd deelnemende bataljon in Zuid-Vietnam is teruggetrokken.

Een woordvoerder van de Viet Cong-delegatie op het vredesoverleg in de Franse hoofdstad zei: 'In werkelijkheid beleven we een 'heramerikanisering' van de oorlog'.

Hij wees erop dat meer dan 200.000 Amerikaanse soldaten in een of andere vorm aan de oorlog in Zuid-Vietnam deelnemen. Daarvan bevinden zich er 50.000 aan boord van schepen van de Zevende Vloot, 45.000 op steunpunten in Thailand, 45.000 op Okinawa, 265.000 op Hawaï, 10.000 op het eiland Goëam, 6.000 op Taiwan en 43.000 in Zuid-Vietnam zelf.

Het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft gisteren met 228 tegen 178 stemmen een amendement verworpen, dat inhield, dat de Verenigde Staten alle gevechtsactiviteit in Indo-China moeten stopzetten en alle troepen voor 1 oktober moeten terugtrekken als de tegenpartij de krijgsgevangenen vrijlaat en een bestand in acht neemt, dat veilige troepenterugtrekking mogelijk maakt. Het amendement was door een commissie van het Huis toegevoegd aan de wet op de militaire hulp aan het buitenland, die later wel door het Huis werd aangevaard.

Dit wetsontwerp gaat nu weer terug naar de Senaat. De Senaat had bij de behandeling van dit wetsontwerp een verstrekkender amendement aangevaard, dat alle gelden voor de oorlog in Indo-China zou afnemen na een periode van vier maanden, met als enige voorwaarde de vrijlating van de Amerikaanse krijgsgevangenen door Noord-Vietnam. Maar de Senaat verwierp later het wetsontwerp als geheel, zodat dit weer opnieuw in behandeling moet worden genomen.

De woordvoerder van het Witte Huis, Ziegler, toonde zich verheugd over de uitslag van de stemming in het Huis. Het Amerikaanse vredesvoorstel aan Hanoi voorziet behalve in vrijlating van de krijgsgevangenen in een alge-

meen bestand in heel Indo-China onder internationaal toezicht. In het amendement, dat het Huis nu verworpen heeft, was alleensprake van een eperkt bestand, dat een veilige terugtrekking van de Amerikaanse troepen moet waarborgen.

De Vietnamese bevrijdingsbeweging, van Vietminh tot Vietcong (1)

VO NGUYEN GIAP DE THEORETICUS

Zelden is de bevrijdingsstrijd van een land over zo lange tijd gemeten zo sterk gebonden geweest met een bepaalde figuur als in het geval van generaal Giap, eens held van Dien Bien Phoe, nu minister van Defensie en vice-premier van de Democratische Republiek Vietnam. De redactie van VN heeft Herman de Lange gevraagd de mythologie die rond Giap in de loop van de jaren is ontstaan tot betrouwbaarder proporties terug te brengen. In dit eerste artikel behandelt De Lange het leven van Giap tot 1945, de eerste periode dus, waarin hij op eigen kracht van activist tot theoreticus werd. Het is een inleidend verhaal bij dat over de militaire strateeg Giap die volgende keer aan bod komt.

HERMAN DE LANGE

VOORZOVER IK HEB KUNNEN na-gaan? bestaat er geen biografie over *Vo Nguyen Giap*. In elk boek, dat is gewijd aan de hedendaagse geschiedenis of politiek, kom je de generaal Giap, minister van defensie en vice-premier van de Democratische Republiek Vietnam (D.R.V.), de held van Dien Bien Phoe en beroemd theoreticus van de guerrilla en de volksbevrijding, wel in een of ander verband tegen. In dit artikel wil ik niet zozeer de militaire strateeg Giap behandelen, maar wel ingaan op zijn levensloop in samenhang met de politieke geschiedenis van Vietnam. Dit

gevolg van het feit dat hij studentendemonstraties in Hué had geleid. Hij werd tot drie jaar gevangenisstraf veroordeeld, maar vermoedelijk al na enkele maanden wegens goed gedrag vrijgelaten. Sommige auteurs menen dat hij de volle drie jaren heeft uitgezeten. Hoe het ook zij, Giap voltooide zijn middelbare school en vertrekt naar Hanoi waar hij aan de universiteit rechten gaat studeren. Hij schijnt een redelijk goed student te zijn. In 1937 beëindigt hij deze studie en in 1938 verwerft hij een doctorsgraad op een proefschrift over een politiek-economisch onderwerp. Gedurende zijn verblijf in Hanoi heeft hij gewoond bij de professor Dang Thai Mai, evenals Giap lid van de Tan Viet en later lid van de I.C.P. In 1946 zou Giap diens dochter huwen.

Soms wordt er beweerd dat Giap al in 1930 communist is geworden. Waarschijnlijker is de versie dat hij dit is geworden tijdens zijn studentenjaren. Omstreeks 1936 is hij in elk geval lid van de illegale I.C.P. In datzelfde jaar is in Frankrijk het Volksfront aan de regering gekomen en dit betekende meer vrijheid voor de nationalistische bewegingen in Vietnam, terwijl de I.C.P. eveneens meer manoeuvreerruimte verkreeg. De I.C.P. was in de dertiger jaren vooral in het Zuiden aanzienlijk verzwakt door een invloedrijke Trotskistische beweging, maar in het Noorden was zij in staat politieke activiteiten te ontwikkelen. Zo werd in Tonkin een Indochinees Democratisch Front opgericht, dat werd geleid door Giap en Pham Van Dong, de latere premier van de D.R.V. Deze organisatie was een typisch voorbeeld van de volksfronttactiek van de communisten, een tactiek die zij in de jaren, die nog gingen komen, bij herhaling zou toepassen. Er werden meer van zulke overkoepelende en legale organisaties in deze periode gesticht, waarin communisten en gematigde en burgerlijke nationalistische groeperingen met elkaar samenwerkten. Bv. de Socialistische Federatie van Noordelijk Vietnam met 500 leden, waaronder Giap. Deze

nam had de Vichy-regering van Petain erkend). Haar zuster werd door een tribunaal ter dood veroordeeld en kort daarop onthoofd. Giap's vrouw werd tot 15 jaar dwangarbeid veroordeeld en stierf in 1943 in de gevangenis, evenals het enige kind uit dit huwelijk van Giap. Over de dood van deze vrouw bestaan twee lezingen: de ene wijt haar dood aan ziekte, maar Giap zelf heeft het geweten aan mishandeling.

Het is niet duidelijk wat Giap heeft gedaan in de periode 1939 tot begin 1941, dus in de periode na zijn vlucht uit Hanoi. Men vertelt dat hij naar China is gegaan. In elk geval woonden er in het zuidelijk deel van China vele Vietnamese ballingen. Dit gebied was in handen van nationalistische 'warlords' van Kwoming-tang. Er zijn versies dat Giap in deze periode naar Yenan, het centrum van de Chinese communisten is gegaan en daar een guerrilla-opleiding heeft gehad. Anderen vertellen dat hij 'n guerrilla-opleiding zou hebben gekregen in Tsin-tsi onder leiding van Amerikaanse officieren. In elk geval is het zeker dat Giap in deze periode de leider van de Vietnamese communisten, die lange tijd in het buitenland had moeten verkeren, Nguyen Ai Quoc, ofwel Ho Chi Minh, heeft leren kennen. Tijdens het 8ste congres van het Centrale Comité van de I.C.P., dat van 10-19 mei 1941 in Tsin-tsi, een Chinees dorp in een gebied, dat grensde aan Vietnam, werd in aanwezigheid van gedelegeerden van enkele Vietnamese nationalistische splintergroeperingen de Viet Nam Doc Lap Dong Minh, afgekort als Vietminh, (Liga voor de onafhankelijkheid van Vietnam) opgericht. Opnieuw een voorbeeld van de volksfronttactiek van de I.C.P. De organisatie voor propaganda, inlichtingenwerk en guerrilla in noordelijk Vietnam werd toevertrouwd aan Giap, die blijkbaar al enige naam had verworven in de kringen van I.C.P. Giap had erg veel succes met het vormen van lokale Vietminh-kaders, vooral in de berg-

Behalve over zijn geboortedatum bestaan er over de beginjaren van Giap alleen maar tegenstrijdige berichten. Vandaar is en was hij een aantrekkelijk object voor allerlei 'cover-stories', waarin de schaarse en dikwijls onzekere gegevens over zijn vroege loopbaan een herinterpretatie hebben gekregen in het kader van latere beeldvorming. Wanneer je lemands pro-Chinese of pro-Russische houding wilt vaststellen, dan is het prettig wanneer het 'zeker' is, dat hij vroeger reeds Chinese invloed heeft ondergaan of wel heeft behoord tot de groep stalinisten in de Indochinese Communistische Partij (I.C.P.). Of wanneer je wilt duidelijk maken, dat Giap geen origineel theoreticus van de guerrilla is geweest, dan wordt een dergelijk oordeel plausibeler, wanneer je kunt aantonen dat hij gedurende een bepaalde tijd de guerrilla-hogeschool in Yenan van Mao heeft bezocht. Hoe onzorgvuldig er met de feiten wordt omgesprongen, laat een vergelijking tussen twee boeken van de grote Vietnam-expert Bernard S. Fall zien. In 1960 schrijft hij e.v. dat Giap in het dorp An-Xa in de arme provincie Quang Binh werd geboren, maar in 1966 dat Giap afkomstig was uit Nghe-An, een provincie die grenst aan Quang Binh. We houden het maar op de eerste versie.

Nationalist

Giap's ouders waren arme boeren. Zijn vader had enig onderricht genoten en was voor Vietnamese begrippen een geleterd man. Hij was bovendien een actief nationalist. Van zijn 12de jaar bezocht de jonge Giap het Lycée Quoi-Hoi in Hué. Daar gaf hij blijk van grote belangstelling voor poëzie. Een eigenschap, die blijkbaar fanatiek in spé met elkaar gemeen hebben. Het Vietnamees nationalisme oefent op hem een grote aantrekkingskracht uit en er wordt verteld dat hij onder de invloed kwam te staan van de doctrines van een bekend nationalist, Pham Boi Chau. Al op veertienjarige leeftijd wordt hij lid van de Tan Viet Cach Menh Dang, de nieuwe Vietnamese Revolutionaire Partij, die in 1925 was opgericht. De Tan Viet was een ondergrondse nationalistische organisatie met enkele honderden leden met dikwijls nogal uiteenlopende politieke opvattingen. Deze organisatie werd natuurlijk ook door de Franse Veiligheidspolitiek in de gaten gehouden en de jonge Giap zou vanaf dat moment in de dossiers van de Sûreté voorkomen. De Tan Viet was geen lang leven beschoren (omstreeks 1930 verdwenen). Evenals het geval is geweest bij de meeste nationalistische organisaties werd er geen concreet program van sociale hervorming en politieke actie ontworpen. Uit teleurstelling hebben vele leden zich later bij de Thamh Nien (de revolutionaire Jeugdliga van Vietnam, die in 1925 in Canton door Ho Chi Minh was gesticht) of bij andere communistische groeperingen aangesloten, die in 1929 werden gesticht en waaruit tenslotte in oktober 1930 de I.C.P. is ontstaan.

In 1930 beleefde het Vietnamees nationalisme een nieuw hoogtepunt. Sommige nationalistische groeperingen riepen op tot een algemene opstand, waaraan door de Fransen snel een einde werd gemaakt. Maar in Vietnam heerste op dat moment eveneens een ernstige economische depressie en een dreigende hongersnood bracht de boeren in het noorden in opstand. Bv. in Nghe-An stichtten de boeren zgn. sowjets. Deze boerenopstanden werden in 1930 en 1931 in bloed gesmoord. Tegelijkertijd decimeerden de Fransen de verschillende nationalistische groeperingen. Giap was één van de slachtoffers van de Franse arrestatievoede, misschien als

Leraar geschiedenis

In 1937 werd Giap leraar geschiedenis aan het Than Long lyceum in Hanoi. Het jaar daarop huwde hij met de dochter van Pham Quynh, een bekend geleerde in Hanoi. Als leraar zou Giap in kringen van collega's en leerlingen veel communistische propaganda hebben gemaakt. De 'cover stories' weten nog te vertellen dat uit zijn lessen zou blijken dat hij sterk werd geboeld door de persoon van Napoleon. De expert op het gebied van het Aziatisch communisme P. J. Honey voegt eraan toe dat zijn vrienden de indruk hadden dat Giap ertoe neigde zich te identificeren met Napoleon: 'His indignation over wrongs to the Vietnamese and the vision of himself as a great military leader drew him naturally into revolutionary activities at an early age, as a result of which he was arrested and imprisoned.' Op een dergelijke wijze wordt je dus van geschiedenisleraar generaal! De vrouw van Giap deelde zijn politieke opvattingen en was actief in de beweging. Toen in 1939 de Volksfrontregering in Frankrijk was gevallen en Duitsland Polen was binnengetrokken, werd er in Vietnam een hardhandig einde gemaakt aan de activiteiten van nationalist en communisten. Velen werden gevangen gezet, maar Giap en zijn gezin wisten naar Vinh in Centraal Vietnam te ontsnappen. In 1941 werd Giap's vrouw en haar zuster door de Franse Veiligheidspolitie gearresteerd (n.b. De Franse regering in Viet-

nisme moderneden zoals de Tho, Meo and Man woonden. Met name de Tho, die onder leiding stonden van Chu Van Tan, door sommige auteurs als een plaatselijke bandiet afgeschilderd, gingen een grote rol spelen. De voornaamste betekenis van de Vietminh in de periode 1941-1944 is gelegen in het inlichtingenwerk voor de Chinese nationalist en de hulp aan geallieerde piloten. Tegen de Vichy-Fransen werden gewapende acties van ondergeschikt belang ondernomen. Wel breidde de Vietminh zijn invloed geleidelijk uit, maar hierin werd een einde gemaakt in 1943, toen de Fransen de Vietminh uit gebieden, die zij beheersten, wisten terug te dringen. Het verloop van de guerrilla van de Vietminh is eveneens een duistere episode. De I.C.P. leidde de Vietminh op een tamelijk inconsistente wijze. Dan weer werd er opgeroepen tot lokale gewapende acties of volksopstand, dan weer werd de Vietminh bevolen zich uitsluitend te bepalen tot politieke propaganda en inlichtingenwerk.

De Chinese nationalistische leiders zagen de activiteiten van de Vietminh in hun eigen gebieden (zuidelijk China) met lede ogen aan. Voorstellen tot samenwerking van de kant van de Vietminh werden afgewezen en Ho Chi Minh werd nog in 1941 gevangen gezet. De Chinese nationalist hadden hun eigen plannen en daartoe riepen zij van 4-16 oktober 1942 een congres bijeen van verschillende Vietnamese nationalistische groeperingen. Op 10 oktober werd de Dong Minh Hol opgericht, de Vietnamese Revolutionaire Liga. De Vietminh, die beweerde dezelfde opbouw en bedoeling te hebben als de Liga, was slechts één van de 10 lidorganisaties. De Liga slaagde er echter niet in zich waar

Generaal Giap, juli '72.

te maken. Zij was ongeschikt voor spionagewerk en de organisatie van militaire strijdkrachten. Eind 1942 wist Ho Chi Minh de Chinezen ervan te overtuigen, dat de Vietminh hiertoe wel in staat zou zijn. Hij werd vrijgelaten en tot hoofd van de Liga gebombardeerd. Dit versterkte de positie van de Vietminh, die in China door Pham Van Dong en in Tonkin door Giap werd geleid. De Vietminh beantwoordde wel aan de eisen van de Kwomintang, maar niettemin verloor Ho in maart 1944 zijn leiderschap over de Liga, toen onder nationalistisch Chinese sponsorschap een provisionele Republikeinse regering werd opgericht, waarin hij weliswaar een ministerpost kreeg toebedeeld.

Propaganda brigade

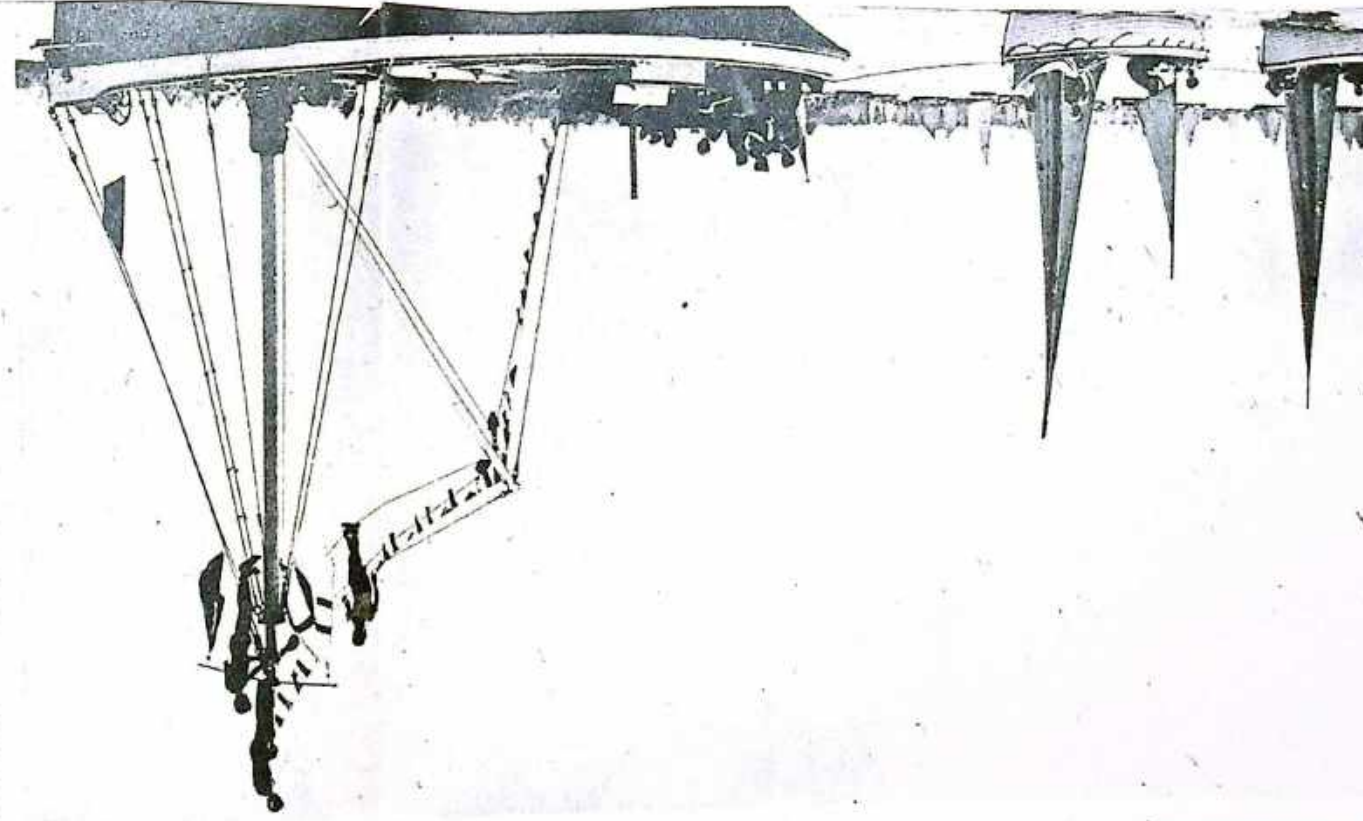
Op 22 december 1944 vormde Giap in het Tho-dorp Lao Bang de eerste gewapende propaganda brigade voor de bevrijding van Vietnam. Deze dag wordt nog steeds in de D.R.V. gevierd als de geboortedag van het Vietnamees Volksleger. Het peloton, dat werd gevormd, bestond uit 34 manschappen, en was zeer primitief bewapend. Geleidelijk groeide dit volksleger in omvang. Het kreeg wapens gesmokkeld uit China en de Amerikanen zouden ook wapens hebben gedropt. In maart 1945 telde het leger 1000 man.

Op 9 maart 1945 schoven de Japanners hun Franse marionettenregering opzij. Na deze Japanse coup werd er door het permanente Bureau van het Centrale Comité

van de I.C.P. een Noordvietnamees Revolutionaire Conferentie bijeengeroepen. Toen werden de verschillende lokale guerrillagroeperingen verenigd onder het commando van een Revolutionair Comité voor Noordelijk Vietnam, dat bestond uit Giap, Chu Van Tan en Van Tien Dang. Dit comité was dus het hoofd van het verzet in het noorden van Vietnam. Er werden daar vier verzetszones geschapen en reeds in juni 1945 waren reeds 6 bergprovincies onder controle van de Vietminh gekomen. Deze vormden een administratieve eenheid, 'Vrije Zone' genoemd, en een visioneel comité nam de leiding van het Militair Comité over, dat weliswaar verantwoordelijk bleef voor de militaire zaken. Na twee maanden had dus de Vietminh een gebied van 856.000 mensen in handen. Opmerkelijk is dat ruim 85 pct. van de bevolking behoorde tot etnische minderheden. Het succes van de Vietminh kun je wijten aan hun activiteiten op het gebied van politieke mobilisatie en aan het feit, dat de Japanners zich niet bemoeiden met de buitengewesten. M.a.w. de Vietminh vulde zeer bekwaam een politiek vacuum op na de staatsgreep van 9 maart 1945. Natuurlijk pleegden de Vietminh-eenheden gewapende overvallen op Japanse posten, maar over de omvang en effect van deze acties bestaan weinig gegevens. Vermoedelijk is ook in deze laatste periode het verzetswerk van de Vietminh vooral niet-militair van aard geweest. Op 11 augustus capituleert Japan. De Vietminh bezat nu een strijdmacht van 5000 man. Op 13 augustus gaf Ho Chi

Minh het sein tot een algemene opstand. De Vietminh stroomde naar de steden. Op 19 augustus trok het Volksleger Hanoi binnen en wat later werd Hué bezet. Intussen ontstond er onder de Vietnamezen een massabeweging, die de Vietminh steunde. Bao Dai, de keizer van Vietnam, trad onder druk van deze volksbeweging af en ook een marionettenregering in Hué verdween. Ter coördinatie van de machts-overname kwam op 16 augustus een Volkscongres, bestaande uit 60 gedelegeerden, waaronder vertegenwoordigers van minoriteiten en nationalistische groeperingen, bijeen en richtten een Nationaal Bevrijdingscomité van Vietnam op. Giap maakte daarvan deel uit. Doel van dit comité was het politiek vacuum op te vullen en te voorkomen dat Bao Dai of de provisionele Republikeinse regering in Nationalistisch China de kans kregen zich aan het hoofd van de massabeweging te stellen. Op 29 augustus stelde Ho Chi Minh zijn eerste regering samen, bestaande uit leden van het comité. Giap werd daarin minister van binnenlandse zaken. Op 2 september 1945 werd de onafhankelijkheid van Vietnam uitgeroepen. Op deze wijze konden Ho en zijn vrienden zich aan de oprukende geallieerde troepen presenteren als de wettige en nationale regering van Vietnam. Vanaf dit moment is de persoonlijke levensgeschiedenis van Giap, die natuurlijk het commando behield over het Vietnamees Volksleger, verweven met de politieke en militaire ontwikkelingen van de I.C.P. en van de Democratische Republiek Vietnam.

Foto Guillaume/Magnu

Verzand! het georganiseerd

ARIJ NEDERLAND

Amerikaans Huis

anti amendement over Vietnam

WASHINGTON, 12 aug. (Reuter, AFP) — Het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft vrijdag met 228 tegen 178 stemmen een amendement verworpen dat inhield dat de Verenigde Staten alle gevechtsactiviteiten in Indo-China moeten stopzetten en alle troepen voor 1 oktober moeten terugtrekken als de tegenpartij de krijgsgevangenen vrijlaat en een bestand in acht neemt dat veilige troepenterugtrekking mogelijk maakt.

Het amendement was door een commissie van het Huis toegevoegd aan de wet op de militaire hulp aan het buitenland, die later wel door het Huis werd aanvaard.

Het wetsontwerp gaat nu weer terug naar de senaat. De senaat had bij de behandeling een verstrekkender amendement aanvaard dat alle gelden voor de oorlog in Indo-China zou afsnijden na een periode van vier maanden met als enige voorwaarde de vrijlating van de Amerikaanse krijgsgevangenen. Maar de senaat verwierp later het wetsontwerp als geheel, zodat het weer opnieuw in behandeling moet worden genomen.

Ronald Ziegler, de woordvoerder van het Witte Huis, toonde zich verheugd over de uitslag van de stemming in het Huis van Afgevaardigden. Het Amerikaanse vredesvoorstel aan Hanoi voorziet behalve in vrijlating van de krijgsgevangenen in een algemeen bestand door heel Indo-China onder internationaal toezicht. In het amendement, dat het huis nu verworpen heeft, was alleen sprake van een beperkt bestand dat een veilige terugtrekking van de Amerikaanse troepen moet waarborgen.

Olympische Spiele München 1972

Een derde exemplaar uit de serie anti-Olympiade-affiches, die rond — en vooral niet op — de tentoonstelling Documenta-5 in het Westduitse Kassel worden verspreid. Deze is gewijd aan het verbroederingsaspect van de Spelen.

Het Olympisch vuur is een Duitse vondst, voor het eerst toegepast bij de Olympische Spelen van Berlijn in 1936. Er is daarna heel wat in rook opgegaan — mensen en illusies. Maar de Olympische gedachte kennelijk nog altijd niet.

Laatste Amerikaanse infanteristen ^{72m}weg

SAIGON, 12 aug. (AP) — De Amerikanen nemen vanaf vrijdag na zeven en een half jaar niet meer deel aan de gevechten op de grond in Vietnam. Hun laatste afdeling infanterie, het derde bataljon van het 21ste regiment, dat in Da Nang was gelegerd, gaat huistoe. In april 1969 was de Amerikaanse militaire macht het sterkst en telde toen 543.000 militairen, waarvan 112 bataljons grondtroepen deel uitmaakten.

Met ingang van 1 september zullen er in Indo-China aan adviseurs, technici, mensen van de luchtmacht en personeel van de vervoersdiensten nog 39.000 man aanwezig zijn.

Op de zevende vloot en bij de luchtmacht, op bases in Thailand en het eiland Goeam, is dan nog 100.000 man in dienst.

De Noordvietnamezen en de Vietcong hebben gisteren aanvallen op tal van Zuidvietnamese stellingen voortgezet, en de zuidelijke troepen bij de stad Kwang Tri wederom zwaar met artillerie beschoten.

Kort voor het krieg van de dag troffen raketten en mortiergranaten het kamp Lau The dat 45 kilometer ten noorden van Saigon ligt. Daar is het tactische hoofdkwartier gevestigd voor de operaties van het derde Zuidvietnamese militaire district.

Noord-Vietnam heeft het vredes-

plan voor Vietnam, dat een maand geleden door vijf Zuidoostaziatische landen was ingediend, verworpen, omdat het de Verenigde Staten en de regering in Saigon begunstigt, zo heeft Hanoi vrijdag meegedeeld.

Hanoi heeft dit donderdag formeel meegedeeld aan de Indonesische zaakgelastigde. Indonesië, de Filipijnen, Maleisië, Thailand en Singapore hadden het plan opgesteld op een bijeenkomst in Manila van de Zuidoostaziatische organisatie ASEAN.

Indo-Chinabeleid van VS geheeld

Niet gebonden landen kozen radicalere koers

GEORGETOWN (AP, Reuter, UPI) — In Georgetown, de hoofdstad van Guyana, is zaterdag de conferentie van niet-gebonden landen een lag later dan het plan was afgesloten met het besluit de volgende bijeenkomst in Algiers te houden en een scherp gestelde resolutie, waarin de terugtrekking wordt geëist van de VS uit Vietnam en Cambodja.

Ministers van buitenlandse zaken van 67 niet gebonden landen hebben aan het slot van de conferentie in een verklaring gezegd voldaan te zijn over de ontspanning tussen Oost en West, maar het te betreuren dat de gevolgen ervan geografisch te beperkt zijn. Volgens hen is de rivaliteit tussen de grote mogendheden gegroeid in gebieden buiten Europa en met name op de wereldzeeën.

In de slotresolutie bevestigde de conferentie haar volledige steun aan de rechtvaardige en heldhaftige strijd van de volkeren van Vietnam, Cambodja en Laos voor hun nationale onafhankelijkheid en vrijheid.

De resolutie volgde op de toelating van de Voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam, de regering in ballingschap van Cambodja van prinses Norodom Sihanouk als leden van de conferentie. Dit besluit leidde tot het wegllopen van Indonesië, Maleisië en Laos uit een stormachtige zitting in het hotel in Georgetown, waar vijf dagen is vergaderd. 'Het scheelde niet veel of men ging met elkaar op de vuist', aldus een afgevaardigde. Het was de eerste keer dat op een conferentie van niet-gebonden landen afgevaardigden besloten uit de club te treden.

Naast de veroordeling van het Ameri-

kaanse beleid in Indo-China heeft de conferentie de bezetting van Arabisch gebied door Israël geheeld. Volle steun werd toegezegd aan de nationalisatie-maatregelen van Peru, aan de Chileense regering en andere Latijns-amerikaanse landen die hun soevereiniteit pogen te herstellen.

In de verklaring werd voorts betreurd dat de grote mogendheden besluiten monopoliseren die alle landen aangaan. Volgens de ministers wordt de kloof tussen arme en rijke landen steeds groter en heeft de recente UNCTAD-conferentie in Chili niet de gewenste correctie opgeleverd.

De niet-gebonden landen besloten met alle middelen te zullen streven naar uitroeiing van alle restanten van kolonialisme en rassendiscriminatie. Voorts is overeengekomen:

- 1) maatregelen te bestuderen voor systematische verschaffing van geld, wapens en opleidingsfaciliteiten aan Afrikaanse bevrijdingsbewegingen;
- 2) gecoördineerde acties te ondernemen om een einde te maken aan de handel van alle landen met Zuid-Afrika, en Rhodesië en aan alle buitenlandse investeringen in deze twee landen.

AGRESSIE

In de inleiding van een economisch rapport, dat zaterdag in Georgetown

is goedgekeurd wordt verklaard dat elke economische bedreiging of druk van buitenaf als 'agressie' kan worden aangemerkt. Volgens sommige landen, waaronder Chili, maakt aanvaarding van zo'n beginsel het mogelijk 'agressies' van dit type aanhangig te maken bij de Veiligheidsraad van de VN.

Volgens waarnemers in Georgetown hebben de niet-gebonden landen op de conferentie in Georgetown een aanzienlijk radicalere koers uitgestippeld en is de invloed van de Afrikaanse leden in de club versterkt. Dit is mogelijk geworden door aanvaarding van de procedure besluiten te nemen met gewone meerderheid.

Getergde Aziatische afgevaardigden zouden hebben geklaagd dat de sterke aanwezigheid van Afrikaanse landen op de conferentie het gevaar oproept dat de club van niet-gebonden landen een tweede OAU (Organisatie van Afrikaanse Eenheid) wordt. Onenigheid tussen Afrikaanse en Aziatische vertegenwoordigers kwam ook tot uiting bij het besluit Algiers te kiezen als plaats voor de volgende conferentie, die mogelijk al volgend jaar zal worden gehouden. De Aziatische leden wilden Sri Lanka (het voormalige Ceylon) liever als conferentie-oord. De meerderheid, waaronder alle Afrikaanse deelnemers, wensten bij voorkeur naar Algerije te gaan.

Trouw 14-8-1972

Oud-onderhandelaars in Parijs vallen Shriver bij:

Trouw, 14.8.72

Nixon liet 'gouden' vredeskans lopen

WASHINGTON (UPI, Reuter, AP) — President Nixon heeft aan het begin van zijn ambtstermijn 'een gouden kans' voorbij laten gaan om de oorlog in Vietnam door onderhandelingen te beëindigen. Deze bewering van Sargent Shriver, McGovern's 'running mate', die door de regering-Nixon als 'politieke fantasie' was bestempeld, is nu bevestigd door de twee voormalige onderhandelaars in Parijs, Averell Harriman en Cyrus Vance.

Shriver had de beschuldiging geuit in een vraaggesprek. Hij zei dat Nixon kort na zijn ambtsaanvaarding als president de kans op vrede in Vietnam letterlijk in de schoot geworpen kreeg, maar deze liet lopen. Nixon miste de kans de oorlog te beëindigen op betere voorwaarden dan nu door onderhandelingen kan worden bereikt, zo zei hij. Toendertijd hadden de VS namelijk een troepenmacht van ruim 500.000 man in Vietnam. Shriver was ambassadeur in Parijs — de plaats van de Vietnamese onderhandelingen — van mei 1968 tot maart 1970.

'Fantasie'

Op een persconferentie had minister William Rogers de opmerking van Shriver in het belachelijke getrokken en gevraagd waarom Shriver de regering niet op de hoogte had gesteld. 'Als er zo'n historische kans bestond, dan zou ik willen zeggen dat de heer Shriver er bijzonder zwijgzaam over is geweest', zei Rogers, die de woorden van Shriver 'geen echte leugen', maar 'politieke fantasie' wilde noemen. Onmiddellijk daarop lieten echter Harriman en Vance, Amerika's eerste onderhandelaars in Parijs, een verklaring verschijnen, waarin zij de woorden van Democratische kandidaat onderstreepten. Noord-Vietnam had, zo blijkt uit deze verklaring, begin november 1968 duidelijk laten weten bereid te zijn 90 procent van zijn troepen terug te trekken uit de twee noordelijke provincies, die het toneel waren geweest van zware gevechten. Dit was een indirecte aanwijzing dat Hanoi bereid was te onderhandelen, meenden Harriman en Vance. 'De

nieuwe regering zou vrede door onderhandelingen als eerste punt op haar programma hebben moeten zetten. In plaats daarvan oordeelde zij het haar eerste plicht de banden met president Ngoejen Van Thieu aan te halen. Dit betekende, dat de kans werd vergooid op een oplossing door onderhandelingen, aangezien een compromis onvermijdelijk de macht van Thieu zou elimineren', aldus de verklaring.

Veto-recht

In een telefoongesprek gaf Harriman nog nadere inlichtingen. Hij zei dat

Onrust in Rotterdam in Kamercommissie

DEN HAAG — Het Tweede Kamerlid H. Kikkert (CHU) wil dat de bijzondere kamercommissie voor buitenlandse werknemers, waarvan hij voorzitter is, op korte termijn bijeenkomt ter bespreking van de gebeurtenissen in de Rotterdamse Afrikaanderbuurt en in Haarlem, waar zaterdagavond een Italiaan werd doodgestoken. De betrokken bewindslieden — die van sociale zaken, CRM, justitie en binnenlandse zaken — dienen aan de bespreking deel te nemen, zo meent de heer Kikkert. Deze heeft de ministers van zijn verlangden op de hoogte gesteld. Waarschijnlijk zal de bespreking van de leden van de bijzondere commissie en de minister woensdagmorgen kunnen plaatsvinden.

het vredessignaal begin november 1968 algemeen bekend was bij de top politici in Washington, op het moment dat Nixon zijn ambt aanvaardde. 'Nixon was er volledig van op de hoogte, maar in plaats van onderhandelingen te beginnen, steunde hij Thieu en gaf hem het recht van veto', zo zei Harriman. 'Sindsdien zijn er nog wel een paar (kansen) gemist', voegde hij eraan toe. Hij beschuldigde Thieu er nogmaals van het begin van de onderhandelingen te hebben geboycot door eindelijk gezeur over de vorm van de conferentietafel en de weigering in het geheim met de Viet Cong bijeen te komen. 'Het was volkomen duidelijk dat Thieu wachtte op het moment dat Nixon president zou zijn.'

Waarom had Shriver dan niet de regering-Nixon op de hoogte gesteld, zoals minister Rogers beweerde? De kandidaat antwoordde gisteren op die vraag, dat hij dat op indirecte wijze had gedaan, namelijk via Harriman en Vance. Shriver voegde eraan toe: 'De huidige regering besprak en verwierp de kans, daarmee kiezend voor vietnamisering van de oorlog.'

McGovern

De discussie over de rol van Nixon in de Vietnamese oorlog speelt in de kaart van de Democraten, die nu aangevoerd worden door McGovern, die zich zeer vroegtijdig tegen deze oorlog heeft verzet en nog steeds deze kwestie ziet als de belangrijkste verkiezingsinzet. Ook gisteren weer viel McGovern Nixon aan wegens de onge-

Averell Harriman

kende escalatie van de bombardementen in Vietnam. 'Hij vervangt onze grondtroepen door massale bombardementen van de meest moorddadige aard', zo verklaarde McGovern. Zie voor wat de bombardementen aanrichten in Vietnam pagina 5.

15-8-1972

'Ontbladeringsmiddel ook geschikt wapen bij strijd in Europa'

WASHINGTON (AFP) — In een recent rapport van Amerikaanse militaire strategen wordt het gebruik van ontbladeringsmiddelen en chemische bestrijdingsmiddelen aanbevolen in geval van een conventionele oorlogsvoering in West-Europa bij de guerrilla-bestrijding in verscheidene landen. Dit heeft het Amerikaanse dagblad Washington Post gemeld.

In de 'strategische studies van de genie' wordt de conclusie getrokken, dat de ontbladering van Europese wouden de NAVO strijdkrachten zou kunnen helpen bij het vertragen van de opmars van de troepen van het Warschau pact. Ook landen als Korea, Cuba, Ethiopië en Venezuela lenen zich volgens het Amerikaanse rapport goed voor het gebruik van herbiciden bij conventionele oorlogsvoering of de bestrijding van binnenlandse opstanden.

Het Amerikaanse rapport gaat bijvoorbeeld uit van de veronderstelling, dat de troepen van het Warschau pact een NAVO-strijdmacht in West-Duitsland zouden aanvalen om vervolgens Frankrijk, België en Nederland binnen te kunnen vallen, daarbij gebruik van een corridor Bonn-Kassel en Luik-Mainz. In dat geval, aldus de strategen, zou ontbladering van de wouden in deze corridor de NAVO-

troepen enkele dagen respijt geven om hun stellingen te versterken terwijl ze intussen opgespoorde troepenconcentraties van de tegenstander kunnen aanvallen.

POSITIEF

In het rapport wordt een positieve balans opgemaakt van het gebruik van ontbladeringsmiddelen in Vietnam. Deze hadden, in enkele gevallen een nuttige bijdrage geleverd aan militaire operaties. Het gebruik van herbiciden zou vooral geschikt zijn om infiltraties te vertragen, terwijl er tevens minder manschappen nodig zijn om de infiltraties te verhinderen. In Vietnam is tussen 1967 en 1971 op grote schaal gebruik gemaakt van chemische bestrijdingsmiddelen. Volgens het rapport worden ze nu alleen nog gebruikt om de vegetatie in de onmiddellijke omgeving van bases en militaire posten te vernietigen.

Kissinger in Parijs voor intensief geheim overleg

WASHINGTON, PARIJS (AP, Reuter, UPI) — Henry Kissinger, de voornaamste adviseur van president Nixon heeft gisteren in Parijs voor de derde keer binnen zes weken geheim overleg gevoerd met de Noordvietnamese onderhandelaars. In tegenstelling tot vorige geheime besprekingen is Kissinger niet onmiddellijk naar Washington teruggereisd. Hieruit wordt opgemaakt dat ook vandaag geheime besprekingen zullen worden gevoerd.

Het nieuws van het geheime overleg werd gisteren bekendgemaakt door de woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler. Verdere bijzonderheden werden niet verstrekt. Evenals de vorige keren heeft Kissinger gesproken met Le Doec Tho, een vooraanstaand lid van het politieke bureau van de Noordvietnamese partij en Xoean Thoey, die de onderhandelingsdelegatie uit Hanoi in Parijs aanvoert. Bedoeling van het overleg is de impasse te doorbreken bij het officiële Vietnam-overleg in Parijs. Kissinger heeft nu in totaal 16 keer geheim overleg met de Noordvietnamezen gevoerd.

Naar verluidt heeft Kissinger weer de mogelijkheden onderzocht de politieke en militaire kwesties betreffende het conflict in Vietnam van elkaar te scheiden. Noord-Vietnam heeft daar steeds fel bezwaar tegen gemaakt.

VOORSTELLEN

Het Amerikaanse weekblad Time heeft gemeld dat de VS tijdens eerdere geheime besprekingen van Kissinger in Parijs hebben voorgesteld een dubbele regering in Saigon te handhaven tijdens een overgangsfase. Een regering onder president Thieu zou de niet-communistische gebieden in Zuid-Vietnam moeten besturen, terwijl een communistisch-gezinde regering het bestuur zou moeten voeren over gebieden die door de Viet Cong en de Noordvietnamezen worden beheerst. Via deze 'politieke evolutie' zouden de betrokken partijen dan zelf de politieke toekomst van het land moeten regelen. Op deze manier, aldus Time, kan Washington tegemoet komen aan de eis van Hanoi dat Thieu moet verdwijnen zonder zelf de handen daaraan vuil te maken. Hanoi heeft steeds het ontslag van Thieu geëist als onderdeel van een vredesregeling.

Een woordvoerder van de Parijse delegatie van de Voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam heeft gisteren herhaald dat 'iedere politieke oplossing in Zuid-Vietnam het onmiddellijke aftreden van Thieu en een verandering van de regering in Saigon moet behelzen.' Volgens de woordvoerder 'gebruikt Nixon de zogenaamde privé-gesprekken (tussen Kissinger en Noordvietnamezen) om

NEWPORT (AP) — De grondbeginselen, die Amerika ertoe hebben geleid in Vietnam ten strijde te trekken, zijn nog steeds deugdelijk, wat George McGovern ook zegt over het feit, dat wij op onze knieën naar Hanoi zouden moeten kruipen.

Deze visie heeft vice-president Spiro Agnew gisteren op een diner verkondigd. 'Als wij onze bondgenoten in de steek lieten, zoals McGovern dat voorstelt, dan zijn onze diplomatieke geloofwaardigheid en onze positie in de wereld naar de maan. Want wie ter wereld zou een bondgenoot willen hebben, die 'm smeerde als de zaken er minder mooi voor gingen staan?'

schriftelijk' hebben gegeven. Volgens Clarke, die onlangs Noord-Vietnam bezocht, krijgen de krijgsgevangenen een 'zeer menselijke en zelfs uitstekende behandeling.' Clark zei een en ander zondagavond in San Francisco.

CHINA

Yasuo Takeyama, hoofdredacteur van het Japanse financiële dagblad Nihon Keizai heeft gemeld dat China en de VS een aantal geheime afspraken heb-

de Amerikaanse publieke opinie te doen geloven dat er iets gebeurt, terwijl hij in feite de oorlogvoering verheft.'

Ramsay Clark, de voormalige Amerikaanse minister van justitie, die eerder Amerikaanse acties tegen dijken in Noord-Vietnam hekeld, heeft verklaard dat Hanoi hem de verzekering heeft gegeven dat Amerikaanse krijgsgevangenen zullen worden vrijgelaten 'als wij de zinloze en moorddadige bombardementen staken, een einde maken aan de oorlog en Vietnam verlaten.' Clark zei dat Noordvietnamese functionarissen hem 'deze verzekering 'zowel mondeling als

ben gemaakt, waaronder de vorming van een tijdelijke coalitieregering in Zuid-Vietnam. Deze coalitie zou welwillender tegenover China dan tegenover de Sowjet-Unie moeten staan. China en de VS zouden verder overeengekomen zijn dat de Amerikaanse troepen en militaire adviseurs rond 31 januari van Taiwan teruggetrokken zullen worden als de oorlog in Vietnam voor midden 1973 afgelopen is. Takeyama geeft geen bronnen voor zijn nieuws.

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken William Rogers heeft gisteren in Miami Beach verklaard dat de Democratische vice-presidentskandidaat Sargent Shriver en Averell Harriman hebben gefaald de regering-Nixon op de hoogte te brengen als zij inderdaad eind 1968 een 'gouden kans' voor vrede in Vietnam hadden ontdekt. Volgens Rogers worden de beweringen van Shriver hier over nergens bevestigd in de documenten van het ministerie van buitenlandse zaken.

McGovern doet „te aardig”

NEW YORK, augustus

ALS George McGovern voor zijn verkiezingscampagne het land intrekt, dan gaat dat zonder ceremonieel en joviaal. Ondanks alle hindernissen die hij moet overwinnen, straalt de presidentskandidaat van de Democraten vertrouwen uit en lijkt hij er zeker van te zijn, dat hij de race naar het Witte Huis zal winnen. Hij ziet er ook een beetje ouwe-lijk uit, zoals een zendeling uit 1900.

Kandidaat McGovern duikt in de menigte zoals een zwemmer in het water. Hij stelt zich aan het kiezersvolk voor, alsof nog nooit iemand iets over hem heeft gehoord (voor velen is dat inderdaad ook het geval). Hij gaat discussies aan van man tegen man en spreekt de anderen aan alsof het vrienden van hem zijn, die hij al lang kent.

Het hoort nu eenmaal zo, dat hij een scherm van lijfwachten om zich heen heeft, want als hij zich tussen de mensen begeeft, handen schudt en discussies aangaat, dan kan men voor zijn veiligheid niet zonder meer instaan.

In de hotels waar hij overnacht, wordt de gang waaraan zijn kamer ligt voortdurend door politiemannen bewaakt. Maar McGovern is ook weer niet van de buitenwereld afgezonderd. Hij leeft en werkt in een vriendelijke sfeer met zijn assistenten en zijn vrouw.

Zijn uiterlijke van „aardige vent” is zijn kracht maar tevens zijn zwakke kant. Wanneer hij het heeft over het beëindigen van de oorlog in Vietnam of over werkloosheid, dan meent hij wat hij zegt en die oprechtheid komt over bij zijn gehoor. Maar als hij uitgesproken is en men gaat bij mensen, die naar hem hebben geluisterd, vragen wat zij ervan denken, dan zeggen ze: „Hij is mij te aardig” en dat hij te veel aandacht schenkt aan werklozen.

Andere opmerkingen zijn: McGovern legt te veel begrip aan de dag voor de jongeren; hij is te idealistisch wat de kansen van vrede betreft in Vietnam. Kortom: hij past niet goed in deze tijd van geweldplegingen en cynismen.

Een toehoorder zei eens na een toespraak van McGovern: „Ik wou dat ik vertrouwen in hem kon hebben maar de oorlog en de werkloosheid zijn niet de schuld van Nixon. Nixon heeft het zo ver gebracht, dat wij nu in staat zijn ons uit Vietnam terug te trekken. En daarnaast: werk is er genoeg. Kijkt u de personeeladvertenties van de kranten er maar op na. Als er op dit gebied een probleem is, dan komt dat door al die lui die maar werkloosheidgeld innen en geen zin hebben in werk. Dat is het.”

EVEN WACHTEN

MCGOVERN is zich van deze mentaliteit bewust. Hij weet dat hij om te winnen de stemmen van de arbeiders nodig heeft en dat deze laatsten het niet eens zijn met hem, wanneer hij suggereert, dat werklozen bepaalde sociale garanties moeten krijgen. Daarom heeft hij zijn argumentatie gewijzigd: hij praat nu niet meer zozeer over gegarandeerde jaarlonen als wel over gegarandeerde werkgelegenheid.

McGovern beseft dat zijn argumenten over de sociale diensten, de werkloosheid, de vrede in Vietnam in 90 dagen en de besnoeiing van de defensielast bij zijn gehoor niet aanslaan. „Maar”, zo luidt zijn antwoord, „wacht nog een beetje. Over een tijdje zul je de mensen zien reageren.”

McGovern koestert een verwachting: hij wil de prestatie herhalen van Harry Truman in 1948. Maar hij ziet hierbij wellicht over het hoofd, dat de economische toestand van Amerika thans geheel anders is dan in 1948. In dat jaar verdiende 21 procent van de Amerikanen nog geen 3000 dollar per jaar. Twee en twintig procent verdiende minder dan 5000.

De situatie van thans is, dat nog slechts 8,3 procent minder verdient dan 3000 dollar per jaar en dat 15 procent meer dan 15.000 per jaar heeft.

Tellessant 15-8-'72

Clark: gevangenen maken het goed

SAN FRANCISCO (AP) — De Amerikaanse oud-minister van justitie Ramsey Clark zegt dat in het Amerikaanse krijsgesvangenkamp dat hij in Noord-Vietnam heeft bezocht alle slaapvertrekken ramen hadden zonder tralies, dat er een bioscoopzaal in het kamp was, een basketveld, dat er een bridgetrive werd gehouden en dat er boeken aanwezig waren.

Clark, die een bezoek van twee weken aan Noord-Vietnam heeft gebracht, verklaarde in San Francisco dat hij meer dan twee uur had gesproken met 10 gevangengenomen Amerikaanse piloten in een kamp op ongeveer 50 kilometer van Hanoi. Er was Noordvietnamese bewaking aanwezig tijdens het gesprek.

„De tien hebben mij gezegd dat zij menselijk werden behandeld”, aldus Clark. „Zij ondergingen geen hersenspoelingen, zij verklaarden gezond te zijn en zij zagen er ook uit als gezonde, krachtige mannen.”

De gevangenen zijn ondergebracht in tweepersoons kamers van ongeveer zes bij vijf meter. De kamers hebben een groot raam. Er staan twee bedden, een stoel en een tafel in.

Clark zei dat hij eerst sceptisch gestemd was, omdat men hem wellicht een show-kamp liet zien, maar de mannen hadden verklaard dat zij in andere kampen waren geweest en dat de omstandigheden daar gelijk waren.

Een Noordvietnamese functionaris had Clark verteld dat in het kamp dat hij bezocht ongeveer 25 Amerikaanse krijsgesvangenen verbleven.

De piloten waren bijzonder voorzichtig in hun uitspraken, aldus Clark, omdat het gesprek werd bijgevoerd door Noordvietnamese functionarissen met bandapparaten en camera's. Zij waren natuurlijk bang voor mogelijke gevolgen.

Het kamp bestond uit vier lange gebouwen van een verdieping, omringd door bomen. Clark passeerde een basketbalveld en een bioscoopzaal met 150 plaatsen. De mannen vertelden dat daar films werden vertoond.

„Zij stelden mij een heleboel vragen, voornamelijk over de bombardementen”, zei Clark. Twee van de tien krijsgesvangenen rookten aan één stuk door. Een ander zei dat zij midden in een bridgetoernooi zaten. Zij deden veel aan lichamelijke oefeningen. Een zei dat hij elke dag zo'n vijf kilometer trinde.

De mannen waren gekleed in een zwartblauw gestreept overhemd en 'n kaki-broek. Hun haar was kort geknipt. Op boekenplanken zag Clark een menigte stukgelezen pocketboeken liggen — romans en detectives.

De mannen vertelden hem dat zij de Voice of America konden beluisteren maar Clark heeft zelf geen radio's in het kamp gezien. Het kamp lag aan het einde van een laan, waar een enkele schildwacht stond met een geweer, achter een afzetting die bestond uit een bamboepaal. „Tralies heb ik nergens gezien,” besloot Clark.

Ontkenning van akkoord Laos

VIENTIANE, 16 aug. (AFP). — „Het is onjuist, het is totaal onjuist”, zo heeft de Laotiaanse premier, prins Soevanna Phoema, dinsdag geantwoord op vragen naar het bericht in de Bangkok Post dat hij en het hoofd van de Pathet Lao, prins Soevanophong, overeenstemming over een algeheel bestand hadden bereikt. „Prins Soevanophong heeft mijn laatste boodschap nog niet beantwoord”.

Volkskrant, 16-8-72

Kissinger naar Saigon en Tho naar Hanoi

PARIJS/WASHINGTON, 16 aug. (AP, Reuter, NYT) — De belangrijkste onderhandelaars in de kwestie Vietnam, Le Doek Tho en Henry Kissinger, gaan respectievelijk naar Hanoi en Saigon voor spoedoverleg. Kissinger wordt vanavond in Saigon verwacht en zal vóór het weekeinde verslag uitbrengen aan president Nixon. Le Doek Tho zal vandaag naar Hanoi vertrekken. Dit nieuws heeft een stroom van speculaties doen losbarsten over een op handen zijnde doorbraak in het vredesoverleg. Officieel werd door geen der partijen nadere bijzonderheden gegeven. Washington waarschuwde voor optimistische verwachtingen.

Gerucht over doorbraak

Le Doek Tho, lid van het politburo in Hanoi, die maandag geheim overleg met Kissinger pleegde in Parijs, is de belangrijkste Noordvietnamese onderhandelaar achter de schermen. De woordvoerder van de Voorlopige Revolutionaire Regering in Parijs, Ly Van Sau bevestigde, dat Tho vandaag naar Hanoi vertrekt. Van Noordviet-

LE DOEK THO

namese zijde kon geen bevestiging worden verkregen.

Woordvoerder Ronald Ziegler van het Witte Huis maakte bekend, dat Kissinger (die van een privébezoek aan Zwitserland naar Saigon doorreisde) vrijdagavond weer uit Saigon zal vertrekken. Nixons speciale adviseur en onderhandelaar zal in Saigon overleg plegen met president Ngoen Van Thieu, met de Amerikaanse ambassadeur Ellsworth Bunker en de bevelhebber generaal Frederic Weyand, over „alle aspecten van het Vietnam-probleem, inclusief de onderhandelingen in Parijs.”

Woordvoerder Ronald Ziegler liet de mogelijkheid open dat Kissinger nog elders bezoeken zal afleggen door te weigeren zijn verdere reisplannen te onthullen. In antwoord op vragen wilde hij wel vertellen dat Kissinger niet naar Parijs zal terugkeren en dat hij niet in het geheim een bezoek aan Hanoi zal brengen. Kissinger zal verslag uitbrengen van zijn besprekingen in Saigon voordat Nixon — vermoedelijk volgende week dinsdag — naar de Republikeinse conventie in Miami Beach gaat.

Speculaties

De aankondiging van het Witte Huis gaf aanleiding tot speculaties dat Kissinger een nieuw vredesaanbod van de communistische onderhandelaars in Parijs heeft ontvangen en dat president Nixon wil dat hij daarover persoonlijk met Thieu spreekt. Maar volgens Ziegler was zijn reis al enige weken voorbereid. President Nixon zou het nu „het geschikte moment” achten om met president Thieu de voortgang van de Parijse vredesonderhandelingen te bezien benevens alle andere aspecten van de oorlog.

Op de herhaalde vraag of er wellicht sprake is van een doorbraak van de impasse in Parijs zei Ziegler dat beide partijen zijn overeengekomen de inhoud van Kissingers missie naar Parijs niet openbaar te maken. „We zitten in een delicate periode en het is nu niet de tijd speculaties te doen”.

Goed ingelichte bronnen in Washington zijn er echter van overtuigd, dat het plotselinge bezoek van Kissinger aan Saigon betekent, dat nu een stadium is bereikt in het geheime overleg dat persoonlijk overleg met president Thieu nodig is voor een nieuw compromis. Deze overtuiging is gebaseerd op vroegere ontwikkelingen in het Vietnam-overleg.

In Washington is men ook van mening, dat president Nixons campagne om een vredesregeling te bereiken vóór de presidentsverkiezingen in november, een verhoogd tempo heeft gekregen door Kissingers overleg met Thieu. De Zuidvietnamese president is het belangrijkste obstakel naar vrede omdat de communisten zijn onvoorwaardelijke aftreden eisen en Washington weigert een andere regeringsleider in Saigon in het zadel te helpen.

Druk op Nixon

Dinsdag verluide in Londen dat Noord-Vietnam aan Oosteuropese diplomaten heeft laten weten dat het zijn militaire en propagandistische druk in Vietnam handhaaft omdat het verwacht dat president Nixons houding „buigzamer” zal worden naarmate de Amerikaanse presidentsverkiezingen naderen.

Noord-Vietnam heeft er voorts tegenover dezelfde diplomaten zijn ongenoegen over uitgesproken, dat de Chinezen en Russen „proberen ons voor te schrijven wat we moeten doen”.

China en de Sovjet-Unie, Noord-Vietnams belangrijkste bodgenoten, hebben Hanoi onlangs afzonderlijk van elkaar aangeraden, met de Verenigde Staten tot een vredesverdrag te komen. Noord-Vietnam heeft dit tegenover de Oosteuropese diplomaten bevestigd.

N-Vietnam rekt op concessies

Hanoi wil uiterste druk op VS

LONDEN, WASHINGTON, SAIGON (UPI, Reuter) — Noord-Vietnam wil de militaire en propagandistische druk in Vietnam tot het uiterste opvoeren omdat Hanoi verwacht dat president Nixon 'buigzamer' zal worden naarmate de datum van de presidentsverkiezingen dichterbij komt.

Dit hebben de Noordvietnamezen laten weten aan Oosteuropese diplomaten, zo is uit Londen vernomen. Tegen dezelfde diplomaten heeft Noord-Vietnam zijn boosheid uitgesproken over Russische en Chinese pogingen 'ons te beleren en ons te vertellen wat wij moeten doen.' De diplomaten hebben voorts meegedeeld dat Noordvietnamese zegslieden hen hebben bevestigd dat China en de Sowjet-Unie, die allebei steun geven aan Noord-Vietnam, onafhankelijk van elkaar Hanoi hebben aangeraden tot een akkoord te komen met de VS.

Maar de Noordvietnamezen hebben, aldus de Oosteuropese diplomaten, er geen twijfel over laten bestaan dat Hanoi diep verbitterd is dat Peking

en Moskou de Amerikaanse blokkade van Noordvietnamese havens de facto hebben aanvaard, en deze slechts met enkele woorden hebben afgekeurd. Volgens de diplomaten beschouwen de Noordvietnamezen zichzelf het best in staat te beoordelen wat moet gebeuren en is Hanoi ontevreden over het feit dat Peking en Moskou zich uitputten in ongevraagde adviezen over de manier waarop aan de oorlog een einde moet worden gemaakt.

Noord-Vietnam zou zeer geprikkeld zijn door het feit dat de Amerikaanse havenblokkade nu voelbaar begint te worden. Dit zou echter weinig invloed hebben op de vechtlust van de Noordvietnamezen. Tegen de Oosteuropese diplomaten hadden de Noordvietnamese zegslieden opgemerkt dat ze desnoods 'op de fiets' naar het slagveld zouden rijden.

De Noordvietnamezen hadden opgemerkt dat Hanoi van plan is de strijd voort te zetten op een schaal die zij noodzakelijk vindt en de publieke opinie maximaal te beïnvloeden met het oog op de komende Amerikaanse presidentsverkiezingen.

Infiltraties

Functionarissen van het Pentagon, het Amerikaanse departement van defensie, hebben gisteren gemeld dat duizenden nieuwe Noordvietnamese militairen de afgelopen week de gedomilitariseerde zone tussen noord en zuid zijn gepasseerd. Amerikaanse defensie-experts staan voor een raadsel wat betreft de Noordvietnamese strategie. Volgens de experts komen veel meer Noordvietnamezen binnen dan het aantal uitgeschakelde militairen, dat vervangen moet worden. Defensiefunctionarissen in Washington verwachten al een maand lang een Noordvietnamese aanval op de stad Hoëe in het noorden van Zuid-Vietnam. Wat de experts verbaast is dat slechts een gering deel van de Noordvietnamese versterkingen naar de omgeving van Hoëe is gedirigeerd. 'Iedereen gist wat zij nu zullen gaan doen', aldus één van de experts.

Op een afstand van 30 tot 55 km van Saigon, in de richting van de Cambodjaanse grens hebben de Amerikaanse B-52 reuzenbommenwerpers de zwaarste aanvallen tot dusver uitgevoerd op vermeende Noordvietnamese troepenconcentraties. Volgens het Amerikaanse opperbevel in Saigon werden in elf golven bommen afgeworpen. In de Zuidvietnamese hoofdstad werd de zwaarte van de aanvallen merkbaar toen daar gisteren de ruiten door de luchtdruk rinkelden. Sinds het TET-offensief van 1968 waren de bombardementen nooit zo dicht bij Saigon uitgevoerd.

Gisteren en maandag werd nog steeds hevig strijd geleverd bij de Cambodjaanse stad Kompong Rau, op 83 km ten westen van Saigon en bij Cai Lay, een stad in de Mekong-delta op 74 km ten zuidwesten van Saigon.

Hieruit wordt opgemaakt dat de Noordvietnamezen zich naar het zuid en bewegen om het Mekong-delta district ten zuid-westen van Saigon te infiltreren. Geschat wordt dat vijf Noordvietnamese regimenten, met in totaal 10.000 man, thans in hzt noordelijke deel van de Mekong-delta zijn om te proberen hoofdweg 4 te blokkeren. Deze belangrijke weg verbindt Saigon met het gebied rond de rivier de Mekong, waar een belangrijk deel van het voedsel voor de hoofdstad wordt geproduceerd.

Aanval

Volgens waarnemers in Saigon is de stad nog niet onmiddellijk in gevaar, maar wordt een aanval vlak voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen niet uitgesloten. Volgens de waarnemers heeft het vertrek van Amerikaanse troepen in het afgelopen jaar een 'soort vacuum' geschapen dat niet altijd even goed door Zuidvietnamese troepen is opgevuld.

Positie van president mogelijk in geding

Trouw, 16-2-1972

Kissinger gaat nu naar Thieu

WASHINGTON (AP, AFP, Reuter, UPI) — President Nixons adviseur Henry Kissinger is naar Saigon vertrokken om met de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu te overleggen.

DEN HAG — Het aantal vervulbare vormen de kerker loopt sinds 1969 beduidend van standplaats te veranderen is nu kleiner geworden. Voor de andere

“Vaccatu in hervo

Oudere predikanten wor

Tenslotte komt de commissie tot de enige mogelijkheid die zij nog open ziet: terugtrekking van zoveel mogelijke kapitaal uit Zuid Afrika. In de bespreking in de Unie, want het n

Boycot

Het instituut voor 'Race Relations' in Johannesburg kwam in november 1971 tot de conclusie dat het Polaroid-experiment een mislukking was, uitstrijkend gemeten aan een belangrijke verbetering van lonen en arbeidsvoorwaarden voor zwarte Zuidafrikanen, maar dat het een bescheiden succes was indien het bedoelde de zakenlui meer sociaal bewust te maken.

Het instituut voor 'Race Relations' in Johannesburg kwam in november 1971 tot de conclusie dat het Polaroid-experiment een mislukking was, uitstrijkend gemeten aan een belangrijke verbetering van lonen en arbeidsvoorwaarden voor zwarte Zuidafrikanen, maar dat het een bescheiden succes was indien het bedoelde de zakenlui meer sociaal bewust te maken.

den tenende bedrijven en banken, was de conclusie van de raad voor christelijke actie van de United Church of Christ in de VS. Door aan te dringen op zekere begrensde economische veranderingen zullen de wat ruimer denkende industriëlen in staat zijn hun eigen economische doelen te verwezenlijken.

en te beëindigen. plaatsen bij banken die minimaal be- te dragen op haar lopende fondsen te feitelijke minderheidsregimes steu- en tenende bedrijven en banken

Kissinger gaat nu naar Thieu

WASHINGTON (AP, AFP, Reuter, UPI) — President Nixons adviseur Henry Kissinger is naar Saigon vertrokken om met de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu te overleggen.

Uit goedingelichte kringen in Parijs is vernomen dat de Noordvietnamese vertegenwoordiger Le Doec Tho vandaag via Moskou naar Hanoi teruggaat.

Waarnemers maken hieruit op dat er belangrijke nieuwe elementen naar voren zijn gekomen bij het geheime gesprek dat Kissinger maandag met Le Doec Tho en de Noordvietnamese onderhandelaar Yocan Thoey heeft gevoerd. Volgens de waarnemers zouden de nieuwe elementen voornamelijk betrekking hebben op een politieke regeling in Saigon en met name het eventuele vertrek van Thieu, zoals door Hanoi en de Voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam steeds is geëist.

De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, die het bezoek van Kissinger aan Saigon bekendmaakte heeft geweigerd details over het doel van het bezoek van Kissinger te geven. De adviseur gaat naar Zuid-Vietnam om 'een algemeen overzicht te krijgen van alle aspecten van het Vietnams vraagstuk, waarbij inbegrepen de onderhandelingen in Parijs', aldus Ziegler.

Kissinger zal behalve met Thieu ook overleg plegen met de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker en de Amerikaanse legerbevelhebber, generaal Frederick C. Weynand. Het plan om naar Zuid-Vietnam te gaan 'bestond reeds enige weken', zo vervolgde de woordvoerder. Kissinger zal tot vrijdag in Saigon blijven en daarna terugkeren naar Washington om president Nixon verslag uit te brengen voor de nationale conventie van de Republikeinse partij, die volgende week begint. Ziegler sloot de mogelijkheid uit dat Kissinger na zijn bezoek aan Saigon naar Hanoi of Parijs zal gaan. Ziegler waarschuwde tegen speculaties dat er sprake zou zijn van een doorbraak bij de Parijse besprekingen.

Nixon's adviseur Henry Kissinger werd deze week met zijn elfjarige zoon David en een vriendje gefotografeerd in Zwitserland. Kissinger zou in Laax de gouden bruiloft van zijn ouders bijwonen, na geheime besprekingen met de Noordvietnamezen in Parijs.

Mitchell

De voormalige Amerikaanse minister van justitie John Mitchell, die nu de verkiezingscampagne van president Nixon leidt heeft een felle aanval gedaan op Ramsey Clarke, eveneens voormalig minister van justitie. Clarke heeft onlangs Noord-Vietnam bezocht en daarop de Amerikaanse bombardementen gehekelde en Washington ervan beschuldigd opzettelijk de Noordvietnamese dijken te verwoesten.

Mitchell heeft Clarke nu verweten dat hij een 'naïeve Amerikaan' is die 'zonder het te weten zover was gekomen dat hij meedeed aan het ellendige spelletje van Hanoi'. Mitchell laakte ook de uitspraken van Clarke dat Noord-Vietnam bereid is alle Amerikaanse krijgsgevangenen los te laten zodra de VS een einde maken aan de oorlog in Vietnam. Volgens Mitchell speelt Clarke met de 'diepe bezorgdheid' van de familieleden van de Amerikaanse krijgsgevangenen.

Ex-minister Clarke heeft gisteren op 'n persconferentie verslag uitgebracht van zijn ervaringen van een bezoek aan Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam. Clarke vertelde dat de krijgsgevangenen menselijk worden behandeld. Het krijgsgevangenkamp dat hij bezocht had een basketbalveld en een bioscoop en alle slaapvertrekken hadden ramen zonder tralies, aldus Clarke. Hij voegde er echter aan toe nogal sceptisch te zijn omdat hem wellicht een show-kamp was getoond. De aanwezige gevangenen hadden Clarke echter verteld dat zij in andere kampen waren geweest en dat de omstandigheden daar gelijk waren.

Sean McBride, de voormalige Ierse minister van buitenlandse zaken, die met Clarke Noord-Vietnam bezocht

als leden van een internationale groep waarnemers heeft in Londen gewaarschuwd dat twee miljoen Noordvietnamezen zouden kunnen verdrinken als de VS 'huntzetteren' op de dijken voortzetten. Hongersnood zou erop kunnen volgen aldus McBride.

Hij kondigde aan secretaris-generaal Waldheim van de VN te zullen verzoeken een onderzoeksorgaan op te richten als de VS de bevindingen van de groep waarnemers zou ontkennen. Ook wil McBride voorstellen dat de voedsel- en landbouworganisatie van

de VN (FAO) een onderzoek instelt naar het effect van de vernietiging van de ecologie van Vietnam.